הארץ

50 אג' שנה נ"ד/יום ה', ל' באב תשל"ב 10 באוגוסט 1972 VOL. 54 / 16,133 / AUGUST 10, 1972

מלחמה דיפלומטית קהיר־מוסקבה

אזהרה רוסית לנשיא סאדאת

מאת עודד זראי, סופר "הארץ"

מלחמה דיפלומאטית מתנהלת בימים אלה בין מוסקבה לקהיר. דומה כי אין סיכויים לפי שעה לעריכת פיסגה סובייטית־מצרית בהתאם לדרישת הנשיא סאדאת לדיון בחודש ביחסי שתי המדינות.

סאדאת "נקייתי" הנאה בילו לאחרונה חופשה קצרה ליד אלכסנדריה. עוזרי הראש של נשיא מצרים הצטרפו לסאדאת גם כשביקש להשתזף בחוף הים.

בריה"מ מזהירה את סאדאת כי המשך הבטא הקולני האנטי־סובייטי בעולם הערבי, בעיקר בעתונות המצרית, על רקע סילוק המומחים הרוסיים ממצרים והפרה הוזה הידידות על־ידי מצרים בהיענותה לאיחוד עם לוב, עלולים להביא להדרדרות נוספת ביחסי שתי המדינות ואף לקרע חמור — מסרו אמש מקורות בביירות.

המקורות מציינים כי לאזהרה הסובייטית במצב הקיים ביחסי שתי המדינות לא יהיה משקל רב כבעבר. נראה כי כל אחד משני הצדדים מחזיק בידו קלף חזק למיקוח, ולפיכך בטוחים כי המלחמה הדיפלומאטית והאיומים בין מוסקבה לקהיר יתארו לפי שעה בגדר הפורמאליות. הצבא המצרי זקוק לחלפים ולהמשך הסיוע הצבאי מבריה"מ, ואילו הרוסים זקוקים לנמלים המצריים לצי שלהם.

(הסוף בעמוד 2, טור 3)

רעש באולם הרתיח האלוף האמריקאי

תיקו פישר־ספאסקי

רקיאביק, 9 (ע"י, ע"ע ויופ"יא). אלוף העולם בשחמט בוריס ספאסקי הציע הערב תיקו לבובי פישר לאחר המסע ה־53 ופישר, שהיה נרגז בגלל הרעש באולם, מיד קיבל את ה־הצעה. פישר מוליך עתה 5:7 בהו־ערב בין 24 המשחקים.

פישר יצא מן האולם במצב רוח טוב ואילו ספאסקי חייך ונראה ב־מצב רוח טוב, ובפעם הראשונה הסכים לחלק אוטוגרפים בשפע. דו־ברי הסגל הדיפלומטי הסובייטי ב־איסלנד בהו היום בהשהה.

רבי האומנים, שעקבו אחרי מהלך המשחק, ציפו לתיקו לפחות מאז המסע ה־46 של ספאסקי. האומן הבי־נלאומי הדני יאנס אנאולדסן אמר: "זה מגוחך שניהם כל כך עקשנים, שאיש בהם אינו רוצה ל־הציע תיקו". רב האומן הדני בנט קלרסן אמר: "זה מגוחך. תחילה היה לפישר יתרון קל, אחר כך יכל ספאסקי לזכות ברגלי, אבל לא היתה לכך כל השפעה על תוצאות המשח־ק".

(ראה המשחק בעמוד 6)

סופה גיאומגנטית

בולדר, קולורדו, 9 (יופ"יא) — סופה גיאו־מגנטית, שנגרמה על־ידי פיצוץ כמויות ענק של גזים על פני השמש, עברה בקרבת כדורי הארץ ונוגה הגיעה עתה אל כדור־הארץ.

המלך חוסיין מקבל את פניו של גנרל אחמד מחמד שאטרי, הרמטכ"ל צבא כמהדיה, בהגיעו לרבת עמון ביום ג'.
(צילום רויטר־כל אי. פי.)

מהלומה להנהגת מפ"ם

גורל עזה "ייקבע רק בבוא השלום"

נצחון למתנגדי הסיפוח

מאת חביב כנען, סופר "הארץ"

הנהגת מפ"ם ספגה אמש מהלומה קשה כאשר מליאת הועדה הכבינה לקראת הועידה הארצית של המפ־לגה והועדה המדינית דחו — בקב־לה הסיכומים על הכנית השלום של מפ"ם — את הצעת ועדת ה־מישנה ביחס לעתיד רצועת עזה ו־החליטו לא לדון במעמדה המדיני של הרצועה. ההחלטה מתפרשת כ־נצחון המתנגדים הקיצוניים במפ"ם לסיפוח.

רצועת עזה לא השתייכה מעולם למצרים ולא תחזור אליה — נאמר בהצעת ועדת המישנה, שקבעה כי במו"מ על השלום תכלול ישראל את הרצועה על תושביה בגבולות המדינה תוך מתן אופציה למדינה ירדנית־פלשתינית לנמל חופשי ב־עזה עם אפשרות מעבר אליו.

להפתעת הצמרת דחה הרוב פרק זה בתכנית השלום של המפלגה ו־החליף אותו בסיכום שהוצע על ידי ח"כ דוב בר־ניר וח"כ אליעזר בארי, ראש המחלקה הערבית של מפ"ם, האומר כי אין הועידה מחליטה על מעמדה המדיני של רצועת עזה כעת וגורסת שהוא ייקבע בבוא העת תוך התחשבות בצרכי בטחון של ישראל, ברצון התושבים וצרכי הפתרון של בעיית הפליטים.

כיוון שהצעת ועדת המישנה נד־חתה ברוב קטן בגלל העדר חברים רבים שכיבדו להשתתף בעצרת ה־זכרון לאלוף יצחק שדה ז"ל, נראה שבהמשך הדיונים בשבוע הבא על הכנית השלום יערער על ההחלטה וייערך דיון מחודש.

ההצעות בדבר ירושלים, רמת־הגולן, סיני ושארם א־שייך, אושרו אתמול בהתאם לקווים שהותוו ב־הרצאת הפתיחה של המזכיר ה־מדיני של מפ"ם מר נפתלי פרז, ש־פורסמו בשבוע שעבר ב"הארץ".

סקר פופולריות בארה"ב

57% לניכסון 34% למקגאוורן

וושינגטון, 9 (ע"י). — סקר דעת קהל, שערכה חברת לואיס האריס, מגלה כי 57% מהמצביעים נוטים עתה לתת את קולם לנשיא ניכסון כדי שימשיך בכהונה נוספת, לעומת 34% בלבד, המצדדים בסינטור מקגאוורן.

הפופולאריות של הנשיא ניכסון גדלה. במאי היה ההבדל בין שני המועמדים 7% בלבד לטובת ניכסון. הסקר נערך בהמשך השבוע ש־עבר לאחר שסינטור איגלטון הודיע על הסתלקותו מהמירוץ.

אישור לשרייבר

הנהגת המפלגה הדמוקרטית אישרה אמש את מינויו של סרג'נט שרייבר לתפקיד סגן נשיא. המינוי אושר ב־2,936 מ־3,013 קולות. רק בציר מדינת מיסורי סירבו לתמוך במועמדותו של שרייבר. הם הצ־ביעו בעד סינטור איגלטון.

עשירים למען ניכסון

בינתיים הודיעו 15 מ־35 דמוקר־טים עשירים שתרמו 1.2 מליון דו־לר למערכות התעמולה של הסי־נאטורים יוברט האמפרי ואדמונד מאסקי לקראת ועידת מפלגתם, כי לא יתנו דבר למימון מערכת הבחי־רות של הסינאטור מקגאוורן, או שיסתפקו בתרומות סמליות בלבד. 13 אמרו כי יצביעו בעד בחירתו מחדש של הנשיא ניכסון ואף יסייעו במימון מערכת הבחירות שלו.

טייסי איטליה שובתים

רומא, 9 (ע"ע). טייסי איטליה פתחו היום בשביתה בדרשם לחדש את החוזה הקולקטיבי עמם.

אנואר אל־חטיב (שהיה מושל ירושלים) נתקבל בכבוד מלכים ברבת־עמון

ג'עברי מבקש ממאיר להחזיר העקורים לכפריהם

מאת דן מרגלית, סופר "הארץ"

ראש עירית חברון השייח' מוחמד עלי ג'עברי שיגר אתמול מברק אל ראש הממשלה גולדה מאיר בו קרא לה להחזיר את תושבי איקרית ובירעם לכפריהם. זו התגובה הפומבית הראשונה המגיעה מיהודה ושומרון בענין זה. (ראה גם ידיעות בנושא איקרית ובירעם בעמוד 3).

ג'עברי גם פירסם אתמול בעתון אל קודס היוצא בירושלים מאמר היוצא להגנת ראש עירית עזה אל־שאווה, הנתון עתה לביקורת של האופוזיציה בעירו. הוא מצדיק את צעדיו של אל־שאווה במגעיו עם השלטונות. בינתיים נודע כי אל־שאווה אינו מתכוון לצאת בקרוב לירדן כמתוכנן, לאחר שהמימשל הצבאי אישר כי במשלחתו יהיו 10 נכבדים בלבד, במקום 60 הנכבדים שביקשו לנסוע לעמאן.

שיחות עם חוסיין

המשלחת היא חלק ממגמה של הנכבדים ביהודה ובשומרון להדק את הקשרים עם ירדן. בעמאן נערך מסע לרימומו של אנואר אל־חטיב, שהיה מושל ירושלים ונסע לשוחח עם המלך חוסיין לראשונה מאז מלחמת ששת הימים. עתונים שהגיעו מירדן מכילים עמודים שלמים של ברכות מודפסות לאל־חטיב מבני משפחות נכבדות באיזור הר חברון שעקרו אל מזרח לירדן.

הסדר עם האוניברסיטות

גם עבד אל גואד סלאח, ראש עירית אל בירה, יצא את הארץ, אולם הוא לא נסע לירדן אלא למצרים, סוריה, עיראק ולבנון. בארצות אלה הוא ידון עם ראשי האוניברסיטות בדבר קבלת תלמידים חדשים מיהודה ושומרון.

מיכללה דתית בירושלים

בנושא אחר, הקשור במיכללות, נודע אתמול כי מועצת הואקף החליטה לפתוח בית־ספר ללימוד האיסלאם ב־1 בספטמבר במסגד אל־אקצה.

כל אחד הציע 500 ל"י

מאסר והורדה בדרגה לשני חיילי מילואים ששיחדו את מפקדם

מאת סופרו הצבאי של "הארץ"

שני אנשי מילואים, שנתנו כל אחד בנפרד 500 ל"י למפקדם כדי שישחררם משירות מילואים אליו נקראו כחוק, נדונו על ידי בית־דין צבאי לחמישה חדשי מאסר, מהם חודש בפועל וארבעה חדשים על תנאי, ולהורדה לדרגת טוראי.

ידיעה על כך מתפרסמת השבוע בבטאון צה"ל במחנה. במקרה הראשון הציע הנאשם (סמל ראשון) אלף ל"י למפקדו (רב סמל) אם ישחררו ממילואים. המפקד נתן לו היתר לנסוע הביתה והחייל הביא לו 500 ל"י. בתמורה יצא איש המילואים לחופשה נוספת בת כשבועיים וחזר רק ליום האחרון של שרות המילואים.

המקרה השני אירע באותה יחידה ועם אותו מפקד. במקרה זה פנה המפקד לחייל (רב טוראי) וסיפר לו על בעיותיו הכלכליות. איש המילואים אומר כי בעקבות כך הציע למפקד הלוואה בסך 500 ל"י והלה קיבלה. גם זה קיבל חופשה בת שבועיים מהשרות. שני הנאשמים ערערו על פסק הדין של בית־המשפט המחוזי, אך גם בית־הדין הצבאי לערעורים מצאם חייבים בדין.

בטאון צה"ל אינו מוסר מה היה עונשו של המפקד (הרב סמל) שקיבל את השוחד וההלוואה ואם הועמד לדין.

מצרים ממשיכה לצדד בהפעלת יארינג

קהיר אינה מגלה ענין בהצעות לחילופי שבויים

ישראל עשויה להסכים ששבוייה יועברו לאירופה

מאת סופרו המדיני של "הארץ"

מצרים ממשיכה לצדד בהפעלתו של ד"ר גונאר יארינג. לדעתה הוא צריך להמשיך בפעולתו תוך קבלת סיוע בין המעצמות. אין לקהיר הצ־עות חדשות לסייע להוצאת השלי־חות מקפאונה. דברים אלה מתבה־רים בעקבות שיחה מזכ"ל האו"ם ד"ר קורט ולדהיים עם השגריר יו־סף תקוע.

ולדהיים קיים את הפגישה ערב נסיעתו לסין. בעיקר הוא דיווח בה על ההתבטאויות המצריות: לרבות זו של שר החוץ המצרי מוראד גא־לב. אין בדברי ולדהיים כדי להצ־ביע על כך שמצרים כללה בעמדתה את ההצעות להסדר חלקי לפתיחת התעלה. אין קהיר מגלה עתה הצעות חדשות לקידום שליחות יארינג ואינה קמה לבטלה או להותר על מסמך יארינג מפברואר 1971.

מצרים היתה מעונינת בפעולות בציני חמש המעצמות, אולם נתקלה בסירוב מצד ארצות־הברית וסין, שאינה מכירה בהחלטת מועצת הבטחון 242. בריטניה הסכימה ל־פרסם הודעה בזכות שליחות יארינג, וכן גם ברית־המועצות והצרפת. עמדת ארה"ב וסין סיכלו את היזמה ה־מצרית לפרסום הודעה משותפת.

הסורים רוצים הביתה

חלק אחר בשיחות השגריר ת־קוע עם ולדהיים הוקדש לחילופי השבויים. ישראל היתה כ־נראה עשויה להסכים (לדברי חוגים מערביים) ששבויים מצ־רים לא יועברו לידיה אלא ל־מדינה אירופית, אולם קהיר אי־נה מגלה ענין ממשי בהצעות השונות לחילופי שבויים.

במכתבים מרגישים השבויים ה־סוריים שבידי ישראל את רצונם ל־חזור לארצם ומאיצים במשפחותיהם לזרז את תהליך החזרתם.

עתון בביירות

המחבלים פוחדים

חוששים מפעולה ישראלית

מאת סופר "הארץ" לענייני ערבים

חוליות המחבלים בדרום לבנון שרויות כמה ימים בפחד מתמיד מ־חשש לפעולה ישראלית מחודשת כתגובה על "פיצוץ מיכלי הנפט באיטליה והפיצוץ באוניה בת־סי־ראן". נקטו אמצעי כוננות.

פחדם של המחבלים בדרום לב־נון גדל עוד יותר כאשר בימים ה־אחרונים ביצעו מטוסי חיל האוויר הישראלי טיסות סיור מעל לאזור הפתחלנד ואזורים אחרים בדרום לבנון — מוסר העתון הביירותי אל־חיאת.

מוסקבה מעדיפה פתרון פוליטי

חיים בר־לב: סביר להניח שמצרים תמנע ממלחמה מבלי שתקבל גיבוי רוסי

(ע). צימצום הנוכחות הסובייטית במצרים לצרכים האיסטרטגיים ה־גלובליים של בריה"מ בלבד, פועל לטובת ישראל, שכן אם תתחדש ה־לחימה בתעלה לא נעמוד לפני צבא מצרי מתוגבר ביחידות סובייטיות אלא לפני צבא שיהיה על טהרת ה־חיילים המצריים — אמר אמש שר המסחר והתעשיה חיים בר־לב ב־טכס החלוקה הראשון של פרס אלוף יצחק שדה לספרות צבאית, שנערך באולם הבימה בתל־אביב.

מר בר־לב הוסיף כי סביר להניח, שבלי עידוד רוסי ובלי גיבוי צבאי של בריה"מ לא תמ־הר מצרים לחפש פתרונות במע־רכה צבאית.

הדובר ציין כי ההתרחשויות ב־מצרים הן תוצאה מהלקח שהפיקה בריה"מ ממלחמת ההתשה. מדברי מנהיגי מצרים מתברר שבריה"מ סירבה ומסרבת להסכים למעורבות צבאית. ערב מלחמת־ההתשה עודדה בריה"מ את מצרים להלחם עם יש־ראל. המומחים הסובייטים האמינו שיש בכוחה של מצרים להתמודד. אולם במהלך מלחמת־ההתשה נת־חוור לרוסים שהצבא המצרי אינו גורם, וגם מעורבות רוסית חלקית אינה מספקת להטות את הכף. הת־ערבות בהיקף רחב מסובכת, מסו־כנת ויקרה מדי. הן לרגל עמידת יש־ראל והן בגלל חישובים גלובליים. מאז מלחמת־ההתשה מעדיפה ברית המועצות פתרון פוליטי על פני סי־בוב צבאי נוסף.

בסכמו את מערכות ישראל בזמני יובל שנים, אמר הרמטכ"ל לשעבר, כי החייל הערבי לא השתנה מאז מלחמת השחרור ועד ימינו. רמת הלחימה הנמוכה של החייל הערבי נובעת מהעדר מניעים ומהעדר ת־כונות הנדרשות ללחימה מודרנית. על כך מעיד גם יחס של 1:21.6 לטובת ישראל בהפלת מטוסים ב־קרבות אויר מאז מלחמת ששת ה־ימים. למרות 15 שנות הדרכה רו־סית ואעפ"י שהרוסים נתנו למצרים ולסורים מטוסים שלא נפלו באיכו־תם מאלה של צה"ל, הרי מאז מל־חמת ששת הימים הופלו בקרבות אויר 102 מטוסים מצריים ו־28 מ־טוסים סוריים כנגד 6 מטוסים יש־ראליים. כשל הלחימה הירוד של הטייס הערבי נובע מהעדר מני־עים ומליקוי חמור בכישורים לל־חימה מודרנית — אמר בר־לב.

בדברו על כיבוד הפסקת האש לשנתה השלישית, אמר בר־לב, כי ב־7 באוגוסט 1970 העריכו רק מ־עטים שהיא תימשך תקופה כה ארו־כה ושהנצחון במלחמת ההתשה צפוי להניב פירות. מלחמת ההתשה גרמה

(הסוף בעמוד 2, טור 6)

מחישים הכשרת טייסים

ביה"ס לטיס מאמן חניכין בסקייהוק

מאת סופרו הצבאי של "הארץ"

בית־הספר לטיס של חיל האוויר יתחיל בקרוב לאמן את חניכיו על מטוס התקיפה סקייהוק. עד כה נעשה השלב המתקדם של הקורס על מטוסי פוגה ואילו המעבר למטוסי הקרב והתקיפה היה רק לאחר סיום הקורס.

ידיעה על השינוי בשיטת ההדרכה מתפרסמת בבטאון חיל האוויר האחרון. שיטת ההדרכה הנהוגה עד כה היתה לאמן בשלב ראשון את חניכי קורס הטיס על מטוסים קלים. בשלב שני הועברו למטוסי פוגה, שהם מטוסי הדרכה. בחלק האחרון של הקורס היו החניכים מתאמנים גם בירי ממקלעים קלים ובהטלת פצצות זעירות ממטוס הפוגה. רק לאחר סיום הקורס הוצבו חלק מהבוגרים לטייסות קרב. בטרם נכנסו לטייסת הקרבית עברו קורס קרבי מיוחד, לרוב על מטוסי אוראגן.

עתה הוחלט לבצע קיצור דרך באימון חניכי קורס הטיס. לפני שיסיימו את הקורס יתחילו בהטסת מטוס סקייהוק. השינוי יחסוך שעות הדרכה ויחיש את הכשרת טייסי הקרב.

ספיר לא ידע

שר החוץ המצרי מגיע לברזיל

ברזיליה, 9 (ע"י). שר האוצר מר פינחס ספיר אמר אתמול כי ביקורו בברזיל מוקדש רק לענינים כלכליים. הוא הוסיף כי אתמול נודע לו ששר החוץ המצרי מוראד ראלב עומד להגיע לברזיל, לאחר ועידת שרי החוץ של המדינות הבלתי־מזדהות, הנערכת עתה בגויאנה.

מר ספיר נפגש אתמול עם שר המסחר והתעשיה ועם שר החוץ של ברזיל ודן עמם על הדרכים לסלק את חוסר האיזון בקשרי הסחר בין ישראל לברזיל.

המטה הארצי חוקר

חשד שקצינים במשטרת פ"ת קיבלו טובות הנאה ממפעל לבניה טרומית רם־טרום

מאת דן כבלר, סופר "הארץ"

מחלקת החקירות של מטה ארצי חוקרת חשד כי ניתנו לכמה קציני משטרה בפתח־תקוה טובות הנאה, שהצדיקו מהלך חקירה מיוחדת ב־סוגה בתלונה שהגיש בעל מפעל לבניה טרומית רם־טרום נגד שותפו. בדרך שבה התנהלה החקירה בפתח־תקוה נתקבל הרושם כי המשטרה שימשה במקרה זה כאמצעי־לחץ בידיו של בעל מפעל רם־טרום מר אברהם פינקל. (ראה כתבה בעמ' 3).

תלונה נגד השותף

מר פינקל הגיש למשטרת פ"ת בהתחלת מאי תלונה נגד שותפו ו־קרוב משפחתו מר חנן אברהם על כך שהאחרון מעל מכספי המפעל כ־300 אלף ל"י ויותר מסמכים על חצי מיליון לירות. על אף חומרת האשמה לא הועברה התלונה לטיפולו של המטה הארצי, למרות שבכלל ממטה הארצי קצין בכיר שביקש להעביר את החקירה לידיו.

תוך טיפול משטרת פ"ת בפרשה נתעורר חשד כי כוונת התלונה וה־מעצר היא להכריח את החשוד חנן אברהם לבטל את המשפט האזרחי על 50 אלף ל"י שאותו הגיש נגד אברהם פינקל.

בינתיים, תוך חקירה אחרת שני־הלה חברת חקירות פרטית ברם־טרום, נגלו ראיות המחשידות כמה מאנשי משטרת פ"ת ובאזור בקבלת טובות הנאה כמר אברהם פינקל.

החוקרים גילו כי המפעל שלח חבילות שי נאות לאנשי משטרה שונים שקיבלו אותן. כן נתברר כי למר פינקל קשרים אישיים הדוקים עם ראש לשכת החקירות במרחב הירקון (לו כפופה תחנת פ"ת) רב פקד פיישטר. נתעורר גם חשד כי בני משפחתו של מר פיישטר קיבלו

(הסוף, בעמוד 2, טור 5)

זוהי הגב' אבנדה בורדין (26) שקיימה קשרים רומנטיים עם הסנאטור אדוארד קנדי. הגב' בורדין, אשתו של חבר מועצת עירית ניו־יורק קארטר בורדין, צולמה לאחר שנתבעה על־ידי בעלה ... אבנדה בורדין פנתה השבוע לבקשת ... לקבל גט בבהלה.
(צילום רויטר של אי.פי.).

מזג האויר

(ע). ירושלים 17 עד 28, תל־אביב 23 עד 29, חיפה 24 עד 28, באר־שבע 19 עד 32, אילת 25 עד 37.

בגליון זה 16 עמודים — המחיר 50 אגורות

מחר בהארץ ובמוסף השבועי

הוף, קיצנו
מאת א. שוייצר
★ ★ ★
התרופפות בשלטון
מאת יואל מרקוס
★ ★ ★
בירעם, איקרית וההנמקה הבטחונית
מאת זאב שיף
★ ★ ★
שתי פלאנטות
מאת דליה רביקוביץ
★ ★ ★
המתעשרים מהר
מאת יוסף פריבר
★ ★ ★
מלחמות היהודים על השטחים
מאת דן מרגלית
★ ★ ★
תל־אביב המלוכלכת
מאת יאיר קוטלר
★ ★ ★
סיפורה של משפחת עקורים אחת
מאת נחמן פביאן
★ ★ ★
יצחק שדה
מאת תמר מרום
★ ★ ★
המושבים והעבודה הערבית
מאת עמוס הדר
★ ★ ★
הלם בענף הבידור
מאת אליעזר לוין
★ ★ ★
הזונה הקדושה
מאת מיכאל אוהד
★ ★ ★
אלה הם חייך, עזר
כתבה מצולמת
★ ★ ★
האתגר של מקגאוורן
מאת ארתור שלזינגר
מיוחד ל"הארץ"

על כל פנים מאת זאב ★ שחוק אהבה מאת יעקב רוטבלים ★ משפחת מאת איטגנים ★ מדריך "הארץ" לבידור המחזורים הקבועים

* הוריו של גדי פתחו חשבון "יתרון־לכל" כשגדי היה עוד בן 13. הם הפקידו בחשבון סך של 50 ל"י כל חודש, וכעבור 8 שנים, עם שחרורו של גדי מצה"ל, עמד לרשותו סכום של 7,226 ל"י המספיק לכיסוי שכר הלימוד לכל שנות הלימודים, לרכישת ספרים וכו' ואפילו ל...בילויים. לגדי שמורה גם הזכות לקבל הלוואה של עוד 4,800 ל"י בתנאים מיוחדים, שתוחזר במשך 8 שנים.

הבטח גם אתה את עתיד ילדיך.
פתח להם חשבון "יתרון־לכל" באחד מ־180 סניפי

בנק דיסקונט לישראל בע"מ בנק ברקליס דיסקונט בע"מ
בבד BDB

هكذا من الأصل

مكذا من الأمل

עתון במוסקבה

ישראל יכולה לייצר ראשי חץ גרעיניים

התקפה על רבין

ניו־יורק, 9 (עסט״א). העתונות הסובייטית נקטה ביום ד׳ בצעד בלתי־רגיל של פירסום נתונים על כושרה של ישראל בתחום כלי־הנשק הגרעיניים לאחר שרמזה ל־מצרים שיש סיכון רב בהסתמכות על מעצמות המערב כמקור אספקת נשק נגד ישראל — מסר ביום ד׳ ניו־יורק טיימס בכתבה ממוסקבה.

בהמשך דבריו כותב העתון: העתון הסובייטי מוסקובסקי קומסו־מולייץ מוסר כי „המנהיגות הצב־אית הישראלית חולמת על השגת כלי־נשק להשמדה המונית. במגמה זו עורך מכון וייצמן מחקרים ב־קריה למחקר גרעיני בנגב. מומחים רבים משוכנעים שישראל מסוגלת כבר עתה לייצר ראשי חץ גרעי־ניים".

נגד שגרירנו בארה״ב

מוסקבה, 9 (ע״צ). פרבדה, בטאון המפלגה הקומוניסטית הסובייטית, תקף היום את שגריר ישראל ב־וושינגטון על רקע הראיון שהעניק למלחויה. העתון כותב שהראיון מהווה „התקפה חדשה, שנועדה לפ־גוע במאמצים הנעשים להחזרת ה־שלום למזה״ת".

העתון כותב כי „חוגים מחרחרי מלחמה" בישראל מתנגדים לחידוש שליחות יארינג, ומוסיף: „מנהיגי ישראל מעוניינים להאריך עד אינ־סוף את המשבר ולהמשיך בכיבוש השטחים הערביים".

„ישראל, טוען העתון, רוצה ל־הפיק תועלת מהתמורות המתיחות". העתון מוצא קשר בין חידוש שלי־חותו של ד״ר יארינג וההצבעה ש־נערכה בסינט האמריקאי על תיקון לחוק סיוע החוץ. „תיקון זה יאפ־שר לוושינגטון לספק סיוע כלכלי וצבאי בלתי־מוגבל לישראלים".

הפרלמנט הבריטי אישר הכרזת מצב החירום

לונדון, 9 (ע״צ ע״ר יופי״ע). — הכרזת מצב החירום בבריטניה או־שרה אמש על ידי הפרלמנט הבר־יטי לאחר ויכוח נערך כל מוחו. מפ־לגת האופוזיציה מטעם הליבור הו־דיעה כבר ביום ה׳ שעבר כי היא לא תצביע נגד הכרזת מצב הכו.

מאות סוורים שובתים נאבקו הבו־קר עם כ־500 שוטרים, השומרים על מחסן בצפון מזרח אנגליה, שם המשיכו סוורים שאינם חברי האי־גודים המקצועיים בפריקת סחורות. רכבת חירום אוירית החלה בפ־עולה למען אספקת דברי מזון חיו־ניים לאיים שבתעלת לאמנש.

צרפת ולבנון מיישבות הסכסוך בענין הטילים

פאריס, 9 (ע״צ). הסכסוך בין ממשלת לבנון והחברה הצרפתית טומסון בענין אי־אספקת טילי קר־קע אויר מדגם קרוטל בסך 66 מי־ליון פראנקים, שהוזמנו על ידי ממשלת לבנון, יוישב בעתיד הקרוב — כתב הבוקר העתון הצרפתי פי־גארו המסתמך על מקור בטוח.

העתון כותב כי מתנהל מו״מ מ־אז חצי יולי להשגת פשרה שתאפשר את יישוב המחלוקת בדרך מכובדת. לדברי העתון, יוסכם בין הצדדים שממשלת לבנון תזמין אצל החברה הצרפתית מחדש טילים בשווי 10 מיליון פראנקים.

Ford

צבע מוקשה

שיטת הצביעה האורגינלית למכוניות ממש כמו בבית החרושת בשיטת LOW BAKE PAINT

תיקוני צבע או צביעה חדשה

תוך 48 שעות ללא צורך בליטוש והברקה

מבצעים עבודות פחחות וחשמל

לקביעת תאריך טלפן

916060

מפעלי צביעת מכוניות

קרית אריה, פתח תקוה

ע״י מפעל הבטון

בריה״מ מצפה למותו של מאו

מוסקבה מאמינה כי נאמניה בסין יפעלו להתפייסות עמה

לונדון, 9 (יופי״ע). — בריה״מ מקווה שכוחות פרו־סובייטיים בסין יפעילו לחץ להסדר עמה, לאחר שמאו צה טונג ייעלם מן הזירה — אמר היום מקור קומוניסטי מוסמך. ראשי הקרמלין רואים במאו צה טונג אדם בעל דעות אנטי־סובייטיות, שאינו מוכן להתפשר. לאחר שהוא יסתלק, סבורה מוסקבה, יתחילו כוחות פרו־סובייטיים הנחבאים עתה אל הכלים לפעול בצורה גלויה ויחתרו להתפייסות עם בריה״מ.

הרוסים לא משלים את עצמם ש־תהליך זה יהיה מהיר והם הוחלטו להמתין ולראות תוך כדי נסיון ל־היכנע מהתנגשות רצינית עם סין.

סין אחרי מאו

מאת דורית לנדס

באחרונה רבו הניחושים על דמו־תה של סין לאחר הסתלקותו של מאו. מקורות קומוניסטיים בלונדון מוסיפים נופך משלהם בגלותם כי בריה״מ מקווה שהסכסוך הסיני־סובייטי יושב כשסימלו העיקרי לא יהיה קיים עוד. בטענה זו מנסים הסובייטיים להסביר את אורך הרוח שהם מגלים כלפי הסינים. הטענה כי בסין קיימים כוחות פרו־סובייטיים, העתידים אף לגבור על ה־תומכים בשיתוף פעולה עם ארה״ב, אינה בהכרח דמיונית. בכל מקום בו יש קשת דעות מצויים בעלי אוריינטאציות שונות, אך ספק אם חברי הגושים השונים מזוהים ו־מנויים. יתכן שלאחר מות מאו תא־בד ההנהגה הסינית מאופיה המונו־ליטי, אך גם זה תלוי באישיותו ו־אמונתו של היורש.

הגזירה שווה במקרו הטרגי של לין פיאו אינה נכונה. מכיוון ששר ה־הגנה לשעבר פנה לבריה״מ כדי להעזר בה במאבקו במאו: היתה זו אהבה התלויה בדבר.

עשן דליקות אופף את מוסקבה

אבקה עבותה פחם שטה במעלה הנהר של מוסקבה כשהקרמלין נראה ברקע מבעד למסך עשן — הדליקה הענקית המשתוללת כבר ארבעה ימים ליד העיר. (צילום ראדיו של אי.פי.)

מוסקבה, 9 (יופי״ע). — למעלה מ־4,000 חיילים, כבאים ופועלים, נלחמים באש המשתוללת מזה כמה שבועות בסביבת מוסקבה — מסר היום העתון קומסומולסקאיה פרבדה.

העתון מצטט את נציגי הוועד ה־אזורי של המפלגה הקומוניסטית, שאמרו כי „האש תכובה ובענין זה אין כל ספק", אך בינתיים ממשיכה האש להשתולל על כ־3,600 הקטר (כ־32 אלף דונם) בחמישה אזורים מסביב לבירה.

חיל ההנדסה עוסק בהכנת חפי־רות לאורך מאות מטרים, כדי להפ־סיק התפשטות האש, שעליה לא ניתן להשתלט בעזרת מים.

עשן מתאבך מעל למוסקבה זה היום השלישי ברציפות. קומסומולס־קאיה פרבדה מציין כי בבירה ה־סובייטית ריח העשן מורגש בכל מקום.

כתבי העתון, שהגיעו לאזור ההת־לקחות, מדווחים כי מאות דחפורים, טרקטורים ומכוניות כיבוי, הופעלו על־ידי השלטונות. עוד כותב העתון כי נפתחו הליכים נגד אנשים שגילו „הנהגה פושעת ואדישות בטפלם ב־צורה כושלת באש שהתלקחה". ה־שלטונות מטילים על אנשים אלה את האחריות להתפשטות השריפה.

קהיר ומוסקבה משתדלות להימנע מקרע מוחלט

מאת דורית לנדס

אמצעי־התקשורת הסובייטיים עדיין מציגים את הקרע בין בריה״מ ל־מצרים כהתפתחות טבעית: המומ־חים הסובייטיים יצאו ממצרים לאחר שהשלימו את תפקידם. אין כל רמז רשמי לגבי השיקולים וההערכות ה־מהלכים בצמרת הקרמלין לגבי עתיד היחסים עם מצרים. אך כחלוף ה־זמן מתחוור ששני הצדדים משתד־לים להימנע מקרע מוחלט. הקש־רים שהצטמצמו באחרונה יחייבו את בריה״מ ומצרים להכיל את יח־סיהן במסגרת שונה. אפשר שדפו־סים חדשים יקומו מאליהם אם ימ־שיכו בריה״מ ומצרים לשתף פעו־לה ולוא גם בצורה מוגבלת. אין להתפלא על כן שליאוניד ברז׳נייב אינו שש להיפגש עם סאדאת ב־שלב זה. הקרמלין אינו מעוניין ל־עורר רושם שלאחר שספג מהלומה הוא מבקש על נפשו.

✱

בינתיים התגובה נימה צידקנית לעתונות הסובייטית, המגמה להד־גיש שהמדיניות של הימנעות מ־מלחמה מחודשת עם ישראל מבו־ססת על מידע מדויק וגישה רי־אליסטית. הנתונים שנתפרסמו ב־אחד מעתוני מוסקבה אודות כוש־רה הגרעיני של ישראל מכוונים להדגיש את הסיכונים הגלומים ב־חידוש הלחימה. המנהיגות הסוב־ייטית אינה מעוניינת בפתרון מהיר לבעיית המזרח התיכון, ולכן היא נאחזת בניסוחים מאכסימאליסטיים — פינוי מוחלט של כל השטחים הערבים הכבושים וביצוע קפדני של החלטת מועצת הבטחון, כפי שנת־בע בפראבדה.

פראבדה דיבר עוד על סיוע אמ־ריקאי כלכלי וצבאי בלתי־מוגבל ל־ישראל. זה רמז שקוף ביותר כי ה־דברים לא השתנו מן הקצה אל ה־קצה — האמריקאים תומכים ביש־ראל ולפיכך בריה״מ היא ידידת הערבים.

✱

קשה לדעת מה מידת האמת ב־ידיעות על הצעתו של הנשיא טיטו לתווך בין מצרים לבריה״מ. טיטו הנייטראליסט ביקש לעצמו תמיד כתרים בהשגים דיפלומאטיים, אך ספק אם הסובייטים והמצרים יני־חו לו להתערב בענין פנימי ורגיש כל כך.

טיטו מציע לתווך בין קהיר למוסקבה

ביירות, 9 (ע״צ). נשיא יוגוסל־ביה המרשל טיטו הציע את תיווכו בין מצרים לבין בריה״מ — מוסר ביום ד׳ העתון הלבנוני הימני נידה אל ואטאן.

„טיטו הציע — ממשיך העתון הלבנוני — „לקיים ועידת פיסגה סובייטית־מצרית בבלגראד, מאחר שיוגוסלביה היא ידידה לשני הצד־דים. הכוונה היא שהוועידה תתקיים עוד לפני הכינוס הקרוב של עצרת האו״ם".

מפקח חינוך בניו־יורק נאשם באנטישמיות

ניו־יורק, 9 (עסט״א). כ־250 יהו־דים ולא־יהודים השתתפו ביום ג׳ בהפגנה לפני בנין ועדת החינוך ה־עירונית בברוקלין במחאה על מינוי של לואיס פנטוס לתפקיד מפקח בתי־הספר הקהילתיים באחד מאזורי מנהטאן. האיש מואשם בנטיות אנ־טישמיות ובהשמעת הערות פוגעות כלפי קבוצות אחרות.

ברכה מניכסון לסאדאת

קהיר, 9 (יופי״ע, ע״ר, ע״צ). — נשיא ארה״ב ריצ׳ארד ניכסון שלח מברק ברכה לנשיא סאדאת לרגל יום השנה ה־20 למהפכה המצרית שחל ב־23 ביולי — מסרה היום סוכנות הידיעות המזרח תיכונית.

מדענים סובייטיים גילו יסוד חדש

מוסקבה, 9 (יופי״ע). — מדענים סובייטיים גילו יסוד חדש בשם הל־יום 8 — מסר היום העתון הסוב־ייטי פראבדה. הגרעין של הליום 8 מכיל 2 פרוטונים ו־6 נאוטרונים, פי שלושה מיסוד מקובל של הל־יום. התגלית היא פרי עבודתו של צוות של 8 פיסיקאים שעבדו 13 שנים.

נדונו למאסר בציכיה

פראג, 9 (ע״ר). — מי שהיה מז־כיר המפלגה הקומוניסטית במחוז ברנו, הפרופ׳ יארוסלאב שאבאטה ומגנו אלפרד צרני, היו בין הנידו־נים במשפט הפוליטי האחרון ש־נערך בצ׳כוסלובקיה. משפטם נערך בעיר ברנו. שבעת הנאשמים נידונו ל־3 עד 6 וחצי שנות מאסר. העונש הכבד ביותר הוטל על פרופ׳ שא־באטה — שש וחצי שנות מאסר. זה גם העונש הכבד ביותר שהוטל עד כה במשפטים הפוליטיים, שווה ל־זה של ההיסטוריון מילן היבל.

דות ויצחק אופטובסקי

גרו לפני המלחמה בדומבקה־הלה, פולין רחוב קרוטקה 8

מבוקשים על ידי דודתם פייגה דין

Mme Lewin
30 Rue Leopold Bellan
Paris 2, France

לפנות: ש. הכבורג, מפרץ חיפה, שיכון עירוני 21/2

נעורים בריאות וגיל עם מזון מלכות "גליל"

אם עברת את גיל ה־40 וברצונך לשמור על רעננותך — לאורך ימים, הננו ממליצים על "עזוז" — 6000 מיליגרם. כל כפית מכילה 500 מ״ג מזון מלכות.

החל משפטו של מרקמן בסברדלובסק

עד חזר בו מעדות מרשיעה בטענה כי כפו ולחצו עליו

ניו יורק, 9 (עסט״א). — מש־פטו של ולדימיר מרקמן נפתח ב־יום ג׳ בבית־משפט בסברדלובסק באשמת חוליגאניזם פרוע, מסירת „אינפורמציה משמיצה" על בריה״מ, השמעת „דברי שקר" על בעיית ה־לאומים ברוסיה הסובייטית, וקבלת כספים לשם „הפצת אינפורמציה כו־זבת" — נמסר ביום ד׳ לסוכנות סט״א על ידי הועידה הארצית למען יהדות בריה״מ.

המשפט מתנהל בפיקוחו של רו־מאן רודנקו, התובע הכללי של ברית המועצות. האיש המנהל את פרשת התביעה בפועל, ע״ד ויריאנוב, שי־מש כתובע גם במשפטו של ולארי קוקוי, ידידו של מרקמן שהועמד לדין במארס 1971.

במהלך המשפט נשמעה עדותה של טלפוניסטית, שסיפרה כי הא־זינה למרקמן כשמסר „אינפורמציה משמיצה" והשתמש ב„ביטויים חול־יגאניים" ביחס לבריה״מ, בשעה ש־ניהל שיחה טלפונית עם ישראל. מרקמן האשם בכך כי אמר באותה שיחה שבבריה״מ שוררת אנטישמ־יות.

איך גובים עדות

עד אחר, זאבלישנסקי, חזר בו מעדות מרשיעה שנתן נגד מרק־מן בשלב החקירה המוקדמת ש־לפני המשפט. הוא טען כי נעצר והוחזק בכלא כמה ימים, ובעק־בות זאת מסר את העדות ה־היא מתוך כפייה ולחץ.

אשתו של מרקמן העידה גם היא לטובת בעלה.

מנהל הועידה הארצית למען יה־דות בריה״מ מר גרי גודמן אמר בתגובה על המשפט כי העובדה ש־רודנקו נשלח ממוסקבה כדי לפקח על משפט, העשוי היה להחשב כאי־רוע מקומי בלבד, יש בה כדי להד־איג. הוא אמר כי יש חשש שזוהי התחלה של הפעלת רשת רחבה יו־תר במגמה לעצור בעתיד את כל הפעילים המוסקבאים שהכירו את מרקמן.

הזנות לא תהיה חוקית בניו־יורק

ניו־יורק, 9 (ע״ר). הצעה להע־ניק מעמד חוקי לזנות בניו־יורק ו־להקים רובעים מיוחדים שבהם יפ־עלו בתי־בושת נדחתה על ידי ראש עיריית ניו־יורק ג׳ון לינדזי.

מכחיש האשמת ריגול

קופנהגן, 9 (מיוחד ל„הארץ"). אנטולי לובאנוב, מזכיר ראשון ב־שגרירות הסובייטית בדנמרק, הכ־חיש היום האשמות כי היה מעורב בגילוי צופן אזעקה של נאט״ו. דנמרק דרשה באפריל את החזרת לובאנוב מקופנהגן, אך בריה״מ עדיין מסרבת להחזירו.

טיהורים ברומניה

וינה, 9 (ע״צ). ארבעה צירים של הפרלמנט הרומני שוחררו מתפקי־דם — הודיעה היום סוכנות הידי־עות הרומנית הרשמית. הם האשמו בעבירות על החוק וביזיון מוסרי.

ארה״ב תפתח טילים יותר מדוייקים

ואשינגטון, 9 (יופי״ע ע״צ). — הפנטגון הודיע היום על תוכניות מחקר לשיפור הדיוק וכוח המחץ של הטילים הגרעיניים של ארה״ב.

דובר משרד ההגנה האמריקאי ג׳רי פראידהיים אמר כי התוכנית נת־קבלה כדי לקדם כשלון אפשרי של המאמצים להגיע להסכם קבע עם בריה״מ להגבלת הנשק האסטרטגי ההתקפי.

הכוונה היא לפתח את היכולת הטכנית כדי ליצור אפשרות לפגוע במטרות כגון בסיסי טילים של ה־אויב, או מטות תת־קרקעיים ומר־כזי תקשורת.

שגריר מצרים בלונדון דן עם שר־החוץ בענין אספקת נשק

לונדון, 9 (ע״צ). הקווים החד־שים של מדיניות החוץ המצרית שימשו נושא לשיחה בפגישה ש־נערכה היום אחה״צ בין שר החוץ הבריטי סיר אלק דאגלס יום ושג־ריר מצרים בלונדון קאמל ריפאת. גם בעיית אספקת הנשק הבריטית למצרים הועלתה בשיחה.

צרפת סירבה להסגיר המתנקש בשגריר ירדן

לונדון, 9 (עסט״א). משרד החוץ הצרפתי סירב להיענות לבקשה ברי־טית להסגיר לבריטניה את האל־ג׳ירי פראזה האלפה, החשוד ב־נסיון להתנקש בחייו של שגריר ירדן בלונדון בדצמבר אשתקד.

חשד שקצינים במשטרת פ״ת

(סוף מעמוד 1)

מתנות יקרות ממר פינקל וכי בנו של הקצין קיבל תקופה מסויימת משכורת מדם־טרום. נתברר כי גם לבנים אחרים של עוד אנשי משטרה הציעו עבודה בדם־טרום.

ההבהרות מדובר המשטרה

החומר שנאסף בחברת החקירות ה־פרטית הועבר דרך מוסד ציבורי גדול למטה הארצי של המשטרה. ביוני פתחה מחלקת החקירות של המטה הארצי בחקירה של פרשת פ״ת.

למרות שהחקירה נמשכה כמעט חודשיים, לא הוחלט עד יום ג׳ לנקוט בצעדים נגד החשודים.

רק לאחר שפניתי לדובר המטה הארצי ניצב משנה מרדכי תבור — ביום ב׳ וביקשתי הבהרות לחומר שנצבר בידי, התחיל המטה הארצי לפעול במהירות.

ביום ג׳ בערב הודיע מ״מ מפקד מחוז הדרום בטלפון למפקד תחנת פ״ת פקד אבשל ליאופולד כי הוחלט להשעותו מהתפקיד. זמן קצר לאחר מכן הועברה גם ידיעה לעתונות.

פיישטר: אסור להגיב

בתשובה לשאלה על קשריו עם מר אברהם פינקל, השיב לי אמש רב־פקד פיישטר: „הפרשה נמצאת בחקירה של המטה הארצי ולכן אין תגובה מצידי לכל מה שנוגע לה. אני איש משטרה ואסור לי להגיב".

תגובת פקד ליאופולד

„האשמה שהטילו עלי כאילו חרגתי מסמכותי ועשיתי מעשים ה־נוגדים את הוראות החוק ופקודות הקבע של המשטרה אינה מובנת לי" — אמר אתמול מפקד משטרת פ״ת פקד אבשל ליאופולד בתגובה על החלטת שר המשטרה להשעותו מתפקידו. הוא הדגיש: „אלחם עד הסוף כדי לטהר את שמי" — אמר.

תגובת פקד ליאופולד

פקד אבשל ליאופולד אמר לי כי „הוא עדיין איש המשטרה. הוא כבול בתגובותיו לתקנות המשטרה". הוא הוסיף כי הוא מקווה כי הפרשה תסתיים עד שבת, ואם לא הוא יבקש רשות לפרסם את גירסתו בפרשת פ״ת.

מר ליאופולד הוסיף שהוא מכיר את אברהם פינקל רק באורח שט־חי, אך הוסיף כי רב פקד פיישטר הוא ידידו הקרוב של פינקל.

איך הושעו השניים

(ע). דובר המשטרה ניצב מישנה תבור מסר את הפרטים הבאים על האופן שבו נמסרה הודעת ההשעיה לפקד ליאופולד ולרב־פקד פיישטר.

השניים הוזמנו ביום ג׳ למטהו של מפקד משטרת מרחב הירקון, ניצב מישנה עזרא גולדברג, הממונה על תחנת פ״ת. במטהו נפגשו פקד ליאופולד ורפ״ק פיישטר כל אחד ב־נפרד עם מפקד המחוז הדרומי תת ניצב אהרון שלוש בנוכחות מפקד המרחב. תת ניצב שלוש מסר לכל אחד מהם את הודעת ההשעיה פנים־אל־פנים באותו משרד.

אוטובוסים שנחטפו בבלפסט, בצפון אירלנד, הוצתו בידי מפגינים על אם אחד הרחובות. למעלה משמאל נראה הצלום של ויליאם הנרי קריימון, ההרוג ה־500 מאז החלו מעשי האיבה בצפון אירלנד. קריימון השתייך לגדוד ההגנה הפרוטסטנטי של אלסטר. (צילום ראדיו של אי.פי.)

50 אלף יגורשו תוך 90 יום

אמין: האסיאתים שיתפו פעולה עם הישראלים

לונדון, 9 (עסט״א, יו. פי., ע״ר ע״צ). נשיא אוגנדה אידי אמין הכריז כי האסיאתים נושאי הדר־כונים הבריטיים שגורשו מאוגנדה שיתפו פעולה עם הישראלים בנס־יונות לחבל בכלכלת אוגנדה — נאמר בידיעות שנתפרסמו בלונדון.

העתון פיננשל טיימס מוסר כי אידי אמין הודיע על הענקת אר־כות הצטיינות לשרים ולחברי שרו־תי הבטחון של אוגנדה לרגל „הנצ־חון על הישראלים", שגורשו מאו־גנדה כבר קודם לכן.

אמין ביטל היום את רשיו־נות השהייה של למעלה מ־50 אלף אסיאתים החיים באוגנדה והודיע כי עליהם לעזוב את המדינה תוך 90 יום.

צו הגירוש מתייחס לכל האסיא־תים המחזיקים בדרכונים של ברי־טניה, הודו, פקיסטן ובאנגלה־דש, פרט לרופאים, רופאי שיניים, עורכי דין, בעלי מפעלים תעשייתיים ו־חקלאים ובעלי מקצוע חופשי.

כן תיבדק דרישתם של 23 אלף אסיאתים אחרים החיים במדינה ש־תוענק להם אזרחות של אוגנדה.

בגלל הצרכים הכלכליים

נשיא אוגנדה אמר כי החליט על צעד זה לאור הצרכים הכל־כליים של המדינה, והוסיף כי אין לראות בהחלטתו גילוי של גזענות. הוא האשים את האסיאתים כי שמו מכשולים בדרכם של אפריקאים מ־קומיים, שרצו להשתתף בחיים הכל־כליים והמסחריים של ארצם.

נשיא אוגנדה הודיע על החלטתו לאחר סעודה בחברת הנציגים ה־עליונים של בריטניה והודו והשג־ריר הפקיסטני.

הישיבה לא תנעם

בשיחה עם כתבים זרים אמר אמין: „עלי להדגיש שלאחר תום התקופה של 90 יום, אם יימצא מישהו מאנשים אלה באוגנדה הוא יצטרך לשאת בתוצאות". אנשים אלה, אמר נשיא אוגנדה, „ימצאו עצמם יושבים על אש והישיבה לא תהיה נוחה".

נשיא אוגנדה אמר אמש לקבוצה של סופרים אפריקאים כי אלוהים הדריך אותו בהחלטתו לגרש את האסיאתים מאוגנדה. הוא הסביר ל־שומעיו כי בשבוע שעבר הופיע ב־חלומו אלוהים והורה לו לפעול ב־קצב מואץ כדי לפתור את בעיית האסיאתים, מאחר שבעיה זו היוה חומר נפץ.

הכנות בלונדון

מלונדון נמסר כי ממשלת בריטניה מכינה תוכניות לקראת ה־אפשרות שנשיא אוגנדה יממש את איומו ויגרש מארצו את האסיאתים בעלי הדרכונים הבריטיים.

רוברט קאר, מנהיג בית הנבח־רים, הצהיר כי מקימים קבוצה ה־מורכבת משרי ממשלת בריטניה ו־פקידים. על קבוצה זו יוטל להכין תוכניות.

קאר הוסיף כי שר החוץ הבריטי עושה מאמצים למנוע את הגירוש.

(ראה מאמר בעמוד 9)

קרבות בקרבת סייגון

סייגון, 9 (יופי״ע, ע״צ). כוחות דרום ויאטנאמים, שנתמכו על ידי מטוסים אמריקאיים, ערכו התקפה נגד גדוד של הוייטקונג 27 ק״מ מזרחית מסייגון — מסרו מקורות צבאיים בסייגון.

בקאמבודיה ניהלו כוחות הממ־שלה קרב פנים־אל־פנים עם יותר מ־300 חיילים של הוייטקונג באי־זור הגבול המערבי של המדינה, שם פתחו כוחות הוייטקונג במית־קפה.

פיקוד הצבא הדרום וייטנאמי מסר כי כוחות הממשלה, המגינים על הכביש מספר 1 המקשר את סייגון עם פנום פן, כותרו על ידי כוחות הוייטקונג. מטרת כוחות הוייטקונג במיתקפה שלהם בקאמבודיה היא לחזור לאיזור הדלתא של הנהר מאקונג.

בהלת שווא במשרד אל־על בשטוקהולם

מאת א. זהבי, סופר „הארץ" בסקנדינביה

קופנהגן, 9 (מיוחד ל„הארץ"). חבילה חשודה גרמה אתמול בבוקר לבהלת שוא של עובדי משרד אל על בשטוקהולם. משטרת שטוקהולם הוזעקה לברר את מהותה של החבי־לה, שנמצאה לפני דלת המשרד ו־התברר כי היתה זו חבילה למשלוח שהושארה עד לשעת פתיחת המש־רד.

כבוד צ׳כי לסובייטי

מאת א. זהבי, סופר „הארץ" בסקנדינביה

קופנהגן, 9 (מיוחד ל„הארץ"). נשיא צ׳כוסלובקיה ל. סבובודה הע־ניק היום למפקד כוחות בריה״מ ב־צ׳כוסלובקיה גנרל אלכסנדר מאיא־רוב את כבוד צ׳כי עם סיום תפ־קידו.

אזהרה רוסית

(סוף מעמוד 1)

יחלום באופוזיציה

מקורות בקהיר מסרו אמש כי ה־נשיא סאדאת ישא נאום מדיני ב־תחילת השבוע במושב החירום של מועצת האומה שיימשך שלושה ימים. בנאום ימסור פרטים על איגרת ברז׳־נייב האחרונה ועל ההתפתחויות ב־יחסי מוסקבה קהיר. הדיון יכלול גם הצעה לאישור חוק הגנת „האח־דות הלאומית", שנועד להלום שוב בחוגים אופוזיציוניים במצרים.

אל־נהאר הביירותי, המסתמך על מקורות השגרירות הסובייטית ב־לבנון, מציין כי באיגרת ברז׳נייב מוחים הרוסים על „חוסר הנימוס" בכל הנוגע לאופן הוצאת המומחים ואנשי הצבא הסובייטים ממצרים ו־תובעים להפסיק את המסע הקולני האנטי־סובייטי המתנהל לדעתם כ־תוצאה מהסתה מצרית בעולם ה־ערבי.

סאדאת הפר החוזה

כן קובעת האיגרת כי סאדאת הפר בצורה חמורה את חוזה הידידות ושיתוף הפעולה בין שתי המדינות בכך שנענה להסכם איחוד עם לוב.

סעיף 9 של ההסכם אוסר על אחת המדינות לחתום על חוזים או ברי־תות עם מדינה שלישית העוינת לאחר מהחתומים על ההסכם מבלי להיוועץ ולקבל הסכמה של הצד השני. בריה״מ רואה בלוב גורם עוין לה ולפיכך הפר סאדאת את הסכם הידידות בין שתי המדינות.

יו״ר מועצת האומה המצרית האפד׳ בדווי, שחזר מביקור רשמי במוסק־בה בסוף השבוע שעבר שבמהלכו נפגש עם מנהיגי הקרמלין במקום הנופש שלהם בחצי האי קרים, הגיש ל־סאדאת דו״ח על תוצאות ביקורו והשיחות שניהל — מסרה אתמול סוכנות הידיעות המזרח תיכונית (ה־מצרית).

אל אהראם הגיב אתמול על הצ־הרת שר ההגנה האמריקאי מר מלווין לייארד בציינו כי ארה״ב לא תשנה את מדיניותה באיזור על אף גירוש המומחים הצבאיים הסובייטים ממצ־רים. העתון מציין כי הצהרת ליירד חוזרת על החלטתה הנחושה של ארה״ב לקיים את העליונות הצבאית הישראלית באיזור.

מנהיג סטודנטים פלשתינאים

החבלה בטריאסט בוצעה על־ידי איטלקים וגרמנים לפי הוראות הפתח

מאת חולדה ליברנומה, סופרת „הארץ" באיטליה

פירנצה, 9 (מיוחד ל„הארץ"). — לממשלת איטליה הוגשה בבית־הנב־חרים שאילתא אם ישראל מסרה לה מידע רשמי על פעילות חבלנים ער־ביים באירופה ומה בדעת ממשלת איטליה לעשות כדי להפסיק פעילות זו.

בראיון עם אחד ממנהיגי איגוד ה־סטודנטים הפלשתינאים באיטליה ש־נתפרסם כאן רמז האיש כי מעשי החבלה בטריאסט נעשו בידי טרו־ריסטים איטלקים וגרמנים שפעלו לפי הוראות ארגון ספטמבר השחור. לדבריו ייתכן שהמחבלים שפעלו בטריאסט שייכים לארגונים שמאל־ניים או ימניים אנטי־ישראליים שע־מם יש לפלשתינאים קשרים.

הוא הכחיש שקיימת פעילות חב־לנית פלשתינאית כלשהי באיטליה.

עצה מאל־אהראם

קאהיר, 9 (יופי״ע). העתון ה־מצרי רב הסמכות אל־אהראם הביע ביום ד׳ את הדעה כי על המחבלים הפלשתינאים לחדול מהתקפות על מטרות זרות, כגון חוות המיכלים בטריאסט, ותחת זאת עליהם לפעול במחתרת בתחומי השטחים המוח־זקים.

שפיגלר ישחק בקבוצת פ. צ. קלן

קלן, 9 (יופי״ע). קפטן נבחרת הכדורגל הישראלית מרדכי שפיגלר יושאל לשנה על ידי קבוצתו הח־דשה בורוסיה מנשנגלדבאך, לקבו־צה אחרת של הליגה העליונה ב־מערב גרמניה, פ. צ. קלן, והוא ישחק בה בשנה הקרובה. שפיגלר הושאל לקלן, כיוון שבורוסיה כבר מילאה את המיכסה המותרת של שחקנים זרים, לאחר שהחתימה את יגסן מדנמרק ואת הישראלי שמו־אל רוזנטל.

גינוי שוודי לארגון לאחדות אפריקה

מאת א. זהבי, סופר „הארץ" בסקנדינביה

קופנהגן, 9 (מיוחד ל„הארץ"). עתוני שוודיה פירסמו היום גינוי לארגון לאחדות אפריקה בגלל שתי־קתו בפרשת הדיכוי הגזעי באוגנ־דה.

מתו בחולירע באינדונזיה

ג׳קארטה, 9 (ע״ר). לפחות 96 אנשים מתו בחולירע שפקדה שני חבלים של אינדונזיה.

קהיר, 9 (ע״ר). שר המלחמה ה־מצרי גנרל מוחמד אחמד סאדק ביק־ר אצל יחידה ש„הפילה בזמנו ה־אחרון מטוס ישראלי מדגם פנטום בקרבת תעלת סואץ — מוסר היום העתון אל־אהרם.

בטוחה באגפה השמאלי

מצרים בטוחה עתה מאגפה ה־שמאלי, שהוא בן בריתה חזק ויקר — אמר אתמול ראש ממשלת מצ־רים ד״ר עזיז סידקי בישיבת ה־ממשלה בסקרו את הסכם האיחוד בין מצרים ולוב.

סדקי אמר כי עד למלחמת ששת הימים היתה מצרים חשופה מצד אגפה השמאלי, ששימש בסיס כמעט [illegible] מצרית דנה אתמול בהסכם האיחוד ולקראת כינוס ההנהגה המדינית ה־מאוחדת בשתי המדינות בראשית החודש הבא.

סטודנטית ישראלית נדקרה בפלורנץ

רומא, 9 (עסט״א). סטודנטית יש־ראלית לאה טייב (22), נדקרה ביום ב׳ באחד מרחובות פלורנץ, בעת שטיילה בעיר בחברת שלוש מחב־רותיה. התוקף, שלא זוהה, נמלט ועקבותיו לא נודעו. בהודעת ה־משטרה נאמר כי מתנהלת חקירה. הסטודנטית הפצועה אושפזה. ב־הודעת המשטרה נמסר כי מצבה טוב למדי.

שגריר ישראל בצרפת לחופשת מולדת

פאריס, 9 (ע״צ). לפני צאתו ל־חופשת מולדת נפגש שגריר ישראל בפאריס מר אשר בן־נתן עם מנהל הענינים הפוליטיים במשרד החוץ הצרפתי גבריאל פיאו.

נמסר שבשיחתם הועלתה בין ה־שאר בעיית האספקה של מטוסי מיראז׳ צרפתיים ללוב, אך מקור ישראלי הבהיר כי ממשלת ישראל לא הגישה תזכורת מיוחדת בענין זה לאחר ההודעה על האיחוד בין לוב למצרים.

כן נמסר מאותו מקור כי מר בן נתן לא נקרא על ידי ממשלת יש־ראל להתייעצות. עם זאת אין ספק כי בימי שהותו בישראל הוא ייפגש עם שר החוץ ושרים אחרים.

תגובת הארגונים הפלשתינאים על משפט צריפין

ביירות, 9 (יופי״ע). הארגון לשיחרור פלשתין האשים היום את ישראל בהפרת זכויות האדם במש־פט שתי המחבלות הנאשמות בהש־תתפות בחטיפת מטוס סבנה לנמל התעופה לוד. הארגון שיגר מברקי מחאה למזכיר האו״ם.

סוכנות הידיעות הפלשתינאית טע־נה כי המשפט הפר את זכויות ה־יסוד של האדם על ידי מניעת ה־נאשמות לבחור לעצמן סניגור כר־צונן. משרדי הארגון לשיחרור פ־לשתין קיבלו הוראה להדוף את המסע הציוני, שמטרתו לפגוע ב־תדמית המהפכה הפלשתינאית ב־אמצעות משפטים.

היום בהארץ

פרשת מפקד משטרת פתח־תקוה
מאת דן כספי
בעמוד 3

✱

אנטומיה של איחוד: לוב — מצרים
מאת אריק רוזן
בעמוד 9

✱

יצחק רפאל על הסטטוס קוו
מאת דן מרגלית
בעמוד 10

✱

קולנוע, טלויזיה, ספר חדש
בעמוד 12

במסיבת עתונאים בוושינגטון

שר הבריאות האמריקאי חילץ עמיתו הסובייטי בנושא יהדות בריה״מ

„שאלות לא רלוונטיות"

מאת צ׳ארלס פאניוואשי, סופר „הארץ" בוואשינגטון

ואשינגטון 9 (מיוחד ל„הארץ"). שר הבריאות הסובייטי בוריס פט־רובסקי חולץ ממבוכה בידי עמיתו האמריקאי אליוט ריצ׳ארדסון במסי־בת עתונאים שנערכה כאן.

פטרובסקי, שסיים סיור בן 10 ימים בארה״ב, נשאל על מצבם של אסירים מדיניים יהודים בברית המועצות, שנעצרו על רצונם לעלות לישראל ואינם מקבלים טיפול רפו־אי במקומות מאסרם.

נורמן בוכמן, שדיבר בשם 20 אלף חברי איגוד רופאי השיניים של אר־צות הברית, תקף את פטרובסקי, שהוא עצמו מומחה לב, ושאלו על מאסרם של שני רופאי שניים יהו־דיים — בוריס זורניקוב ומיכאל קורנבליט — וחולי לב שחויבו ב־עבודת פרך בבריה״מ.

פטרובסקי, שהשיב בשיוויון נפש, טען שאינו מייצג את המשפט הסוב־ייטי, אך חזר והטעים כי אסירים בבריה״מ זוכים בטיפול רפואי מת־אים.

„נושא כפלי"

בשלב זה של מסיבת העתונאים נחלץ אליוט ריצ׳ארדסון לעזרתו של פטרובסקי וביקש להפסיק את סדרת השאלות על אסירים יהודיים. הוא טען שאין זה הוגן לשאול על אסירים בודדים במסיבת העתונאים. ריצ׳ארדסון הדגיש כי מטרת ביקורו של פטרובסקי היתה לקדם את שי־תוף הפעולה בין רשויות הבריאות של ארה״ב ובריה״מ וכי אין זה מו־עיל לעסוק בשאלות בנושאים לא רלוונטיים.

פטרובסקי הוא שר סובייטי שלי־שי שביקר בוושינגטון בחודשים ה־אחרונים. לפניו ביקרו שרת התר־בות פורצבה ושר המסחר הבינ־לאומי. גם בעת בקורי עמיתיו של פטרובסקי בארה״ב התרכזו אמצ־עי התקשורת בשאלות בנושאי יהודי בריה״מ, דבר שהיה למורת רוחם הגלויה של הרוסים והאמריקאים.

השר נלחץ בשאלות

וושינגטון, 9 (עסט״א) — מי־ניסטר הבריאות הסובייטי בוריס פט־רובסקי סירב היום להבטיח כי רו־פאים אמריקאיים, המבקרים בברית המועצות כחברי משלחות מקצועיות או ממשלתיות, יורשו להיכנס ל־בתי חולים בבריה״מ, או להיפגש עם חולים מיוחדים.

כמה פעילים יהודיים בבריה״מ מאושפזים עתה כשהם סובלים מ־מחלות שונות, שאחדות מהן התגלו לאחר שנידונו למאסר במש־פטים האחרונים.

מילטון ידין, חבר הועדה למע־ן יהודי בריה״מ בוושינגטון (היגר לא מכבר מבריה״מ), הציג לפטרו־בסקי שאלות באנגלית וברוסית. הוא טען כי סילבה זלמנסון, שנדונה ל־15 שנות מאסר, סובלת מ„לב חו־לה מאוד" וכי רייזה פלסניק „איב־דה את תינוקה" במחנה המאסר. ידין אמר כי בשבוע שעבר קיבל באמצעות הטלפון מידע מבריה״מ על מצב בריאותם הרע של שתי ה־נשים הללו. כן ביקש ידין ממיניס־טר הבריאות הסובייטי ידיעות על מצב בריאותם של לב יגמן וויקטור בוגולובסקי, המוחזקים גם הם ב־כלא פוטמה.

פטרובסקי השיב לשאלותיו של ידין, הוא העיר כי כרופא אין הוא יכול לאבחן מקרי מחלה באמצעות הטלפון ולכן כל אינפורמציה על מחלות, המתקבלת באמצעות הטל־פון, „אינה מהימנה בעיניו".

בפתיחת מסיבת העתונאים, הודיע ריצ׳רדסון שהוא נענה להזמנתו של פטרובסקי לבקר בבריה״מ. פטרוב־סקי אמר שהוא מקדם בברכה שיתוף פעולה בין ארה״ב ובריה״מ בתחום המחקר הרפואי, ובעיקר בשטח ה־סרטן ומחלות הלב.

חיים בר־לב: סביר להניח

(סוף מעמוד 1)

לתמורות מרחיקות לכת הביאה תה־ליכים חשובים גם במישור הפוליטי ובעמדות המעצמות. העולם הערבי מפולג יותר מאשר בעת מלחמת ההתשה ואינו מקבל את סאדאת כמנהיג, כמו נאצר. יש חוסר הת־להבות למלחמה האירופית. תכלית ותועלת בחידושה. עמדת ירדן מפו־כחת הרבה יותר והיא באה לביטוי בהצהרת חוסין שאינו לא תיטול בלחימה מחודשת חלק.

מר בר־לב סיכם כי בעבר לא לחמה ישראל אלא כאשר המלחמה נכפתה עליה, ואם תיאלץ להלחם מ־חדש, תפעל לפי קווים אלה גם בעתיד. כן ציין כי מצבה הבטחוני של ישראל הוא מיוחד במינו משום שהכרעה צבאית עדיין אינה פותרת את הסכסוך הפוליטי, כמקובל בין מדינות יריבות אחרות.

על הפלמ״ח

בתחילת דבריו עמד על חלקו של הפלמ״ח בהגנה, של הישוב במלחמת השחרור ובעיצוב דמותו ויעודו של צה״ל.

הטכס נערך מטעם האגודה להנ־צחת הפרס בנוכחות ראש הממשלה הגב׳ גולדה מאיר, סגן ראש הממש־לה ושר החינוך והתרבות מר יגאל אלון, השר ישראל גלילי, חברי ה־פיקוד העליון של ההגנה, ותיקי ה־פלמ״ח, אלופי מלחמות צה״ל, אנשי הישובים ניר־יצחק ומשאבי שדה הקרויים על שם יצחק שדה, ובני משפחת המנוח במלאות 20 שנה למותו של יצחק שדה.

לחנך הנוער

הפרס לספרות צבאית הוענק ל־שולמית לסקוב (רעייתו של חיים לסקוב), על סיפרה „טרומפלדור — ספור חייו" ולד״ר דב לוין על ספרו על השתתפות יהודי ליטא במלחמה נגד הנאצים במלחמת העולם ה־שניה.

פרופ׳ יגאל ידין, יו״ר חבר ה־שופטים (שחבריו היו גם ד״ר יהודה ולך וחיים גורי) העלה קוים ל־דמותו של יצחק שדה, והטעים כי יש לחנך את הנוער בימינו לאור אישיותו. גולת הכותרת של פעול־תו היתה הקמת הפלמ״ח, אולם אין להתעלם מתרומתו של יצחק שדה לעיצוב דרכי הלחימה של ההגנה. הוא נתן דוגמה אישית של פעולה מחוץ לגדר, וסייע להקמת גדודי החי״ש, תוך הדגשה שהאיכות היא הכמות. היא שתכריע. כן ציין כי כרמטכ״ל הפך לבסוף מפקודו של יצחק שדה למפקדו, והוא קיבל זאת ברוח טובה.

סאול, 9 (יופי״ע). — פקידים מ־טעם הצלב האדום של צפון קוריאה ודרום קוריאה יפתחו בקרוב בשי־חות שמטרתן לסייע בידי המשפחות הנפרדות בין שני חלקי קוריאה ל־קיים קשר ולהתאחד.

בצער רב הננו מודיעים על פטירתו של יקירנו

מרטין ארנסט הרץ

מרגיט גוטמן

משה ורחל הראל
זיק ומיה הרץ
ברטי וארנסט רפפורט
ונכדיו

הננו מודיעים בצער על פטירת בעלי, אבינו וסבנו היקר

רפאל פסטרנק

פרטים על מועד ההלויה בטלפון 264766 ובמודעות

המשפחה האבלה

למשפחת **משה בכר**

השתתפותנו הכנה באבלכם הכבד בהילקח מכם אביכם היקר

יצחק א. בכר ז״ל

טחנות ירושלים בע״מ

משרד החינוך והתרבות

במלאת שנתיים לפטירתו של

זלמן ארן ז״ל

יעלו מוקירי זכרו לקברו בהר הזיתים ביום שלישי, ה׳ באלול תשל״ב (15 באוגוסט 1972)

אוטובוסים ייצאו ממשרד החינוך והתרבות רח׳ שבטי ישראל 34, ירושלים, בשעה 15.30

הארץ

יום חמישי, ל' באב תשל"ב
10 באוגוסט 1972

ירושלים: רח' החבצלת 2 טל' 224245-6, ת. ד. 273
חיפה: רחוב נורדוי 20 טלפון 8—661166, ת. ד. 5259

בתל־אביב: המערכת וההנהלה מזא"ה 56, ת. ד. 233, טלפון 623311. מח' המודעות רח' מזא"ה 56, ת. ד. 233, טלפון 611576, 623311. מח' הפצה ומנויים מזא"ה 75, טל' 623311 ת. ד. 233, מס' מיקוד: 61000.

המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ. דפוס הארץ מזא"ה 56 ת"א
העורך: גרשום שוקן. האחראי: גדעון סאמט.
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי־יד.
HAARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel - P.O.B. 233, Tel. 623311

הצעות ואלדהיים ויארינג

הידיעה בדבר תכניות מסויימות של ד"ר ואלדהיים ושל ד"ר יארינג, כפי שפורסמו בעתון לבנוני, נראות מהימנות, ולוא רק משום שהן מפורשות מאד ושתי התכניות גם משלימות במידה מסויימת זו את זו. המכוון העיקרי לשתיהן הוא המגמה להפעיל את ארבע המעצמות, הן לתפקידי תיווך הן לתפקיד של שמירה על קיום ההסדרים שיושגו, באמצעות הקצאת יחידות משלהן לכוח הצבאי הבינלאומי שיהיה נוכח באזור. השוני המהותי ביניהן נעוץ בכך שמזכיר האו"ם אינו מדבר במפורש על יארינג אלא על „צוות תיווך" של האו"ם. אין זה מן הנמנע כי בפרט זה יש ללמוד שואלדהיים אינו משוכנע כי יארינג לבדו מסוגל למלא את התפקיד שלמענו מונה על ידי או תאנט. לצוות זה מציע המזכיר החדש לצרף גם נציגי ארבע המעצמות — ייתכן כדי לעורר אצלן תיאבון לקחת חלק במשימה.

ההצעה מצטיינת בסירבול שהיא מתכוונת להנהיג וזה לבדו מטביע עליה את החותם של חוסר מעשיות. תכניתו של ד"ר יארינג, לעומת זאת, בנוייה כדבר מובן מאליו על בסיס של המשך פעילותו כשליח מזכיר האו"ם. לגופו של הענין אין הוא מתרחק מדרישתו מיום ה־8 בפברואר 1971, אלא מפרט תכנית שהיא כעין חזרה על רעיונות קודמים יותר של נסיגה בשלבים, תוך מיזוג ברעיון של הסדר חלקי. יארינג מציע נסיגת ישראל מפס רחב, משארם א־שייך עד למעבר המיתלה, התמקמות כוחות צבאיים מצריים בשיעור בלתי מוגדר בגדה המזרחית, נוכחות או"ם בשארם־א־שייך והצבת כוח או"ם בשטח שבין המצרים לבין צה"ל.

זוהי למעשה התכנית המצרית להסדר חלקי מלפני שנה ורבע, ואם ישראל תרצה לקבל אותה, לא תהיה זקוקה לתיווך בינלאומי בכל צורה. אשר ליארינג עצמו, יש לומר באוזניו כי, מבלי להכנס כלל לדיון על פרטים, עצם העלאת תכנית מסוג זה אינה עולה בקנה אחד עם שליחותו שתפקידה הוגדר כסיוע להשגת הסכם בין הצדדים לסיכסוך — ולא הצעת תכניות משלו. כל עוד יישאר דבק בגישה כי הוא רשאי או אף חייב להציע פתרונות לפרטי פרטים, תחת לחדש את הנסיון של הפגשת הצדדים למשא ומתן, הוא עתיד להחטיא את המטרה שלשם השגתה התמנה.

חקירה וסנקציות

בין הליקויים מכל הסוגים שהתגלו בדו"חות מבקר המדינה על 15 חברות ממשלתיות בולט המכנה המשותף: קלותו של הכסף הציבורי שמקבליו משתמשים בו בחוסר יעילות, מחליטים לגביו ברשלנות ואינם באים על עונשם. אולם לאורך הרכס של הממצאים בולטת פסגת „כימיקלים ארד" מבחינת היקף ההשקעה הענקית שעלתה על 200 מיל' ל"י (בערכים של היום הושקעו במפעל זה סכומים גדולים בהרבה) והתוצאות האפסיות. עדיין אין מבקר המדינה אומר בפירוש כי הכסף הלך לאיבוד, אולם כל הקרוב לעניני מפעל זה לא יעז להבטיח סיכויים ניכרים שהכסף יחזור אי־פעם לאוצר שממנו הוא נספג בשעתו. יש על כן מקום להפוך מקרה זה למבחן לטיפול הראוי לגבי האחראים לכשלון העולה מאות מליוני ל"י מכספי הציבור, ולאחראים למעשים דומים בעבר ובעתיד.

כל מי שמכיר את תולדותיו של המפעל יודע כי הוקם בניגוד לדעת מומחים שטענו מלכתחילה שאין מקום לסכן כספי ציבור בהיקף כה גדול במתקן שלא נבחן כראוי. המבקרים הדגישו כי „אלייד כמיקלס" האמריקאית השקיעה אחוזים מועטים במפעל שבו תנוסה תהליך שאם יצליח יביא לה הון ואילו אם ייכשל תישא בהפסדים ממשלת ישראל. החברה האמריקאית שפיקחה על ניסוי התהליך שלא הצליח לא נדרשה עם זאת לשאת באחריות לתוצאות; וכשלבסוף התברר כמעט בודאות שהמפעל הינו כשלון, עוד שילמו לשותפים האמריקאים כמה מיליוני דולרים כדי שישאירו את המכשלה לבעלותה הבלעדית של ממשלת ישראל.

אלה הם רק כמה טבעות בשרשרת הכשלונות שיש לה אחראים לא רק בצורת „משרדים", „ממשלה", „הנהלה". בראש מוסדות אלה עמדו אנשים בעלי שמות שאם עשו שגיאות כה גסות בעבר אין כל בטחון שלא יחזרו עליהן. אם אנשים אלה אינם נושאים באחריות לתוצאות אין כל סיבה שאחרים יניחו כי סיכונם יהיה גדול יותר.

מי שאינו רוצה על כן שכספי הציבור יהיו גם להבא הפקר חייב לתבוע חקירה מקיפה ויסודית שתקבע את האחריות לכשלון. החקירה חייבת לגלות את שמותיהם של האחראים כדי שאפשר יהיה להסיק לגביהם את המסקנות הנדרשות. רק סנקציות רציניות לגבי אחראים לאבדן כספי הציבור יבטיחו שמיליארדי הלירות העוברות דרך החברות הממשלתיות והתקציבים הציבוריים למיניהם יזכו ביחס הרציני הראוי.

עסק עם הוצאות

שר האוצר עלול עוד להצטער על החידושים שחידש ביחס להוצאות העסקיות. הם ירבו עמל אצל פקידי השומה, ויש לחשוש — גם תחבולות אצל הנישומים כדי להתחמק מן המס. מלכתחילה נאמר, שההוראות החדשות יהיו קשות לביצוע ועתה מסתבר, שהקשיים יגדלו עוד יותר עם סירובם של רואי החשבון להיות עובדי שומה ללא תשלום.

בענין ניכויים של הוצאות עסקיות מן ההכנסה החייבת מס ייתכנו כמה פתרונות רציונאליים: אפשר לבטל כליל את ההכרה בהן; אפשר להכיר בכולן, עם או בלי הגבלה בסכום, ואפשר להכיר בחלקן לפי מפתח אובייקטיבי כלשהו המצמיד אותן, למשל, למחזור. האוצר דחה את כל אלה ובמקומם הנהיג שיטה שבחלקה מעודדת בזבוז כגון הוצאות רכב וארוחות מחוץ למקום העסק ובחלקן כמחמירה מעבר לסביר (כגון ארוחות במקום העיסוק). בכל מקרה מעודד האוצר את תעשיית הקבלות, שהיא הצומחת ובעלת שעור הצמיחה המהיר ביותר במשק הישראלי.

יתכן שזו שיטה טובה לשיכור הכימים ולסתימת פיו של מר בן־אהרן. אך היא קללה אדמיניסטרטיבית הכבדה על בעלי עסק המשתדלים, על אף המכשולים הנערמים לרגליהם, לנהל את עסקיהם ביושר. הנחמה היחידה — אם כי אין זו נחמה לאורח הנהוג — היא שכללי ההוצאות שנגזרו עלינו לאחרונה לא יקוימו. באי־קיומם יש ענין משותף לפקידי המס ולמשלמיו: אלה כדי למנוע התמוטטות המערכת ואלה כדי למנוע התמוטטות עצבים אצל מנהלי החשבונות.

גירוש האסיאנים מאוגנדה

אין להניח כנשיא אוגנדה אידי אמין ישנה, בשל האיום בהפסקת הסיוע הכלכלי הבריטי, את החלטתו לכפות על אסיאנים בעלי דרכון בריטי שיעזבו את אוגנדה תוך שלושה חדשים. אין צורך לבזבז מילים כדי להוכיח כי קרבנות אלה של גזענות אינם אשמים בגרימת נזק לכלכלת המדינה, ובנזק התשתיות ודאי שלא יעלם מאוגנדה בגלל גירושם של יוצאי תת־היבשת ההודית. אין בצעדו של אידי אמין אלא ביטוי נוסף לשנאת זרים, וכל הבנה היסטורית־פסיכולוגית אין בה כדי לטשטש את הרושם העגום כי המשתחררים משלטון קולוניאלי ממהרים להפוך לנוהגים כמשחררתם ההודית.

בין אם המדובר בארבעים אלף נפש בין במספר כפול מזה, מימדי הבעיה הם כאלה שבעצמם יקשו על המאמץ לפתרונה. רק חלק קטן מהמגורשים יוכלו לבוא מקלט בבריטניה. אפשר לגנות את החוק הבריטי שאינו מאפשר לכל בעל דרכון בריטי להיכנס לתחום הממלכה המאוחדת, אך קשה לקטרג על הבריטים על שאינם רוצים להעמיס על עצמם בעיה גדולה והולכת של בילול המוני. מהגרים אחר הדרכון הכחול אין ביכלתו להפוך לדידם את בריטניה ל„מולדת". קאניה, טנזאניה ומדינות אפריקאיות אחרות ודאי שלא ירצו להגדיל את האוכלוסיה האסיאתית שלהן; קאניה כבר הודיעה רשמית שתחסום את הגבול כדי למנוע כניסת אסיאנים כשיצטרכו לנטוש את אוגנדה. ויוצאי הודו שהתאזרחו בארצות אפריקה מן הסתם יחכו גם הם בגידול נוסף של קהילותיהם. הודו, פקיסטאן ובנגלה־דאש — אף אחת מהן אינה קוסמת כיום לצאצאי המהגרים ההודיים האלה ואינה מסוגלת לקלוט אותם בחזרה בשיעור משמעותי.

הבריחה קדימה

קדאפי וסאדאת מנפנפים בפאן־ערביות כדי להסב את דעת הקהל מקשיי פנים

מאת אריק רולו
מיוחד ל„הארץ" מ„לה מונד"

„אני מרגיש כי התפקיד שמילאו הפרוסים באיחודה של גרמניה, יהיה תפקיד הרפובליקה הקטנה שלנו בליכוד האומה הערבית", הכריז באביב שעבר הקולונל קדאפי. עד מותו של נאצר, שקדאפי היה מעריצו וכבואה גם יריבו הנסתר, לא חדל להפגין להט פאן־ערבי מיסטי־למחצה.

נאצר, שנכווה בנסיונות־הביש בתחום האיחוד, הצליח לבלמו. לאחר מותו, החל המנהיג הלובי להתנהג כמנהיג האמיתי של העולם הערבי, החולק דברי־שבח וגנאי לעמיתיו, מכתיב לעיתים קו התנהגות לשותפיו הסורים והמצריים באיחוד הרפובליקות הערביות שהוא היה יוזמו. מדוע החליט לפתע בפברואר שעבר כי הגיעה השעה להחיש את התהליך, ולהגשים מיזוג מלא בין ארצו ובין מצרים?

חסנין הייכל, עורך אל אהרם, מנה ב־3 בספטמבר 1971 עשרה טעמים להערכה כי המשטר הלובי עומד בסכנה רצינית. מי שהיה ראש־שירותי־הביטחון של מצרים, גנרל אחמד קאמל (שהועמד לדין על קשר נגד סאדאת), גילה באותם ימים כי סאדאת אמר לו כי „הקולונל קדאפי הוא שרצה בפדרציה, כדי לנצור את המהפכה". קדאפי הוא גם זה שתבע להכליל בחוקה של איחוד הרפובליקות הערביות סעיף המכתיב את התערבות כוחות המדינות המאוגדות בפדרציה, „כדי להחזיר את הסדר לכנו" במקרה של התקוממות פנימית באחת משלוש המדינות.

כלום נבדקה ונמצאה לפתע בלתי מספקת „פוליסת הביטוח" הזאת, מול ההתנגדות הגוברת שבה נתקל הנשיא הלובי בחדשים האחרונים? מכל מקום, הדברים התרחשו כאילו העריך קדאפי כדחוף את האיחוד, עם שכנתו רבת־העוצמה, אשר צבאה וכוח המדינה שלה חזקים מאלה שלו. ייתכן שביקש להקדים את מתנגדיו בתוך מועצת המהפכה, הנוגדים את ההגמוניה המצרית.

נאומו ב־23 ביולי נשמע כאולטימטום המופנה לקהיר. לא זו בלבד שעשה בנאום זה פומבי, באוזני תומכי התוכנית האיחוד אשר הגיש, אלא הבהיר כי סאדאת התחייב להשיב לו על הצעתו לפני תום החודש. בחלק אחר של נאומו, גולל את הרחוקי־הדעות הפוליטיים בינו ובין קהיר, והאשימה בחולשה כלפי בריה־המעצמות וכלפי ישראל. סאדאת שארתו העמיד קדאפי בחוסר ברירה, יצא לבנגזי ב־31 ביולי.

„פתיח חם"

יש מקום למחשבה כי היתרונות הצפויים למצרים מן האיחוד לא יהיו פחותים מאלה שאליהם חותרת טריפולי. סאדאת, שהסובייטים מסוכסכים אתו ואשר האמריקאים מתעלמים ממנו, עלול לשאת בתוצאות הבדידות שבה נסתגר.

נשיא מצרים זקוק בלי ספק, לבעל־ברית שישמש אותו להפעלת הלחצים על ארה"ב, שהאינטרסים שלה בלוב רבים. לא במקרה מנפנפת ההודעה המשותפת שנתפרסמה בבנגזי בחרב־הנפט, ולא סתם הזהיר סאדאת את ניכסון על־ידי הראיון שהעניק לניוזויק, מפני „סתיו חם וממושך".

נשאלת רק השאלה אם סאדאת עדיין נהנה מאמינות בוואשינגטון, ואם ייתכן באופן מעשי להתנכל ללא הסתבכות לצרכי־הנפט האמריקאיים בלוב.

היתרונות שיצמחו למצרים מהאיחוד עם לוב נשקפים בראש ובראשונה בתחום הכלכלי. מצרים הגורעת תחת הלחץ הדמוגרפי, המתחבטת בבעייה בסכנה פוליטית, מקווה להפנות עודפי אוכלוסיה לשטחה המערבית, שמרחביה ומשאביה מסוגלים לקלוט כוח עבודה רב למכביר.

מלבד זאת, האיחוד יקדם במידה ניכרת את הייצוא המצרי, העומד בעיצומה של התרחבות. הקמת רשת הדרכים היבשתיות, הימיות והאוויריות תאפשר הזרמת עודפי הייצור החקלאי והתעשייתי מעמק הנילוס שאין לו שווקים רבים בהיותו בעל כוח־תחרות חלש.

ההכנסות מנפט שזורמות ללוב מסתכמות ביותר מ־2 מיליארד דולר בשנה. יש בה לא רק שוק נרחב, אלא אמצעים פיננסיים העשויים לתרום הרבה להגשמת תוכניות־פיתוח מצריות.

טריפולי כבר תומכת בתקציבה של קהיר בשיעור של כ־50 מיליון ל"י בשנה. קדאפי התחייב לממן את בנייתם של מפעל תעשייה צבאית חדשה ותחנת כוח גרעינית שתהיה משותפת לשתי הארצות. התפוקה החשמלית תשמש בעיקר לפיתוח האזור ג'בל אחדר, פיתוח שביצועו הופקד בידי קונסורציום מצרי. תקציב בשיעור של יותר מ־50 מיליון ל"י הועמד לרשותה של חברה מצרית אחרת לביצוע פרויקטים גדולים של בניין־ערים. רוב חומרי־הגלם יובאו כמובן, מעמק הנילוס.

„אנשלוס לובי"

דוגמאות בודדות אלו יש בהן כדי להעיד על היתרונות שתוכל להפיק הבורגנות המצרית מן ה„אנשלוס" הלובי — יתרונות מופלגים הרבה מאלה שהצמיח האיחוד הנאצרי עם סוריה בשנים 1958—1961. לוב קרובה למצרים יותר מסוריה, עשירה יותר, פחות מפותחת והאוכלוסיה רחוקה ברובה מפוליטיקה.

עם זאת, אין כל סימן לכך ש„המעמד החדש" במצרים יקבל את האיחוד בהתלהבות. האחים המוסלמים יכולים להתברך מראש בהשפעה שתהיה להם במדינתו של קדאפי, השליט הפאן־מוסלמי הפוריטאני, אך הימין המצרי, שהוא המשען העיקרי של הנשיא סאדאת, מסתייג מהנשיא הלובי הקנאי ומהמיליטריזם האנטי־ישראלי שלו, העלול לגרור את מצרים להרפתקאות חיצוניות חדשות, שעה שהיא שואפת לשלום וליציבות פוליטית.

נראה כי איבתו של השמאל הנאצריסטי, הליברלי או המארכסיסטי, לאיחוד עם לוב, מובטחת בגלל הנטיה האנטי־קומוניסטית והאנטי־סובייטית של הכת השלטת בטריפולי. אשר לאוכלוסיה המצרית בכללותה, האדישות בה קיבלה את „ההחלטה ההיסטורית" בבנגזי, נובעת מהלך־הרוח הבדלני, שנתחזק בה ביתר שאת מאז תבוסת מלחמת 1967.

נראה כי הכפיה חריפה עוד יותר בתוך לוב, חרף הפגנות השמחה לאיחוד שהתנהלו בעריה הראשיות. השלטונות יצטרכו לעשות מלאכה לא קלה כדי לנטרל את הלאומנות צרת העין של האוכלוסיה, את סלידתה המופגנת מהמצרים שהתיישבו בתוך לוב. הם יצטרכו לשכנע את תושבי המדינה שהאיחוד לא יוליד לצורה של קולוניאליזם אשר ירושש את תושבי הארץ...

הכל מצביע על כך שהנשיאים סאדאת וקדאפי השליכו את יהבם על בריחה מיליטנטית של פאן־ערביות כדי לברוח מקשייהם הפנימיים. בנסיונם הכפול הזה „לבריחה קדימה", עלולים הם להתנגש, בצורה חריפה יותר, במציאות הקשה שמולה הם מתייצבים.

מצרים	לוב
אוכלוסיה: כ־35 מיליון נפש.	אוכלוסיה: כ־2 מיליון.
הערים הראשיות: קהיר (כ־5 מיליון תושב), אלכסנדריה (כ־2 מיליון) ופורט־סעיד (כ־300,000).	הערים הראשיות: טריפולי (כ־450,000 תושב), בנגזי (כ־320,000 תושב) מיסוראטה ואזויה (כ־200,000 כ"א).
השטח: 1 מיליון קמ"ר	השטח 1,759,000 קמ"ר
משאבי כלכלה: כותנה, חיטה שעורה, תירס אורז וקנה־סוכר. פוספטים, מנגנים, עפרות ברזל ונפט. מצרים מייצרת בעיקר מוצרי טכסטיל, אריגים, מוצרים כימיים ורפואיים.	משאבי כלכלה: הנפט, שהוא מקור עושרה העיקרי של לוב מהווה 99% מהייצוא, הייצור החקלאי, המוגבל בתנאים הגיאוגרפיים, אינו מספיק לצרכי לוב. המדינה מייבאה מזון יותר משהיא מייצרת.
המשטר הפוליטי: רפובליקה נשיאותית. ראש המדינה הנבחר בבחירות כלליות, ממנה את ראש הממשלה והשרים. האיחוד הסוציאליסטי הערבי, המפלגה האחת המותרת, היא להלכה הרשות הפוליטית העליונה של המשטר. סמכות התחיקה בידי האסיפה הלאומית הנבחרת.	המשטר הפוליטי: מועצת המהפכה מושלת במדינה בסמכות מליאה, ללא אסיפה לאומית. באחרונה נתוספה לה מפלגה יחידה במתכונת האיחוד הסוציאליסטי הערבי במצרים. מאז החדש אין נשיא מועצת המהפכה עומד בראש הממשלה.

דכאון איננו חולף

איגלטון קיבל טיפול בהלם חשמלי השמור למקרים קשים בלבד

מאת ד"ר מרדכי רביד

חשיפת סיפור המחלות והטיפולים של הסנטור תומס איגלטון מעלה מחדש בעיה השבה ומתעוררת מדי פעם בתודעה כל חברה דמוקרטית. זוהי בעית מצב בריאותם של מדינאים ומנהיגים ומדת השפעתו על כושרם לנהל את ענייני מדינתם. בכתבה זו נייחס משקל מיוחד למחלת הנפש או למצבים גבוליים בתחום זה המביאים להזדקקות לטיפול פסיכיאטרי.

תומס איגלטון

במדינות שונות אנו מוצאים התייחסות שונה לבעיה, שאין לחפשה דוקא במידת הדמוקרטיה של המשטר, אלא באופי החברה הנדונה. בארצות הברית של אמריקה, אולי יותר מאשר בכל מדינה אחרת, גרים מדינאים בבית זכוכית: חייהם הפרטיים, משפחתם, מצב עסקיהם ופרטים רבים אחרים גלויים לציבור ומשמשים חומר לדיווח ודיון עתונאי. מצב בריאותם אינו חורג מכלל זה.

דומני שגם במספר לא קטן של מדינות מערב אירופה אין זה מקובל להסתיר את מחלותיהם של המנהיגים, אם כי הדיסקרטיות האירופית פועלת כאן לא במעט. יש ארצות בהן מצב בריאותם של ראשי האומה היא ענין חסוי כמעט כסוד מדיני, המידע מתגלה לצבור או בדרך של רכילות או כאשר אין כל אפשרות ממשית להסתירו. הבקורת אשר הוטחה לא פעם על נוהג זה השתמשה לרוב בנימוק, כי מצב בריאותו של פוליטיקאי עשוי לקבוע את כושרו וחשוב לצבור לדעת על כך, כפי שחשוב שהצבור ידע על דעותיו והשקפותיו של המועמד. אף שנימוקים אלה נשמעים לכאורה סבירים — אין הדברים פשוטים כפי שהם נראים ויש פנים לכאן ולכאן.

התפקיד מחסן

מדינאים רבים שהיו ידועי חולי לפני שנטלו על שכמם תפקידים שיש עמם הנהגה והכרעה, הוכחו להיות מסוגלים על אף מחלתם מרגע כניסתם לתפקיד ועד לאחר פרישתם ממנו, והיו אחרים שעל אף מגבלות גופניות חמורות מלאו תפקידים הקשורים במאמץ גופני ניכר לבד מן הדרישות לכושר הכרעה, שיקול בהיר וקליטה מהירה של פרטי מידע וכל יתר הסגולות הנדרשות מאלה שנבחרו לשלוט.

התחשבות מוקדמת בהערכת־מצב רפואית אובייקטיבית היתה מונעת את בחירתם או מינויים לתפקידם — והיתה, כפי שמסתבר במקרים לא מעטים — בלתי מוצדקת.

יתירה מזו, כוחה הפוליטי של ועדה רפואית מאיזה סוג שהוא, שהיתה צריכה לחוות דעה על כושרם של מועמדים לתפקידי הנהגה — היה כה רב עד שאין הדעת סובלת קיום מוסד כזה, ואין כל דרך סבירה להבטיח שיהיה חופשי מהשפעות ולא יעלה החשד, כי מסקנותיו מנוצלות לצורך המאבק הפוליטי.

„השכל הישר" נותן לחשוב שמתח נפשי רב ומשוך ועומס־עבודה עצום עשויים להכביד אף על אדם בריא ולהביאו לידי משבר, לא כל שכן עשויים הם להכריע איש חולה מלכתחילה. לאמיתו של דבר המצב לעתים קרובות הפוך, ולאו דוקא בין פוליטיקאים.

אותו גורם מסתורי הנקרא מתח (stress בלע"ז) מתחלק למעשה לסוגים רבים ושונים במהותם ובהשפעתם. אף הרופאים שאינם מחסידיה המובהקים של התיאוריה הפסיכוסומאטית מסכימים, כי מתח נפשי שיש עמו פעילות רבה, אחריות, האפשרות להחליט ולהשפיע הוא גורם מניע, חיובי מיסודו ובעל השפעה טובה על בריאותו הגופנית של האדם.

מתח המשפיע לטובה

סוג המתח העלול לגרום למחלות קשור לרוב לתיסכול, לחוסר פעילות, להכרה בפער בין השאיפות המוכרות ובין המציאות. נדמה לי שהמתח שבו מצויים הפוליטיקאים שייך לעתים קרובות לסוג הראשון.

זאת ועוד. דיווח ודיון פומבי במצב בריאותם של פוליטיקאים יש בו מידה לא קטנה של אכזריות כלפיהם כבני אדם. שכן נמנעת מהם אותה הגנה של סיכון אינפורמציה הניתנת לכל חולה על־ידי רופאו. גם באספקט זה קיים הבדל רב בין החברה האמריקאית ובין זו שלנו. בחברה האמריקאית נהוג לאמר לחולה במדויק, ללא כחל ושרק, את כל הידוע לרופאים על מצב בריאותו ולא להסתיר ממנו אף את קיומן של מחלות ממאירות; הנטיה השלטת עדיין ברפואה הישראלית — שמרנית הרבה יותר.

אין להבין היטב את הדילמה של הסנטור איגלטון ואת הנושא של המועמדות הקשורים לביטול מינויו כמועמד לסגן נשיא בלי לעמוד על ההבדל היסודי הקיים בגישה של הצבור לפסיכיאטריה — בארה"ב ואצלנו. איני יודע אם ניתן לומר שאנו מפגרים מבחינה זו אחרי האמריקאים, או שמא אנו מפוכחים יותר ונבוכים פחות. בישראל — הפסיכיאטר הוא רופא למחלות נפש. הפניה לטיפול פסיכיאטרי קשורה בלבטים קשים, הכרוכים בהודאה בקיום הפרעה נפשית כביכול, ומתוך כך גם הנטיה להסתיר את הדבר ככל האפשר. חולים רבים המופנים לטיפול פסיכיאטרי על־ידי רופאיהם, זקוקים לשיכנוע ממושך ועקשני בטרם ימלאו הוראה רפואית זו ורבים מהם מבקשים שלא לגלות את דבר ההפניה גם לקרובים להם ביותר.

בארה"ב לעומת זאת, בעיקר בחוגים מסויימים של החברה האמריקאית, הפסיכיאטר הוא יועץ יותר מאשר רופא. הפניה לטיפול פסיכיאטרי אינה כרוכה במבוכה במישור המשפחתי או החברתי, והיא מובנת ומקובלת. ההזדקקות לפסיכיאטר היא לכן שכיחה יותר, אינה קשורה בלבטים, פרט לאספקט המחיר הגבוה של הטיפול, לכן משמעותה לגבי בריאותו הנפשית של הפונה אינה חייבת להיות חמורה. מצב עניינים זה עשוי להסביר את העובדה, כי הסנטור איגלטון לא ראה הכרח לדווח למקגאוורן על טיפול פסיכיאטרי שקיבל שש שנים קודם לכן. בהקשר זה ראוי לזכור, כי כמה נשיאים אמריקאים, שרי חוץ ומדינאי מדינות היו בטיפול פסיכיאטרי אף בתקופות שבהן אספקט זה של הרפואה עוד לא היה נחלת הכלל.

משמעות חמורה יותר יש לעובדה, כי הסנטור איגלטון טופל בהלם חשמלי. זוהי שיטת טיפול במצבי דכאון חמורים ומספר מחלות־נפש נוספות, אשר על אף הוכחתה בשימוש מאז שנות השלושים אין לאיש דעה ברורה כיצד היא פועלת. חיבור האלקטרודות לראשו של החולה והעברת זרם בעוצמה מספקת כדי לגרום לפרכוסים, נראים גם כיום כפעולה דרסטית ולא נטולת סיכון. ההוראות לטיפול זה אינן אחידות ובמרכזים שונים בעולם הגישה שונה, יש המשתמשים ביד רחבה ויש השומרים אותה למקרים קשים בלבד. כך או כך, החולה המצוי הסובל מדכאון חולף לא יקבל טיפול בהלם חשמלי. עם זאת אפשר להניח במידה רבה של ודאות, כי כאשר ניתן לסנטור הטיפול בהלם חשמלי, הופעתה במתכונת משמעות עוברת זו והחלמתו לתקופה כה ארוכה היתה רקע נוח לאינטרפרטציה הנוטה להמעיט בחשיבות המחלה והטיפול כאחד.

עם כל זאת — מעטים החולים הסובלים ממאורע חד־פעמי של דכאון. המחלה, בעיקר בצורתה החוזרת יותר — נוטה לחזור, אף שתקופות הרגיעה יכולות להיות ארוכות, ובאפשרות זאת טמונה הסכנה שבמינוי לתפקיד כה אחראי.

בניגוד לרוב הדברים שנכתבו בעתונות האמריקאית, לרוב אין המחלה תוצאה של נסיבות חיצוניות. אלה אמנם יכולות להשפיע על מהלכה, לקולא או לחומרה, אך בסופו של דבר קיים איזשהו קצב, לפעמים סדיר ולפעמים בלתי ניתן לחיזוי, שבו חוזרות תקופות הדכאון ופוקדות את החולים.

למחלה זו, בניגוד למחלות אורגניות רבות, השפעה מכרעת על כושרו ופעילותו של החולה: האטה במחשבה, פגיעה בזכרון ובכושר הריכוז הם מסימניה הבולטים, וכאשר מדובר בפוליטיקאי — ההשלכות ברורות.

לא ניתן לקבוע מסמרות ביחס למידע החייב להגיע לציבור בדבר בריאותם של מנהיגיו, או אלה המתמודדים לתפקידים רמי מעלה. כיוון שחובת שמירת הסוד הרפואי חלה על הרופאים, יכולים רק החולים עצמם לשחרר את האינפורמציה לצבור. ההכרעה נתונה לשיקול דעתם הבלעדי. האפשרות, כי נתונים על מצב בריאותם יזלגו לצבור מהווה לפעמים תריס בפני הסתרת הדברים, וייתכן שבכך יתרונה של עתונות שאינה משתפת פעולה בגניזת אינפורמציה מסוג זה — כגורם מרתיע בפני אנשים שלדעתם יש להם מה להסתיר.

בנין ההסתדרות

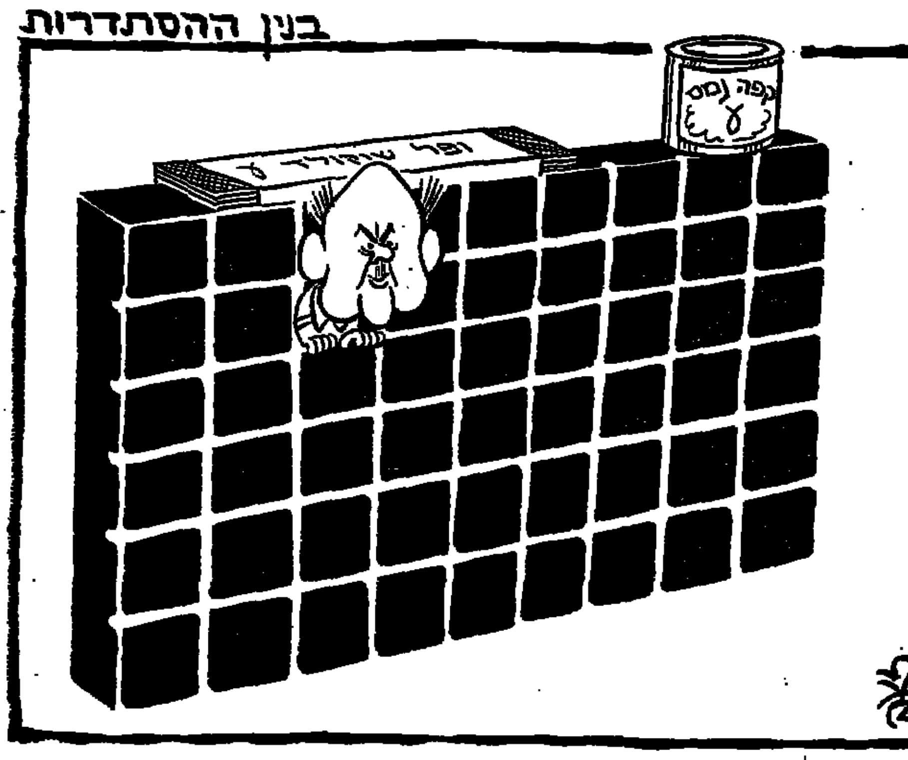

מחול המתפטרים

תמוהה העמדתו של סורקיס בראש ועדת הבחירות לרבנות

מאת יעקב רוזנטל

משברי הבחירות למועצת הרבנות הראשית ולרבנים הראשיים לישראל באים ברציפות זה שנים רבות ולקח אינו נלמד. מכינים את הבחירות זה מספר שבועות חמשה אנשים, בתור „ועדת בחירות" הצריכה, בין היתר, להרכיב את „האסיפה הבוחרת" בת 150 חבר, לפי מפתח מסובך ומסורבל. שנים מבין המכינים האלה נבחרו על ידי מועצת־הרבנות היוצאת ושנים על־ידי הממשלה. הארבעה בחרו את החמישי, הוא יו"ר ועדת הבחירות, ח"כ מרדכי סורקיס.

עוד בצעדיה הראשונים התנפצה פעולת הועדה על סלע הסיבוכים של פריטי־מפתח תקנוניים הנראים כאילו הותקנו כמלכודות. ובג"ץ אמר דברים על כך, כדורבנות. התקנות מצוות על הקמת שתי ועדות ערר כלפי הכרעות ועדת הבחירות, כאילו ביקשו להזמין טיעונים גם להשהות וגם לספקות בדבר תיחום הסמכויות בין השתיים. שני הרבנים הראשיים היוצאים הם חברי אחת מהן ולהם בה רוב. מצד אחד הם גורם מכריע, בתור המבצעים על מועצת הרבנות, בהרכבת ועדת הבחירות, ומצד שני הם השולטים הישירים בועדה להכרעה על עררים כלפי אותה ועדת הבחירות, וכל זה אף אם הם עצמם מועמדים בבחירות החדשות. גם כאן אמר הבג"ץ את הטעון אמירה ושוב: דברים כדורבנות. שר הדתות, ד"ר זרח ורהפטיג, אבי התקנות, רץ לממשלה למען תרשה לו תיקון, ומן הממשלה לועדת הפנים של הכנסת למען תסמוך גם היא את ידיה (לפי החוק) על סילוק אבני הנגף.

התפטרויות

תוך הריצות שקדמו להרכבת הועדה, התפטרו מועדת הבחירות שני הרבנים שנבחרו לתפקידם על־ידי מועצת הרבנות הראשית — ואחת הסיבות היא, כי לפחות אחד מהם מועמד־כוח לבחירות החדשות, לכן הוא פסול לגבי ועדת הבחירות, כפי שהרבנים הראשיים נחשבו לפסולים לגבי ועדת הערר. המתפטרים מטביעים על כל רב שאותו תשלח מועצת הרבנות לועדות הבחירות, חותמת של פסול, לפחות בכוח, אולי עד כדי כפייתה לשלוח לא־רבנים בלבד למועצת הרבנות. המסקנה היא, כי בכך קוטלים מראש דווקא המתפטרים, ה־

מרדכי סורקיס

מקטרגים בכתב ההתפטרות על הפונים אל בג"ץ — כל אפשרות לעריכת בחירות לרבנות, כנגד שיטת הבחירות הקיימת.

וראה זה פלא: ההיסטוריה חוזרת על עצמה. בתחילת שנת 1960, לפני 12 שנה ומעלה, הכין שר הדתות בחירות למועצת הרבנות הראשית (אשר נערכו אחר־כך, כעבור ארבע שנים, ואלה היו האחרונות, עד עתה). היה ריב גדול בתוך ועדת הבחירות, שבה ישבו אז 4 נציגי הממשלה ו־4 נציגי הרבנות היוצאת. נציג־רבנות אחד „פול" לעבר „האויב" (קרי: שליחי שר־הדתות והממשלה), ויתר 3 נציגי הרבנות התפטרו, ושיתקו בכך את הכנת הבחירות. היועץ המשפטי לממשלה דאז, גדעון האוזנר, היתה דעתו, כי התפטרות בעל משרה כזאת אינה מוסמכת כלל.

פרשה זו העסיקה את בג"ץ (תיקים 210/60) ובג"ץ פסק, נגד חוות־דעת זו, כי ההתפטרויות שרירות. מן הראוי הוא לקרוא עתה, דווקא עתה, את אשר כתב אז, כנגד ההכרעה הזאת, השופט ד"ר מ. זילברג על „האווירה העכורה השוטפת, לדאבון הכל, את הבחירות למועצת הרבנות הראשית", ועל רוע הגזירה ששמה תקנות־הבחירות של שר־הדתות.

פסק הדין גרר „דיון נוסף", בהרכב 5 שופטים ואמנם הורשתה ועדת הבחירות להמשיך בפעולה, חרף ההתפטרויות, אבל כאמור, הכנת הבחירות נכשלה. כלום נלמד הלקח מן הנסיון דאז או מהערות השופטים דאז? לא ולא.

ומה מתר הרב שהיה שליח הרבנות בועדת הבחירות אז, ואשר „פול" לעבר שליחי השלטון, הודח אז על ידי מועצת הרבנות מן הועדה והרבנות החליפה אותו ברב מרדכי אליהו. מי הוא אחד משני המתפטרים מועדת הבחירות עכשיו? אותו רב מרדכי אליהו...

סורקיס פה, סורקיס שם

העמדת עסקן מפלגתי מובהק כח"כ מרדכי סורקיס בראש מוסד־המפתח להכנת הבחירות המיוסדת על כל מיני מפתחות מסורבלים ופגיעים עד למאד, מעוררת תמיהה וכל שכן לאור מאמצי המחוקק למנוע פגמים פורמליים וציבוריים לגבי ראש מוסד להכנת בחירות.

קביעת ועדת הפנים של הכנסת צריכה להיחשב לפוסלת מראש את עצם פעלה של ועדת הבחירות; כי לפי החוק ותקנון הכנסת מרוכזות בידי ועדה זו — א) הביקורת הכוללת, בין היתר, על משרד הדתות; ב) טיפול בעניני הרבנות הארצית והמקומית, ואישור־מראש של תקנות הבחירות ותיקונן. וכאן, למשל, קביעת הסמכויות של ועדת הבחירות עצמה והיו"ר שלה, ושל ועדות הערר המכריעות כלפי צעדי ועדת הבחירות והיו"ר שלה; ג) מעקב אחרי ביצוע כל הדברים הקשורים בחוקים או מינהל לגבי מוסדות ובתוכם הרבנות.

ואת מי העמידו נציגי הרבנות והממשלה כאחד בועדת הבחירות בראשה? דוקא את יו"ר אותה ועדת הפנים. הפרלמנטריות וח"כ סורקיס קפץ בחנות על מציאה זו.

כלום היטשטשו חושים ומושגים מוסריים וחוקיים ונתערערו אמות־מידה של נקיון מינהל וחינוך הציבור לערכים בסיסיים — עד כדי העלמת־עין מפני תופעה כזאת?

הזדמנות מיוחדת לרכוש מכונית כזו
במחיר כזה *עכשיו!
פורד-קונסול החדשה

פורד-קונסול החדשה קובעת מושגים חדשים בתחום הנוחות והבטיחות של רכב פרטי.

זוהי מכונית-עילית אירופית, המציגה תכונות העולות בהרבה על רוב המכוניות האמריקניות.

בוא אלינו עכשיו לנסיעת-מבחן, נסה ותווכח.

*כדאי לזכור כי מספר המכוניות מוגבל.

חברה א"י לאוטומובילים בע"מ, מפיצי פורד בישראל תל-אביב, חיפה, ירושלים, באר-שבע, חדרה, נצרת, נתניה, עפולה, ראשון-לציון, רחובות, רמלה, רמת-גן, רמאללה.

هكذا من الأصل

مكذا من الأمل

ראשי פרקים לשינוי הסטטוס־קוו

מאת דן מרגלית

נכונותו המפתיעה של ד"ר יצחק רפאל להיענות לאתגר של שר ה־ביטחון משה דיין, שקרא לשינוי ה־סטאטוס־קוו ביחסים בין החילו־ניים לבין הדתיים, עוררה עניין רב בציבור ובמפלגתו. בעקבות פירסום דבריו ב„הארץ", התעוררה השאלה באיזו מידה הוא תובע שינויים ל־טובת הדתיים, ומה הנושאים בהם הוא מוכן „להשאיר פתוח" לקראת החילוניים. בהשיבו לשאלות „ה־ארץ", גילה ד"ר רפאל נכונות לס־פר פרטים על הסעיפים שבהם הוא תובע שינויים לטובת הדתיים, והש־מיע רק כמה דברים סתומים אשר משאירים פתח להניח כי לגביהם הוא מוכן לוויתורים לטובת החילוניים. „אלה הכללים", הסביר רפאל, „על הפרטים יש לדבר במשא ומתן עצ־מו".

שאלה: האם אתה רוצה לבטל את הסכם הסטאטוס־קוו בענינים ד־תיים ?

רפאל: אני תמים־דעים עם שר ה־ביטחון, כי הסכם ה„סטאטוס־קוו" ב־שאלות דת טעון שינוי. אני סבור כמותו, כי יש להמשיך בשותפות בין תנועת העבודה והיהדות הדתית. הוא ודאי יסכים איתי, שבהתבטל ההס־כם הנוכחי — בסיס השותפות הקיי־מת — יהיה צורך בהסדר מוסכם חדש, עליו תישען השותפות. יסודות ההסדר החדש ייקבעו בדיונים וב־בירורים משותפים בין נציגי שני ה־צדדים, ולא על־ידי הכרזות בכנסים מפלגתיים או הודעות חד־צדדיות ב־אמצעות התקשורת.

לכן הפניתי קריאה בפתיחת ה־כינוס לתורה שבעל־פה, כי יש לפ־תוח בדרישה מקיף ומעמיק בדרג גבוה, וצריך ליזום נסיון של הידב־רות בין נציגים מוסמכים של כל הגורמים. לדעתי, כל מאמץ לשם ב־

ד"ר יצחק רפאל: „דיין יסכים שיש צורך בהסכם חדש"

קשת דרכים למניעת ההידרדרות ב־יחסים בין חלקי הציבור הדתי וה־חילוני כדאי, ואף רבים הם הסכויים להצלחתו.

שאלה: אינך מחשיב את ההסכם הנוכחי, או סבור שלא השיג את מט־רתו ?

רפאל: אין לנו כיום כל סיבה ל־

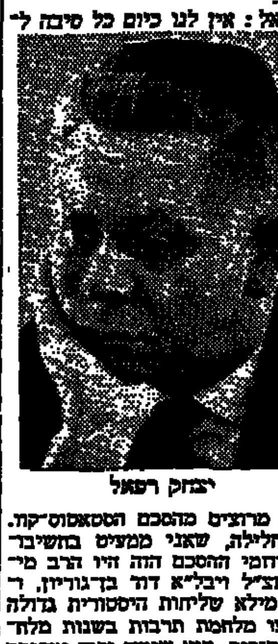
יצחק רפאל

היות מרוצים מהסכם הסטאטוס־קוו. לא חלילה, שאני ממעיט בחשיבו־תו. יוזמי ההסכם הזה היו הרב מי־מון זצ"ל ויבל"א דוד בן־גוריון, ו־הוא מילא שליחות היסטורית גדולה במנעו מלחמת תרבות בשנות מלח־מה וחירום. הוא שימש יסוד ומסגרת לעבודה משותפת בין בעלי דעות מ־נוגדות. בינתיים חל כירסום רב ב־הסכם זה, ומשנה לשנה הידרדר ה־מצב הדתי במדינה, נוצרו עובדות חדשות, וההסכם הלך והתרוקן מ־תוכנו ומדי פעם העומדנו בפני סטא־טוס קוו חדש, שונה ללא הכר.

עשר דוגמאות

אסתפק בעשר דוגמאות לכך והן חלק מרבות: נתרבו הפירצות בתח־בורה הציבורית בשבת; חברת ה־תעופה הממלכתית מפעילה מטוסיה ומשרדיה בשבת; נמל התעופה פו־על בשבת כבימות החול; אלפי פו־עלים מועסקים בשבת בבתי־חרושת ובמפעלי פיתוח, כמעט ללא הגבלה; עשרות מפעלים ומקומות עבודה סגורים בפני הפועל והעובד הדתי באשר הוא דתי; הריפורמה שהונה־גה במערכת החינוך פגעה קשות ב־חינוך הממלכתי־דתי, שבהסכם הו־ענק לו מעמד מיוחד; בחינוך ה־משלים יש התעלמות כמעט מוחלטת מצרכי החינוך הדתי; ההגדרה של „מיהו יהודי" ב„חוק הש־בות" גרעה מהקנות הרישום ש־היו נהוגות בכל שנות המדינה; הור־מה יד על עצמאותה של הרבנות ה־ראשית; נפגעו אפילו בתי־הדין ה־רבניים — פאר ההישגים של היה־דות הדתית על־יסוד ההסכם — על־ידי התערבויות חוזרות של בית־ה־משפט העליון.

אין אנו מתעלמים, חלילה, מהיש הגדול והחיוב הרב של לימוד תורה וחיי תורה במדינה על־ידי החינוך הדתי, רשת הישיבות התיכוניות וה־גבוהות, שירותי הדת בציבור האז־רחי ובצה"ל וההתיישבות הדתית ה־כפרית והעירונית; אולם כל אלה באו הודות לערנות הציבור הדתי וחיוניותו תוך מאבקים ציבוריים ק־שים ובלתי פוסקים.

השוואה בין המצב היום וזה ה־מחייב לפי ההסכם ורוחו, תאשר את דברי, כי ההסכם הולך ומידלדל, הו־לך ומתרוקן — ואין אני סבור, ש־היהדות הדתית יכולה להשלים עם המצב שנוצר. אנו נאבקים על תוכן החיים הדתיים במדינת ישראל.

שאלה: על מה אתה מציע לבסס את ההסכם החדש ?

רפאל: יש לדעתי צורך בהסכם חדש על יסודות חדשים, שיבטיחו את הציביון היהודי החברתי־רוחני ההיסטורי של המדינה. דבר זה יושג על־ידי הקניית ערכי היהדות לנוער ולעם, על־ידי תחירה מתמדת להש־תית את משפט המדינה על אדני המשפט העברי המקורי, ומניעת הפ־רדה בין המדינה והדת, הצופנת ב־תוכה סכנה לקיום האומה ושלמותה.

חנוך דתי

לדעתי, יש לכונן את השותפות על כמה יסודות עיקריים: שיוויון זכויות ליהודי הדתי במדינת ישראל. השיוויון יתבטא בפתיחת כל מקום עבודה בשביל יהודי דתי, ללא הג־בלה כלשהי, גם אם על־ידי כך תת־בקש ריאורגניזציה בהליכי העבודה במפעלים ושינוי בסדרי הניהול. ב־ידי מדענים ובעלי מקצוע דתיים ה־צעות ותכניות לצימצום העבודה ב־שבת במפעלים עד למינימום תוך קיום ההכרחי והחיוני בלבד. יש ל־עמוד על הנהגת שבוע עבודה של חמישה ימים, שתביא לצימצום חילול השבת ותאפשר לאיש הדתי להנות מיום חופש; מתן אפשרות מלאה ל־חינוך הדתי על כל סוגיו ודרגיו, ל־התפתח מבחינה כמותית ואיכותית בהתחשב בצרכיו המיוחדים, ומתן עצמאות לקביעת התוכן הרוחני של החינוך.

סיפוק כל השירותים הדתיים ב־החזקה שוטפת, בפיתוח ובמבנים מ־תקציב המדינה לפי צרכי האוכלו־סיה, מוסדר עפ"י החוק. יש לאפ־שר ליהודים דתיים, כפרטים או כ־קבוצות, לייסד ולארגן מפעלים ב־תחבורה ובשירותים ולא לכפות עלי־הם שותפות במפעלים מחללי־שבת ומאכלי־טריפה. מניעת כפייה מצפו־נית־דתית על יהודי דתי (לדוגמא: חקיקת חוק האוסר ניתוחי מתים ל־לא הסכמה מוקדמת של הנפטר או משפחתו, חקיקת חוק למניעת אונאה בכשרות וכיוצא באלה).

החלת הליכות התורה על כל המו־סדות והמפעלים הלאומיים והממלכ־תיים לשמירת שבת ומועדי ישראל; לשמירת כשרות המטבח והשולחן; סמכות בלעדית לבתי־הדין הרבניים בתחום דיני האישות על־ידי השל־מת החקיקה לגבי סמכויות ביצוע של פסקי־הדין; הענקת סמכות סו־פית לבית־הדין העליון לערעורים ל־מניעת התערבותו של בית־המשפט העליון; מניעת אפשרות של הכרה בפסקי־דין הסדרים של מערכות רב־ניות ומשפטיות שאינם לפי דיני ה־שולחן ערוך, ואינם מוכרים על־ידי הרבנות הראשית בישראל, שמירה של אחדות העם ושלמותו, על־ידי הכרה בהלכה בתחום הנישואין וה־גירושין וההוות היהודית כגורם יחי־די המונע פירוד בעם.

נדמה כי הסכם חדש מעין זה, אם יתבצע, יתרום גם להעלאת רמת ה־חברה בכללותה, יבלום את הידרד־רותה במדינה וישפר את אורחות ה־חיים של אזרחיה.

השער לטכניון

קורס קדם־אקדמאי שאורגן על־ידי צה"ל איפשר לבני עדות־המזרח להתחיל בלימודים

מאת אריה נשר

„לא הייתי מגיע לטכניון לעולם לולא קורס ההכנה המיוחד לחיילים מבני עדות המזרח בצה"ל בו הש־תתפתי" — אמר לי דוד עקיבא, חו־קר בכיר במכון לאוטומציה תע־שייתית בתל אביב. עקיבא שהוא כיום בעל תואר שני בהנדסה, הוא בן למשפחה בת שבע נפשות יוצאת עיראק. המשפחה התגוררה ברמת גן בשני חדרים.

חרף כל התנאים הקשים סיים בית ספר תיכון דתי, אך להגיע לטכניון לא חלם. חסרו לו ידיעות במקצו־עות מדוייקים. גם לא שיער שיוכל ללמוד מחוץ לעירו. אך קורס ההכ־נה בו השתתף שינה את גורלו וה־פיח בו רצון כה עז עד שסיים חוק לימודיו בטכניון.

את דוד עקיבא פגשתי בכנס הע־שור של בוגרי קורס קדם־אקדמי ל־בני עדות המזרח בצה"ל. לידו ישבו צעירים אחרים בני גילו שכל אחד מהם מהווה סיפור הצלחה בנושא רגיש בחיינו — גישור הפער החב־רתי בעזרת התגברות על פיגור הש־כלתי.

ההתחלה ב־1962

תחילתו של הסיפור ב־1962 כאשר דוד בן גוריון, בתפקידו כשר בט־חון, כונן ועדה בראשותו של פרופ' חיים חנגי, לחפש דרכים להתגבר על הפיגור ההשכלתי של בני עדות המזרח, בעיקר בדרג האקדמי. הוו־עדה המליצה על תכנית חינוך מש־לים שנועד להעלות רמת ידיעות של חיילים בני עדות מזרח בצה"ל, ב־מגמה להכשיר אותם לקראת בחינות מיון לטכניון ולאוניברסיטה העב־רית בירושלים.

כוונת המפעל לא היתה מתן זכות קדימה לבני עדות המזרח להתקבל לטכניון. לא היתה כוונה לתת להם „פרוטקציה". המדובר היה להשלים את ידיעותיהם של החיילים במד־עים מדויקים ובמקצועות אחרים כך שיוכלו להתמודד בתנאים שווים עם בוגרי תיכונים מעולים בבחינות ה־מיון לטכניון.

הצלחה מן ההתחלה

שותף נאמן לצה"ל ולטכניון היה משרד החינוך אשר מימן את הוצ־אות הקורס. שני נדבנים באמריקה יהודים־ספרדים בעלי לב ואמצעים — קולונל יחיאל אלישר ומר מרקו מיטראני — תרמו סכומים גדולים למילגות ומענקים למשתתפי הקורס.

כבר בשנה הראשונה הוכיח הקורס את עצמו. מרבית משתתפיו עמדו בהצלחה בבחינות המיון ונתקבלו לטכניון. הנסיון התחדש שנה לאחר מכן. וכך שנה לאחר שנה. גם צה"ל שיפר שיטות בחירת מועמדים. לכ־תחילה נבחרו לקורס בעלי תעודות בגרות או מסיימי בתי ספר מעולים. בשנים האחרונות המועבדים הם יוצאי עדות מזרח בוגרי י"ב כיתות אולם לאו דוקא מאלו המשתייכים לליגה א' של בתי הספר התיכונים במדינה. צה"ל גם מחפש אחר צעי־רים טעוני טיפוח לא רק מבחינה השכלתית אלא גם חברתית, כלומר בחורים בעלי פוטנציאל נכון אולם בלעדי הקורס והתמיכה החמרית ה־מתלוים אליו, לא היו מגיעים לעו־לם ללימודים אקדמיים, פחות מכל בטכניון.

תוצאות העשור הראשון של ה־מפעל הפתיעו אף אופטימיסטים מו־שבעים. מסתבר כי מכלל 387 ש־השתתפו בקורסים בעשר שנים עמ־דו בהצלחה בבחינות מיון ונתקבלו לטכניון 330 צעירים. הטיפוח של הצעירים האלו נמשך גם בעת לי־מודיהם בטכניון. התוצאה היתה ש־שיעור הנשירה של הסטודנטים מ־בני עדות המזרח היה נמוך מהממו־צע הכללי. הסתכם ב־10 אחוזים בלבד. 150 מהם כבר סיימו חוק לימודיהם בטכניון. רבים מהם, דוג־מת דוד עקיבא, השתלמו לקראת תואר שני בהנדסה. כמה מהסטו־דנטים האלה עוזרים לנוער טעון־טיפוח על ידי מתן שעורי עזר ב־התנדבות וכיו"ב.

מסכם הדברים שכנס העשור ער־רך כמה נואמים לדבר גבוהה גבוהה ולהצביע על הקורסים האלה כעל חזות הכל — פתרון יחיד לבעיית הפער הלימודי וכיו"ב. אך מנהל המוסד לביטוח לאומי ד"ר ישראל כץ, העיר כי הקורסים הקדם־אקד־מיים האלו פותרים את הבעיה רק ל־גבי חלק קטן מבני עדות המזרח שרובו ככולו התמיד בתיכון. לדע־תו, הטיפול בטעוני טיפוח צריך ל־התחיל בגיל רך כי הפיגור מתחיל מוקדם מאד.

עם זאת התלהב ד"ר כץ כל כך מהצלחתו של צה"ל בשטח זה עד שהכריז שאם יבוא יום כששוב לא יהיה צורך בצבא אצלנו אסור יהיה לפרק את צה"ל אלא להפכו למפעל חינוכי בדרך של מוסד לשירות ל־אומי בישראל, אולי על דרך גירסה חדשה לפסוקו של ישעיהו „וכיתתו חרבותם לעטים"...

20,000 יורדים בקליפורניה

מאת משה שגיא

לוס אנג'לס

ישראלים רבים השתקעו ב־24 ה־שנים האחרונות בקליפורניה. מספ־רם כיום נע בין 15 ל־20 אלף.

ראשוני הישראלים באו לקליפור־ניה מיד לאחר מלחמת השחרור. תקופת הצנע של שנות החמישים הראשונות, הזרימה לשם משפחות ישראליות רבות. מאז לא חדלו יש־ראלים לבוא.

את האוכלוסיה הישראלית בקלי־פורניה ניתן לחלק לשתי קבוצות עיקריות: השוהים בה זמנית. אלה שבאו לצמיתות. בין שתי הקבו־צות רב המשותף, אך רב עוד יותר ההבדל. המשותף מקורו בעבר, ב־שפה העברית, במנטליות הישרא־לית ובחוויות מחוי הארץ. ההב־דל ניכר בהווה ובתוכניות לעתיד. בעוד הקבוצה האחת רואה את ע־תידה במקום, שואפת האחרת לחזור לישראל.

היורדים השלימו עם המצב ה־חברתי אליו נקלעו. במרבית המק־רים נדחקו לשולי החברה האמרי־קאית ויצרו להם חברה משל עצמם. קשיי השפה, המנטליות הישראלית והרקע המיוחד, יוצרים חיץ עליו רק יחידים מצליחים להתגבר.

חלק מהיורדים נוהגים לבקר מדי פעם בישראל ולתרום למגביות ה־שונות. לא פעם נשמעת הטענה מפי ישראלי לשעבר, כי בכך הוא תורם את חלקו להגנת המולדת. אך רבים אף אינם תורמים ומסתפקים בהע־לאת זכרונות, על התקופה ששרתו בצה"ל ושילמו מסים.

הרכב אוכלוסית היורדים נשתנה במשך השנים, אך המוטיב המרכזי לירידה, הרצון לשפר את רמת ה־חיים, לא נשתנה. בעוד שדור הו־תיקים היה מורכב בעיקר ממשפ־חות, מורכב הגל החדש ברובו מ־צעירים בוגרי צבא.

רבים מן הצעירים הללו באים ל־קליפורניה כתיירים, רואים כי טוב, ומחליטים להשתקע. הצעד הראשון המפתח להשתרשות במקום הוא ה־כרטיס הירוק. מסמך זה מקנה יתרונות רבים ומאפשר לזכות באזר־חות אמריקאית תוך שנים אחדות. היתרון העיקרי של בעל הכרטיס הוא האפשרות לעבוד.

הדרכים להשגת הכרטיס הירוק רבות ומגוונות. נישואים פיקטיבים הם רק אחת הדרכים הידועות. ת־מורת הסכמה להינשא משלם המ־עוניין כמה מאות דולרים לאזרחית אמריקאית. הנישואין הנערכים ל־רוב בלאס־וגאס הם תהליך של חצי שעה לכל היותר. בזכות הנישואין זוכים בכרטיס הגואל וכעבור זמן מה מתגרשים, או מבטלים את הני־שואין אפריורי.

מצבם הכלכלי של חלק מן היור־דים טוב בהרבה משהיה מצבם ב־ישראל. אחדים מהם נעשו מיליונ־רים. אך זהו מיעוט שבמיעוט. ה־רוב המכריע מנהל רמת חיים בינו־נית. רבים מן הצעירים נתפסים ל־חיים הקלים שיש בכוחה של אמרי־קה להציע „ומרוחים" את הזמן. 500 דולר בחודש אותם לא קשה להש־תכר בקליפורניה מספיקים לצרכים הכרחיים כמו מזון, מכונית, דיור, ואף מספר תפנוקים כטלויזיה ובי־דור קל. עבודה לא חסרה למי ש־רוצה לעבוד, למרות האבטלה. ר־בים עוברים ממקום עבודה למקום עבודה וכשאין מעוניינים לעבוד, פו־נים לקבלת ביטוח אבטלה.

הצעירים שבאו לפני זמן לא רב מרבים לעסוק בהשוואות בין מצבם למצב חבריהם וידידיהם בישראל. בשלב הקרוב השוואות אלה מסבות קורת רוח מרובה לעוסקים בהן. ה־מכונית הגדולה, הסלולרית, הבריכה ועצם השהיה בחו"ל מפרנסת את ה־אגו ומרוממה את הרוח. עם חלוף הזמן המאזן משתנה. הידידים ב־ישראל כבר הספיקו לרוב לרכוש דירה, מכונית ואף להתבסס בעבודה ואילו הם עדיין „מרחפים באויר". המאזן השלילי משרה לעתים דכאון נפשי, אך אין בכוחו להחזירם ל־ארץ.

אחדים מן היורדים אינם רואים בנטישתם את המולדת כל פגם מו־סרי. לפי השקפתם זכאי ישראלי כ־בן כל אומה אחרת, להתגורר בכל מקום שיחפוץ. מצבה המיוחד של מדינת ישראל אינו יוצר לגביהם כל הבדל ויש ביניהם מיעוט המוכן להרחיק לכת ולומר, כי אף במקרה של מלחמה לא יעשה דבר למען יש־ראל. רק בעת צרה ישובו לארץ.

דיוקנאות אמריקאיים, 1972 (ו')

החוזר לטבע

מאת צ'ארלס פאניואטי
סופר „הארץ" בוואשינגטון

וואשינגטון

סטודנט להנדסה בראשית שנות ה־20 שלו שהעביר בשביל מישהו מקרר כבד לתוך המטבח, סירב לקבל בקבוק קר של קוקה־קולה שהציע לו האיש. „איני שותה רעל זה", אמר. משנשאל לפשר הדבר, הסביר שלפנים הרבה להשתמש ב־סמים, אך הגיע למסקנה שהוא מרגיש את עצמו טוב הרבה יותר ואינו זקוק לסמים כשהוא אוכל פטריות מן הגינה במקום אומצות, ועגבניות ותפוחים אורגניים במקום ירקות משומרים ברוטב כבד.

אין הוא חבר בשום כת דתית, ואף אינו מאמין בשום אופנת־מזון מסויימת. הוא אומר שרוחו וגופו פועלים טוב יותר כשהוא אוכל מזון פשוט שאינו מזוהם על ידי כימי־קאלים — חומרי צבע מלאכותי, חומרי שימור ותוספות אחרות. „אני זהיר עתה מאד בקשר למה שאני אוכל, ופירוש הדבר שברוב המסע־דות איני מוצא שום דבר הראוי למאכל".

אדם זה אינו אכסצנטרי לפי קני־המידה של ארצות־הברית ב־1972. שומעים על מקרים רבים של מכו־רים לסמים הנגמלים מהרגל זה על ידי שיבה לחיים פשוטים ולתפריט פשוט. למשל, הצמחונות נפוצה ב־קרב אלה שהם פחות מבני 30. אך יש גם אנשים רבים מאד, שעברו את פרשת הדרכים המגעית של גיל 30, ובכל זאת משוכנעים שכימיקא־לים וטיפול כימי מולידים את שתי המחלות שגורמות רבים מאד ב־מקרי המוות באמריקה: סרטן והת־קף־לב.

עוד לפני שנים מספות היו רו־אים סימפטום של שגעון הרדיפה ברעיון שתעשיית המזון מרעילה ב־אופן שיטתי את הבריות. האם היה אדם מרחיק־לכת עד כדי לסרב ל־השתמש במצרכי מזון בסיסיים רגי־לים של המטבח האמריקאי כגון המבורגרים ופשטידת־תפוחים, קו־קה־קולה וגלידה, סברו שהוא זקוק לטיפול רפואי.

אך בימים אלה שותפים לפחד ההרעלה אמריקאים בני כל המע־מדות ורבים עד כדי להפתיע ומס־פרם גדל והולך. גם תעשיית המזון עמדה על התופעה, ומעיד על כך המקום ההולך ומתרחב של המדפים שמקצים הסופרמרקטים למוצרים המכונים טבעיים ואורגניים; והתר־בותם כפטריות של מוצרי מזון אור־גני חנויות ומסעדות המוכרות רק מזון זה.

עקרות בית בגיל העמידה מפתי־עות את משפחותיהן בקנותן פתאם רק סוכר חום בלתי־מזוקק, או ש־הן משתמשות רק בדבש במקום סוכר. עורך־דין מקומי ידוע בעל הרגלים והשקפות שמרניים מאד, התחייב לאחרונה שלא לנגוע ב־לחם — מחוץ ללחם אפוי בבית — ובשום בשר או גבינה שעברו תה־ליך תעשייתי. „הם מרעילים אות־נו", זעם, כששמעו רוסט מרוגז.

אנשים האופייניים ל„רוב הדומם" מתרתחים כשהם דנים בהשפעות ה־להוי השליליות של אכילת דגים מים מזוהמים או בשר בקר ש־טיפלו בו בהורמונים או בחומרים אנטיביוטיים. הם מאשימים את ה־ממשלה שאין היא דואגת די למח־קר ופיקוח בתחום המזון, ומואים שפקידים ממשלתיים לוקחים שוחד מחברות המזון הענקיות.

לא עובר שבוע מבלי שיתפרסמו בעתונים מאמרים מפחידים על הו־ראה ממשלתית להשמיד משלוח גדול של עופות — בוכחו שגרעיני המספוא היו מזוהמים — או על מותו של מישהו לאחר שאכל את המרק המשומר של יצרן ידוע ב־ארצות הברית. בין המדענים נטו־שים ויכוחים על האחוז המכסימאלי המותר של כספית ושל גורמי־סרטן ידועים אחרים בחומרי מזון רגילים. יש יצרנים המשלמים סכומים עצו־מים של פיצויים על נזק בבריאות שנגרם לצרכן — וצרכנים אחרים תובעים אותם למשפט לתשלום פי־צויים גדולים עוד יותר.

אין קץ לסיפורי הזוועה ששומ־עים על מקרי מוות, מחלה ולידות תינוקות־מפלצות כתוצאה מאכילת פריט זה או זה שבתפריט ממוצע.

לפני ששה חודשים פטר אחד מ־מכרי, פיסיקאי סולידי ומיושב ב־דעתו, תופעה זו כהיסטריה — „ה־דרך האמריקאית הסטנדרטית להגיב על משבר אמתי או מדומה". אחר כך הצהיר שאין שמץ של עדות כי מזון המגודל באופן אורגני, ללא קוטלי מזיקים או דשנים כימיים, בריא יותר מבחינה כלשהי או עדיף מאיזו בחינה אחרת על הסחורה ה־רגילה בסופרמרקט. עתה מגדל הוא בעצמו ירקות בגינתו, ומודאג מאד אם לאכול בשר מאז התחיל לחקור במעבדתו חומרים לשימור בשר.

יש הטוענים כי בעיית הרעל היא פסיכוסומאטית: הבריות סבורים ש־מרעילים אותם — ועלולים לדמות לעצמם שהם חולים עד שהם חולים באמת — בגלל אי־שביעות רצון כללית מחברה מאורגנת יותר על ה־מידה הנשלטת על ידי מחשבים, או כיוון שאינם מסוגלים לבלוע ו־לעכל את כל השינויים שחלו בחב־רה במשך השנים האחרונות.

מזון אורגני יקר יותר ממזון רגיל; ייצורו מחייב טכניקות מיוח־דות ויצור כל יחידה בפני עצמה. שיבה זו לטכנולוגיה פרימיטיבית היא גורם־משיכה נוסף. בסביבתי שלי יש אופה המוציא ומוכר לחם ככל שרק יש כושר קיבול בתנורו. לפני שנים אחדות אמרו שמקצועו גוסס. עתה פורחים עסקיו, מפני שאינו משתמש בכימיקאלים ומזמין את לקוחותיו לבדוק את שיטותיו, וכמותו עושים רבים.

בעל חנות מעדנים שמכרה לפנים אוכל כשר — עתה קהל הלקוחות שלה הוא במידה רבה גוי — לחש לי בימים אלה: „אל תקנה דג מעושן זה. במקרה יודע אני מניין הוא בא — הוא כנראה רעלני. קנה משהו אחר".

קולט אדים וריחות • מדיח כלים • מכונת ייבוש כביסה • מיקסר CHEF • מעגילה חשמלית

Kenwood

פאר תוצרת אנגליה

לעולה החדש

מעתה, במחלקה המיוחדת לעולים חדשים!

✶ מיקסר KENWOOD אנגלי אוריגינלי עם אחריות, חלפים מקוריים ושרות ע"י הסוכנים הבלעדיים "ברימאג" בע"מ. אספקה עד 15 יום. בתנאים דומים תוכל לרכוש אצלנו את מבחר מוצרי האיכות של KENWOOD: ✶ מדיחי כלים ✶ מעגילות חשמליות ✶ קולטי אדים וריחות ✶ מכונות לייבוש כביסה.

אזהרה: עולה חדש! בקנותך מוצר של KENWOOD, הבטח כספך ומנע רמאויות ע"י ביצוע התשלום, בהמחאה במטבע חוץ, אך ורק לפקודת .THORN DOMESTIC APPLIANCES LTD. אין אנו אחראים למוצרים שלא נרכשו עפ"י המחאה לפקודת החברה הנ"ל, מבחינת התאמת הסחורה, וכמו כן לא יינתנו כל שרות ואחריות.

ברימאג בע"מ, סוכנים בלעדיים בישראל של חברות הפאר מאנגליה: KENWOOD, PARNALL
רחוב לבונטין 11, תל־אביב, טלפון: 621931.

אוניברסיטת תל־אביב

מודיעה על

טקס קריאת ביה"ס להנדסאים ע"ש יוסף מאירהוף

והנחת אבן הפינה לבנין השני

במעמד שר העבודה מר יוסף אלמוגי

הטקס יתקיים ביום חמישי, ז' באלול תשל"ב, 17.8.72, בשעה 17.00, ברחבה שלפני בית הספר להנדסאים, בקרית האוניברסיטה, רמת אביב.

משרד הפנים

האגף לתפקידים מיוחדים

הננו מזכירים לציבור

שחוף הרחצה בפלמחים (דיפלומטים)

סגור,

והרחצה בו אסורה בהחלט

זכור:

הרחצה ללא פיקוח מציל אסורה ומסוכנת

שיכון ופיתוח לישראל בע"מ

המפעל

לשיכון זוגות צעירים אזור תל־אביב והמרכז

נמשכת ההרשמה לזוגות צעירים שנישאו אחרי 1.10.66 ומעוניינים ברכישת דירה במקומות המפורטים מטה:

הוד השרון (**)	3 חדרים 72 מ"ר	מחיר ממוצע (*)	48,500.— ל"י
הרצליה (**)	3 חדרים 69 מ"ר	" "	50,500.—
רחובות (**)	3 חדרים 72 מ"ר	" "	48,500.— ל"י
רחובות	3 חדרים 72 מ"ר	" "	48,500.— ל"י
פתח־תקוה	3 חדרים 72 מ"ר	" "	50,000.—
רעננה	3 חדרים 72 מ"ר	" "	47,700.— ל"י
לוד	2 חדרים 52 מ"ר	" "	36,700.— ל"י
לוד	3 חדרים 70 מ"ר	" "	46,500.— ל"י
קרית־גיורא (אור יהודה)	2 חדרים 52 מ"ר	" "	38,000.— ל"י
קרית־גיורא (אור יהודה)	3 חדרים 70 מ"ר	" "	48,500.— ל"י
אשדוד	3 חדרים 72 מ"ר	" "	48,500.— ל"י

(*) 50% עד 80% ממחירי הדירות צמודים למדד יוקר הבניה לחודש אפריל 72 שהוא 139 נקודות. (פרטים בעת ההרשמה).

(*) מחירי הדירות משתנים לפי הקומות.

(**) במקומות המסומנים ב־(**) ההרשמה היא רק ל„זכאים" שנקבעו ע"י משרד השיכון.

ההרשמה מתקיימת בשיכון ופיתוח לישראל בע"מ, רח' הארבעה 18א', תל־אביב, בימים א, ב, ג, ה, בשעות 4 עד 6 אחה"צ וברכזיות המקומיות בשעות 4 עד 6 אחה"צ.

ההרשמה תסתיים ביום 20.8.72 והחברה שומרת לעצמה את הזכות לסגור את ההרשמה בתאריך מוקדם יותר במקומות שבהם מספר הנרשמים יעלה על מספר הדירות.

זוגות צעירים שיאושרו לרכישת דירה יוכלו לקבל הלוואות לתקופה ארוכה ובתנאים נוחים.

זכאים לשיכון מטעם משרד השיכון יוכלו לקבל הלוואה נוספת.

נא להביא בעת ההרשמה תעודות זהות של שני בני הזוג, תעודת נישואין והמחאה בנקאית בסך של 5,000.— ל"י. התשלום אינו מקנה זכות לקבלת דירה.

מרחב תכנון מקומי — השומרון

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה — 1965

נמסרת בזה הודעה כי הוגשה בקשה ע"י משרד השיכון במחוז חיפה להלוקה (אגוש/113) כיש בה משום סטיה מתכנית מאושרת ש"/62, (חלקי גושים 10103, 10123) בפרדס־חנה—כרכור.

השגות מנומקות התנגדות אפשר להגיש — תוך שבועיים ימים מיום פרסום הודעה זו — ללשכת הועדה המקומית השומרון (ת"ד 58 זכרון־יעקב).

הועדה המקומית לתכנון ולבניה השומרון

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

מרחב תכנון מקומי כפר־סבא

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם ל־סעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965 כי במשרדי הוע־דה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה כפר סבא, הופקד שינוי תכנית מפורטת הנקרא „שי־נוי תכנית מפורטת מס' כס/1/225 תכנון חלוקה מחדש. מגורים, צי־בורי ודרכים, ביחד עם התשריט המצורף אליו.

ואלה הם השטחים הכלולים בשי־נוי התכנית: גוש: 6428 חלקות: 82, 81.

כל המעוניין בשינוי התכנית, רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתו־חים לקהל.

כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן מהנדס ועדה מקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אותו, רשאי תוך חדשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשו־מות להגיש התנגדות לשינוי התכ־נית במשרדי הועדה המקומית ה־אמורה.

מרדכי כהנא
הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז

לעולם חוסן

הרצף שלך תמיד יאמר-לעולם חוסן!

‚חוסן' התוצרת המובחרת והמעולה ביותר של מרצפות. מרצפות ‚חוסן' מבטיחות ריצפה חזקה ועמידה לאורך זמן.

חוסן
ביח"ר לתעשיית מרצפות בע"מ
אזור התעשיה, יהוד, טל. 754668, 751415
משרד מכירות: אהרוני את שמואל בע"מ תל אביב, לבונטין 12, טל. 622560, 611227

MAY-TAL Adv.

כלכלה ועסקים

1.2 מיליון ל"י — רווח סולאפלאסט בשלוש שנים

מאת אמנון ברזילי, סופר „הארץ"

ביהי"ר סולאפלאסט השייך לקונ־צרן היצוע, הרוויח בשלש השנים האחרונות כ־1.2 מיליון ל"י לאחר ניכוי מס הכנסה. המפעל מייצר תוצרי תביעה ומוצרים היגייניים רפואיים ונרכש על ידי היצוע בסוף 1969 ב־2 מיליונים ל"י. להערכת הנהלת המפעל תחזיר היצוע תוך שנתיים את כל השקעתה.

מנהל המפעל מר מיכה יונת אמר כי מחזור המכירות של המפעל הסת־

מיכה יונת

כם ב־3.2 מיליונים ל"י ב־1971. גי־דול של 20% לעומת השנה הקוד־מת. הגידול בתחום היצוא היה רב יותר והסתכם ב־1971 ברבע מיליון ל"י לעומת 60 אלף ל"י ב־1970. המ־טרה השנה היא להגיע ליצוא של חצי מיליון ל"י. מר יונת מסביר כי אפשרויות היצוא גדלו בשלוש הש־נים האחרונות. קודם לכן לא הצליח המפעל לייצא שכן מוצריו לא עמדו במבחן האיכות ובתחרות עם מוצ־רים דומים המיוצרים בחו"ל.

מספק את כל התחבושות

בתחום ייצור תחבושות הפלסטיק והאגדים לעזרה ראשונה, סלואפלאסט הוא היצרן היחיד בארץ והתחרות היחידה היא התוצרת המיובאת. לדב־רי מר יונת, לברוח היבוא, אין ה־מפעל מתקשה לכבוש את מוצריו. ב־1970 הסתכם היבוא ב־50 אלף דולר והוא ירד ב־40% ב־1971. ה־מפעל מספק גם את כל התצרוכת הקופתית בתחבושת גבס ולו חוזי מכירה לקופת חולים ב־1971. המפ־על מספק גם את כל התצרוכת הצ־בקית בתחבושת גבס ולו חוזי מכי־רה לקופת חולים משרד הבריאות ומשרד הבטחון.

באחרונה הסקיעה הנהלת המפעל מספר השקעות גדולות להרחבת היי־צור. ליד המבנה הקיים, נבנה בבניין חדש של 1600 מ"ר שיכיל מחלקות חדשות לייצור כפפות, תחבושות הגיניות ותיתולים חד־פעמיים. מו־צרים אלו עוברים עיבוד מיוחד הם מיוצרים מתאית. בדרך כלל מוצרים אלו נעשים מכותנה, אך לדברי מר יונת השימוש בתאית חסכוני יותר ובעל כושר ספיגה רב יותר מצמר גפן. בהפעלת המחלקות החד־שות השקיע סכום נוסף של 400 אלף ל"י לרכישת שתי מכונות חד־שות. המחלקות מופעלות בשלב זה באופן נסיוני. מייד לאחר שהמוצרים יעברו בדיקות קפדניות ויועברו ל־מוסדות הבריאות לשמיעת חוות דע־תם, יוחל בייצור הכמוני.

„על בטוח"

מר יונת מדגיש כי ההשקעה בת־חום זה היא „על בטוח". יש בארץ שוק גדול וביקוש רב למוצרים היג־יינים. הבעיה היא לדעתו לא היקף השוק אלא היקף הייצור ואם יצליח המפעל לעמוד בביקוש הרב. בייצור הטמפונים שקיבל תנופה גדולה באר־ץ, השקיעה הנהלת המפעל גם מח־שבה ותכנון לשמירת אסטטיות המו־צרים. בצד המוצר הקיים הנקרא „דיאנה", ישאו מוצרי הטמפונים ה־חדשים את השם המסחרי „גיטמה".

אחת ההצלחות של המפעל היא במכירת התחבושות אלאסטיות. כאשר נקנה המפעל על ידי היצוע, היו בו שתי מכונות אריגה. עד אז עבדו המכונות בקושי במשמרת אחת. כיום עובדות המכונות בשתי משמרות מל־אות והוזמנה מכונת אריגה שלישית. „אני כמעט יודע מה יקרה איתה. לא נוכל להדביק את הביקוש וגם היא תעבוד במלוא התפוקה".

הצלחת המוצר בולטת במחזורי ה־מכירה של שלש השנים האחרונות. ב־1969 נמכרו תחבושות ב־167 אלף ל"י. אשתקד הושלש מחזור המכי־רות של מוצר זה והוא הסתכם ב־523 אלף ל"י.

5 ימי עבודה בשבוע

סלואפלאסט הנמצא באזור התע־שיה של פתח תקוה, מעסיק 80 עוב־דים מהם 60% נשים. בגלל הרוב שיש לנשים במפעל, הוחלט לפני שנה להנהיג עבודה חמישה ימים בשבוע. ההחלטה נפלה במשאל שנ־ערך בקרב העובדים מרביתם תמכו בהצעה זו. אף כי המפעל הוא רווחי מאז, שכרם היומי של העובדים 17—25 ל"י ליום ורק בודדים מגיעים לש־כר 40 ל"י ליום עבודה.

לדברי מר יונת הסיבה לשכר היא שהעובדים רובם ככולם אינם מקצו־עיים. עם זאת הם נהנים מפרמיות גבוהות בהתאם לתפוקה. המפעל קבע מענקות של 35% על השכר היומי. בהסכם שבמפעל הנהוג שכר המינימום של 17 ל"י ליום כבר מתחילת שנה זו, אף כי הוסכם בין ההסתדרות למע־סיקים להגיע לשכר זה בשלבים עד תחילת 1973.

הנהגת שכר המינימום כבר השנה היא הישג של כל ענף הפרמצב־טיקה. אם כי מר יונת מסכים כי השכר אינו גבוה במפעל, הרי לדבריו מאז עבר המפעל מבעלות פרטית לידי ההסתדרות, עלה השכר הממוצע לחודש בהרבה. מ־374 ל"י לחודש ב־1969 עד 527 ל"י לחודש ב־1971.

דפוס „כרמל" מגדיל את ההשקעה

מאת סופר „הארץ"

בעלי דפוס כרמל מרחיבים את מפעלם בהשקעה של 305 אלף ל"י. עיקר ההשקעה היא ברכישת מכונת אופסט שנמצאת בימים אלה בשלבי הרצה. לצורך ההרחבה ביקשה החב־רה הלוואה של 102 אלף ל"י מבנק לפיתוח התעשיה. כלכלני הבנק כות־בים בסקר שהושלם עתה כי במידה שהתכנית הוכח למעמד של מפעל באושר יהיה הדפוס זכאי למענק של 43 אלף ל"י. שאר המימון יבוא ממקורות עצמיים של החברה.

דפוס כרמל שהחל בייצור ב־1962 התמחה בהדפסת חוברות, שבועו־נים, ירחונים, כרזות, מודעות להי־אפרונים ומופעי בידור. הדפוס מד־פיס את „להיטון". לאחרונה מתמ־חה המפעל במיוחד בהדפסת קט־לוגים ופרוספקטים. הציוד בדפוס ברובו מיושן, וכולל מכונות לינו־טייפ, מכונות הדפסה היידלברג ו־אופסט וכן מתקני צור.

הדפסות נעשות בשיטות הבלט והאופסט. הדפוס ממוקם במרכז תל־אביב ומעסיק 12 עובדים. מחזור המפעל הוכפל בשנתיים האחרונות והגיע לחצי מיליון ל"י. לפי האומ־דן יגיע המפעל בשנה הנוכחית להיקף הכנסות של 600 אלף ל"י. בעלי המפעל העיקריים הם בני מש־פחת זיהוני.

מטרות ההרחבה הן הגדלת התפו־קה, שיפור טיב ההדפסות, גיוון ה־הדפסות וייצור מוצרים חדשים ב־עיקר לייצור שכיום בהעדר מכונת האופסט החדשה לא ניתן לבצעם. במסגרת תכנית ההרחבה מתכוון המפ־על להדפיס אריזות למוצרים, מפות גיאוגרפיות וספרים.

המפעל יגיע ב־1974 למחזור של 900 אלף ל"י. תוספת הכנסות בעק־בות הרחבת המפעל תגיע ל־400 אלף ל"י הרווח על המחזור ל־8 אחוזים. רוב תוספת המחזור לפי תכנית היזמים תופנה ליצוא בערך מוסף של 36 אחוז ובמחזור של 36 אחוז ובמחיר דולר ערך מוסף של 5.03 ל"י.

מוצרי היצוא יהיו בעיקר הדפסות לאריזות מוצרים, פרוספקטים וקט־לוגים. ארצות היצוא יהיו בעיקר גרמניה ואנגליה. כלכלני הבנק קוב־עים כי מבנה ההון של החברה היה לשנת 1971 משביע רצון. בשנת 1971 הורע המצב הפער בין הנכסים ה־שוטפים וההתחייבויות השוטפות ה־גיע ל־120 אלף ל"י.

ההשקעה החדשה תמומן כך: 102 אלף ל"י הלוואות בנק לפיתוח הת־הון עצמי 160 אלף, הלוואות בנק לזמן קצר 45 אלף. סה"כ 350 אלף.

תיקון לידיעה

בקשר לידיעה שנדפסה ב„הארץ" על העלאת מחת הרווחים בביצים, נמסר על ידי מר י. מור, דובר ה־איגוד, כי ההצעה העלותה על ידי סוחרי ענף המכולת שליד האיגוד הארצי למסחר בישראל.

עליה נוספת בשערי המניות

שוק המניות המשיך אתמול ב־תנופה כלפי מעלה, תוך גידול ני־כר בהיקף העיסקות: המחזור היומי הסתכם ב־2.7 מיליון ל"י. מזה 1.6 מיליון ל"י בשלב השערים המשת־נים. בשוק איגרות החוב הוסיפה לשרור מגמה מעורבת תוך נטיה כי לפי כמה בענף צמודי המדד. ה־מחזור היומי הסתכם ב־2.3 מיליון ל"י.

מדד שערי המניות בבורסה התל־אביבית
100 — 31.3.67

	9.8.72	8.8.72
כל המניות	254.09	252.57
כספים וביטוח	194.05	192.66
מקרקעין	248.66	247.25
תעשיה ומסחר	399.50	397.47
חברות להשקעה	209.94	208.25
חברות נפט	225.19	225.91

שער הדולר נתייד בשאר יציב — 4.26 ל"י. המחזור 205 אלף דולר. בשוק השחור נוצר ביקוש ער לדו־לרים ושערם עלה בממוצע ב־4 אגורות ל־4.44 ל"י. והזהב ירד ל־9,700 ל"י הקילוגרם, בעקבות ירי־דה דומה בבורסות בחו"ל.

נראה כי שוק המניות נכנס להי־לוך גבוה. המחזורים מתרחבים ב־התמדה והדבר מסמן כניסת גורמים חדשים לפעילות שוטפת. נבסר כי היום ישוחררו מאה מיליון ל"י ש־היו רתוקים בימים האחרונים ל־אמיסית איגרות החוב של אתא.

אתמול החל המסחר בזכויות חב־רת ההשקעות של בנק דיסקונט. מחיר הזכות התאזן על 83 ובמחיר זה הוחלפה כמות של 84,000 זכויות. המניות המובילות הוסיפו לטפס כל־פי מעלה. הכשרת הישוב למוכ"ז עלתה ב־5.5 נקודות ל־284.5, המח־זור 55 אלף ל"י ע"נ. במוקד הפעי־לות עמדו מניות וולפסון למוכ"ז. שערם עלה ל־130.5 המחזור 120 אלף ל"י.

ניהול זהיר ב„יהב"

בדיקה על הביקורת שנעשתה ב־ספרי „יהב", קופת עובדי המדינה, מטיל מבקר המדינה ספק בחיוני־תו של פתח הרווחים בו פועלת ה־קופה, במתן הלוואות לשיכון ולר־כישת רכב לעובדי מדינה.

על כספי האוצר — כותב המב־קר — המופקדים לצורך מתן הל־ואות לשיכון ולרכישת רכב, מש־למת „יהב" לאוצר רבית של 4% הקופה מעניקה הלוואות בריבית של 7% לשיכון ו־6.5% לרכב. נותר לה איפוא מירווח של 2 וחצי עד 3 אחוזים. הבטחונות שיהב מקבלת על ההלוואות הן ערבויות של כמה ערבים. מאחר וגובה ההלוואות הוא נמוך והערבים הם בדרך־כלל עוב־די מדינה שסכומי הפרעון מנוכים אוטומטית ממשכורתם, הסיכון המ־משי הכרוך במתן הלוואות אלה הוא נמוך ביותר. בנסיבות אלה יש מקום לשקול, לדעת המבקר, אם המירווח בשיעור כה גבוה דרוש ומוצדק.

מדו"ח המבקר עולה שהרווח ה־שנתי הנקי של יהב לפני תשלום מסים ב־1971 היה 27.8% מן ההון העצמי. לאחר מסים 13.4%. יהב נהגת להפריש מדי שנה חלק ניכר מן הרווח לקרן שמורה. בשנים 66—17 העבירה החברה סך של 665 אלף ל"י לקרן שמורה. סכום של 640 אלף ל"י חולק כדיווידנד ב־אותן שנים. הדיווידנד נע בין 6.5% על ההון העצמי.

בסכום הדו"ח כותב המבקר, כי יהב מקיימת שרותיה לעובדי המ־דינה תוך שמירה על הוצאות כס־פיות סדירות. ההוצאות מבצעות על מגמת ניהול זהיר והסכוני.

אולם בסיכומו של דבר כותב ה־מבקר כך: במקביל לירידת ערך הכסף הגדילה „יהב" את סכומי ה־הלוואות, אולם הללו מלכתחילה לא היו גבוהים ולפיכך אין בהם כדי לשמש גורם בעל משמעות של ממש לא לגבי עובדי המדינה באופן אי־שי ולא לגבי שרות המדינה כשיש לו ענין לסייע לעובדים בפתרון בעיותיהם הכרוכות במימון.

משמידים פירות במקום להוזיל

מאת סופרת „הארץ"

עליה באספקת ירקות ופירות מו־תירה עודפים רבים, עד כי התע־שיה אינה מוכנה לקלוט. המועצה מעדיפה להשמיד עודפים אלה, אך לא לתת לצרכן ליהנות מהוזלה ני־כרת במחיר. אף כי הורדו מחירי התוצרת, הרי בהשואה יחסית בין המחיר — ההורדה היא מינימלית, ומעוררת התמרמרות בקהל הצר־כנים.

בשוקי תל־אביב, חיפה, ירושלים ובאר־שבע היתה סה"כ ההספקה ה־שבוע 3791 (4.8—30.7) טונות: ענ־בניות — 1295 טונות; מלפפונים — 80 טונות; גזר — 270 טונות; חצילים — 105 טונות; בצל יבש — 418 טונות. מחיר תפוחי אדמה עלה ב־3 אג' הקי"ג ל־63 אג', ה־עליה זו תיתן אותותיה גם במחיר לצרכן. המטאם הראשי סרב למכור לסיטונאים בהנחה של 30 ל"י הטון כדי שיקיימו את ההסכם למחיר אחיד של 52 אג'.

בפירות היתה הספקה לשוקי אר־בע הערים הנ"ל — 4140 טונות (פרט להדרים ופרי מקשה). גידול של 316 טונות, לעומת השבוע ה־קודם — 3825 טונות.

אפרסקים 1213 טונות; ענבים 1106 טונות; תפוחים 487 טונות; אגסים 819 טונות; שזיפים 434 טונות.

המחירים משתנים בהתאם למקום הקניה. החל מחירים נשלים בשוק עד למחירים גבוהים בחנויות הפר־טיות בהתאם לאיזור המכירה. אך המחירים כפי שנצבר לעיל גבוהים מן המצופה.

ביצים: ירידה באספקת ביצים ל־שווקים. אך עליה לעומת השבוע הקודם, מאחר והשבוע לא נשלחו ביצים לחו"ל. מחיר הביצה המומלץ על ידי הרשות הוא מ־10 אג' ל־18 אג', בהתאם לגודל. אך כאשר אתה משלם בחנות, נראה שהמחיר המומלץ הוא בהתאם לרצון בעל החנות.

עופות: ירידה באספקת עופות מ־931 טונות בשבוע הקודם ל־857 טונות השבוע.

המחיר הסיטוני לפטמים עלה ב־כל הערים. בתל־אביב עלה המחיר השבועי מ־2.51 ל"י לקי"ג ל־2.64 ל"י לקי"ג. עליה של 13 אג'. מחיר תרנגולות הודו מ־1.54 ל"י ל־1.80 ל"י הקי"ג עליה של 26 אג'. פטילות מתובלות: עליה של 3 אג' ל־1.13 הקי"ג.

המחיר לצרכן לפטמים עלה ב־50 אג' לקי"ג. בשופרסל 6.50 ל"י נב־צרכניות — 5.70 ל"י. מכאן שה־הבדל בין המחיר לסיטונאי והמחיר לצרכן הוא 3.86 ל"י, יותר מ־100 אחוז הפרש.

אישים ועסקים

אורחים לברזיל

ששה אנשי עסקים מישראל הוז־מנו על ידי ממשלת ברזיל לירידי היצוא התעשייתי הראשון שלה, ש־יערך בחודש הבא בסן פאולו ב־מסגרת חגיגות 150 שנה לעצמאות ברזיל.

בין הששה — מנכ"ל משרד ה־מסחר והתעשיה מר גדעון להב, נציג לשכת המסחר ת"א מר פליכס לאלזה, מנהל המשביר לצרכן רפאל מריגוב ומנהל כל בו שלום רפאל ברום. רשתות המשביר לצרכן וכל בו שלום קשורות היום בהסכמי שיו־ק של כמה מוצרים ברזיליים.

שערי ניירות ערך בבורסה התל־אביבית

9.8.72

מניות			
תעשיה, מסחר ושירותים			
חשמל (ש)	61.5	+0.5	61.5
אליאנס ב' (ש)	850	+5	
אלקו 1 (ש)	122		
אלקו 2.5 (מ)	121		122
אלקטרה 1 (ש)	247	+1.5	
אלקטרה 5 (ש)	245	+2.5	
ארגמן (ש)	408.5	+14	416
ארגמן (מ)	417	+13	420
ארגמן (רי"מ) (מ)	411	+18	420
אתא ב' (ש)	178.5	+3.5	178.5
אתא ג' (ש)	179	+4.5	178
אתא משנה (ש)	164	+1.5	163.5
בית הרכב (מ)	71		72.5
דובק רי"מ (מ)	446	—10	436
קרור 1 (ש) ✱	402	+19	
קרור 10 (ש)	389		370
כבלים (מ)	187	+2	187
סריב רי"מ (מ)	145	+0.5	146
ספנות (ש)	198.5	+3.5	186
כימיקלים (ש)	62.5	—1.5	65
לאו"פ רי"מ (מ)	96.5		95
מולר (ש)	187	+2	
נחושתן רי"ב (מ)	280		
טבע (ש)	900		
טבע (מ)	930		
פיניציה רי"מ (מ)	109	—1.5	110.5
מפעלי ניר (ש)	590		590
עסיס ב' (ש)	284.5		284.5
שמן רי"מ (מ)	112.5		113
תעל ב' (מ)	212.5	+1.5	215
עדר (ש)	125		125
כספים וביטוח			
אוצר שלטון (מ)	133	+2.5	
א.ה.ה. (מ)	292.5	—0.5	
אוצר לתעשיה (מ)	392.5	—2	392
אי.די.בי. רי"ג (ש)	205	+0.5	205
אי.די.בי. ב (ש)	225		
בנק אגוד (ש)	250		
אפותקי (מ)	208	+0.5	208
אי"י בריטי רי"מ (מ)	270.5		272
אי"י בריטי (מ)	231	+1	234
דיסקונט א' (ש)	392	+4	
בנק לחקלאות רי"מ (ש)	94		94
בנק מזרחי (מ)	129		129
פועלים (מ)	261	+1	262
פועלים רי"מ (מ)	274		275
בנק כרמל (מ)	146	+4.5	
לאומי רגיל (ש)	316		317
לאומי חדשות (ש)	310		312
משכ' בנין (מ)	147	+0.5	
סחר חוץ (מ)	315.5		
פ' תעשיה 8% (ש)	84		
פ' משכי (מ)	205		
משכ' שכי (מ)	170	+1	171
כלל תעשיות (ש)	188	+1.5	188
מרכזית ב' (ש)	195		200
הסנה (מ)	190.5	+0.5	193
ו.ק.מ. — 1 (ש)	216		
ו.ק.מ. — 10 (מ)	128	+0.5	130.5
ספנות רי"מ (מ)	202	+1.5	203
ספנות (מ)	194.5	+2.5	196
סהר ב' (מ)	148	+0.5	149.5
צור (מ)	146.5		
מקרקעין ופיתוח			
אזורים (ש)	158		158
אפריקה 1 (ש)	323		325
אפריקה 10 (ש)	286		288
הכ' הישוב (ש)	280	+5.5	280
הכ' הישוב (מ)	284	+5	284.5
מטעי הדר (ש)	94.5	+0.5	94
ישרס (ש)	157.5		158.5
ג. ובנין (ש)	226	+1.5	228
מהדרין (ש)	188.5	+2	188
פרי אור (ש)	157	+1.5	155.5
אגב — ישי (מ)	125	+0.5	125
נאות אביב (ש)	84		84.5
נכסים וחשות (ש)	220	+1	222
ריאלקו (ש)	132	+1	
רסקו רי"מ (ש)	107	+0.5	107
רסקו (ש)	74.5		74

דלק ונפט			
דלק ג' (מ)	176.5		
דלק (ש)	161		160.5
ירדן א' (ש)	88		
חברות להשקעה			
אלגר (מ)	91		
אלרן (מ)	200.5	—0.5	201.5
פועלים (מ)	229.5	+0.5	229.5
יצוא (מ)	89	+1.5	90
פז (מ)	114		114.5
אמפא א' (ש)	121	+2.5	123
דיסקונט (ש)	225	+2	227
עוז (ש)	184.5	+1	186
דיסקונט חדשות (ש)	207	+1	208.5
לאומי (ש)	203.5	+1	204
סחר חוץ (ש)	92	—1.5	93
מזרחי ב' (מ)	106.5		
פרוין ב' (ש)	89	+1	86
כלל (ש)	141		147
שוק חופשי			
נפטא (ש)	72.5	—0.5	73
לפידות (ש)	153	—2	153
לפידות (מ)	176		
מניות בכורה			
אי.די.בי. (ש)	207	—0.5	207
אמישר (ש)	69		
7% בנק משכ' לשיכון (מ)	130	+2	
6.5% כור (ש)	171.5		171
7% צים (מ)	256		
מניות הנסחרות במטבע חוץ			
אוניקו א' (מ)	79.5	+1	
8% אוניקו (מ)	91		80
7% פ' התעשיה (ש)	217		
6% פ.' התעשיה ב' (ש)	162		
6% פ' תעשיה גג (ש)	98.5		
6% פ' תעשיה גג 1 (ש)	97.5		
גוית (ש)	65		

אגרות חוב	סגירה	שינוי
צמודות לדולר		
5% ווסא ים המלח (ש)	206.6	
5% אג"ח ים המלח (מ)	117.5	—1
6% חשמל חטיבה ב' (ש)	132	—0.5
וולפסון קלור מאיר 6.5% אג"ח (ש)	85.2	+0.1
הולליס 5	116	
הולליס 6	117.1	—0.6
הולליס 7	118.8	+0.4
הולליס 8	102.6	
הולליס 9	104.1	
הולליס 10	104	+0.2
הולליס 11	104.1	—0.3
הולליס 13	105	—0.1
הולליס 14	105.4	+0.2
הולליס 15	102.3	—0.9
הולליס 16	102.5	—0.2
הולליס 17	103	—0.5
הולליס 18	105.2	
צמודות למדד קרן ורבית		
מלוה בטחון 1967		
סדרה ח'	173.1	
סדרה ט'	172.5	
מלוה בטחון 1968		
סדרה א'	150	—1.3
סדרה ה'	148.9	
סדרה מ"א	147.4	—1.4
מלוה בטחון 1969		
סדרה א'	144	—0.2
סדרה ס'	138.5	—1
סדרה מ"א	138.7	+0.7
מלוה קליטה 1962		
אינדקס 132.6	152.6	
מלוה קליטה 1963		
אינדקס 132.6	218	
מלוה קליטה 1964		
אינדקס 138.5	197	+0.6
מלוה קליטה 1965		
אינדקס 110.1	180.2	+1
מלוה קליטה 1966		
אינדקס 118.7	149.5	+1

מפתח: רי"מ — רגילות מבוטרות: א' — מניה א'; ב' — מניה ב'; ג' — מניה ג'; (ש) — על שם; (מ) — מוכ"ז; בלתי מסומנות — מניות רגילות; ● — מוכרים בלבד; ✱ — קונים בלבד.

איך לא "להתחמם" בקיץ הלוהט

חם בחוץ. אתה ממהר, יש להספיק דברים רבים. גם לגשת לבנק. אם תפנה ל„אקסצ'ינג' נשיונל בנק אוף שיקאגו" אינך צריך להחפז ולהזיע: הבנק שלנו פתוח עד 1.30. ואת מכוניתך תוכל להחנות בנחת בחניון.

ובבנק אין תורים, אין דוחק. ה־TELLER האדיב יטפל בהפקדותיך ומשיכותיך הכספיות, במהירות ויעילות, כשאתה נהנה ממיזוג אויר ומאווירה רגועה.

ואם בגלל החום אינך רוצה לצאת את ביתך או משרדך, תוכל להסדיר את פעולותיך הבנקאיות באמצעות הדואר. הבנק ישלם את דמי הדואר — בשני הכוונים.

חם בחוץ — מרגיז ומטריד. ב„אקסצ'ינג' נשיונל בנק" תוכל לשמור על קור־רוח גם בעיצומו של קיץ, כי זהו

הבנק המביא לך את השרות לו ציפית ;

אקסצ'ינג' נשיונל בנק אוף שיקאגו
EXCHANGE NATIONAL BANK OF CHICAGO

תל־אביב, אחד העם 9, מגדל שלום, טל. 56287

בנק לפתוח התעשיה בישראל בע"מ

הודעה

בהתאם לסעיף 23 לחוק ניירות ערך תשכ"ח - 1968

בנק לפיתוח התעשיה בישראל בע"מ מודיע בזה כי פרסם היום תשקיף בקשר להנפקה של

סדרה 5½% אגרות חוב רשומות על שם בסכום נקוב כולל של 20,000,000 עשרים מיליון) פרנקים שוויצריים (סידרה 13) והרשאות ריבית בשקלר של 5¼% לשנה ועומדות לפרעון בשנים 1974 — 1986.

עותק התשקיף והעתק מההיתר לפרסומו הוגשו לרשם החברות בירושלים. רשימת ההחתימות תפתח ביום 13 לאוגוסט 1972 ותסגר לא יאוחר מיום 9 לפברואר 1973 אולם הבנק רשאי לסגרה לפני התאריך האמור של 9 לפברואר 1973.

עותקים של התשקיף וטפסי בקשה לרכישת אגרות החוב המוצעות ניתן להשיג בבנקים ואצל חברי הבורסה לניירות ערך בתל־אביב.

הבקשות לרכישת אגרות החוב המוצעות תוגשנה לבנק באמצעות בנק לאומי לישראל בע"מ, הסניף הראשי, רחוב הרצל 19, תל־אביב.

החתימה על אגרות החוב המוצעות הובטחה במלואה ע"י קונסורציום של בנקים בהנהלת בנק לאומי לישראל בע"מ ואשר בו משתתפים בנק לאומי לישראל בע"מ, בנק דיסקונט לישראל בע"מ, בנק לסחר חוץ בע"מ, בנק הפועלים בע"מ, בנק אגוד לישראל בע"מ, בנק ישראלי להשקעה בע"מ, בנק המזרחי המאוחד בע"מ, בנק יפת בע"מ.

אין לראות בהודעה זו הזמנה לציבור לרכוש את אגרות החוב המוצעות.

תל־אביב, ז' אב תשל"ב, 10 באוגוסט 1972

סיטונאי עם מספר לקוחות גדול

מעונין להתקשר בשותפות עם אלקטרונאי בעל נסיון במכירות וידע בשטח האלקטרוניקה

בדבר פרטים חיפה, ת. ד. 711, „אלקטרוניקה"

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי, חיפה

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מיתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, חיפה, הופקד שינוי תכנית מיתאר מקומית הנקרא „תכנית מס' חפ/1428א' — בנוי ברחוב מס' 878" המהוה שינוי לתכנית מס' חפ/1241 — „קשר מוצע בין רוממה ורחוב אהוד ושמשון ביחד עם התשריט המצורף אליו.

כן נמסרת בזה הודעה שתכנית זו משפיעה על התכנית המפורטת מס' חפ/1241א' — „קשר מוצע בין רוממה ורחוב אהוד ושמשון".

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: —
גוש 10770 חלק מחלקה 61
גוש 10772 חלק מחלקה 1

כל מעונין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן מהנדס ועדה מקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אותו רשאי, תוך חדשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

מ. פליבן
יושב ראש הועדה המקומית לתכנון ולבניה חיפה.

עירית חיפה
מכרז עירוני מס' 66/72
לבצוע עבודות

1. נושא העבודה המוצעת ייצור צדי דרך בשטח שיפוט עירית חיפה.
2. מסמכים להגשת הצעות אפשר לקבל בחדר מס' 407 בהיכל העיריה תמורת 30 ל"י.
3. פרטים והסברים נוספים אפשר לקבל בחדר מס' 405 בהיכל העיריה.
4. ההצעות יש להכניס לתיבת ההצעות בחדר 321 בהיכל העי־ריה, כל יום בין השעות 12.00—13.00, לאחר השלשת ערבות בסך 5,000 ל"י (חמשת אלפים לירות).
5. המועד האחרון להגשת ההצעות — שעה 12.00 ביום ה', י"ד אלול תשל"ב, 24.8.72.

ירוחם צייזל, ממלא מקום ראש העיריה.

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב־יפו

תיק קיום צוואה מס. 3858/72

בענין עזבון המנוח משה בן יעקב טובים ז"ל, שנפטר ברמת־גן ביום 17.2.72. והמבקשה איטה טובים מ־רחוב צה"ל 11 גבעתיים, ע"י ב"כ עו"ד י. ז. ברסלר, מרחוב אלנבי 113, תל־אביב.

הזמנה

הריני מזמין בזה כל אדם להתייצב בבית המשפט תוך 15 יום מיום פר־סום הזמנה זו, וליתן טעם מדוע לא תוכח, לא תקויים ולא תירשם ה־צוואה האחרונה של המנוח הנ"ל, ומדוע לא תתמנה גב' איטה טובים כמנהלת העזבון, שאם לא כן יעשה בית המשפט כיתן צו כטוב בעיניו.

דוד לוין — שופט,
רשם בית המשפט המחוזי

הארגון הישראלי לשינוע מטענים ותיאומם

„איצ'קא ישראל"

לגורמי ספנות, תובלה, יבואנים יצואנים וסוכני מכס

הנכם מוזמנים להרצאת אורח מחו"ל:

פרופסור ג'. גילברט

הכלכלן והסטטיסטיקן של רשות נמל ניו־יורק ופרופסור באוניברסיטת ניו־יורק

בנושא:

"ECONOMIC VIABILITY AND JUSTIFICATION OF CONTAINER TRANSPORTATION"

ההרצאה תנתן באנגלית ותתקיים בבית סוקולוב, רחוב קפלן 4, תל־אביב, ביום שני, 14.8.72, בשעה 17.15

אחרי ההרצאה יתקיים דיון והמרצה יענה לשאלות

הכניסה חופשית

משטרת ישראל
מכרז מס' 41/72
לשירות נקיון במשרדים

1. משטרת ישראל מזמינה בזה להגיש הצעת מחירים לעבודות נקיון בקבלנות במשרדי המטה הארצי, ברח' אמץ 4, יפו־תל־אביב.
ההצעות יש להגיש לפי מטר מרובע נטו.
2. פרטים נוספים אפשר לקבל במפקדת מחוז המטה במקום.
3. יש אפשרות לבקר במקומות בכל ימות השבוע בין השעות 09.00—12.00, פרט ליום שישי.
4. המשטרה משאירה לעצמה הזכות לדרוש ערבות לביצוע העבודה בהתאם לתנאי ההזמנה.
5. המועד האחרון להגשת ההצעה הוא: 17.8.72, שעה 12.00.
6. ההצעות יש להגיש במעטפה סגורה, מסומנת: „הצעות מחירים למכרז מס' 41/72, לפי הבנין: משטרת ישראל / כוכירות אמץ, רח' אמץ 4, יפו־תל־אביב.
7. אין משטרת ישראל מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

ראש מדור הקניות

בנק דיסקונט לישראל בע"מ

	מחיר היחידה	מחיר פדיון
אלון 34% S / אינדקס 66%	119.75	116.75
דקל	374.0	357.7
ברוש	200.9	186.5

המנהל: חברה להשקעות של בנק דיסקונט בע"מ

עירית ראשון לציון
מכרז מס' 42/72

עירית ראשון לציון מכריזה בזה על קבלת הצעות מאת יצרנים ו/או ספקים, לייצור, הספקה והרכבה של ציוד לבאר.

תנאי התשלום: במזומנים, במועדים לפי הסכם.

את התכניות, פירוט כמויות ומחירים ותאור הטכני אפשר לקבל במחלקה להספקת מים של העיריה בימים ובשעות העבודה הרגילות, נגד תשלום בסך 30 ל"י.

ההצעות בשני העתקים צריכות להגיע בדואר רשום או תוגשנה לידי מזכיר העיר עד יום ששי, כ"ב באלול תשל"ב (1.9.1972), בשעה 12 בצהרים, במעטפות סגורות הנושאות את הכתובת: „מכרז מס' 42/72 — ציוד לבאר". כשהן מלוות ערבות בנקאית או המחאה בנקאית (ערבות אחרת לא תתקבל) לתקופה של 3 (שלשה) חדשים, בגובה של 5% (חמישה אחוז) מערך ההצעה.

העיריה משאירה לעצמה את הזכות לא לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

חנניה גיבשטיין, ראש העיריה.

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב

ת. עזבונות 2768/72

בענין: עזבון המנוח אזולאי שלום ז"ל, בעל ת.ז. מס' 705728, שנפטר ביום 4.5.71 ומענו האחרון היה ברמלה רח' סמילנסקי 10.

המבקש: אזולאי אליהו, בעל ת.ז. מס' 0705722 מרמלה רח' סמי־לנסקי 10, ע"י ב"כ עו"ד שבי אלי־הו משד' הרצל 59 רמלה.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית מש־פט בקשה לכתן צו המכריז על ירושת המנוח הנ"ל והנני מזמין כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון הנ"ל הרוצה להתנגד להכ־רזה הנ"ל, להגיש תוך 15 ימים מיום פרסום הזמנה זו התנגדות לאותה הכרזה שאם לא כן, יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

י"ל שלמה לוין, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

כוכבים ומזלות * רדיו * טלויזיה *

החרם בוטל

התוכנית שצורתה מחולקת — חיים שכאלה עם עזר ויצמן — תשודר ביום שלישי הבא, בשעה 20.20.

בשורה של פגישות בלתי צפויות מביאה התכנית פרקים מימי בית משפחת ויצמן בחיפה; מבית־הספר הריאלי; מהגיוס לצבא הבריטי והקורס לטייס ברודזיה; משירות האוויר בחיל האוויר במלחמת השחרור; מהפיקוד על החיל; מראשית אג"ם ועד מלחמת ההתשה.

בין המשתתפים: שר־התחבורה והתקשורת מר שמעון פרס, מפקד חיל האוויר האלוף מרדכי הוד, אלוף (מיל.) אהרון רמז, ותיקי טייסת הקרב הראשונה, ראשוני החיל, אנשי מח"ל מהארץ האורחים מחו"ל, נשות טייסים ותזמורת חיל האוויר בנצחו של אריך טייך. מחקר: איתן הבר.

במאי: יוסי צמח. מפיק ומגיש: עמוס אטינגר.

מדריך לטיולי המשפחה

לקראת החגים מכינה הטלוויזיה שלושה סרטונים בני 10 דקות כל אחד תחת הכותרת „טיול לחג". הסרטים הוכנו על־ידי אורי דביר ובוימו על־ידי דן בירון, וישודרו לקראת ראש־השנה (טיול ליערות הכרמל), סוכות (בעמק אילון לירושלים) ושמחת תורה (טיול לעכו).

הסרטים בנויים כהצעה לטיול משפחתי בו משולבת נסיעה במכונית פרטית עם הליכה ברגל. כל טיול ליום אחד.

מחלקת התכניות בטלוויזיה שוקלת את האפשרות להמשיך סדרה זו, לפי תגובת הצופים לתכניות הראשונות.

תיאטרון בבאר־שבע

בבאר־שבע יש „מקובצים" לתרבות, ביניהם בג"ץ כרמל סגן ראש העירייה ויו"ר האגודה לתרבות וחברה, אשר רתם לרעיון את מר טוביהו. בעזרתו הדינאמית של זכריה לירן (המנהל האדמיניסטרטיבי של התיאטרון) הקימו גרעין לתיאטרון קבע בבימת באר־שבע ויפתח את הצגותיו בקומדיה קלילה מאת לוק וקונטי בתרגומה ועיבודה של עדה בן־נחום.

עם החיוך על השפתיים ימשיכו ויתכננו את הרפרטואר השנה, אשר יאושר ע"י ועדת רפרטואר מאנשי התרבות בבאר־שבע ויועץ מקצועי.

כבית התיאטרון נבחר „בית העם" (308 מקומות) שהוא אולם עירוני.

בית העם והתיאטרון יהוו לבני תושבי באר שבע — בית תרבות ומקום למפגשי חברה. הוא משמש תערוכה מתמדת של אמנים ובדעת התיאטרון לערוך שיחות חברה לאחר כל הצגה, בהשתתפות הקהל והשחקנים.

מעשה הפילגש

החלו החזרות על מחזה תנכ"י של עודד בארי „מעשה הפילגש".

המחזה „מעשה הפילגש" בוחן את ההתרחשויות בפרקים י"ט—כ' בספר שופטים. כל הקורא פרקים אלה כרצא הקבלה מפתיעה — לדעת המחזאי — בין התקופה המתוארת במגילים „איש הישר בעיניו יעשה" ובין ימינו אלה. מאידך רצוף הסיפור התנכ"י תמיהות וסתירות: בפרק י"ט באנסת פילגשו של הלוי מהר אפריים, ובפרק כ' אנו מוצאים עצמנו בעיצומה של מלחמת־אחים. על רקע זה מנסה המחזאי לבחון את התנהגותו של הפרט במלחמה ולבדוק אם ההנחה הרווחת שהאנושות אינה מסוגלת ללמוד את לקחי ההיסטוריה. הדמות המרכזית במחזה היא של עלי, נער הלוי, היוצא להחזיר את פילגשו. הוא מתבגר בעולם עוין ואלים, שואל את השאלות שאנשים צעירים שואלים מיום היות האדם יצור חברתי.

במחזה משתתפים אייל גפן, רובבים הניג, משה לוי, חזי לסקלי, אליעזר גרר, חיים עסר, אמירה פולן, יצחק פלג, אליעזר צייזלר, אסתר קוסר ביצקי, יעקב שיינברג; בימוי: עודד בארי; תפאורה — יוסי מר־חיים.

כל העוסקים בהעלאת המחזה עושים מלאכתם בלי לקבל תשלום והם מקווים לתמיכת המוסדות העוסקים בעידוד המחזה המקורי.

שידורי טלוויזיה לעולים

„האגדה לבית פורסייט" תחזור למסך הקטן במסגרת מאמצי הטלוויזיה למלא את חצי השעה שבין 17.30 ל־18.00, מדי ערב. עד לחודש אפריל הבא — מועד תחילתה של שנת הכספים החדשה — ירוכזו בחצי השעה הנוספת שידורים חוזרים וסרטים קנויים. הוועד המנהל של רשות השידור קיים השבוע דיון על התוכניות שישולבו בחצי השעה הנוספת החל משנת הכספים הבאה. הדיון עדיין לא סוכם, אך המגמה המסתמנת היא לכלול בו תוכניות לעולים חדשים, בכלל זה: מישדרים ללימוד השפה העברית, מישדרים על תולדות היישוב היהודי בארץ ואולי גם מהדורות חדשות מיוחדת בעברית קלה. ההכרעה על ביצוע המשדרים תיפול בישיבת הוועד המנהל בשבוע הבא.

ד"ש ממיס תבל

סרט המשקף את טקס בחירת כלת היופי בפורטו־ריקו, בו נטלה חלק מלכת היופי הישראלית אילנה גורן, שהוכתרה כסגנית שלישית למיס־תבל, יוקרן בטלוויזיה ביום ראשון הבא, בשעה 20.20.

הביאו את המורה

במסגרת המסדר „סיפורו של תיק", שבו מעלים מקרים שארעו בבתי־הדין בהשתתפות אב־בית דין, סניגור, קטיגור, עדים וכן הדמויות השונות, שודר השבוע המקרה הבא:

מורה גרושה (דמות אותה גילמה אילנה צוקרמן) חזרה לחיות עם בעלה לשעבר (בצלאל לוי) לאחר שהוא הבטיח לשאתה מחדש. אך הבעל לא עמד בהבטחתו כי נתן עינו באחרת וסירב לשאתה. על־כן היא תבעה שבית־הדין יאסור עליו לשאת את האשה האחרת וכן דרשה קבלת פיצויים.

לאחר שידור התוכנית צילצל מאזין לרשות השידור וחיפש „את מר אברהם סלומן. באופן הדחוף ביותר". המאזין אמר שזה עתה שמע את התוכנית ומאד התרשם מהמורה ששטחה לפני בית הדין את פרשת חייה, הציג עצמו כמורה והביע את משאלתו להכיר את המורה הגרושה כדי להקים אתה משפחה חדשה.

ההסבר שלדמות שבתוכנית אין כל קשר עם הדמות שבמציאות — לא סיכבע...

מכינת שחקנים ערביים

מרכז ההדרכה של רשות השידור מקיים עתה קורס מרוכז לשחקני רדיו בשפה הערבית בתנאי פנימיה. שנועד להכשיר צוות נוסף של שחקני־רדיו שישתתפו בהפקות תסכיתים ותוכניות דרמה אחרות בשפה הערבית.

משתתפים 20 איש — גברים ונשים, רובם צעירים מירושלים־המזרחית, משועפט, מבית־לחם, מסויבה, מדבוריה, מעכו ומחיפה. גילם הממוצע של המשתתפים הוא מעל 20, אך המבוגר שביניהם בן 43 והצעיר בן 14.

תוכנית הלימודים כוללת שיעורים תאורטיים עם הדגמות בנושאי הדרמה והתסכית הרדיופוני. עבודה מעשית על־פי טכסטים מוכנים. המדריכים הם במאי התסכיתים מבית השידור הישראלי ומרצים אורחים: הבמאי גדעון תמיר, פרופ' לויה והשחקן אריה אליאס. המרכז הראשי — מוריס שמס. לסיום הקורס יופק תסכית רדיו על כל שלביו עם המשתתפים.

תסכול בקרב עובדי החדשות

קובלנות אנשי מחלקות החדשות ברדיו ובטלוויזיה כפי שבאו לידי ביטוי בראשית השבוע, בפגישתם עם חברי הוועד המנהל של רשות השידור, הן חזיון נפרץ ברשות השידור. לאופי היצירתי של העבודה בכלי התקשורת האלקטרוניים יש גם מחיר המתבטא ברגישויות בריאות של העובדים. לפיכך, בהופעים קורות הרדיו והטלוויזיה הישראליים בעימותים כסוג זה שהיה בראשית השבוע. עם זאת, אין להתעלם מתחושת המבוכה שביטאו העובדים כאשר קבלו על מחסור בהנהגה מקצועית ועל רגישות מוגזמת של הממונים עליהם לכל רחש מצד אנשי שלטון.

ההתוודעות עם הוועד המנהל נערכה על רקע פגישות והתייעצויות פנימיות של מנהלי חטיבות ומחלקות ברדיו ושל עובדי החדשות ברדיו ובטלוויזיה.

בישיבת מנהלי המחלקות ברדיו, שנערכה לפני ימים מספר, הושמעו בין השאר הטענות הבאות: החלוקה המינהלית בין הרדיו לטלוויזיה אינה הגיונית. קיומה של תחנת גלי צה"ל מיותר. אם לא יוסיפו אמצעים — בכסף, במיבנים ובציוד — יימנע התקדמות הרדיו. אין בקרה מספקת על התוכניות.

קובלנות אחרות שהועלו: הכתבים מרוכזים בלב המדינה ואין סיקור שוטף לנעשה בכל רחבי הארץ; אין תיכנון לטווח ארוך; לעובדים חסרה הרגשה של חשיבות עצמית; אין השתלמויות; תוכניות הרחבת השידורים אינן צמודות למחשבות בכיוון גיוס כוח־אדם ואמצעים מספיקים; בכל הרשות אינו מבקר במחלקות החדשות; יש ניתוק בין הנהלת הרשות לעובדים; מעובדי הרדיו נשללים תשלומים ככל אש"ל אחזקת טלפון ורכב.

עובדי מחלקת ענייני היום ברדיו ניסחו תזכיר — בתום חודש של התייעצויות — בו נאמר בין השאר: יומני החדשות אינם מותאמים כיאות עם עידן הטלוויזיה. יש להנהיג „גל פתוח" שעיקרו שידורי מוסיקה קלה ושילוב מהדורות חדשות ויומני חדשות בצמוד לאירועים (לאו דווקא בשעות קבועות). אין הערכה מקצועית למאמץ עובדי המחלקה. יש להכפיף את מערכת החדשות בתל־אביב למרכז בירושלים. יש לקיים דיונים על מתכונות „היום הזה", „יומן השבוע" ו„בחצי היום". יש להנהיג יומן חדשות אקטואלי במוצאי־שבת, ולהקדים את יומן השבוע משבת לליל־שבת. יש לבדוק דרכי קליטתם והכשרתם של כתבים חדשים, וסדרי־המינוי של כתבים בחו"ל. יש לבצע סדרי ההשתלמויות של העובדים. חיוני לקיים תקשורת יעילה יותר בין עובדי החדשות לוועד המנהל.

אף שטענות עובדי החדשות היו כבר דבר שבשיגרה, נראה כי ישנה עתה ציפייה לתגובה ממשית מצד הנהלת הרשות. העדר פעולה עשוי להביא להתדרדרות נוספת.

תצפית

קליף ריצ'ארד — זמר הפופ האנגלי יופיע בארבע הופעות בלבד כשמלווה אותו להקת בנות. בחלקה הראשון של התכנית: הזמר רוי יאנג ה„צ'רצ'ילים" המנחה דני ליסני.

הגברת עם הקמליות (בימות) סיפורה של היצאנית־התכשפנית שהיה תפקידה הגדול של גרטה גרבו, בעיבוד משה לזר. בתפקיד ה„גברת" גילה אלמגור. ביים אלדד טריינגו. הצגת הבכורה ביום ד', בתל־אביב.

אמריקן פולק באלט (התיאטרון הצעיר) הצגות אחרונות ללהקה הייצוג של המחול האמריקאי העממי. מחולות, מלהיבים וביצוע מצולה. ביום א', הצגה אחרונה בתל־אביב.

בדלתיים סגורות מחזהו של ז'אן פול סארטר על גיהנום פרטי של ארבע נפשות. ביים תיאודור הוכא. משתתפים: פנינה גרי, בילה גנאור, דוריאן ארויו, אליעזר יונג. הצגה אחרונה מחר בערב בצוותא בת"א.

הסגנון של רוברטה פלאק

מאת מוטי נצר

כי מפרסם את מי — הסרט את הפזמונים המושמעים בו, או הפזמונים את הסרט? באשר לפזמונה של הזמרת שחומת העור רוברטה פלאק, כולם תמימי דעים כי הסרט „מיסטי", שבו הושמע פזמונה היפה והרגש „כאשר ראיתי פניך לראשונה", זכה להצלחה ולפרסום בעקבות הצלחת הסרט.

הפזמון הוקלט לפני שלוש שנים והוא כלול בתקליטה „בפעם הראשונה". התקליט היה מונח כאבן שאין לה הופכין על המדפים בחנויות התקליטים. כשהחל השחקן והבמאי קלינט איסטווד בחיפושים אחר פזמון רקע לסרט, נתקל בפזמונה היפה של רוברטה. הוא מיהר להתקשר לחברת התקליטים שהוציאה את התקליט וקיבל את רשותה להשתמש בפזמון לפס קול הסרט שבימוי.

בעקבות הצלחת הסרט החלו שדרני תקליטים להשמיעו בתחנות השידור, וצופים רבים החלו לחפשו בחנויות התקליטים. מנהלי חברת התקליטים הבינו כי לפניהם מכרה זהב ומיהרו להוציא את השיר בתקליטון.

גם התקליטון וגם האלבום, ממנו נלקח השיר, נמצאים שניהם בראש דירוג התקליטים הנמכרים ביותר בארה"ב.

רוברטה פלאק נולדה באשוויל, למשפחה מוסיקלית. אביה פרט על פסנתר, אמה ניגנה על עוגב בכנסיה. בהשפעת הוריה ובהדרכתם החלה בגיל ארבע ללמוד נגינה בפסנתר. היא המשיכה את לימודיה באוניברסיטה וקיבלה תואר בוגר במוסיקה. שבע שנים עסקה בהוראת מוסיקה אך פרשה כיוון ששיטת ההוראה האמריקאית לא היתה לרוחה. את פרנסתה מצאה בליווי זמרי אופרה ובנגינה במועדון־לילה.

רוברטה, שהיא זמרת העור המצליחה ביותר בארה"ב, שרה שירים בסגנונות שונים: ג'אז, רוק, שירי במה. „אם טרם יצא לכם להאזין לקולה של רוברטה, כל מה שעליכם לעשות הוא למזג את קולותיהם של נינה סימון, ברברה סטרייסנד, אודטה, דיון וורויק — ותקבלו את קולה המיוחד של רוברטה", — כך הגדירה מבקר של עתון פופ בריטי.

„לוא היו אומרים, כי אני נשמעת כמו זמרת מסוימת, הייתי מודאגת", אומרת רוברטה, „אך כיוון שאומרים כי קולי דומה לכל כך הרבה זמרות, הריני יודעת כי אני בדרך לעיצוב סגנון אישי, מקורי משלי".

רוברטה פלאק

נסיונות ב„צוותא"

חברי „בימת צעירים שוחרי הוראורף" (פועלת בצוותא בשיתוף עם הקאמרי והבימה) נתקלו לא אחת באמנים עולים שפועלים במדנתם בצוותא. במפגשים נולד רעיון של שיתוף פעולה, שעשוי להצמיח הרצאות מבורכות.

במאי עולה שיבוא ורוצה לנסות את כוחו יקבל קבוצת צעירים ויביים מחזה. פנטומימאי עולה חדש, ילמד תנועה ובהצגת פנטומימה יגלם את קורותיו של עולה חדש בין צעירי הארץ.

האמנים העולים יפתחו פתח לעולם חדש וזר בפני הצעירים. הצעירים המקומיים יקרבו את העולים למציאות הישראלית ויתכן שבשיתוף זה יוצר מסלול קליטה חדש, פורה ויותר, שגם בבי־שודים אחרים יוכלו לנסות אותו.

מהמקדש לבמה

מאת עירית רוברט

במחול ההודי־הקלאסי ארבעה סגנונות, שניים כבר ראינו בארץ: הסגנון המוכר ביותר, הקאטאקאלי, שהוא ריקוד פולחני בו חובשים הרוקדים מסכות כבדות המיועד בעיקר לגברים, וסגנון הבאראטנאטיאם, אותו רקדה כאן שאנסה ראו בשנת 1958.

בארץ שוהה עתה רקדנית צעירה, המחוללת בסגנון הבאראטנאטיאם. לילה סמסון, צעירה נאה ואצילית, עטופה בסארי ונקודה שחורה למצחה, היא בתו של תת־אדמירל בנג'מין אברהם סמסון, יהודי הודי מעדת בני־ישראל. סמסון היה מפקד הצי ההודי המבצעי, כיום, לאחר פרישתו, הוא מנהל המספנות ההודיות הפרטיות בשרות חיל הים ההודי בשיתוף עם מספנות בריטיות והולנדיות. אורח החיים של איש צי השפיעו על חיי הדת של המשפחה. ההתכנסויות היו נדירות ורק בחגים נהגו להזמין חזן ולהתפלל. המבוגרים צמו ביום כיפור.

לילה סמסון לא חשה את השתייכותה לעדה היהודית כיוון שהייתה רחוקה מהבית שנים רבות. היא עזבה את בית הוריה בגיל 9 ונכנסה למוסד ללימודי המחול ההודי בעיר מאדראס. כמו במחול הקלאסי המערבי דורש המחול ההודי אימון קפדני מגיל נמוך. המוסד הוא במתכונת של פנימיה ולומדים בו גם מוסיקה הודית. במקביל לומדות הנערות לימודים כללים לקבלת תעודת בגרות.

הסגנון בו מתמחה לילה סמסון הוא סגנון הבאראטנאטיאם. בסגנון זה הדגש הוא על קצב ופנטומימה ועל תנועות ידיים ואצבעות.

מקורו של המחול ההודי במקדשים של אלי הינדו לפני כ־700 שנה. הרקדנים היו מחוללים לפני האלים לפי אפוסים הודיים עתיקים להם חוברו מנגינות. עד במאות ה־18 וה־19 החזיקו המלכים רקדנים משלהם, אולם עם כניסת האנגלים להודו ירדו המלכים מנכסיהם ולא יכלו להרשות לעצמם להחזיק רקדנים והיתה קיימת סכנה שאמנות זו תעבור מן העולם.

רוקמיני דיוי, כוריאוגרפית מוכשרת, יסדה את הפנימיה בה למדה לילה סמסון והביאה את המחול ההודי אל התיאטרון.

הריקודים ההודיים עוסקים בנושא אהבה. הגיבורה שופכת את לבה לפני חברותיה, האהוב השר לאהובתו, או הנערה השרה לאל. הריקוד ההודי מתיחס אל האל כאל בן־זוג וכאל אהוב.

לילה סמסון

לילה סמסון באה לארץ לבקר את אחיה, ריצ'ארד (דיק) סמסון, שנשא כאן אשה ולומד ארכיטקטורה ובינוי ערים בטכניון.

בהודו רקדניות רבות והתחרות קשה, אולם נראה שלילה סמסון זכתה להכרה ולהערכה מקצועית והיא מופיעה בהופעת יחיד. בהופעת יחיד כזו היא נוהגת לאלתר על הבימה, המוסיקאים, שמכירים יפה את סגנון הבאראטנאטיאם עוקבים אחריה בנגינתם.

את סוגי המחול המערביים אין מכירים בהודו, אך אמנות המחול הקוכית מפותחת מאד בהודו. כמעט אין נערה הודית שאינה עוסקת במחול ההודי באופן מקצועי או כתחביב.

כיום רוקדת לילה סמסון בלהקה היוצאת מדי פעם לסיורים באירופה. לאחרונה ביקרה בהולנד ובפסטיבל באספרד.

מועדון „צוותא" בשיתוף עם פירצית עולי הודו הזמינו אותה להופיע בערב הופעת יחיד בשבוע הבא במסגרת יום העצמאות של הודו, בו תרקוד, תגיגים והסבר.

בפסטיבל: הבלט של בז'אר

במרכז מופעי הפסטיבל בשבוע הבא עומדים חגיגות מלאות 75 שנה למלחין הישראלי פאול בן־חיים וביקורו של „באלט המאה ה־20" של מוריס בזאר.

התזמורת הסימפונית של רשות השידור בניצוחו של הישראלי הצעיר אליהו ענבל, מקיימת קונצרט מיוחד לכבוד פאול בן־חיים ליום הולדתו ה־75. פאול בן־חיים (פרנקנבורגר) נולד בגרמניה, למד מוסיקה ושימש עוזר ליד מנצחים כברונו ואלטר. בשנת 1933 עלה לארץ והיה פעיל מאד בשטח המוסיקה. הוא התמחה בחקר ההלחנה והמסורות של ארצות הים התיכון.

בכתיבתו ממזג בן־חיים מקצבים וקישוטים מזרחיים עם טכניקות, צורות וכלים מערביים, תוך שימוש בהרמוניות שונות מיתחי המאז'ור־מינור האירופיים. יצירותיו זכו להערכה בארץ ומחוצה לה, הוא נחשב ל„זקן" המלחינים הישראלים.

הקונצרט כולל את „הודיה מן המדבר", קונצ'רטו לצ'לו ולתזמורת וסימפוניה מס' 1 אופוס 25. משתתפים הסופראן צילה גרוסמאייר, הבריטון ויולי הפרנס, הצ'לן עוזי ויזל והמקהלה הפילהרמונית תל־אביב בהדרכת יוסף פרידלנד. מקהלה זו היא כיום הגדולה בישראל והופיעה באורטוריות, מיסות, „רקויאם" של מוצרט, בראהמס ועוד. הקונצרט מתקיים בקיסריה ביום ג'.

ביקורה של להקת „באלט המאה ה־20" של מוריס בז'אר הוא חג לחובבי המחול בארץ. להקתו של בז'אר עומדת בראש להקות המחול המודרני בעולם. במשך 12 שנות קיומה העלתה הלהקה באלטים משובחים רבים, ביניהם „בולרו", „פולחן האביב", „משחק קלפים", „יצורי פרומתיאוס".

מוריס בז'אר, צרפתי בן 45, ידוע בכשרונו להדהים את הקהל — על בימתו מתרחשים דברים בלתי צפויים כגון ירידות לעבר הקהל — ובקיום הצגות בכורה בקרקסים ובזירות.

הלהקה כוללת 60 רקדנים ורקדניות, ביניהם הסולן פאולו ברטולוצי הנחשב כיום לאחד מרקדני המחול המודרני הטובים בעולם.

בביקורה בארץ תרקוד הלהקה בשלוש תכניות שונות. בשבוע זה יהיו שתי הופעות, ביום ד' בירושלים בבנייני האומה, וביום ה' בתל־אביב בהיכל התרבות. התכנית בשני ערבים אלה תהיה זהה ותכלול את „פרחי הרע" — חמישה שירים של בודלאיר למוסיקה מאת דביסי; „צפור האש" — באלט למוסיקה של סטרווינסקי שחובר ע"י בז'אר בשנת 1955 וחודש עתה; „מינחה כוריאוגרפית" — מעין הקבלה ל„מינחה המוסיקלית" של באך שנועדה להדגמת טכניקת המחול וסגנון הכוריאוגרפיה של בז'אר. המוסיקה היא שילוב של ה„מינחה המוסיקלית" של באך וקטעים לכלי הקשה.

הצגת בכורה ארצית החל ממוצ"ש
קולנוע „סטודיו" ת"א
למבוגרים בלבד ● שעות ההצגה 4.30—7.15—9.30
United Artists

פורום פילם מציגים
"MELODY" ● מלודי
ספור אהבה עליז ומהנה עם הכוכבים של "אוליבר"
★ מרק לסטר
★ ג'ק ואיילד
ובתפקיד הנערה מלודי
טרייסי האייד
מוסיקה ושירים
להקת „הבי ג'יס"
"BEE GEES"
בצבעים. לכל הגילים.

החל במוצאי־שבת 12.8 בקולנוע „חן" תל־אביב

עיריית חיפה
האגף לתרבות נוער, חברה וספורט
המדור לאירועים
המחלקה לפיתוח התיירות
בשיתוף עם משרד התיירות
מתכבדים להגיש לתושבי העיר והבאים אליה מקרוב ומרחוק
לילות כרמל
ב„גן־האם" הר־הכרמל
במוצאי־שבת, 12.8.72, בשעה 8.30 בערב
בביצוע
התזמורת „מצלול" בניצוחו של אפרים אריה
הזמרת אביבה שוורין
צמד כחול־לבן בהדרכת להקת קוליסיאום
הכניסה חופשית — הישיבה על הדשא

חלום של שבת
על שפת ים כנרת
בחוף הרחצה הפרטי
של המלון יום של מנוחה...
רחצה... ספורט... יום שלם
של אויר ואווירה עם
ארוחת צהרים
מסורתית — 28.— ל"י
לאיש כולל הכל
בילוי מהבוקר
עד לפנות ערב
מלון גני חמת טבריה
טל. 067.21666

סנור הבולשוי אופרה
מישא רייצין
ישיר תפקיד פינקרטון
באופרה „מדם בטרפליי"
בביצוע האופרה הישראלית

טנור מישא רייצין

כוכב האופרה הנודע מ. רייצין אשר הופעותיו הראשונות בכל רחבי הארץ עם האופרה הישראלית זכו להערכה הצלחה והתלהבות גדולה, יופיע ב־27.8 בתל־אביב וב־30.8 בבנייני האומה בירושלים בתפקיד הראשי פינקרטון באופרה „מדם בטרפליי" מאת פוצ'יני בהפקתה של אדיס דה־פיליפ. יהיה זה תפקידו הראשון בשפה האיטלקית. לצידו יופיעו הזמרים רוננה ג'יילס בתפקיד בטרפליי, קלאודיו אוולה, מרדכי בן־שחר, נעמי פינקוס וסמי בכר. המנצח: פרנקלין צ'וסס.

הטנור רייצין מופיע עכשיו גם באופרות „לה־טראוויאטה" ו„ריגולטו".

בינתיים נמשכת ההצלחה הבלתי רגילה של המחזמר „בית שלוש הנערות" לפי המוסיקה של שוברט.

הטוב הרע והנערה
תל־אביב „בת־דור"
הערב 10.8 ב־9.00
מוצ"ש 12.8 ב־7.30—9.30
יום ג' 15.8 ב־9.00
חיפה „שביט" מחר ב־9.00
צה"ל יום ב' 14.8
קרית־גת „היכל העשור" 16.8 ב־8.30. אגנות לעם
כרטיסים רוקוקו ובמשרדים
התיאטרון „בדים": ת"א רח' ויזל 10, טל. 245497, 246523

תיאטרוני ישראל
הערב 10.8
הבימה:
צוואתו של כלב:
תל־אביב האולם הגדול
פיקניק לשניים:
תל־אביב האולם הקטן
הקאמרי:
חפץ:
תל־אביב
התיאטרון העירוני חיפה:
חפץ:
תיאטרון הקאמרי

פגודה
מסעדה סינית
בזוג אוויר מלא
הנהלה וטבח סיניים
פתוחה לארוחות צהריים וערב
חיפה, בת־גלים
(מול הבריכה) טל. 524585

ערב אמנותי במלון דן קיסריה
ביום שישי 11.8.72
בהשתתפות הזמרים הנודעים
סמלה ריצ'מונד וטיבור הרדן
הסולנים האורחים של התזמורת הפילהרמונית הישראלית בערב של אופרטות, קומדיות מוסיקליות, שירי עמים, פרקי חזנות ופרקי נגינה בפסנתר בביצוע
לסלו רוט
מ„שידורי ישראל".

האקדמיה למוסיקה
בירושלים
ע"ש רובין
מודיעה
קורס הקיץ הארצי למחול
מטעם
המועצה הציבורית לתרבות ולאמנות
בשיתוף
האקדמיה למוסיקה
בהדרכת
ג'יין דדלי, ג'ון דרוק, ג'ון קייס,
קנט גוסטפסון, פרד ברג
ייפתח ב־13.8.72
ההרשמה נסגרה

כל המי ומי
נפגשים
באי ואי הפיצריה
מבחר מעדני המטבח האיטלקי
שלב בילוי עם אווירה פיקנטית, באוירה הרומנטית, לצלילי מוסיקת רקע רוגעת
שירות חם
משלוח פיצות־ספגטי־קנלוני־לזניה ועוד
לביתך ו/או למשרדך
ת"א, דיזנגוף 293, להזמנות טל: 443427
פרסום "אתגר בע"מ"

כתיבה במכונה
תלמדו היטב ב־12 שעות
בבית הספר למסחר
„רימון"
ת"א דיזנגוף 85, טל. 281985
שיטה עיוורת, פיקוח ממשלתי

הכל בכבל כלול
בלוח הכפה

מרחב תכנון מקומי
„זמורה"

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

ניתנת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965 כי הוגשה לוועדה המקומית זמורה, בקשה לשימוש חורג, להקמת מועדון נוער בגוש 4583 מגרשים 9, 10, באיזור מגורים גדרה.

כל מי שרואה עצמו נפגע ע"י תכנית זו, רשאי להגיש בכתב את התנגדותו לוועדה המקומית „זמורה" תוך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

ד. כהן,
יו"ר הוועדה המקומית „זמורה"

ירושלים

אדיסון — שלש השעות הגורליות
אוריון — נורית
אורנע — השיטה ההולנדית
ארנון — הגן של פינצי קונטיני
הבירה — גבר אירוטי
חן — שמש אדומה
ירושלים — מ.א.ש.
סמדר — הרחק מההמון הסוער
עדן — שגעון הגדלות
רון — החתול בעל 9 הזנבות

חיפה

אורה — הבריחה אל השמש
אוריון — הפנסוסים בבינעבל
אורלי — שתי דפיקות לב
אמפי־אברון — וילארד
ארמון — הטוב, הרע והמכוער
בית רוטשילד — הכפיה
בן־אור — מלכת הכביש
הן — דקמרון
מוריה — מאדם איקס
מירון — גבעת השבעה
עצמון — שמש אדומה
עממי — עיר אלימה
פאר — גבר ארוטי
רון — הקמצן
שביט הכרמל — הידד! אני פושע

קריות (חיפה)

אורות — הנשרים פשטו עם שחר
בית העם — מלכת הכביש
היובל — בלש ושמו שאפט
זהר — פזר עיוור
יובל אור — הפראים ובת השמש
ניצן בת ים — בילי ג'ק
סביון — הבית בצל העצים
ספיר — קאטלו

חדרה

בן־זהר פתוח — ג'יב הלבן
בן־זהר סגור — פעם גנב תמיד גנב
חוף — הבית בצל העצים

נתניה

אסתר — דקמרון
יביל — הבריחה אל השמש
סמדר פתוח — השיטה ההולנדית
סמדר סגור — קנאה איטלקית
שרון — עזית של הבנוונים

הרצליה

דוד — אני אוהב אותך רוזה
הייכל — הארי המזהם
דניה — קנאת אשה
תפארת — ספור אחד של פשע

פתח־תקוה

אורדן — יער הבשרים
הדר — כנופית ההפקר
היכל — הצגה האידישית

ראשון־לציון

תפארת — אני אוהב אותך רוזה

רמת־השרון

ג'י — הצפור עם כנפי הבדולח

חולון

ארמון — נורית
רינה — שתי דפיקות לב

רמת־גן גבעתיים

אורדע — נורית
אורלי — החייל הכחול
ארמון — הפורצים
גל־אור — קוראים לי טריניטי
אואזיס — חתולים בצמרת
הדר — שתי דפיקות לב
לילי — כנר על הגג
רמה — המות בינואר האדום
רמת־גן — בצרת הטלפון והבלש
שביט — הבית בצל העצים

בת־ים

אורגים — יונורציק
עצמאות — מיסטי
בת־ים — ללא מניע

יפו

נגה — הכוזר בזימוס
צליל — החתול בעל 9 הזנבות

תל־אביב

אורלי — מערבולת
אלנבי — הארסיסטים
בן־יהודה — זנב העקרב
גת — חתולים בצמרת
דן — 22 נערות על גבר
הוד — הבריחה אל השמש
זמיר — משחק וכמו רצח
חן — שגעון הגדלות
מוגרבי — עזית הכלבה הבנותנית
מקסים — המלכה כרסטינה
פרכז — גחדילה נגד הדורה
תמיד — הפורצים מהונג קונג

סינרמה
7.15—9.30

במודיו — 2 דפיקות לב
עדן — אפרל
פאר — כה נשמע דוק
פריז — המכונית שלי
צפון — כנופית העקוקים
קרית־קורדון — בנעים
קולנוע־אביב — מכה גדול
ירדות — הקלפן היצאנית
רובה — מרק ברוח
... — עירום בצל הפחד

קולנוע „תל־אביב"
עדית
7.15—9.30

מי בוכה, מי צוחק

קולנוע
מאת יוסף שריק

„נורית", קולנוע תל־אביב, ת"א

בזלי הרע גרם לכך, שהסרט הרא־שון שראיתי בשובי מסיור בפסטי־בלים בחו"ל, היה „נורית" — סרט ישראלי חדש. אילו הורגי כביקור בכוויה, בג'דאק, בסעודיה או בהיי־כן (הדרוזית או הצפונית) — הייתי חש עצמי „בבית". כיוון שחזרתי מביקור בהולנד, באוסטריה, בצרפת, בגרמניה ובספרד — חשתי כאילו אני נמצא בכוויה, סעודיה וכו'... במקום בתל־אביב.

אין פירוש הדבר, שכל מה שאתה רואה בקולנע האירופי הוא משובח או אמנות אמיתית. כלל וכלל לא. אבל, אפילו הגרוע שבסרטים, שאתה רואה בפאריס, באמסטרדאם, בבר־לין, בוינה ובברצלונה, יש בו איכות קולנועית כלשהי. העלילה יכולה להיות קונבנציונלית אבל לא באנא־לית עד להחריד; הטיפוסים יכולים להיות סנטימנטאליים אבל לא נאיי־ביים בצורה ילדותית; המשחק יכול להיות קצת באובן — אבל לא כה חובבני ובלתי מהוקצע; הבימוי יכול להיות חסר השראה, אבל לא מלא „טריקים" ישנים ברוכים כלפני בלי־הבת העולם הראשונה!

כספו של מי?

„נורית" הופק — בדומה ל„אריאנה" ו„פישקה" כדי להרוויח כסף. הסרט מוכן על־ידי מפיקו ועל־ידי משרד המסחר והתעשיה, שסיפק הל־וואות, דמי־קדימה (תמורות החזר־מסים), כפי שהדבר ניתן לכל סרט ישראלי — ולא חשוב אם הוא גרוע או ילדותי.

אכן, זכותם של המשקיעים את כספם הפרטי היא לקוות לתמורה נאותה. זה כספם וזה הסיכון שלהם! לעומת זה, אין שום הצדקה לכך, שמשרד המסחר והתעשיה ישתמש בכספי הציבור לצורך זה. הסיכון במקרה כזה הוא על־חשבון משלם המסים, שאינו יכול להרוויח אלא רק להפסיד!

„נורית" הופק, אפוא, הודות ל־סיוע של המשרד הממשלתי, כדי לעודד הפקת סרטים זולים, איצטי־שילים, וולגאריים — כיוון שסרטים כאלה גורפים כספים. אלהים יהא בעזרנו אם אמנם „נורית" הוא באמת הסרט הישראלי שאנו חייבים לעודד על־ידי מתן סיוע למפיקיו מכספי הציבור.

איכות, לא כמות

יתכן, שכמות יוצרת איכות... בתעשיית הגופיות או הפלאסטיקה — אבל לא בתעשיית הסרטים. סרט אחד כ„שלושה ימים וילד" שקול כנגד תריסר סרטים כ„נורית". את הגופיות אנו צריכים ללבוש בלבד; סרט חייב לבדר, לספק מידע, להאיר עיניים... שלא לדבר על ה־אספקטים האמנותיים — שהם ש־כפי הנראה אינם מוכרים כלל לביו־רוקראטים של משרד המסחר וה־תעשיה.

כיצד מצליחים מפיקי־הסרטים ב־חו"ל — שהרי גם שם נחשבים הסרטים ל„ביזנס" וגם לאמנות? הללו מאפשרים לסרטים המסחריים „לדאוג לעצמם" בשווקים־החופשיים, בלי התערבותם של הנגנון או של פקידי משרד כלשהו. הם מעני־קים פרסים עבור סרטים רב־ערך, המשקפים את המסורת התרבותית של ארצם ואף מעשירים אותה.

נכון, התנאי העיקרי למתן פרסים כאלה הוא הקמת ועדה אחראית, בעלת רמה, מורכבת מסופרים, מבק־רים, מעצבי־במה, במאים, כוריאו־גרפים, שחקנים, אמנים ומרצים ל־אמנות — אנשים שהכירו התעניי־נות פעילה בהפקת סרטים. מדוע לא הוקמה ועדה חופשית ובלתי־תלויה כזאת בישראל? כיוון שכל אחד מחבריה יהיה כשיר ומומחה יותר מכל הביורוקראטים, הממונים כיום על תעשיית הסרטים בארץ. אלה לא יוותרו על שליטתם על כספי הציבור — דבר המקנה להם עמדה חשובה וכוח. לפיכך, ימשיכו אלה, גם בעתיד הנראה לעין, בעי־בוד סרטים מסוג „פישקה" ו„נורית".

היא שרה; הוא שר; היא אוהבת אותו והוא אוהב אותה. האבא שלה והאמא שלו אוהבים... כסף. הוא הדרוש לניתוח עיניה של האם העי־וורת. היא רואה: הוא צומד אותו זמן להתחתן עם הנערה העשירה — אבל בעיצומה של החופה הוא שומע את שירתה של אהובת לבו. הוא נוטש את כולם — רק התוצאה לתוך זרועותיה.

„אתה חיי" — היא שואלת.

„כן" — הוא עונה — „ואת יכולה לראותני?"

„כן" — היא עונה.

שניהם מביטים בילדתם נורית; שום עין כמעט לא נשארה יבשה

יונה אליאן ושושי קשת

מכניס אותה להריון; הוא נהרג כמ־עט בתאונת דרכים וידיעה על מותו משודרת ב„קול ישראל". היא רוצה להתאבד בטביעה אבל כל בני מש־פחתה מאמינים שבאמת טבעה. הוא נהפך לזמר מפורסם, הודות לעזרתה של נערה עשירה; היא מאבדת את מאור עיניה בגלל תאונה.

בתה הקטנה נורית מוצאת את אביה. הוא מספק את הכסף הרב באולם הקולנע. עזבתי את האולם ביסא על נחשולי הדמעות.

אם יישלח הסרט „נורית" לפסטיבל בינלאומי — כפי שכנראה כך יקרה — כדי לייצג את ישראל, אין ספק כי כל מי שאיננו שונא את ישראל יפרוץ בבכי למראה סרט זה. אבל אני מכיר כמה אנשים — לאו דווקא מאוהבי ישראל — שיצחקו, יצחקו, יצחקו...

מיטת סדום דוקומנטארית

טלוויזיה
מאת הדה בושס

סרטם של הבמאי יקין הירש ו־התסריטאית דליה הרץ „אחרי ה־חגים" — סיפורם של שלושה חיי־לים המשתחררים מן הצבא ויוצ־אים לחיים אזרחיים — במסגרת סדרי „העזהי" (יום א') החזר והר־בית שאין עדיין לאיש בבית ספחות כושג ברור מה פירושם האמיתי של סרטים דוקומנטאריים. במקרה ה־טוב היה זה סרט שהיו כלולות בו שלוש רפורטז'ות ארוכות ושגרתיות מאד, שאינן שונות זו מזו במהותן ובאופיין. הבדות הוטו־שודה ודעין כרוכי הן היו מעין „פארודה", כלומר לא הלב ולא בשר. נראה שלא לתסריטאית ולא לבמאי היתה עמדה מגובשת בשלהם או רעיון מקורי לו ניסו לתת ביטוי, הם נת־לו ברעיון נדוש וגם בהתכוונת בוד־שה והוכרה לצופים, של סדרה ארו־כה של ראיונים, בלורם ברקע רוד־אלי סכימטי ביותר.

הסרט נעשה כמו לפי נוסחה ב־רורה. החיילים המשתחררים עונים על שאלות, מדברים, צועקים והול־כים לעיפה (עד היום לא פענחתי את החידה מדוע הליכה ארוכה ו־מייגעת בצלבא אהובה כל כך על במאי הטלוויזיה הישראלית, או אר־לי כאן תשובה לכל הבעיות הוויזו־אליות הכבוריות אותם); רגעים אינטימיים נוגעים ללב בחוג המש־פחה, אם כשפחה בעלת אמצעים ואם לא, רגעים אידיליים במקום העבודה, אם יש כזה במצא, וכוב הרבה דיבורים מיותרים והחרים על עצמם. איש עדיין לא עמד על ה־עובדה הפשוטה לכאורה שהטלוויז־יה איננה ראדיו בצולם, והראשונה אמצעים אפקטיביים ביותר משלה.

הבמאי כהצג בצילומים של חיילים לוחמים באויב סמוך או בתרגילי סדר לאחוראים אין די דמיון ל־עשות שימוש בסרטים שוודאי נעשו בימי מלחמת ההתשה, כדי להמחיש והוא בבעצ אז סיפורי החיילים, ובמקום זאת הרקע הוא של צילומי מלחמה סטנדרטיים, המזכירים סר־טים הוליוודיים זולים.

אלא שבסרט נחשפה גם מגמה שלדעתי היא מסוכנת, הבוחרת בס־רירות ומתוך שטחיות באספקט אחד של בעייה, שהוא גם אספקט נוח ומקובל על הבריות. השאלה היא כיצד מציגים את החברה הישרא־לית. למעשה אפשר לומר ששלושה הבחורים הצעירים, שניים ממשפ־חות פועלים בני עדות המזרח, ש־בורגנית זהית המכסיזה. לבנה הן ליהודים בסכניון הן דירה, הם טי־פוסיים להברה הישראלית ונלקחו לא רק כפרטים, אלא משום שההורים מדגם של חברה זאה.

אולם הספק מנקר בלבו. כשום־מה נראית לי הצגת הבעייה בצורה חד־צדדית כל כך כהלושה מן המ־ציאות הישראלית וכמו נתפרה לפי נוסחה מקובלת כיום ודעה שנשתררה על הנוער, בלי שאיש יתקוד ויכנס לעומקה של הבעייה, מה גם שהכ־ללות מסוג זה אינן משכנעות, בפ־רט בטלוויזיה.

מטרתם של שלושת הבחורים ה־צעירים שנשתחררו מן הצבא היא להתחזר ו„להתקדם בחיים". פירושם של קידום וסידור אלה לפי הסרט הם דירה וכסף וחיים זעיר־בורגניים טיפוסיים, כלומר כל אותן שאיפות חומרניות שנוטים להאשים בהן את הנוער הישראלי המצוי. אמנם רבים בסרות חייהם המתוארת היא כביל, אולם אין להפוך אותה ל„אידיאה" מייצגת של דור שלם.

כשהאזנתי לדברים בהם באו לידי ביטוי הלך־רוח זעיר־בורגנים ב־יותר, חזרתי ושאלתי את עצמי הזה הוא פרצופה האמיתי של ישראל? התשובה היא שלילית. ישראל היא הרבה יותר מעניינת מכפי שהיא מש־תקפת בדמיונם המוגבל מאד של מספר במאים, וגם אם קיים אחוז ניכר של בני־נוער שזו מסורת חיי־הם, אפשר להביא לעומתם רבים וטובים בעלי הלכי־רוח ושאיפות שו־נים לחלוטין. ואם נתכוון הסרט ל־היות סרט תעודה ולא רפורטז'ה החוזרת על עצמה בווריאציות קלות, חייב היה להביא טיפוסים שונים זה מזה ואף טיפוס חריג ומקורי — כיוון שגם זאת היא ישראל, האמ־ביציות של אנשים צעירים אינן מצטמצמות רק בדלת אמות של די־רה וסידור בחיים, וסרט תעודה חייב לשקף אספקטים שונים ורבים ולא אספקט אחד ויחיד.

בסרט טלוויזיה היתה הטבעיות מ־בויבת לפרטיה ואפשר היה לחוש שכל הנוכחים מודעים לעובדה המ־שמחת שהם נמצאים במחיצה של המצלמה האידעים כמו נערכו ו־הוכנו למענה. יקין הירש כבמאי אינו חורג לרגע מן השטים הנמד־כים, כאילו כל מה שנמצא מחוץ ל־תחום זה הוא בגדר טעם רע. הבי־מוי שלו הינו ללא מעלות ומורדות וההצהמדות המפושה של כל משת־פי־הפעולה גרמה לי שיצלו בי חש־דות שכא הסרט מוכן והוכן על־ידי הועצד למען החייל.

אבל באומת ישראל, הישראלים ו־החיים כאן הם הרבה יותר מפניבים ורבי־פנים ואין צורך להכניס אותם בשיירות לנוסחה דלה־משמעות ול־אלץ אותנו להשתעמם בערב קייץ לוהט.

אכזבה מהבטחות

רם לוי, אם לשפוט לפי מה ש־עשה עד היום, הוא אחד מאנשי ה־טלוויזיה המוכשרים והרגישים. כ־שום כך ציפיתי לראות כיצד יתמו־דד עם אחת המשימות הקשות, אם לא הקשה מכולן, כלומר תיאטרון סידורי ישראל. ב„מי וורדים מ־פורט־סעיד" (ליל שבת) נעשתה שוב הפעם טעות יסודית. לא כל סיפור אפשר וראוי לעשות ממנו סרט, ואם באחזים בסיפור כמוים בגלל כמה אלמנטים שבו, המלאכה של העברה ממדיום אחד לאחר רבה קשיים היא, דורשת מחשבה רבה ורגישות, ונוסף על כך מחייבת ידע יסודי של שני המדיומים גם יחד. יש לי הרושם שרם לוי התלבט ה־פעם אם לעשות סרט על אוירה סו־גסטיבית ונוסטאלגית — אלמנט בו־לט בסיפורו של ג. תלפז — או לב־נות סיפור עלילה קצר שיש בו גם יסודות של מתח. התשובה שלו הי־תה השלובת מאכזבת של אוירה ו־עלילה, והסרט לא ניצל בסופו של דבר מגורלם המר של סרטים אחרים בתיאטרון סידורי ישראל, אם כי פה ושם ניכרו בו סימנים של רגי־שות. המפיק הבמאי גם הצליחו ליצור לרגעים כבבי־רוח וכמו כש־פסים לא־גמודים בעזרת המצלמה. כמו כן לשבחו בחר בשחקנים ש־תאמו את תפקידם בצורה כושנה רביד ואוריאלה ורים, שהמצלמה אוהבת אותה במיוחד, הבת הצעירה ציונה, נתן כוגן, יוסי גרבר, הסודני.

אולם באכמנותו לסיפור העלילה ה־עיקה עליו ועל הצופים וקלקלה את השורה. אם נבצר בתחילת הסרט כתנו עדין וחכינו לראות מה עומד לקרות, הרי שפרשת היחסים המו־זרה בין בני המשפחה והעבד ה־סודני לא עוצבה כראוי והתמוטטה כבניין קלפים, מה גם קטעים ב־סרט (כמו זה שאמור היה להוות שיא — הילדה בעיר העתיקה) היו לא מובנים וחסרי המשכיות; ואולי כאן נעוצה הסיבה בעבודת עריכה גרועה.

גם בעיית האוירה מעלה הרהו־רים. יש בסרט (וגם בסיפור) אוירה שרגילים להגדיר אותה כאכסוטית. אולם מי ששייך למזרח כמותו אינו יכול להסתכל בעולם זה בעיניים של תייר אירופי, או נכון יותר, בעיני מפיק סרטים הסוחר בקסמי המזרח. האכסוטיקה חייבת להיות עבודנו חלק של גופים וחיים וכדי לממשה מבחינה קולנועית יש כמו לשנות את הפרופורציות והפרספקטיבה, אם לגדוש דברים ולעוות את צורתם, ואם דווקא לדלל אותם, ורם לוי כ־אילו עמד על סיפם של דברים וחזר בו.

ושוב אל סיפור העלילה: לי נראה שהטלוויזיה איננה סובלת סיפורים סוגסטיביים ויש לומר בה דברים במפורש, אחרת אנו מאבדים את חוט העלילה ואת העניין בה. „מי וורדים מפורט סעיד" היה מלא הב־טחות, אולם הללו לא באו לידי בי־טוי.

התרבותניק של פרנקפורט
מאת יוסף שריק

„כר תרבות" הופמאן הממונה על התרבות יהודית בפראנקפורט — באר־מר בפתיחות מכתב שנשלח להילמר הופמאן שאינו לא יהודי ולא ממונה על תרבות יהודית. אך הופמאן בא־מת מתגורר בפראנקפורט.

פראנקפורט בה 226 בנקים וכמה מן העשירים הגדולים של גרמניה מתגוררים בה ושעדיין יש רוב של סוציאל־דמוקראטים בעירייה שלה — כעולם לא ידעה כי יש בה ממונה האחראי על תיאטרונים, מוזיאונים, קונצרטים, תערוכות ספריות. מאז נו־במבר 1970 ידוע הדבר בעיר.

העמודים בעתוני גרמניה העוסקים בתרבות ובאמנות הביעו ההפעלות הערכה לפעולותיו הדינאמיות וה־בלתי פוסקות של הילמר הופמאן, ה־ממונה החדש לתרבות. כותבי המאמ־רים הראשיים — אפילו בעתונים אוהדי וילי בראנדט — לא יכלו ל־הסתיר את ספקותיהם: האין מר הופ־מאן עושה יותר מדי, מהר מדי... למען רבים מדי?

אך לכותבי המכתב שהוזכרו ל־עיל לא היו ספיקות: הם רצו שהופ־מאן יחזור למקום ממנו בא... או ש־יעלה לישראל. מדוע קישרו את הופ־מאן עם תרבות יהודית ועם ישראל? כי מר הופמאן העז להציע שפראנק־פורט תקנה למוזיאונים שלה תמונה של מאכס בקמאן „בית הכנסת".

בקמאן צייר את התמונה ב־1919. בית הכנסת נהרס ב־1938 ב„ליל ה־בדולח". בעד התמונה דורשים 750 אלף מארק. הופמאן רצה להוציא לשם כך 250 אלף מארק מתוך תק־ציב תרבות של 60 מיליון מארק (תק־ציב התרבות העירוני הגדול ביותר בגרמניה). השאר הציע לאסוף מ־תורמים.

בכל פעולותיו נתקל מר הופמאן בדעה שתרבות היא כשהו שאפשר לסבול אותו אך לא ליהנות ממנו וכי רק למעמדות העליונים יש די כסף וזמן להתעסק בכך. (הרמן גא־רינג שהיה בעל תחושה לרגשות של האיש ברחוב, אמר פעם כי בכל פעם שהוא שומע את המלה תרבות הוא שולף את אקדחו).

הצעד הבא היה הכנסת שיתוף בין המוזיאונים והספריות בעיר. הוא מ־תכנן צעד נועז — הפיכת בית ה־אופרה למרכז אודיו־ויזואלי בה יוכ־לו אנשים לראות כל תוכנית טל־וויזיה, סרט, או לשמוע מוסיקה, ב־אמצעות קאסטות.

הילמר הופמאן הוא איש בעל נס־יון חיים רב מדי מכדי לחשוב ש־מחזה, סרט, או יצירה מוסיקלית יש־נו את העולם. אך הוא סבור שתר־בות ואמנות עשויים למנוע מן הא־דם ליהפך לרובוט. תרבות ואמנות עוזרים לנו לראות יותר, לשמוע יו־תר להרגיש יותר ולחשוב יותר.

תרבות ואמנות עשויים לשבור את החומה הסינית של בדידותנו שכמה כאתנו דופקים בה את ראשיהם ב־התקפת אלימות ואחרים נכנעים ל־תסכול ולאפאטיה.

הטבע גוסס

ספר חדש
מאת הדה בושס

BIRDS OF AMERICA BY MARY MACARTHY — הוצאת ניו־אמריקן ליברי, 288 עמ', 5.40 לירה)

לבדות שיש לי הסתייגויות ממרי מקרתי כסופרת, אני מצפה בקוצר רוח לספרים שלה. יש להעריך את הכושר האינטלקטואלי שלה, המחש־בה הצרופה, הבטחון העצמי ואת ה־עובדה שללא בעיות מוסריות היא צופה את הידע והחכמה שלה קודם להפור בהם (במובן הטוב של ה־מושג). וגם, מרי מקרתי טיפלה ב־בעיות נשיות בישור אינטלקטואלי נדיר, והשפה את עצמה ונשים אח־רות כמותה, שהן מעטות, לפרקים מתוך בה כלפי עולם שאינו מוכן להכיר בפליונתן של נשים כאלה.

אך ספרה האחרון איכזב אותי. כדרכה ניסתה מרי מקרתי להפוך אידאות מופשטות לרומאן עם עלילה ואנשים חיים. אולם האנשים נש־ארים בחוקת מריונטות פרי יצי־רה, והאידאות אינן קורמות עור ו־בשר.

הנושא המרכזי הפעם הוא בהתאם לרוח הזמן — הבעיה האקולוגית. הטבע נופל שדוד בחברה הטכנולו־גית באמריקה ובאירופה, לשם בא גיבור הספר פיטר לוי הצעיר. ה־ספר הוא מעין ידיד ונעגועים ל־טבע ולימים היפים שחלפו ורק ש־רידים מהם עדיין אפשר למצוא ב־מרחבי ניו־אינגלנד.

רוזמונד, אמו של פיטר היא אשה יוצאת דופן. היא מוסיקאית מוכ־שרת שאינה מוכנה לקבל עליה את עול שלטון הפלאסטיקה (כסמל), המאכלים המוכנים, כלי בית המו־דרניים ואורח החיים הנכשרי.

המרד של רוזמונד היפה — שללא קשר עם הנושא המרכזי כבליחה היא להחליף מספר בעלים אינטלקט־סואליים — מתמקד בכך שהיא עו־שה הכל בכוח ידיה באמריקה הגאה בתיעושה, ממש כשם שעשו הסבתות בניו־אינגלנד של ימי החלוצים ו־האריסטוקרטיה.

לפי מרי מקרתי המרד של רוז־מונד הוא המרד של אריסטוקרטיה נכחדת והולכת, ופירושו חזרה הס־רת־פשרות אל הטבע, אל הציפור־ים, הסידים המתבחות ושאר הכ־לים והמכשירים שרבים מהם אינו יודעת אפילו מה הם.

הקינה הנוסטאלגית הופכת לסד־רה ארוכה של מתכונים מפורטים של דברי מאכל ומשקה עד שלר־געים היה לי הרושם שאני קוראת בספר בישול כמעט אכסוטי.

ציפורי אמריקה הנדירות הן רוז־מונד ובנה פיטר לוי, שאביו הוא פרופסור יהודי־איטלקי שנמלט ל־ארה"ב. פיטר יורש את תכונותיה של אמו אליה הוא קשור בקשר מ־יוחד. אם האמנתי בתחילת הדב־רים שהספר הוא סיפורה של רוז־מונד, טעיתי.

אני תמהה אם מרי מקרתי יכו־לה להעביר את הנושאים המעסיקים אותה כגולה (מרצון) אמריקאית אינטלקטואלית, כהאמריקנית היא אחד העתונים הבולטים כלה (היא אפילו מיטה את „להיות אמריק־אית עם להיות יהודי"), בשירידיה ל־נער צעיר שאינו בן דורה והקופ־תה.

אמנם ההתחבטות האינטלקטואלית־תרבותית שלו משכנעות כיוון שהן נאמרות כפי מרי מקרתי, אבל ה־התהייות האנושיות, תמהתה אם לנקוט לשון הבפנה. אין לי ספק שאכן מרי מקרתי המדברת מתוך גרונו אם בסביבה חברתית בפא־ריס, אם בסיורים באתרים היסטור־יים־אמנותיים ברומא.

מכל מקום, בהמלך הדברים הופך הספר כבד ומייגע.

את מה שנכתב באריכות־יתר אפ־שר לסכם בכמה משפטים מן הס־פר: „פיטר הסב, הוא אמר ה־אלהים מת' ונתיישב. „אני יודע', השיב. „ואהה לא אמית זאת אלא גישפה'. הוא חש כאילו רומה על ידי נוכל. קנט חייך: „כן, גישפה אבר זאת ואפילו אז לא היה החי־דוש שבחדשות. בעצם אולי גם לא היו טראגיות. המין האנושי מסוגל לחיות ללא אלהים". הוא הביט ב־פיטר טוב: „שמע בזהירות הכור. אני אולי גיתנשה כבר, הטבע מת ילדי".

בעיני מרי מקרתי מותו של הטבע גרוע ממות אלוהים. לדעתה, זאת היא כיום הטרגדיה האמתית של ה־מאה שלנו ושל דורנו ואולי היא מ־אמינה שאפילו יכולים אנו לחיות ללא אלהים, אין אנו מסוגלים לח־יות ללא הטבע.

בפעם הראשונה בישראל

להקת אנדרה טאון מצרפת

תיאטרון מריונטות

תיאטרון בובות
יחיד במינו

בהשתתפות שחקנים אמיתיים, רקדנים, ותזמורת

בלהיט
תעלולי פאריס

חזיון מוסיקלי — שירה — ריקוד — הומור — צחוק

מה כתבה הביקורת

„תיאטרון הבובות של טאון אינו דומה לשום דבר. אהה, זהו בילוי בקנה מידה עולמי, שבוצע בטוב לב ובשלמות אמנותית" — ב. ס., קופנהגן

„טאון ולהקתו הפכו את הערב העליז הזה למטבריה, למטעמים נדירים" — נציונל־ציטונג, ברלין

„זוהי הבבה קומית מדרגה ראשונה. מלאכת מחשבת דמיונית" — „לאורור", פאריס

„ביטים אלה גילה הקהל במוסקבה ולנינגרד תיאטרון בובות בלתי רגיל שבא מצרפת: אנדרה טאון" — איזווסטיה, מוסקבה

הערב 10.8 ירושלים בנייני האומה

מחר 11.8 חיפה, קולנוע ארמון, בשעה 3.30 אחה"צ

12.8 תל־אביב, היכל התרבות

המופעים בשעה 20.30

כרטיסים להשיג במשרדים ובערבי המופעים בקופה

תחבורה לקיסריה מובטחת ע"י אגד תיור.

מת"א, רח' הירקון מול מלון הילטון בשעות 18.00—19.00. | מנתניה, תחנת אגד, בשעות 18.45—19.30. | מחיפה, ככר סולל בונה, בשעות 18.45—19.15.

הפסטיבל הישראלי 1972

חבל על כל טיפה

חסוך במים

אל חובבי המטבח הצרפתי

LE VERSAILLES

המסעדה הצרפתית המהוללת, שאהבתם

תפתח בקרוב מחדש

ברמה ההולמת את שמה וההולמת אתכם!

להתראות בורסאי

מיזוג אויר מלא

להקת הג'אז

„פרזרביישן הול"

גדולי הנגנים מניו־אורלינס לחובבי הג'אז

לאחר הצלחה מסחררת והתלהבות עצומה של הקהל בהופעות בקיסריה, בירושלים ובחיפה

המבקרים בשבח הלהקה

„זוהי להקה המרקידה אנשים... ומדבקת בעליצותה... הקהל מוחא כפיים ומריע" — מעריב

„בעלי יכולת טכנית גדולה בכליהם... ג'אז מסעיר... הערב הסתיים באקסטזה" — ידיעות אחרונות

נותר

מופע אחד בלבד!

הערב 10.8.72 תל־אביב, היכל הספורט, המופע בשעה 20.30.

כרטיסים להשיג במשרדים ובערבי המופעים בקופה.

הפסטיבל הישראלי 1972

LA TERRAZZA

תל־אביב הילטון

מרפסת לקיץ — ערוך "LA TERRAZZA" בהילטון תל־אביב. משקיפה אל כחול הים, בצל השמש. מבחר עשיר של מטעמי גלידה מ־11.00—17.00 ואז, תחת הכוכבים, הופכת היא למסעדת מאכלי גחלים החביבים עליך, מקום שונה לליל קיץ מ־19.30—23.00.

"LA TERRAZZA" — עם חטיפים תימניים, צלעות כבש, שישליק גרוזיני, קאבב ושאר מאכלי הגחלים הטעימים.

היא כולה שלך בקיץ — "LA TERRAZZA" בהילטון תל־אביב.

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

עידוד הייצוא

סובסידיה הניתנת ישירות למוצר עדיפה על תמריצים

מאת פרופ' זאב הירש

בישראל גבוהה במשך השנים מערכת עידוד יצוא מורכבת ומסועפת ביותר. המערכת מעניקה ליצואן, בין השאר, הטבות באמצעות פרמיות, החזרי מכסים, אשראי זול, פטור ממסים והשתתפות בהוצאות שונות. כמו כן עומדים לרשות היצואן שרותי אינפורמציה, שיווק וביטוח סיכונים הנועדים לסייע לו בחדירה לשוקי חוץ. משתתפי הסמינר (עליו דיווח אלעזר לוין, „הארץ" 24.7) אמדו את עלות מערכת עידוד היצוא התעשייתי (לא כולל יהלומים) בשנת 1971 ב־1,128 מיליון ל"י, כלומר ב־2.31 ל"י לדולר יצוא או 4.06 ל"י לדולר ערך מוסף. גובה הסכום מעיד והחשיבות הגוברת שתופס סקטור היצוא התעשייתי בחיי המשק מאידך, מצדיקים בחינה תקופתית של השיטות והכלים שבהם משתמשת הממשלה לעידודו.

מהי ההצדקה לתמיכה ביצוא?

מדיניות התמיכה ביצוא מבוססת על ההנחה שבלי תמיכה כזאת יהיה היקף היצוא קטן בהרבה מהיקפו למעשה. מקובל כי כאשר משווה היצרן הממוצע את כדאיות היצוא למכירה בשוק המקומי, הוא מעדיף את האלטרנטיבה השניה בגלל המחירים הגבוהים יותר השוררים בו (קרטלים, הגנה אדמיניסטרטיבית והגנת מכסים גבוהה) ובגלל העלות הגבוהה הכרוכה בשיווק בחו"ל (הובלה, ביטוח, מכסים, אריזה, החזקת מלאי, משרדי מכירה וכו').

הבה ונבחן הנחות אלה ומשמעותן. האמנם גבוהים מחירי השוק המקומי ממחירי חו"ל?

התשובה לשאלה זאת היא: תלוי בשער החליפין. מוצר אשר מחירו (בשער המפעל) בישראל מגיע ל־42 ל"י ובארה"ב ל־10 $, מכניס בשוק מקומי יותר מאשר ביצוא אם שער הדולר נמוך מ־4.20 ל"י, ויותר ביצוא אם שער הדולר גבוה מ־4.20 ל"י.

הממשלה הביאה בודאי את כל הגורמים הללו בחשבון בקבעה את שער החליפין הנוכחי של 4.20 ל"י. היות ומקובל ששער של 4.20 ל"י לדולר אינו מאפשר למרבית היצואנים להשיג רווח נאות, מקבלים הם תמריץ בצורת „החזר מסים" הקובע את שער החליפין האפקטיבי ליצוא ברמה של 5.10 ל"י (השער משתנה קמעה בהתאם לקבוצת הערך המוסף של הענף).

אולם בכך לא די. מסתבר שגם שער של 5.10 ל"י איננו מבטיח רווחיות מספקת ולכן נהנים היצואנים משורת הטבות נוספות אשר החשובות בהן: אשראי מוזל והשבון של מכס ומס־קניה. כמו כן יכולים היצואנים להנות מהטבות נוספות כגון פטור ממס־רכוש, השתתפות בהוצאות שונות וכו'.

כאן נעסוק רק באשראי המוזל, שכן סעיף זה הוא בעל חשיבות עקרונית ומעשית רבה כפי שהתברר בערב העיון.

היצואנים נהנים מאשראי מוזל לדברי מר עמוס מר־חיים כפי שצוטט ב„הארץ" משום ש: „כשם שאנו מספקים ליצואנים חומר־גלם במחירים בין־לאומיים, כן חייבת המדינה להבטיח להם אשראי — רובו צמוד למטבע חוץ — במחירים בין־לאומיים".

יצואן זכאי למכסת אשראי ב־6% הניתנת לו מקרנות מימון היצוא באמצעות בנקים מסחריים, בפיקוח הממשלה ובנק ישראל. המיכסה ומרכיביה השונים, מימון ליצוא לצורך יצוא (צמוד), מימון ליצור לצורך יצוא (בלתי־צמוד) ומימון משלוחים (צמוד) נקבעים על פי מספר קריטריונים, אשר החשובים בהם — היקף היצוא החזוי ומחזורית היצור.

ככל שהיקף היצוא גדול יותר ומחזור היצור איטי יותר, כן גדלה יותר מכסת האשראי. עד לאחרונה הביאו את מחזוריות היצור של המפעל הבודד בחשבון בקביעת מכסת האשראי. המגמה המסתמנת לאחרונה היא לקבוע את המכסה בהתחשב במחזוריות הממוצעת בענף, ולא במחזוריות המפעל הבודד. היצואנים מעונינים כמובן לנצל את מכסת האשראי שלהם בכל האפשר, שכן אשראי זה זול באורח משמעותי מכל האלטרנטיבות והאפשרויות העומדות בפניו.

סיבסוד הייצוא

חשוב להדגיש כי סיבסוד יצוא באמצעות אשראי זול, שונה בתכלית שינוי מבחינת השפעתו על היצואן מאשר סיבסוד באמצעות פרמיה. פרמיה ניתנת למוצר — לתפוקה, בעוד שאשראי זול ניתן לגורם יצור מסוים — הון.

מחיר ההון בישראל גבוה יותר מאשר באירופה ובארה"ב משום שבישראל קצב הצמיחה הכלכלית גבוה יותר (הביקוש להון גדול יותר), ההכנסה והחסכון לנפש בישראל נמוכים יותר (היצע ההון נמוך יותר), וכן משום שקצב עליית המחירים בישראל גבוהה יותר (המחיר הנומינלי מתאים את עצמו למחיר הריאלי).

במלים אחרות, בישראל קיים מחסור־יחסי בהון ומחסור זה מתבטא במחיר גבוה. מנקודת ראות של יעילות כלכלית, עדיף שיחס הון/תפוקה בישראל יהיה נמוך מאשר באירופה. דבר זה הוא בר־תוקף לגבי מוצרי יצוא כמו לגבי מוצרים אחרים. מחיר הון גבוה, מבטיח שהיצרן יעדיף (בשוליים) שיטות יצור פחות עתירות הון.

יצרן הנהנה מהון השקעות זול, יעדיף שיטות יצור עתירות־הון על פני שיטות עתירות־עבודה או ידע. יצואן הנהנה ממימון זול של מלאי ושל משלוחים יקבע רמת מלאי, גודל סדרות יצור, מועדי־תשלום ותנאי־תשלום המתאימים למדינה בה מחיר ההון נמוך מאשר בישראל.

את ההשפעה של מדיניות המימון מדגימה הטבלה הבאה בה נתונים על מפעלים בשני ענפים היפותטיים. אנו מניחים ששני הענפים יעילים; כלומר בתנאים בהם הם פועלים הם מיצרים בהוצאות יצור מינימאליות.

הבדל חשוב בין שני הענפים או המפעלים המיצגים אותם, היא מהירות המחזור. בענף א' מהירות המחזור היא 1 ואילו בענף ב' היא 2. משאר הבחינות דומים הענפים, אם כי עלות היצור בענף ב' גבוהה קמעה מאשר בענף א'. מחיר המכירה של מוצרי שני הענפים הוא זהה: 1,100 ל"י לפי שער החליפין של 5.10 ל"י לדולר יצוא.

הבה נבחן כיצד משפיעות שיטות מימון שונות על רווחיות שני הענפים. כדי לפשט את הדיון אנו מניחים, כי הערך המוסף של שני הענפים הוא 100% וכי מימון מוזל ניתן לפי התנאים הבאים: מימון יצור — 180 יום על סך עלות ב־6%. מימון משלוחים — 180 יום על ערך המשלוח ב־6%. המימון ניתן בהתחשב עם מחזוריות הענף כמקובל במשק.

היות ומחזוריות ענף ב' כפלה מזו של ענף א' זכאי הוא למחצית המימון בלבד. בתנאים הנ"ל אין ענף ב' מסוגל ליצא, שכן הוצאותיו עולות על הכנסתו. לעומת זאת יש לענף א' רווח.

ועתה הבה נבדוק את התוצאות של שינוי מדיניות עידוד היצוא בהתאם לכללים כדלקמן: מבטלים את האשראי הזול ובמקום זאת מקבל כל ענף פרמיה נוספת בסך 35 אגורות לכל דולר ערך מוסף. העלות של שני הענפים תגדל בגלל הזדקקותם לאשראי במחיר של 18%. לעומת זאת יעלו תקבוליהם ב־75 ל"י (הערך של הפרמיה: 0.35 ל"י × 215 דולאר). במקרה שלפנינו התהפכו היוצרות. ענף ב', אשר הוצאות המימון שלו עלו בהיקף ניכר, מפסיד עכשיו ואילו לענף א' יש רווח צנוע.

איזה משתי השיטות עדיפה? בשיטה הנוכחית מופלה לרעה ענף ב'. ענף א' זוכה לסיוע נוסף הכפול מזה של ענף ב', רק בזכות העובדה שהצרכים שלו בהון חוזר גדולים יותר. ענף ב', אף הוא זקוק לסיוע אולם היות וצרכיו להון קטנים יותר, הסיוע שהוא זוכה בו קטן יותר והתוצאה היא שאיננו יכול להרוויח ביצוא.

מנקודת הראות של המשק אין כל סיבה להפלות את ענף ב' לרעה. אדרבא, יצואו כדאי יותר שכן הוא יעיל יותר, במובן זה שהוא זקוק פחות לגורם היצור הון, הנמצא במשק במחסור יחסי, מחסור המתבטא בכך שמחירו בשוק האשראי החופשי עולה פי כמה על המחיר שבו הוא ניתן על־ידי קרנות היצוא.

אילו היה מדובר בסכומים קטנים, ניחא. אולם היתרות הממוצעות של קרנות מימון היצוא השונות הגיעו בשנה האחרונה ל־1,300 מיליון ל"י ויותר. היקף יתרות אלה מגיעות לכשליש מסך יתרות ההלוואות שניתנו על־ידי הבנקים לציבור. היקף הסובסידיה המשתלמת באמצעות קרנות אלה ליצוא תעשייתי (לא כולל יהלומים) הוערכה על־ידי משתתפי הסמינר ב־110 מיליון ל"י. כלומר, 0.23 ל"י לדולאר יצוא או 0.40 ל"י לדולר ערך מוסף. סכום בסדר גודל כזה יכול להשפיע על הקצאת המקורות בסקטור היצוא בצורה משמעותית.

*

ולבסוף הערה טכנית — יתכן כי מסיבות אדמיניסטרטיביות, פוליטיות או אחרות לא נוח לממשלה להגדיל את הפרמיה ליצוא והיא מעדיפה במקום זאת לסבסד את היצואנים על־ידי אשראי זול. ניתן להשתמש בשיטה זו מבלי לפגוע ביעילות הכלכלית ומבלי להפלות לרעה ענפים שאינם עתירי־הון. לצורך זה יש לבטל את קריטריון המחזוריות בהקצאת מכסות האשראי, ולהצמיד את המכסה לערך המוסף של הענף. תמורת כל דולר ערך־מוסף (המחושב על בסיס ענפי) יהיה המפעל זכאי לאשראי מוזל בהיקף מסוים קבוע מראש. מבחינה טכנית תינתן הפרמיה בצורת אשראי. מבחינה מהותית יתנתק בדרך זו הקשר הבלתי־רצוי בין גובה הפרמיה לבין כמות ההון הנדרשת על־ידי היצואן ויוצר קשר רצוי חדש בין גובה הפרמיה לבין הגורם אותו רוצים אנו לעודד — היצוא נטו, כלומר הערך־המוסף.

עלות ורווחיות שני ענפים היפותטיים בתנאים שונים של מימון היצוא

	ענף א' מחזוריות 1	ענף ב' מחזוריות 2
מחירי מכירה 215.6$ × 5.10 ל"י	1,100	1,100
שיטת מימון נוכחית		
עלות יצור	1,000	1,070
הוצאות מימון מוזל		
מימון יצור	30	15
מימון משלוחים	33	16
סך העלות	1,063	1,101
רווח (הפסד)	37	(1)
מימון במחיר השוק — פרמיה נוספת ליצוא		
עלות יצור	1,000	1,070
הוצאות מימון רגיל		
מימון יצור	90	47
מימון משלוחים	99	50
סך העלות	1,189	1,167
רווח (הפסד) ללא פרמיה	(89)	(67)
פרמיה 0.35 × 215.6	76	75
רווח (הפסד) אחרי פרמיה	(13)	8

פסקי דין של בית המשפט העליון

מי קבלן ומי שכיר

במשפט
מאת עלי נתן

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 458/71

השופטים: צבי ברנזון, אלפרד ויתקון, יצחק כהן
המערערת: פיוניר קונקריט (ישראל) בע"מ
נ ג ד
המשיב: יהושע ולנסי
בשם המערערת: עו"ד מ. שרף
בשם המשיב: עו"ד מ. ברגר.

המשיב הגיש בבית המשפט המחוזי תביעה נגד החברה המערערת לתשלום שכר מולן, פיצויי פיטורין, דמי חופשה שנתית ודמי הודעה מוקדמת על פיטורים. בית המשפט המחוזי נענה לתביעה באופן חלקי, תוך קבלת הנחת־היסוד כי התובע הועסק על־ידי החברה כעובד בשכר.

החברה עוסקת בייצור בטון מוכן ובמכירתו ללקוחותיה. רוב השיווק של תוצרתה מבוצע על־ידי משאיות גדולות שאינן בבעלות החברה, ורק המערבלים המורכבים עליהן שייכים לה.

בעלי המשאיות מפעילים את משאיותיהם על חשבונם ונושאים בכל ההוצאות להפעלתן. הם מתיצבים במפעל החברה בשעה קבועה ומפעילים את המשאיות לפי תכנית קבועה. שכרם משולם להם לפי כמות החומר המובל על־ידיהם ולפי מרחקי הדרך.

משאיתו של התובע עלתה בשוויה על 100,000 ל"י; בדרך־כלל נהג בה התובע בעצמו, אך יש והעמיד נהג אחר במקומו על חשבונו. בנסיבות אלה קבע בית המשפט המחוזי, תוך הזכרת המבחנים המקובלים של „פיקוח", „השתלבות" במפעל, „תלות" ושל צורת הגמול, כי התובע היה עובד שכיר.

השופט ויתקון מטעים בפסק־דינו, כי יש סוגי עובדים שקשה מאד להגדירם כשכירים או כקבלנים עצמאיים, ושלגביהם אין בסימני ההיכר המקובלים כגון צורת הגמול, מידת הפיקוח ואופיו האישי של העיסוק כדי לספק התשובה חד־משמעית.

אמנם במקרה שלפנינו היתה לחברה מידה מסוימת של פיקוח על ביצוע עבודתו של התובע. הוא היה כפוף למשמעת החברה ובכל אשר נוגע לזמני התיצבותו והתנהגותו כלפי הלקוחות. אך פיקוח מסוג זה הוא בלתי־נמנע כשהמדובר הוא באספקת מצרכים או שירותים וכאשר הספק חייב לפקח על ביצוע האספקה כדי לעמוד בדרישות לקוחותיו. לענין הפיקוח אין לרוב הבדל בכך אם הספק משתמש בעובדיו השכירים או בקבלנים עצמאיים. ואולם דבר ידוע הוא, כי במקרים רבים מעדיף כיום הספק להעסיק קבלנים עצמאיים דוקא, והעובדה כי הללו כפופים למשמעתו איננה יכולה להפכם לעובדים שכירים.

אשר למקרה שלפנינו, אין לדעתו של השופט קושי לראות את התובע כקבלן עצמאי. זאת לאור שני שיקולים: (1) התובע העמיד לביצוע תפקידו משאית בעלת ערך רב, שהיתה בבעלותו והיתה מופעלת על חשבונו; הוא לא היה חייב להפעיל בעצמו את המשאית אלא היה רשאי להפעילה על־ידי נהג אחר. בנסיבות אלה נראה שההתקשרות בין התובע ובין החברה „היתה בעיקרה לשם „התוצאה הסופית", דהיינו, הובלת התוצר ללקוחות החברה, ולא לשם עבודתו כשלעצמה..." (2) התובע עצמו ראה עצמו כקבלן, לא נוכה מס הכנסה מהכנסתו והוא עצמו הגיש דו"ח לפקיד השומה.

אמנם נכון הוא, כי השם שהצדדים נתנו לקשר שנקשר ביניהם אינו קובע את אופיו, וזאת ביחוד כשהמדובר הוא בחוקים סוציאליים שאין להתנות עליהם. אך אפילו לגבי אדם פשוט כפועלת נקיון נפסק, כי יש ליחס משקל ניכר לדבריה שנה שהיא מודה שעבודתה היא קבלנית (ע"א 611/69, פד"י כ"ד (2) 70, סבאג נגד מדינת ישראל). אם כזהו המצב לגבי פועלת נקיון, הרי לגבי בעל משאית כגון התובע, לא כל שכן. „אדם כזה אינו בן הקופות. שחוק סוציאלי חרד להם שמא ינוצלו בתמימותם. ואם הוא בחר לעבוד במשך תקופה ניכרת בתור קבלן עצמאי, על כל היתרונות הרבים הכרוכים בכך, אין הוא נשמע כעת, בתום הקשר, בטענה שלא היה אלא עובד שכיר".

לפיכך מציע השופט ויתקון לקבל את ערעור החברה ולבטל את פסק־דינו של בית המשפט המחוזי.

השופט יצחק כהן מסכים לנימוקיו של השופט ויתקון ולתוצאה אליה הגיע, ומציין כי ספק הוא אם מבחן הפיקוח הוא המבחן היחיד או אפילו המבחן החשוב ביותר לקבוע אם אדם הוא „עובד" או קבלן עצמאי. בפסק־הדין האנגלי המנחה הדומה בעובדותיו מאד לענין שבפנינו, ושאוזכר על־ידי השופט ויתקון בפסק דינו (Ready Mixed Concrete (South East) Ltd. V. Minister of Pensions (1968) 1 All E. R. 433

נקבע שיש צורך בשלושה תנאים לשם קיום יחסי מעביד ועובד, שענין הפיקוח הוא רק אחד מהם, (האחרים הם: (1) כי העובד מסכים, כי תמורת שכר או גמול אחר יספק את עבודתו הוא לביצוע שירות עבור מעבידו. (2) כי יתר הוראות החוזה מתישבות עם היותו של החוזה, החוזה־שירות).

בפסק־דין מאוחר יותר שניתן באנגליה (Market Investigations Ltd. v. Minister of Sociaf Security (1969) 2 W. L. R.

נפסק כי יש תמיד להביא בחשבון את ענין הפיקוח, אבל אין לראות בו המבחן היחיד המכריע. יכולים להיות גורמים אחרים בעלי משקל, כגון אם האדם המבצע את השירות מספק את כליו הוא, אם הוא שוכר את עוזרו, מה מידת הסיכון הכספי שהוא לוקח על עצמו, מה מידת האחריות לניהול והשקעה הנתונה בידו, ובאיזו מידה יש לו הזדמנות להפיק טובה הבאה מניהול תקין בביצוע הפקידה.

גם בית הדין הארצי לעבודה שלנו קבע באחרונה (בדיון מס. ל/3־1, רון נגד נציגות הבית המשותף, פד"י כרך א' ע' 42) כי „אין מנוס מלהביא בחשבון בכל מקרה ומקרה את מכלול העובדות המאפיינות את היחס שבין המעסיק המועסק על־מנת לסווג את המועסק בתורת עובד או קבלן עצמאי".

לפי מכלול היחסים שבין התובע לבין החברה אין ספק, כי התובע היה קבלן עצמאי.

השופט ברנזון מסכים.

לפיכך הוחלט בית המשפט העליון לקבל את ערעור החברה, לבטל את פסק־דינו של בית המשפט המחוזי ולדחות את תביעתו של התובע.

הלוח הככול — הארץ — ידיעות אחרונות

המשרד הראשי: תל־אביב שד' רוטשילד 99 (פנת שינקין)
טלפונים: מחלקת מודעות — 248905, 230521, 230401
המחיר: יום חול: 75 אגורות לשלה / יום ו': 90 אגורות לשלה

למוסד צבורי גדול בתל־אביב
דרושים
מנהל חשבונות עצמאי
מנהל חשבונות עוזר
בא לפנות טל. 625311 למר גיבציג

מפעל תעשייתי גדול במפרץ חיפה
מחפש
מכנאי יצור או
הנדסאי מכונות
בשמת המתכת להערכות זמנים בבתי המלאכה
הצעות תוך פירוט תולדות חיים ונסיון קודם נא להפנות לת. ד. 4868 חיפה עבור מספר 147

חברת מוסדות חינוך ותרבות בע"מ
טירת הכרמל. בי"ס המקיף ע"ש שיפמן
דרושים מורים
בעלי רשיון הוראה למקצועות מכונות ולמקצועות שרטוט מכני, טכנולוגיה חוזק חמרים.
לפנות אל הנהלת המוסד
טל. 04—941885 בשעות לפני הצהרים.
כרמל אליאש, מנהל החברה

דרוש עוזר
למנהל עבודה ראשי
באתר עבודה גדול
בצפון תל־אביב
דרושה התמחות בעבודות גמר
לפרטים נא לפנות טל. 446156 ת"א

לחברת בנין ארצית בחיפה
דרוש
מנהל עבודה מנוסה
ועצמאי
לביצוע פרויקט גדול
תנאים טובים — סודיות מובטחת
לפנות בכתב לת. ד. 7080 חיפה

לבי"הס מקצועי תיכון אורט „השומרון" בנימינה
טלפון 063—88073
דרושים מורים
לשנת הלימודים תשל"ג
במקצועות:
✱ מתימטיקה
✱ פיזיקה
✱ שרטוט בנין
✱ אדריכלות
המעונינים יפנו לכתובת הנ"ל

עירית רמת־גן
הודעה
על משרה פנויה במחלקת הרווחה — עובד/ת סוציאלי מוסמך/ת
תאור המשרה: בקורי בית, קבלת קהל, רישום מסמכים וכו'.
הכישורים: השכלה גבוהה בעבודה סוציאלית, נסיון בעבודה סוציאלית של 3 שנים לפחות.
את ההצעות בכתב־יד בלבד יש להגיש למזכיר המנגנון, חדר מס' 44 בבנין העיריה, רח' ביאליק 35, רמת־גן, עד ליום רביעי — י"ג באלול תשל"ב — 23.8.72.
להצעה יש לצרף:
1) קורות חיים (בכתב־יד)
2) מסמכי השכלה
3) תעודות על עבודה במקצוע
ד"ר ישראל פלד, ראש העיריה.

עירית אשדוד
מכרז חיצוני מס' 5/72 — מדריכה מקצועית לתפירה
עירית אשדוד מכריזה בזה על משרה פנויה למדריכה מקצועית לתפירה במפתן.
תאור התפקידים: הדרכת חניכות והכשרתן הבסיסית במקצוע, הקניית הרגלי עבודה וגישה חיובית לעבודת כפיים, אחריות התחזוקה התקינה של בית המלאכה וכלי העבודה.
דרישות המשרה: השכלה של 10 שנות לימוד בצרוף הכשרה מקצועית מתאימה ונסיון של שנתיים לפחות בעבודה חינוכית או הדרכה מקצועית.
מועמדים מתאימים יגישו הצעותיהם בכתב למח' המנגנון עם ציון פרטים ונסיון עד תאריך 22.8.72
בכבוד רב,
אינג' צ. צילקר, ראש העיריה.

למוסד ציבורי
דרושה פקידה
הדפסה בעברית חובה.
נא לפנות: אבן־גבירול 68 קומה ד', חדר 415, בין השעות 9.00—16.00.

למפעל תעשיתי בירושלים
דרושים
1. מנהל חשבונות ראשי
2. עוזר למנהל חשבונות ראשי
בהצעות נא לפנות אל ת"ד 4395, תל־אביב, עבור "מפעל תעשיתי", ולציין נסיון קודם בעבודה ולאיזו משתי המשרות המועמד מציע את שירותו. רצוי לציין מס' טלפון.

עירית חדרה
דרוש קצין ביקור
סדיר בבתי הספר
תאור התפקיד: לפי פרוט בחוזר מנכ"ל משרד החינוך והתרבות. (חוזר מיוחד) (ג') הדר תשל"ב סעיף 4 תפקיד קצין הביקור הסדיר.
דרישות המשרה: מורה מוסמך או עובד סוציאלי מוסמך. ידיעת השפה עברית על בוריה. רצוי בעל רכב פרטי. יועדף תושב חדרה. הגדרה בהתאם לכישורים.
מועמדים מתאימים יגישו מועמדותם בכתב (בצירוף תעודות והמלצות) למזכיר העיר חדרה 202 בבנין העיריה. לא יאוחר מיום 18.8.72 שעה 12.00 בצהרים.
דב ברזילי, ראש העיריה.

למחלקת המעליות
דרושים
● חשמלאים מכל הסוגים
● מסגרים מכל הסוגים
המעונינים מתבקשים לפנות למשרדנו הראשי, ת"א, דרך יפו־ת"א 7, טל. 50929

אגוד ערים אזור חדרה (שרותי כבאות)
מכרז
אנו מודיעים על משרות פנויות של כבאים
דרישות המשרה:
1. כושר גופני גבוה.
2. רצוי בעל מלאכה ו/או מקצועי מכבי.
3. השכלה מתאימה ושליטה מלאה בשפה העברית.
4. בעל רשיון נהיגה דרגה 3 לפי תקנה 179 לתקנות התעבורה, תשכ"א 1961.
5. מגורים במרחב האגוד.
לבקשות יש לצרף קורות חיים בכתב יד, המלצות ממקומות עבודה קודמים, תוצאות בדיקות רפואיות, ותעודת יושר ממשטרת ישראל.
לקבלת פרטים נוספים ולבדיקות, יש לפנות למזכירות האגוד בתחנת מכבי אש בחדרה.
המועד האחרון להגשת בקשות הוא 18.8.72.
אברהם שך, יו"ר האגוד

רשות הנמלים בישראל
הודעה על משרה פנויה
תואר המשרה:
מזכירה כתבנית
מכרז מס': 82.
הדרגה: ט'—י"א בדירוג המינהלי. שכר ברוטו לחודש הנה: בדרגה ט' בדירוג המינהלי — 671 ל"י, בדרגה י"א בדירוג המינהלי — 892 ל"י, בנוסף התוספת המקובלת לפי ההסכם הקיבוצי המיוחד לעובדי רשות הנמלים.
היחידה: המשרד הראשי.
מקום העבודה: תל־אביב.
הערות: 1. קיימת אפשרות העברה למקום אחר, לפי דרישות הרשות. 2. כלי התפקיד מחייב עבודה גם מחוץ לשעות העבודה הרגילות.
✱ בקשות למשרה זו יש להגיש למשרד הראשי של רשות הנמלים בת"א, לא יאוחר מיום 24.8.72.
✱ בדבר פרטים נוספים ולצורך קבלת טפסי־בקשה יש לפנות, בע"פ ובכתב, למודיעין — רשות הנמלים, דרך פתח־תקוה 74 (בית מע"א), ת. ד. 2012, תל־אביב.

המועצה המקומית קרית־ים
מכרז פומבי 19/72
הארכה
בהתאם לסעיף 13 לצו המועצות המקומיות (בחירות העובדים), התשכ"ב — 1962, מכריזה בזאת המועצה המקומית קריית־ים על משרה פנויה כדלקמן: מכרז מס' 19/72.
1. תאור המשרה:
מנהל/ת מחלקת הסעד
2. דרגת המשרה: ט"ו בדרוג האחיד
3. שעור המשרה: מלאה
4. תאור התפקידים: נהול מחלקת הסעד של המועצה.
5. נתונים אישיים, הדרושים למלוי המשרה: עובד/ת סוציאלי/ת מוסמך/מוסמכת בוגר/ת בי"ס מוכר או בעל/ת תואר אקדמאי. נסיון בעבודה בשדה כעו"ס של 3 שנים לפחות, רצוי גם נסיון בניהול. יכולת ניהול מו"מ עם מוסדות ובודדים, נסיון בהדרכת עובדים ופקוח על יחידה. ידיעת השפה העברית הכרחית. ידיעת שפות נוספות רצויה.
6. דרישות מיוחדות למלוי המשרה: המועמד/ת שיתקבל/שתתקבל יגור/תגור במקום.
בקשות למכרז יש להגיש למזכירות המועצה עד 20.8.72
טפסים להגשת הבקשות אפשר להשיג במשרדי המועצה ובמינהלים המחוזיים המתאימים של משרד הפנים.
בכבוד רב
..., ראש המועצה המקומית.

הודעות לצבור

מכרז 114/72
משרד החקלאות
המחלקה לנכסים
בינוי ומשק
מזמינות בזה הצעות מחירים לאספקת כ־70 טון חציר בוטנים בחבילות עבור מכון וטרינרי בית דגן. כולל העמסה, הובלה, פריקה וסידור במתבן.
ספרט וטופס השתתפות במכרז אפשר לקבל במחלקה לנכסים בינוי ומשק, משרד החקלאות, הקריה, תל־אביב, רחוב ד' בית מספר 10 ב' חדר מספר 8 בכל ימות השבוע בשעות העבודה.
את ההצעות יש להגיש במעטפה סגורה אשר עליה יש לרשום „מכרז 114/72" ולהכניסה לתיבת ההצעות הנמצאת במשרד החקלאות המחלקה לנכסים בינוי ומשק, הקריה תל־אביב רחוב ד' בית מספר 10 ב' קומה ג'.
להצעה יש לצרף ערבות בנקאית בגובה של 10% מערך ההצעה בהתאם לסעיף 4 בספרט.
מועד אחרון להגשת ההצעות הוא 31.8.72 שעה 11.00
אין משרד החקלאות מחויב לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

משרד הבטחון
הממונה על המכירות
מכרז מס' 61/72/8
ניתנת בזה הודעה לצבור על מכירת:
חלקים שונים למטוסים.
הצעות יש להגיש על גבי טופס מיוחד שאפשר להשיגו במשרדנו. את הטופס יש לשים במעטפה ולהכניסה לארגז ההצעות מכרז מס' 61/72/8 — לפי הכתובת: משרד הבטחון / יחידת המכירות הקריה, רח' ג' מס. 10, לא יאוחר מיום חמישי 24.8.72 שעה 10.00 לפנה"צ.
את הסחורה אפשר לבדוק במקום אחסונה. בכמה מבסיסי האחסנה אפשר לבקר בסיורים מאורגנים בלבד והמעונינים להשתתף בסיורים אלה מתבקשים להרשם במשרדנו, עד יום 18.8.72
המעונינים לקבל פרטים נוספים יפנו למשרדנו לפי הכתובת הנ"ל החל בתאריך 14.8.72 בכל יום בשבוע (פרט ליום שישי) בשעות 08.00—14.00.
לכל הצעה יש לצרף פקדון בהמחאה בנקאית או ערבות בנקאית, לפקודת משרד הבטחון, בשעור 10% מערך ההצעה. המחאות פרטיות לא תתקבלנה.
אין אנו מתחייבים לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כלשהי.
על הקונה לשמור על כל תנאי המכרז. שנוי כלשהו עלול לגרום לבטול ההצעה.

משרד הבטחון
הממונה על המכירות
מכרז מס' 62/72/8
ניתנת בזה הודעה לצבור על מכרז תקופתי למכירה
ריהוט ממתכת ומעץ. גרוטאות ברזל ופח.
ארגזים ועצים.
הצעות יש להגיש על גבי טופס מיוחד שאפשר להשיגו במשרדנו. את הטופס יש לשים במעטפה ולהכניסה לארגז ההצעות מכרז מס' 62/72/8 לפי הכתובת: משרד הבטחון / יחידת המכירות הקריה, רח' ג' מס. 10, לא יאוחר מיום חמישי 24.8.72 שעה 16.00 לפנה"צ.
את הסחורה אפשר לבדוק במקום אחסונה. בכמה מבסיסי האחסנה אפשר לבקר בסיורים מאורגנים בלבד והמעונינים להשתתף בסיורים אלה מתבקשים להרשם במשרדנו, עד יום 16.8.72.
המעונינים לקבל פרטים נוספים יפנו למשרדנו לפי הכתובת הנ"ל החל בתאריך 14.8.72 בכל יום בשבוע (פרט ליום שישי) בשעות 08.00—14.00.
לכל הצעה יש לצרף פקדון בהמחאה בנקאית או ערבות בנקאית, לפקודת משרד הבטחון, כפי שצויין בטופס המכרז. המחאות פרטיות לא תתקבלנה.
אין אנו מתחייבים לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כלשהי.
על הקונה לשמור על כל תנאי המכרז. שנוי כלשהו עלול לגרום לבטול ההצעה.

למפעל מתכת ברמת־גן
דרוש
מסגר־רתך
לפנות לטל. 722805

מכרז 98/72
משרד החקלאות
המחלקה לנכסים
בינוי ומשק
ניתנת בזה הודעה לציבור, כי מועד אחרון להגשת הצעות של מכרז מס' 98/72, לאיכסון משתלים בבית מלון בנתניה, נדחה לתאריך 7.9.72, שעה 11.00, במקום ה־24.8.72, כפי שפורסם בעתונות ביום 20.7.72.

מדינת ישראל
משרד החינוך והתרבות
המחלקה לאספקה ולשירותים משקיים
רחוב שבטי ישראל 34, ירושלים
מכרז 21/72 לאספקת הוצאה לאור והפצה של ספרי לימוד במתימטיקה בשפה הערבית
1. משרד החינוך והתרבות מבקש הצעות לאספקת הוצאה לאור והפצה של ספרי לימוד במתימטיקה בשפה הערבית
תנאי המכרז ורשימות הפריטים אפשר לקבל במחלקה לאספקה ולשירותים משקיים, רחוב שבטי ישראל 34, ירושלים, חדר 405 ובבנין הדר־דפנה, שדרות שאול המלך, תל־אביב, חדר 308.
2. הצעות מפורטות בהתאם לתנאי המכרז, בצרוף ערבות של בנק מוכר לפקודת משרד החינוך והתרבות בשיעור של 10% מערך ההצעה, לפי תנאי המכרז, יש לשים במעטפה סגורה המסומנת בסימון מכרז מס' 21/72 מעטפה זו תוכנס למעטפה שניה שתמוען: משרד החינוך והתרבות, המחלקה לאספקה ולשירותים משקיים, רחוב שבטי ישראל 34 (לתיבת המכרזים חדר 405) ירושלים.
על ההצעה להתקבל במשרד החינוך והתרבות לא יאוחר מיום 31.8.72
3. אין משרד החינוך והתרבות מתחייב לקבל את ההצעה הזולה ביותר, או הצעה כל שהיא. או להזמין את כל הכמות מכל פריט ממציע אחד.
ג. שכטר
מנהל המחלקה

משרד החינוך והתרבות
המחלקה לאספקה ולשירותים משקיים
רחוב שבטי ישראל 34, י־ם
מכרז 20/72 לאספקת הוצאה לאור והפצה של סדרת מפות בתנ"ך
1. משרד החינוך והתרבות מבקש הצעות לאספקת הוצאה לאור והפצה של סדרת מפות בתנ"ך. תנאי המכרז ורשימות הפריטים אפשר לקבל במחלקה לאספקה ולשירותים משקיים, רחוב שבטי ישראל 34 ירושלים, חדר 405 ובבנין הדר־דפנה, שדרות שאול המלך, תל־אביב, חדר 308.
2. הצעות מפורטות בהתאם לתנאי המכרז, בצירוף ערבות של בנק מוכר לפקודת משרד החינוך והתרבות בשיעור של 10% מערך ההצעה, לפי תנאי המכרז, יש לשים במעטפה סגורה המסומנת בסימון מכרז מס' 20/72 כשמעטפה זו תוכנס למעטפה שניה שתמוען: משרד החינוך והתרבות, המחלקה לאספקה ולשירותים משקיים, רחוב שבטי ישראל 34 (לתיבת המכרזים חדר 405) ירושלים.
על ההצעה להתקבל במשרד החינוך והתרבות לא יאוחר מיום 31.8.72
3. אין משרד החינוך והתרבות מתחייב לקבל את ההצעה הזולה ביותר, או הצעה כל שהיא. או להזמין את כל הכמות מכל פריט ממציע אחד.
ג. שכטר
מנהל המחלקה

למשרד להנה"חש
דרושה
מפעילה
למכונה אדו ×
בשעות הבוקר
לפנות טל. 287724
ת"א

לבית מלון גדול בירושלים
דרושים מיד
* מנהל קטרינג
* מטרו די
* מלצרים ראשיים
לפנות בצירוף פרטים ונסיון קודם לת.ד. 2494, ירושלים

לחברה לבנין
דרוש
מפעיל מכונת בטון
לפרטים נא לפנות טל' 446156 ת"א

אוניברסיטת תל־אביב
למחלקת המנגנון
דרוש/ה
פקיד/ת משכורות
רצוי נסיון של מספר שנים בהכנת משכורות בשיטת המיכון.
על המעונינים/ות לפנות אישית או טלפונית למספר 416111 קו פנימי 713 או 751, מדור כח־אדם, אוניברסיטת תל־אביב, רמת אביב.

דודי שמש וחשמל
● „כנרת" תיקון והחלפת דודים וגופים תוך שעתיים. גבעתיים. 257980
● קרן־אור הדוד נוזל? טל' 32590 או 31929 דודי שמש חשמל תל־אביב רח' גולומב 34.
● היוצר הדוד נוזל? טל. 899812 825678 חרושת דוד רח' סלמה 16 ת"א.
● „שרות־יבר" — „אסקורד" — דודי שמש וחשמל מצרפים באמצעיים — 280033 — תל־אביב, המלך כורש 68.
● „פירופית" — 10 שנות אחריות. ציפוי פלסטיבי ואמייל, החלפות ותיקונים, „מפיצי דודי שמש וחשמל" הירקון 323 ת"א. 441436, 444176 ירושלים פינס 5 — 234969.
● „אלדור" הדוד נוזל? צלצל 1—269054 מ־8 בבוקר עד 5 אחה"צ, עד 9 בערב צלצל — 776902, נחלת יצחק 62, ת"א.
● „סליק" תיקוני דודים מכל הסוגים באחריות מלאה ע"י מומחים, טל. 34153 ת"א דרך פ"ת 80.
● „ג'יל" תיקוני דודים מכל הסוגים באחריות מלאה טלפון 35096 דרך פ"ת 80 ת"א.
● „הבונה" הדוד נוזל? תיקוני דודי שמש וחשמל מכל הסוגים תוך שעתיים. 30 שנות שרות נאמן. תל־אביב, דרך השלום 7 טלפון 250750 : 251594

שידוכים
● לעומדים להנשא שלום! הזמנת תמונה מקורית עם קריקטורות, גרפיות, ציוריות, רציניות, מצויירות בהבטיה. „איור" רח' יפו 78 טל. 02—222204.

שרותים
● צפה ביתך בעץ אורן טבעי „עשה זאת בעצמך" במחיר 18.40 מ"ר. חיים האי מחסן עצים, הרצל 125 פינת המפי"ס 4 טל. 821793.
● „קרמונים", שיפורים שיפוצים כלליים אבן־גבירול 150 442726.
● שיפוצים כלליים אינסטלציה הרסינה ומסגרות (נקיון) 844858 — מאיר.
● ליטוש רצפות? מלטשים ומבריקים מרצפות ופסיפס ליסודיות 37621.
● „המבריק" מלטשים ומבריקים מרצפות ושטפים עם פוליש שוויצרי 248224.
● מבצע עבודות שיפוצים, הריסה בנית שינויים ותוספות בדירות, באחריות מלאה וביצוע מעולה — לוי אברהם 732009.
● ליטוש רצפות וניקוי שטיחים באמצעות מכונות אמריקאיות משוכללות — 31965—449961.
● „שרותי שנהב" ליטוש והברקת מרצפות לנקיון יסודי 772251.
● „סאני־קלין" שרות ניקוי שטיחים וריפוד בביתך ת"א טל. 930645.
● אמבטיות אמאיל „זאב" תיקון וציפוי טלפונים — 03-626110, 08-9358621 — 02-522765, 04-528622.

הלואות
● 1000 ל"י מיידית לעובדי מדינה, צבא וציבור, 445035.
● הלוואות לרוכשי ובעלי רכב מורכבר ורכש בע"מ יהודה הלוי 62 ת"א טלפון 612303.
● „אלמור" הלוואות בתנאים נוחים, ביטוחים, מימון והשקעות ... 280692
● הלוואה מיידית לעובדי מדינה, ההסתדרות ואנשי צבא 220523
● לעובדי מדינה הלוואות נוחות!!! שרות מהיר!!! — טל' 282019.
● לבעלי ורוכשי רכב פרטי!!! הלוואות בתנאים נוחים!!! 282019.
● הלוואות מיידיות לעובדי מדינה, ההסתדרות ואנשי צבא 220523

סירות
● סירת גומי „פורליס" לשישה אנשים, מתאימה למנוע עד 45 כ"ס, חדשה לגמרי, 3800 ל"י לטלפן — בערב 415992.

רהיטים
● מיטה זוגית ... + מזרון פורמאיקה לבנה, 751007.
● חדר שינה קומפלט במצב מצויין בהזדמנות 822783.
● אצטבאות ספרים ושולחנות: מראות וקולבים ... שינקין 6, תל־אביב.

טפטים
● „קורדונים" הדבקת טפטים מכל הסוגים טל. 442726.
● ... דיזנגוף 68 ת"א טלפון 231478 ... בבאר־שבע נתניה, ערד ואילת.

חיות בית
● ... תעודות יוחסין. 547832.
● בהזדמנות 2 גורי זאב בני 4 חודשים 324796.

חוגים
● ... 26

מכונות כתיבה
● השאלה, מכירה ותיקונים ... שדרות רוטשילד 9, טל. 50040.

קייט
● מעוניינים להחליף דירה ... בירושלים לדירה דומה בנתניה לשבת שבועיים. 02—222251 (שולה).

טלוויזיה
● „אלקטרוסול" תיקוני טלוויזיה הרכבה ושיפוץ אנטנות 822077.
● 27 ל"י ביטוח—תיקון כל סוגי טלוויזיות חברת „רנטון" 775335.
● עד 1000 ל"י תקבל עבור המכשיר הישן בהחלפה לטלוויזיה ... דגם 72 — היתרה בתשלומים נוחים, „דואב" אבן־גבירול 12 — 257080.
● עקיבא — תיקוני טלויזיה בביתכם באחריות — 820613 לפנה"צ 444449 — אחה"צ.
● „כאבא" ... מעבדה כללית לתיקוני טלוויזיה „כאבא" ככר מלכי ישראל 17 ת"א טל. 240313, 239715, 223055 ...
● טלוויזיות נפלאות דגם 1972, גם ב־50 לירות לחודש התקשר עוד היום לטלפון: — 290292 והמכשיר בביתך.

מכונות כביסה
● מכונות כביסה חדישות 1972, גם ב־50 לירות לחודש. התקשר עוד היום לטלפון 240292 והמכונה בביתך.
● צח 3 במצב מצויין טל. 831582.

תריסים
● תריסים „אלקר" מומחים לביצוע כל סוגי התריסים עבודה וטיב מעולים — ... טלפון 226601 ריינס 105 פינת פרישמן 915610.
● תריסים ... כל סוגי תריסים ... באחריות מלאה ולשביעות רצונכם אפשרי גם בתשלומים טלפון — 918500 912020.
● מחירים ללא תקדים ... 75 ל"י במקום 90 ל"י חלונות הזזה 100 ל"י במקום 130 ל"י ... 51 ל"י ... ת"א 824661.

תערוכות
● גלריה דניה לאומנות ... 126

חקלאות
● מרסס ... 500 במצב חדש טל. 620767.

ביטוח
● הודעה חשובה! ... יהודה־הלוי 59 ת"א.

מנהל חשבונות בכיר / מינהלן
שליטה באנגלית
מעוניין במשרה מעבר לים
אפשר גם בארץ מתפתחת.
ת.ד. 757 תל־אביב — אביהוד

ערניר
עיבודים סטטיסטיים על מחשבים בע"מ
דרושה פקידה - מזכירה
לחצי יום
שעות העבודה 8 — 1
בפרטים נוספים לקביעת ראיון טלפון 4—31282 בשעות 8—1.

מחפש עבודה מעניינת
עם נוער בפרברים?
משרה חלקית או מלאה
משכורת לפי הכישורים
— ● —
לפנות: „מוטיבציה לנוער" בית ...,
רח' ויצמן 30 ת"א טלפון: 251126

המועצה המקומית מצפה רמון
מכרז
דרוש מציל לבריכה
תנאים מיוחדים למועמדים המתאימים
לפנות: המועצה המקומית מצפה רמון טל. 057—98014, 057—98040
צבי הזן, ראש המועצה

הלוח הכפול

הארץ | ידיעות אחרונות

המשרד הראשי: תל־אביב שד' רוטשילד 99 (פנת שינקין)
טלפונים: מחלקת מודעות — 248905, 230521, 230401
המחירים: יום חול: 75 אגורות למלה / יום ו': 90 אגורות למלה

פרקי היום בתנ"ך

● איוב, מ"א־מ"ב.

המשנה היומית

● נדרים, י"א (ה'־ט').

גל א'

6.00	„מה טובו אהליך"
6.10	שיר של יום
6.20	התעמלות בוקר
7.05	שעון מוסיקלי
	כותרות עתוני הבוקר
7.15	זמר וזמר לך
7.55	„אור ירוק"
8.10	בוקר טוב
10.05	לעקרת הבית
11.40	לאן הערב
12.05	במשבצ יוצר
12.50	בחצי היום — סר מונים וחדשות

חדשות
רשת ב':
9.00 8.00 7.00 6.05
14.00 13.00 12.00 10.00
18.00 17.00 16.00 15.00
24.00 23.00 22.00 21.00
01.00

תרשת בלועזית
רשת ד':
באנגלית:
20.30 13.30 7.00
בצרפתית:
20.45 14.00 7.15

הודעות

● היום 10.8 באקדמיה למוסיקה בירושלים...

קבלנים

דירות

דירות למכירה

חדרים מרוהטים

דירות בשכר חודשי

אולמות

משרדים

ביקוש דירות

עסקים

תנויות

בתי מלאכה

הצעות עבודה

מגרשים

דירות מרוהטות

וילות ובתים

הגל הקל

גלי צה"ל

טלויזיה

בטלויזיה הלימודית

תורנות רופאים לפי השכונות

תורנויות בתי חולים

תורנות בתי מרקחת

הכשרה לעבודה

תבוניות

ביקוש עבודה

ביקוש רכב

השכרת רכב

שרותי רכב

אופנועים וקטנועים

חציצים למכירה

רוצים לקנות

כלי נגינה

נופש

מקררים

הכזא מן הלأصل

مكذا من الأمل

מכתבים למערכת הארץ

מדינה דו־לאומית עדיפה על גטו

בהקשר למאמר „שכנות תוך הפר־דה" („הארץ" 4.8) מאת פולס, בר־צוני לשאול:

האמנם צריכים אנו לראות בתוכ־נית החלוקה של האו"ם משנת 1947 מיסמך יהודי המכיר בזכותנו ההיס־טורית על ארץ־ישראל (או על חלק ממנה), והאם עלינו להתעלם מן המיסמך שקדם לו ב־30 שנה: הצ־הרת בלפור משנת 1917?

העובדה שהתנגדות הערבים לכינון מדינה עברית בארץ־ישראל, אשר אף פעם לא היוותה מדינה ערבית עצמאית ריבונית; שעם פירוקה של הקיסרות העותומנית עקב תבוסתה במלחמת העולם הראשונה, הם זכו לעצמאות מדינית בשטחים גדולים ועשירים פי־כמה (בעיקר בנפט) מאשר ארץ־ישראל; והעובדה שהתנג־דות זו התבטאה לאו דווקא בפעילות פוליטית, אלא במעשי אלימות וטבח — כלום עובדות אלו מקנות לערבים זכויות־יתר על ארץ זו?

בנצחונותינו בשתי מלחמות שנכפו עלינו (ב־1948 וב־1967), נצחונות ש־נחלנו במלחמת הגנה לגיטימית ובמ־חיר קרבנות שאין עליהם פיצוי, ה־אם אין הם מקנים לנו זכויות על שט־חים משוחררים, הכוונות לפתות לאלו הכנופיות לתושביהם?

לבסוף, במה עדיף הסיכוי של „מדינת ישראל קטנה" בעלת צביון יהודי מפוקפק, מוקפת ים ערבי קנאי, על פני ארץ־ישראל כבדינה יפה, עצמאית, מודרנית, לא גדולה ביו־תר, עברית־ערבית, בעלת רמה גבו־הה בטכניקה, מדעים ואמנויות, תר־בות על סגולותיה המיוחדות כ„ארץ הקודש" היא גם מרכז לאכספרימנ־טים סוציאליים? האם לא עשויה ארץ ישראל כזאת, ואפילו דו־לאומית (שתהיה מוכנה להצטרף לש־כנותיה במסגרת פדראטיבית), להיות אבן־שואבת לנוער היהודי בעולם החדש, שמאלני ולא שמאלני, יותר מאשר מדינה יהודית בדלנית, יהו־דית, כמעט „גטו" בצורת מדינה, המוקפת עולם נוטר תוקם, המצפה להזדמנות הראשונה לחסלה ולבלוע אותה?

תל־אביב

יעקב ר. אבני

זכות ראשונים בסטטיסטיקה

לא מכבר נכחתי בטכס בו חולקו תארי דוקטור מטעם האוניברסיטה העברית בירושלים, ובהם דוקטור כבוד לפרופ' ר. באקי, מי שהיה ראש המחלקה הסטטיסטית של ממשלת ישראל.

ד"ר באקי אמר בנאומו כי כאשר נכנס לתפקידו בתחום העבודה הס־טטיסטית עבור המוסדות הלאומיים, סמוך למועד הקמת המדינה, „הצט־רכנו להתחיל הכל מאפס". כמי ש־שירת כעוזר למזכיר הראשי למבש־לת ארץ ישראל, מר מילס, בהכנת המפקד הראשון של האוכלוסיה בארץ ישראל בשנות השלושים, כחובתי לציין כי כשהחל פרופ' באקי את פעולתו כבר כאן פעילות סטאטיס־טית ענפה ומתקדמת, לרבות במפקדי אוכלוסיה, רישומים וסקרים נרחבים ורב־היקף ומחקרים יסודיים.

הגדיל מכולם לעשות בתחום זה המנוח ד"ר דוד גורביץ, מנהל המח־לקה הסטאטיסטית של הסוכנות הי־הודית מאז שנת 1924 ועד מותו לפני 25 שנה, ב־1947, ערב קום המדינה.

ד"ר גורביץ המנוח היה החלוץ וב־נית היסודות לפיתוח מדע הסטא־טיסטיקה בארץ־ישראל, פירסם עש־רות ספרים ומחקרים, ובהם רבים שהותרגמו ללשונות זרות וזכו להו־קרה ושבח מגורמים בינלאומיים. הוא הניח, על יסודות מדעיים מתקד־מים, את כל הסיכומים, הסקרים, והש־נתונים והמחקרים על הדמוגרפיה, העליה לארץ, ההתיישבות, התעשייה, המלאכה, המסחר והחקלאות, וכן מחקרים כלכליים משקיים ופיננסיים, ששימשו בסיס למאבקים מדיניים של הנהלת הישוב והציונות. כן גידל ד"ר גורביץ דור של ממשיכים, שפ־עלו איתו במסגרות הסוכנות היהו־דית ולאחר מכן בממשלת ישראל.

הוקרה לראשונים שאינם איתנו והימנעות מנסיון, לטשטש פעלם המבורך, לא יפחיתו מערך התרומה החשובה של הממשיכים ובהם פרופ' באקי הנכבד.

ירושלים ד"ר ראובן כצנלסון

בלי דגל

ב„הארץ" מ־2.8 התפרסם מאמרו של יאיר קוטלר הנוגע לעניני המו־עצה הדתית לת"א־יפו. במאמר זה כתוב בין היתר כי חוגים אחרים ב־מפד"ל שאינם מזוהים עם עו"ד גבו־אי... מתלכדים סביב דגלו של הרב חיים פרדס, רב שכונתי־אזורי בצפון ת"א".

אני מבקש להבהיר בזה כי אין לי שום דגל וממילא אין שום הת־לכדות סביבי.

תל־אביב הרב חיים פרדס

מרסל מאגאו, מנהל בקאן, צרפת, מטייל ברחוב הראשי של מוקיו על איפני המהירים במינם. מרסל בא למוקיו לאחר שהוזמן על־ידי הנהלת גן־השעשועים של העיר לתקופה של חצי שנה, כדי למשוך את הקהל.

זכרונות מסינימה דמשק

קולנוע „פאר" בחיפה מפרסם ב־מודעותיו ש„האולם מאוורר ומקו־רר". במציאות מצאתי לאחרונה (ו־מספר פעמים בעבר) אולם דחוס, ללא אוויר לנשימה וללא קירור.

לא היה בכוחי לחזות בסרט עד הסוף ולכן יצאתי מהאולם לפני גמר ההצגה. נראה לי שזו הונאת הציבור. משרד הבריאות ועיריית חיפה חייבים לתת דעתם לתופעה שלילית זו, ה־פוקדת גם בתי קולנוע אחרים בחיפה ומחוצה לה.

הפניה לסדרנים להזרים אוויר טרי לקהל הנחנק ניתקלת לעיתים בתשו־בה מביכה כגון: „אין איוורור ולא קירור כי הקהל מתנגד", או „פנה למנהל מחר בין 10—9 בבוקר"... ה־הצגה נמשכה והאוויר לנשימה נהיה מורעל יותר ויותר.

תופעה זו מזכירה לי את ביקורי בקולנוע פאר בדמשק לפני 30 שנה, כאשר הושיבו אותי בהא כרופד בקטיפה אדומה, אך כהגיע וכלא חרקים השודים. פניתי לסדרן הדמש־קאי. הוא היסס רגע וענה בערבית עסיסית מטובלת בביטויים צרפתיים: „בילא, פשפשים אנו מספקים לכם בשפע — אבל אוויר צח? דרישתך מוגזמת ביותר". קרן בעינו השתומה וחזר מבסוט לנמנם בכורסתו.

נראה לי שהתלמיד הישראלי עולה על מורו הלוואנטיני.

חיפה שמעון נזימן

טלפון מחשמל

ביום 4.8 חייגתי מטלפון צבורי מס' 700 753 בכניסה לבית־החולים צ'יש שיבא בתל־השומר וקיבלתי זרם חשמלי.

פניתי מייד לעובדי סניף הדואר הבקומי בבקשה דחופה להתריע למ־מונים על התקלה החמורה והופתעתי מ„מכת הזרם" השניה שקבלתי כאן: עובדי המקום סירבו בכל תוקף לשמוע את דברי וכולם חזרו ואמרו במקהלה שזה לא כעניננם ולא איכ־פת להם. הם ביקשוני לא להפריע להם בעבודה.

הודעתי איפוא בעצמי למשטרה, התקנתי שלט כאיר עינים. להזהיר את האורחים מהתקלה ופניתי לשו־טר מקומי שישגיח על המכשיר עד לבואם של הטכנאים.

אמנם הציפיה לאדיבות וליחס א־נושי מעובדי מדינה היא אוטופיה ל־עתיד לבוא, אבל למצוא את המוות ליד טלפון ציבורי בגלל אדישותם זה יותר מדי.

תל־אביב ש. אלתי

ראיתי שמעתי

נוער לנוער

יותר מארבעים סטודנטים יהודים וערביים יצאו בתחילת אוגוסט לששה כפרים ערביים ולמושב יהודי אחד, כדי לבצע שם את הפעולה החינוכית השנתית שמארגנים בית הלל ו„בני בריה". סטודנטים מאוניברסיטת חיפה, מהטכניון ומהאוניברסיטה העב־רית מדריכים בקייטנות ונותנים שיעורי עזר בפקיעין, במאליה, בעילבון, ובדבוריה שבגליל, בג'ת ובקרע שבמשולש ובמושב אשתאול.

זו הפעם הראשונה שבחוג מעורב של יהודים וערבים עובד בישוב יהודי כאן יזם בית הלל את המבצע הזה לפני חמש שנים. עד שנה זו כוונה הפעולה רק לסקטור הערבי. הסטודנטים היהו־דים שיתפו פעולה עם עמיתיהם הערביים בנסיון לעזור להם להרום לשיפור רמת החינוך הערבי התיכוני.

פקחי בנין

23 פקחי בנין חדשים התחילו השבוע בעבודתם באגף הפיקוח על הבנייה במחלקת מהנדס העיר בעיריית ירושלים.

23 הפקחים החדשים נמנים עם 32 בוגרי הקורס הראשון מסוגו בארץ לפקחים ומזהירי פקחי־בניין שאורגן ע"י עיריית ירושלים בשיתוף עם הטכניון ואורט. הקורס נערך בביה"ס לביננל ברמת־רחל ונמשך 5 שבועות. בקורס, שאת הלימודים בו החלו 40 איש, נלמדו שרטוט, הנדסה וקריאת הבנייה.

חשיבותו של הקורס לנוכח בעיית הפיקוח על הבניה בירו־שלים, רגישות הציבור לנושא ריבוי עבירות הבניה בבירה.

הפרעות בפסטיבל

סטנות רבות הושמעו נגד סידורי הארגון של מופעי הפסטיבל הישראלי. לשיא הגיעו אי־הסדרים במופע של הפילה' איסטמן שנערך בתחילת השבוע בבנייני־האומה בירושלים.

במהלך נגינתם של חברי התזמורת, כ־20 דקות לאחר התחלת הקונצרט נכנסה לאולם — ולא בשקט — חבורה גדולה של צעירים שהודרכו כשום כה להיכנס לאולם קונצרטים באמצע הנגינה. כעבור כמה דקות נכנסה חבורה נוספת. על פניהם של מנגני התזמורת, שלא הפסיקו את נגינתם כנראה רק מתוך יחס של כבוד אל קהל המאזינים הטבעה הרעפות מכבה.

איזה יחס זה אל האורחים המכובדים, אל הקהל ואל המוסיקה? מארגני הפסטיבל חייבים לבטא היכולת מקרים כאלה אפילו זה על חשבון מכירת עוד 20 כרטיסים.

הלקוח תמיד טועה

ב־25 ביולי אכלתי צהרים במסעדה פונדק שאול בכרם התי־מנים. השירות היה איטי ביותר: במשך שעה ורבע קיבלנו שתי מנות. אמנם באותו יום חסר מלצר אחד. אולם המלצר האחר עירות בזריזות את השולחנות שסביבנו ושבשמאלנו — ואלינו לא ניגש.

התלוננתי על איטיות השירות בפני בהל המסעדה. התגובה היתה מיידית: המלצר ניגש לשולחננו ואמר בקול מאיים: „אני מבטיח לך שבפעם הבאה שתהיה כאן, השירות יהיה איטי עוד יותר!" (למותר לציין כי לאחר הערה זו, לא היה „הפעם הבאה"). אחר הביא מנה אחרונה אחת ורקה בלהיל בקצה השולחן. כאשר שאלתיו היכן המנה השניה, עבר לצידה פיזית, הניח ידיו על מתניו וענה בלגלוג: „את המנה השניה תקבל במשך הזמן". אחר הופיע שוב, זרק את הצלחת השניה והסתלק.

שלחתי מכתב להנהלה המסעדה וביקרתי את התנהגות זו. בתשובה המסעדה נכללה אמנם התנצלות לאקונית („יתכן שבגלל אי־הבנה נגרמה לך אי־נעימות, ואני מתנצל על כך"). אולם בצד ההתנצלות לא מצאתי כל עדות לטיפה במלצר חסר הנימוס. להיפך: המנהל המסעדה מאיים להודיעני כי „המלצר הנ"ל עובד אצלנו כבר חמש שנים, ומעולם לא קיבלנו תלונה עליו". ובכן, נראה שמדיניות פונדק שאול היא: המלצר תמיד צודק — הלקוח לעולם טועה.

ר"א

הלוח הככול הארץ ידיעות אחרונות

למפעל תעשייתי באשקלון
דרושים
1. מהנדס מכונות
בכיר (אחזקה)
שפה: עברית, אנגלית
2. מהנדס מכונות
צעיר
בוגר טכניון או מקביל
שפה: עברית, אנגלית
נא לפנות לת.ד. 1378 ת"א

רשות השידור
מודיעה על
משרה פנויה
תואר המשרה: אחראי על קשרי חוץ
הדרגה: ו'—ה' של דירוג המהנדסים.
מקום העבודה: ירושלים.
● בדבר פרטים נא לפנות עד ה־27.8.72 למח' כח־אדם, רח' הלני המלכה 9, ירושלים.

מודיעין אזרחי בע"מ
דרושים בירושלים
א. שומרי במחון
בשעות 23.00 — 15.00 ומ־07.00 — 23.00
יודעי קרוא וכתוב
מתאים גם לפנסיונרים
במצב בריאות תקין
ב. שומרי במחון דוברי אנגלית
בשעות יום ולילה.
המעונינים יפנו למשרדי החברה
רח' בן־יהודה 12, פינת רח' בן־הלל 12 ירושלים
טל': 231934, 228755, בשעות 16.00 — 08.00.

דרושה
● פקידה / מזכירה
עצמאית ובעלת נסיון
לעבודה מגוונת למשרדנו בת"א
פעמיים בשבוע מפוצל
לפנות בכתב ולפרט הנסיון
להב' „אודין־ניר" בע"מ
רח' מצדה 8 תל־אביב

דרוש שליח
רצוי תלמיד
כ"ום ערב
לפנות טל: 622571
קו פנימי 470

מלונות נופש ישראל
מחפשים
למלון שלום בירושלים
מלצרים
ברמנים
טבחים
חדרניות וחדרנים
פקידי קבלה
מרכזניות
מנהלי חשבונות
מזכירות כתבניות — עברית אנגלית
קופאי מסעדה (צ'קרס)
בל בויס
המעונינים יפנו למלון שלום, בית וגן
בימי א' או ב' ב־13, 14 לאוגוסט.

דרושה
פקידה
במשרה מלאה
להפעלת
מכונה
להנהלת
חשבונות
רצוי עם ידע
בהנהלת
חשבונות
פרטים טל. 58165
תל־אביב
בין השעות 9 עד 1

החברה להגנת הטבע
רחוב השפלה 4, ת"א
דרושה
מזכירה
בעלת נסיון 3 שנים לפחות, קלדנות, עדיפות לבעלת ידע בהנהלה ובהדפסה באנגלית
איש אחזקה
בעל בית כפר שזה מתאים
נא לפנות בכתב אל מזכירות החברה להגנת הטבע, רחוב השפלה 4, ת"א

דרושה מרכנית מעולה
בעלת נסיון במרכזיה לא אוטומטית
10 קווי חוץ — 30 שלוחות
ל־6 שעות עבודה אחה"צ 19.00—13.00
לפנות: „שלבי", בגורי ישראל 92 תל־אביב
טל. 38861 במזכירות, בין השעות 12.00—8.00

דרושים
שרטטים
לקונסטרוקציה
לפנות בכתב
לת.ד. 22140, תל־אביב
עבור מספר 276 • לפרט נסיון וידע

לסוכנות יבוא
דרוש/ה
מנהל/ת
חשבונות
עצמאי/ת
נא להתקשר לשם תאום פגישה, לטל. 38525 ת"א,
בין השעות 15.00 — 9.00

דרושה
נערה פקחית
לפני שירות צבאי
לעבודות עזרה
בפקידות
שעות העבודה:
1.00—8.00
לטלפון 229381

דרושים
לביהח"ר בנוי
וקירור
מכנאים
לשרות והרכבה
המאים במבייניים
לאיש המתאים
להתקשר לשם קביעת
ראיון — טל. 720995

החברה נ.ע.מ. בע"מ
המוסך המרכזי
רח' המסגר 40 ת"א
דרושים:
★ מכונאי בנזין
★ מכונאי דיזל
לפנות במקום
בשעות העבודה

לחברה גדולה בעלת
רשת חנויות
דרוש
עוזר
למנכ"ל
המועמד המתאים יהיה בעל ידע ונסיון בארגון,
ניהול שוטף ואמרכלות.
תפקיד בכיר לאדם דינמי ונמרץ
בעל כישרון אירגוני
נא לפנות בכתב עם פרטי תולדות חיים ונסיון לת.ד. 127
ת"א עבור עוזר למנכ"ל.

לביהח"ר
לבגדי ילדים
דרושים
1) תופרות
סוג א' א' לעבו־
דה במקום
2) מתפרות
סוג א' א'
3) תופרות
לעבודה קבלנית
4) עובדות
אוברלוק
5) גזרן בשעות.
טל. 55771
„ב י ג — ב ן"
רח' בוגרשוב 4 ת"א.

למכירה לצביעת מכוניות
מערכת מושלמת תוצרת חוץ
תא צביעה ותנור יבוש
לפנות: ת. ד. 4496 חיפה, לבס' 28349

משרד התקשורת
מודיע לציבור
כי
מחר
תיפסק חלוקת
מדריך הטלפון העברי
מכירת המדריך תמשך בכל בתי הדואר בארץ.

תכנית מהפכנית - לחופשה בהדרת בתאריכים 25.8–30.9.72 פרט לחגים

למענך הישראלי עיבדנו תוכנית נופש נפלאה בה תוכל להנות מיפי ארצנו ומיטב השרותים ברשת מלונות דן (בריכות שחיה, מגרשי טניס, מגרשי משחקים לילדים, גנים ועוד...) לרשותך חמשת מלונות דן כולל בית הארחה אילת השחר ומלון אילת באילת בהם תוכל לחוג, לנפוש, לבלות כאוות נפשך.

לבחירתך 2 תוכניות נופש מיוחדות:

תוכנית א'
7 ימים ב־3 עד 7 בתי מלון במחיר —.395 ל"י

תוכנית ב'
5 ימים ב־3, 4, או 5 בתי מלון במחיר —.310 ל"י

לדוגמא: בחרת לצאת לשבוע נופש תוכל לנפוש יום בדן כרמל חיפה, יומיים באכדיה הרצליה, יומיים בהמלך דוד ירושלים, ויומיים במלון אילת. (או יום אחד בכל מלון). בחירת המלונות וזמן השהייה בהם נתונה לבחירתך החופשית במסגרת אחת משתי התוכניות.

המחירים הם לאדם בחדר כפול כולל חצי פנסיון (ארוחת בקר, וארוחת צהריים, או ערב, דמי שרות ומיסים).

ילד בחדר הורים ללא תוספת תשלום עבור הלינה.

חברת מלונות דן מעמידה לרשותך רכב להשכרה במחירים ללא תקדים החל מ־75 ל"י ליום (כולל הכל) את הרכב תוכל לקבל ולהחזיר בכל אחד מסניפי „הרץ" השכרת רכב בע"מ.

בהזמנות לפנות:—
מרכז ההזמנות מלונות דן
טל. 241141, 03-241111

או ישירות למלונות:—
„דן" — תל־אביב. טל. 03-241111
„דן כרמל" — חיפה טל. 04-86211
„דן קיסריה" טל. 063-88191
„אכדיה" — הרצליה טל. 03-938555
„המלך דוד" — ירושלים טל. 02-221111
„אילת השחר" טל. 067-37364
„אילת" — אילת טל. 059-2151

דן ת"א • אכדיה הרצליה • דן כרמל • אילת השחר • דן קיסריה • המלך דוד • אילת אילת

פרסום מלי

החברה לבנין ולעבודות ציבוריות
מיסודו של סולל בונה בע"מ
מכרז מספר 9/72
החברה מכריזה על מכירת ציוד המפורט להלן:
7 מרקמורים D—8
מרקמורים אחרים מסוגים שונים.
2 מפלסים
2 מחפרים
סקרייפרים
3 פינישרים
ציוד עזר מסוגים שונים.
פרטים וטפסי הצעות אפשר לקבל במשרדי סולל בונה רח' אלנבי 111 חדר מספר 350, בכל יום בשעות 13.00—8.00 עד יום 31.8.72.
אין החברה מתחייבת לקבל ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא. את הציוד ניתן לראות בשטח „יום" אזור, בגבעת־רמב"ם, שטח „גיבורה", במחלקת ציוד מכני כבד במשרד חיפה.
ועדת המכירות.

המועצה המקומית גדרה
מכרז 9/72
המועצה המקומית גדרה מכריזה בזאת על קבלת הצעות מקבלנים לבניית 5 בלוקים מטיפוס ל־59/ר שיוקמו בשכונת קונים בגדרה 1 מקלט מטיפוס ל־99/ר בגדרה.
את תיקי המכרז אפשר לקבל במזכירות המועצה בשעות העבודה הרגילות המחיר —.100 ל"י שלא יוחזר.
את ההצעות במעטפות סגורות יש להגיש למזכיר המועצה עד יום ראשון 20.8 בשעה 12.00 בצהריים.
על המציע לצרף להצעתו ערבות בנקאית בשיעור 10% בערך הצעתו הכללית להקופה של 90 יום, אחרת לא תובא הצעתו בחשבון.
תנאי התשלום: 2/3 במזומן תוך חודש לאחר אישור החשבונות ע"י מהנדס המועצה. 1/3 באשראי שישולם בששה תשלומים חודשיים כשהראשון בהם יחול לשה חודשים לאחר סיום העבודה. על האשראי לא תשולם ריבית.
אין המועצה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.
שמואל כהן
ראש המועצה

אלוני: המינהל לא דרש מהעקורים לוותר על זכויותיהם בבירעם תמורת בתים ומגרשים בגוש חלב

מאת נחמן פביאן, סופר „הארץ"

מר ראובן אלוני, סגן מנהל מקרקעי ישראל, אמר לי אתמול כי מסר לראש הממשלה, במהלך פגישתה שלשום עם הארכיבישוף ראיה בענין עקורי בירעם, כי בגוש חלב הוכשר שטח לבניית 100 בתים שייועדו ללא תנאי לרשות משפחות העקורים.

בהמשך דבריו אמר מר אלוני, בתגובה לטענות ועד העקורים, כי משרד השיכון בנה בתקציב המינהל, בין השנים 1957 ל־1960 45 בתים בתחומי גוש הלב. 37 מהם נמסרו למשפחות עקורי בירעם מהם 29 בשכירות (של 10 ל"י לחודש תחילה ובמאוחר יותר 15 ל"י). שמונה בתים נמצאים בבעלות העקורים. חלק כי הם כפיצוי אחרי חתימת הסכמי פיצויים ויתורים במכר. שאר שמונת הבתים שנבנו נמסרו לתושבי גוש חלב.

רשימות שמיות של אנשי בירעם בהתייחסות לצורות השיקום שניתן לכל עקורי בירעם הגרים בגוש חלב הוצגו בפני סופר „הארץ" על־ידי מר אלוני.

בתוך הרשימות נתברר כי בנוסף לבתים נמכרו לידי העקורים בתים קיימים כנכסי נפקדים ומגרשים לבניה. מר אלוני אומר כי ראש ועד עקורי בירעם, מר איוב, פנה עוד ב־12 במאי 1965 למינהל המקרקעים וביקש לרכוש שלושה מגרשים (לו ולשניים מחבריו) כדי לבנות בתיהם. במכתב ההצ"ג מר אלוני הנושא חתימת ידו של מר איוב מצוין כי „יוזמה זאת באה כהוכחה על כוונותנו להצעות הממשלה בניזון שיקום פליטי בירעם בגוש חלב".

מגרש ללא תמורה

מר אלוני ציין עוד כי מר איוב קיבל מגרש ללא תמורה ובנה את ביתו הכרוזות בו הוא מתגורר ה־ משמש כיום גם בית ועד לעקורי בירעם.

בתשובה לשאלתי אמר מר אלוני כי פרט לבתים שניתנו כפיצוי (מתוך הבתים שנבנו לפני יותר מ־10 שנים), לא הציג מינהל המקרקעים כל תנאי לקבלת הבתים ויתור על הזכויות על הבתים ועל האדמות של אנשי בירעם בכפרם הנטוש, כדי לא לכרוך בעיה אנושית כשיקום בהחזקת הסכמים פורמליים.

„מסרתי לראש הממשלה אותם הפרטים שמסרתי לה לקראת הדיון בממשלה", הטעים מר אלוני, „ובנוסף ציינתי כי בחלק אחר של הכפר הולך ומושלם הפיתוח של 100 מגרשים נוספים לבניה לפי פנייתו מלפני שלושה חדשים באמצעות היועץ לעניינים ערביים מר שמואל טולידנו. מגרשים אלה יימסרו לעקורי בירעם אם רצונם לבנות שם את בתיהם. נדהמתי לקרוא את הדברים כפי שהופיעו אתמול בעתון ושמי־ פרו מפי אדם שנכח בישיבה אולם לא שמע את השיחה הטלפונית בין שני צידי הקו. אין בהם שחר וה־ פך הוא הנכון", אמר מר אלוני.

יהודית וינקלר, סופרת „הארץ": מר אלוני ציין כי הפרטים המו־ פיעים לבעלה הם הגירסה הנכונה שנמסרה לראש הממשלה.

סופר „הארץ" מצטער על אי הדיוק שנפלו בידיעה שפורסמה אתמול בנושא.

יהודית וינקלר, סופרת „הארץ" בתל־אביב, מוסרת:

בקריאה לשר הבטחון מר משה דיין לקבל לפגישה 10 מעקורי בירעם המשרתים בצה"ל ובמשטרה כדי שיוסבר להם כיצד מתיישב שירותם הבטחוני עם ההודעה בדבר מניעת שובם לכפרם מסיבות בטחוניות, יצאו אתמול נציגי העקורים בפגישה עם המשוררים חיים חפר ודליה רביקוביץ בתל־אביב.

מטאנס איוב ואיסמר נימר סי־

נציגי העקורים מבקשים להיפגש עם שר הבטחון

פרו כי ניסו פעמים אחדות להגיע לשר הבטחון אולם לא הצליחו. ב־ תוך כך סיפרו כי אחד מבני ביר־ עם נפל במלחמת ששת הימים ו־ תמוה כיצד מונעים ממשפחתו לשוב לכפר בנימוקים בטחוניים. כן סי־ פרו כי עם פרוץ מלחמת ששת ה־ ימים העמידו לרשות מטה כוחות צה"ל בצפת כלי רכב וכוח אדם לכל מטרה שתידרש ואף סייעו ב־ תום המלחמה לפרוע ציקים שנשלחו לכיסוי הוצאותיהם.

נציגי העקורים הכחישו הודעת מינהל מקרקעי ישראל כאילו בשי־ תוף עמם נבנו דירות בגוש חלב בשבילם וטענו כי דירות אלו, 42 במספר, ששטח כל אחת מהן 36 מ"ר ללא שירותים, נבנו בשנת 1957/58 אולם התושבים סירבו ל־ הכנס אליהן בין בשכירות בין ב־ קניה.

בשנת 1962, לאחר שכמה מהב־ תים בהם שוכנו העקורים התמוט־ טו, עברו 33 זוגות צעירים מ־ 250 משפחות העקורים לשיכונים ב־ תנאי שכירות. לדבריהם רק משפ־ חה אחת נאותה להסדיר את תב־ עותיה בגין רכושה בכפר ונטלה פיצויים ועוד שלושה מבין התוש־ בים קנו בכספם מגרשים ממינהל המקרקעים והקימו עליהם בתים. לחיזוק טענתם כי מעולם לא הושג הסדר בינם לבין השלטונות בדבר פיצוי כל שהוא תמורת רכושם, סיפ־ רו כי לפני כשנה הוזמן סגן יו"ר המועצה המקומית בגוש חלב, שהוא מעקורי בירעם, לפגישה עם מר ראובן אלוני ממינהל המקרקעים במשרדי המועצה המקומית, שם הוצעה תכנית פיתוח אדמות גוש חלב וכן פרצלציה לשם בניית בתים בשביל העקורים. נציגם הודיע אז כי אינו מוסמך לנהל משא ומתן בענין זה ולדבריו נרשם בפרטיכל כי הוא מסרב להשתתף בדיון מ־ חוסר סמכות בידיעו את עמדת ה־ משפחות.

הפגישה עם מאיר

בהתיחסם לנימוק שהועלה על ידי ראש הממשלה בפגישתה עם הסופ־ רים כי קיים חשש ליצירת תקדים אם יוחזרו לכפרם, אמרו כי אם ישראל חזרה והודיעה על כוונתה לפתור את בעיית הפליטים באי־ זור, עליה להוכיח, כשלב ראשון, כי יש ברצונה וביכולתה לפתור בעיות הפליטים שבגבולות ישראל, שהוכיחו את נאמנותם למדינה עוד מימי תש"ח כאשר קיבלו את כו־ חות צה"ל בלחם ומלח. לטענה כי אילו לא ניצלו בשעתו ההזדמנות לשוב לכפר השיבו כי הסתפקו ב־ הבטחות בעל פה מפי קציני צה"ל ומאוחר יותר סמכו על הבטחתו של נשיא המדינה חיים ויצמן וראש הממשלה אז דוד בן גוריון. „איננו מבינים איך יתכן שהממשלה ב־ 1972 אינה מכבדת הבטחות נשיא המדינה וראש הממשלה שניתנו סמוך להקמת המדינה".

גח"ל דוחה פניה לכינוס הכנסת

הנהלת גח"ל, שהתכנסה אתמול בתל אביב, החליטה כי גח"ל מ־ סיק לראות בתביעתם של תושבי בירעם לשוב לכפרם תביעה צודקת. נאמנותם של תושבי בירעם למדי־ נה הוכחה במעשים; אין היא מו־ טלת, מבחינת הבטחון, בספק.

„אולם גם אלה הסבורים כי ה־ ממשלה טעתה, לא יתעלמו מן הגו־ רמים שהניעו אותה לקבל את הה־ לטתה. גח"ל לא יתן יד לשום הס־ תה המתנהלת בקרב תושבי בירעם, או לפעולה בלתי חוקית כלשהי מ־ צידם.

„גח"ל קורא לידידים המארגנים בבירעם להימנע מאיומים בהתעו־ רבות חיצונית ומלחצים אחרים, כדי לאפשר, בתנאי ארגעה מוחלטת, ל־ שוב ולדון בעניינם.

„הנהלת גח"ל דוחה את פניותי־ הן של סיעות רק"ח העולם הזה, לזמן יחד עכן כנס מיוחד של הכנסת".

ההנהלה החליטה להטיל על נציגי גח"ל לבקש את ראש הממשלה ל־ קיים עמם שיחת־בירור על הבעיה.

עמדת אליאב

סופר „הארץ" בחיפה מוסר:

„לדעתי ראוי שהממשלה תדון מחדש בבעיית עקורי בירעם. כי בטחונה של המדינה לא ייפגע בשל כך" — אמר אתמול מר אליאב בפגישתו עם עתונאי חי־ פה. הוא הסביר כי לדעתו „עצ־ מת המעגה של תושבי המקום לשעבר היא אולי בתוך חודש".

הארכיבישוף ראיה ביקר את־ מול בבירעם והשתתף באסי־ פת עקורים ומסר להם פרטים על השיחה עם ראש הממשלה. הוא הודיע כי המאבק „יימשך בשבוע הבא ויכלול כנס הזד־ הות בירושלים ב„מרחית ה־ מצרבית בהשתתפות מאות יהו־ דים וערבים.

קבוצה קטנה מאנשי שי"ח ד מצפין בירושלים שהגיעה לכפים, בהזמנה של ידי העקורים.

בן ישראל יחדש היום תיווכו בעלית

מאת סופר „הארץ"

הממונה על יחסי העבודה, עו"ד גדעון בן ישראל, ינסה לחדש היום את מגעיו עם הנהלת עלית והשוב־ תים לאחר שאתמול לא היו שיחות בין הצדדים המתנוך.

בשיחות שהתקיימו שלשום בין הצדדים יחד עם מר בן ישראל לא הועלו הצעות ולא חלה התקרבות ביניהם. איש הנהלת עלית, מר אורי אבין, מסר כי אין כוונה לסגת מ־ עמדות ההנהלה. הוא אמר: "האם יש ספק למישהו במדינה שלא נוותר להסתדרות ?"

מר אבין אמר עוד כי נוצר מחסור של מוצרי הקונצרן במספר חנויות מכולת בגוש דן. בשאר המקומות לרבות רשת הסופרמרקטים יש עדיין כמות מספיקה של מוצרי שוקולד, קפה וממתקים. הוא הוסיף כי אם יפתחו מחסני עלית תהיה אפשרות לספק את התצרוכת לעוד מספר שבועות.

בשלב זה החליטה הנהלת עלית שלא לנסות לפתוח את מחסניה בכח. הבטחה זו ניתנה למר בן ישראל תוך הגבלתה למספר מצומ־ צם של ימים שבהם ינסה לתווך בין הצדדים.

העובדים פירסמו אתמול גילוי דעת בו הם מבקשים מציבור הפו־ עלים בארץ לתרום כסף להמשך מאבקם. תרומות אלו יש לשלוח, מציין גילוי הדעת, לחשבון מס' 05/270037 בבנק הפועלים סניף רמת גן.

נסתיים קורס הסבה מקצועית למהנדסים העולים

(ע). מסיבת סיום לקורס ראשון כסוגו של הסבת מהנדסים עולים חדשים למקצועות ההוראה, נערכה אתמול בבית הספר אורט בנתניה.

מר א. רייכמן מנהל בית ספר אורט במקום, מסר כי בקורס הש־ תתפו 43 איש, מהם 34 מהנדסים במקצועות אלקטרוניקה חשמל ומכ־ ניקה, אשר יורו מקצועות אלה ב־ בתי ספר מקצועיים.

19 ממשתתפי הקורס היו מורים למתמטיקה, פיסיקה וכימיה בארצות מוצאם. כל משתתפי הקורס שובצו כבר בעבודה.

שר הבטחון משה דיין סייר אתמול לאורך תעלת סואץ. בילוו אליו אלוף ישראל טל ראש אג"ם (מימין), אלוף פיקוד דרום אריאל שרון (משמאל) ומפקד הכוחות המשוריינים בסיני אלוף דן לנר (מאחור).

פרשת משטרת פתח תקוה

קשריו של מנהל מפעל עם קציני משטרה ✱ חשד לטובות הנאה

מאת רן כסלו

ביום ג' ב־9.30 בערב טילפן מ"מ מפקד מחוז הדרום במש־ טרה, תת־ניצב אהרון שלוש, לביתו של מפקד משטרת פתח־ תקוה, פקד אנשל ליאופולד וה־ הודיע לו כי הושעה מתפקידו. שעה קלה אחרי כן הודיע דובר המטה הארצי של המשטרה, נ־ צב משנה מרדכי תבור, לעתו־ נים על השעייתם של מפקד מש־ טרת פתח תקוה וחוקר התחנה רב־סמל ראשון שלום סוויק. ה־ שניים הוחשדו בחריגה מסמכו־ יותיהם בעת חקירה שניהלו ב־ תחנתם. באותה הודעת הדובר גם נמסר כי הענין נמצא בחקי־ רת המטה הארצי כבר מאז יוני.

מה היתה הסיבה להשעיית ה־ בזק ולהודעה לעתונים ? בפרשה כולה חוקר המטה הארצי כמ־ עט חודשיים ולפי ההודעה ה־ רשמית „נמצאת החקירה בעי־ צומה". מדוע צריך היה להודיע לפקד ליאופולד על השעייתו ב־ טלפון ? האם משום שמכתב ה־ השעייה עלול היה להגיע לידיו אחרי ששודרה הידיעה ברדיו ? נראה כי לשאלות אלה יש רק תשובה אחת. ביום ב' השבוע פניתי לדובר המשטרה בבקשה להפגיש אותי עם קצינים האח־ ראים על חקירת „פרשת פתח־ תקוה" הקשרים בין בעל מפעל במקום לקציני משטרה. אמנם נקבעה לי פגישה עם אחד ה־ קצינים הבכירים של המטה, אך עוד לפני שנערכה הודיע המטה בחיפזון רב על השעייתו של פקד ליאופולד.

✱

יסוד הפרשה בסיכסוך עסקי שפרץ בין אחד מבעלי מפעל רם־סרום בפתח־תקוה, מר אב־ רהם פינקל, ובין שותף וציר ב־ אותו המפעל מר חנן אברהם. לפני כשנה נכנס מר אברהם (שהוא גם קרוב משפחה של פינקל) לעבודה כמנהל המפעל, והשקיע בו כ־50 אלף ל"י.

מאז נתערערו היחסים בין מר אברהם לבין פינקל והראשון הו־ דיע על כוונתו לעזוב. הוא דרש שיוחזר לו סכום ההשקעה שלו, וכאשר לא נענה, פנה לבית ה־ משפט המחוזי בתביעה בסדר דין מקוצר על החזרת חוב של 50 אלף ל"י. הענין עבר גילגו־ לים משפטיים והמועד למתן הח־ לטה אצל רשם בית המשפט ה־ מחוזי, השופט וולך, נקבע ל־11 במאי.

ביום ו', 2 במאי, הופיע ב־ ביתו של מר אברהם בבת ים רב סמל סוויק ממשטרת פתח־ תקוה. ערך חיפוש בביתו והו־ דיע לו כי פינקל הגיש נגדו תלונה על מעילה של 300 אלף ל"י ועל זיופים בחצי מיליון ל"י. הוא ביקש מאברהם לבוא עמו לחקירה בתחנת פתח־תקוה והו־ דיע לו כי „כדי לא לבייש אותו לא באו אליו בנידת של המש־ טרה, אלא במכוניתו הפרטית של מר פינקל". הוא גם רמז כי כדאי לו להגיע לפשרה עם פינ־ קל ואז אולי לא תערך החקירה.

השניים לא הגיעו לפשרה ו־ חנן אברהם הוכנס למעצר ב־ משטרת פתח תקוה. למרות ש־ בדרך כלל מתנהלת החקירה ב־ ענינים מסוג זה בדרג של מחוז או מטה ארצי, עמדו הקצינים בפתח תקוה, על ניהול החקירה

פקד אנשל ליאופולד

בעצמם. גם כאשר הגיע לתחנה קצין המטה הארצי כדי לקבל על עצמו את החקירה, סירבו ל־ העבירה לידיו.

ביום א', לאחר שישב יומיים במעצר, הובא חנן אברהם ל־ בית המשפט השלום בפתח תקוה ולדרישת המשטרה הוארך מע־ צרו בשישה ימים. אחרי ישיבת בית המשפט הביא אותו רב סמל סוויק למסעדה בה נפגש עם ה־ מתלונן, פינקל, הושיבם לשולחן נפרד כדי „שיגיעו לפשרה". פינקל הציע לאברהם שיבטל את התביעה נגדו, יחתום על כתב בוררות, ואז הוא — פינקל — יבטל את התלונה במשטרה. אברהם לא הסכים.

אחרי פגישה זו נערכו פגי־ שות, בחסות המשטרה המקומית, כמעט כל יום בין אברהם לפינ־ קל — כל פעם בכוונה לשכנע את הראשון לבטל את המשפט האזרחי תמורת ביטול התלונה וסגירת התיק במשטרה. למרות שרב סמל סוויק כבר מסר, ב־ תחילת החקירה שניהל, לאחד ה־ שותפים ברם־סרום מר גבריאל גרבוב, כי לדעתו אין יסוד ל־ אשמה ולכן המליץ לסגור את ה־ תיק, הוארך מעצרו של אברהם בחמישה ימים נוספים, לפי בק־ שת המשטרה. רב סמל סוויק הסביר אז לגרבוב כי הוא פועל בלחץ מלמעלה.

לבסוף נשבר חנן אברהם ו־ חתם על כתב בוררות ועל ויתור על המשפט האזרחי ופינקל ב־ טל את התלונה. תחילה אמור היה אברהם להשתחרר ללא ער־ בות, אך לפי החלטתו של רב־ פקד פיישר, ראש לשכת הח־ קירות במרחב המרכז, שוחרר החשוד בערבות של 15 אלף ל"י שעליה חתם מר אברהם פינקל — המתלונן.

✱

רקע אפשרי להתנהגותה הת־ מוהה של משטרת פתח תקוה, אשר שימשה למעשה כמכשיר לחץ בסיכסוך בין שותפים ב־ מפעל, נודע עקב חקירה אחרת, אותה ניהלה חברת מודיעין אז־ רחית בקשר למפעל רם־סרום. החומר, שהחשיד אנשי משטרה, ביניהם קצינים בכירים, בקבלת טובות הנאה שערכן רב, הועבר באמצע יוני למטה הארצי שפתח בחקירה.

התברר כי יש קשרים הדוקים בין מר פינקל לרב פקד פייש־ טר. בשיחה אתי הסביר פינקל כי פיישטר והוא היו ידידים עוד בתקופת לחימתם בשורות הפר־ טיזנים בפולין ובצבא סובייטי. מר פינקל הודה כי תקופה מסו־ יימת הועסק במפעלו בנו של רב־פקד פיישטר וכי הוא מסר לו במתנה רשם־קול עם מקלט ראדיו גרונדיג. כן אישר מר פינקל כי מסר שעונים לאשתו של פיישטר ולבנו. וכי קנה ל־ משפחה מקלט טלוויזיה. את ה־ מתנות הסביר, כאמור, בקשרי הידידות. את רשם־קול מסר, ל־ דבריו, לבנו של רב־פקד פייש־ טר תמורת עבודתו במפעל.

לפי הידיעות שנמסרו לחוקרי המטה הארצי חילק פינקל מת־ נות יקרות ערך גם לקציני מש־ טרה אחרים. גם בניהם של אנ־ שי משטרה אחרים קיבלו מש־ כורת מרם־סרום, כאמור בעדו־ יות. בין השאר הציע מר פינקל לבנו של מפקד משטרת פתח תקוה, פקד ליאופולד להיות מנהל המפעל, אחרי מעצרו של חנן אברהם.

לידי החוקרים נמסרו הוכחות לכאורה כי אנשי משטרה שונים קיבלו מרם־סרום מתנות יקרות לראש השנה. לדברי מר פינקל חנן אברהם הוא שקנה את ה־ חבילות ושלח אותן לאנשי מש־ טרה על חשבונו בלי ידיעתו (של פינקל).

מר פינקל אמר גם כי „כל הפרשה הזאת היא הוצאה של ריב בין קציני המשטרה" וכי מעורב בה „קצין משטרה גבוה במטה ארצי, שהוא קרוב מש־ פחה של שותף שלי לשעבר, נפתלי היימן".

מהנדס עיריית הבירה: נמליץ על מדיניות של בניה גבוהה שתשתלב בתכנית המיתאר

ייקבעו קריטריונים ברורים לאזורים רגישים; ירמיצקי: יש לשתף כל ציבור הארכיטקטים

מאת סופר „הארץ" בירושלים

„בקרוב נמליץ על מדיניות כו־ ללת של בניה גבוהה בירושלים ש־ תשתלב בתכנית המיתאר של ה־ בירה. על פי התוכנית, שתוגש ל־ אישור הרשויות השונות בעיריית ירו־ שלים, ייקבעו קריטריונים ברורים לאזורים רגישים בהם אסור יהיה לאשר בניה גבוהה בבירה" — אמר אמש מהנדס עיריית ירושלים, מר עמיקם יפה, בסימפוזיון על בניה גבוהה בירושלים שנערך באולם שייבר בבירה.

מר יפה ציין כי הוכנו 30 פנורא־ מות מנקודות תצפית שונות בעיר המשמשות כלי־עזר למסגרת מהנ־ דס העיר ולמחלקות התיכנוניות של העיריה עד להכנתו של מודל כולל של ירושלים שיושלם בתוך שנה ו־ חצי.

האדריכל יעקב דש ממשרד ה־ פנים אמר שיש להפסיק לגמד את העיר העתיקה על ידי בניה לגובה.

האדריכל משה ירמיצקי, ממתכנ־ ניו של מלון הילטון, יצא נגד הפ־ נוראמות והשרטוטים המסלפים את צורתו האמיתית של מלון הילטון כפי שתוכנן. לדעתו יש לשתף את כל ציבור הארכיטקטים בקביעת המדי־ ניות לבניה גבוהה בעיר, ולא ל־ סכמו בחדרי חדרים בעיריה.

האדריכל בן חורין הציע להפוך את כל אזור אגן העיר העתיקה ל־ שמורת טבע.

האדריכל קסוטו קבע שהבניינים הגבוהים המתוכננים בעיר מהווים מציבה של אלה שתיכננו אותם.

יו"ר המועצה לארץ ישראל יפה, יהודה האורחי, ביקש ממהנדס ה־ עיר, בעקבות דבריו שאין להתיר בניה באזורים רגישים, כי יכריז קבל עם שאין להתיר את הקמתו של מלון הילטון בשיפולי הר הצו־ פים. לדעתו שום פנוראמה ושרטוט אינה מסלפת כמו הבניינים עצמם הנוקמים לאחר מכן, הראיה: בית־ הם טבריה וקרית וולפסון.

מוסדות עבודה יחליטו בקרוב על דרך הטיפול בדרוזים

מאת נחמן פביאן, סופר „הארץ"

מוסדות העבודה יחליטו בימים ה־ קרובים אם למסור את הטיפול ב־ דרוזים למשרדי הממשלה השונים או להשאירו בידי לשכת היועץ ל־ ענייני ערבים במשרד ראש הממ־ שלה — נודע אתמול ממקור מוסמך.

בעקבות התביעה של המשמרת ה־ צעירה לפטר את היועץ לענייני ערבים מר שמואל טולידנו מתפקי־ דו, ביקש ראש המחלקה הערבית של העבודה, מר מרדכי אלון, להפסיק את המיתקפות האישיות.

סגן שר התקשורת, ח"כ שייך ג'אבר מעדי, פנה אתמול במכתב לראש הממשלה וטען כי הגוף ה־ מתקרא הועדה היהודית־הדרוזית של המשמרת הצעירה מעוות את פני ה־ מציאות בפנייתו לפטר את היועץ.

פניה דומה יצאה אתמול לראש הממשלה מכנס ראשי מועצות מקו־ מיות דרוזיות שהחליטו לתבוע את הפסקת הטיפול של המשמרת הצעי־ רה בעניני הדרוזים.

ראש מועצת ראש פינה רוגז על הטלוויזיה

(ע). ראש המועצה המקומית ראש פינה, אמר אתמול כי הוא מתכוון להגיש תביעה משפטית נגד ה־ אחראים על שידורי הטלוויזיה „ה־ מתנכלים למושבות הותיקות ולראש פינה".

ראש המועצה, מר הרמן הרשקו־ ביץ, מסר כי מפיקי השידור הראו תמונה מעוותת של ראש פינה במ־ לאת 90 שנה ליסודה.

שלוש פעמים, בזו אחר זו, סיירה הטלוויזיה אצל הביטניקים החיים בשולי החברה בראש פינה כאילו הם מייצגים את המושבה וערכיה, אמר.

לפיכך פנה ראש המועצה לעו"ד כספי במגמה להגיש תביעה מש־ פטית על „השמצת המושבה בעיני עולים וותיקים הרוצים להשקיע ול־ השתקע בראש פינה".

השידורים, הביאו נזק בלתי מ־ שוער לתדמיתה של המושבה — הוסיף.

ראש המועצה הטעים כי לא ב־ מקרה התלוננו ראשי מטולה, רא־ שון לציון זכרון יעקב וראש פינה על עיוות דמותן של המושבות ה־ ותיקות. מטעם הנהלת הטלוויזיה, נמסר כי בשלב זה אין תגובה.

✱ ביטול מילווה הסכון מע־ בידים ואי הכללתו בסעיפי הצעת התקציב לשנת 1972/73 — דרישה זו העביר לשר האוצר יו"ר הנהלת לשכת התיאום של הארגונים הכל־ כליים, מר יצחק זיו־אב. מוסדות הלשכה, שדנו בנושא זה, החליטו לדרוש מהממשלה לקיים התחייבו־ תה לביטול המילווה שהוטל בזמנו על כל אזרחי המדינה, בעקבות בי־ טולו החלקי — לגבי העובדים בלבד.

✱ הסכסוך בין ישובי רצו־ עת עזה ובין משרד התקשורת על רקע תשלום אגרה מלאה בעד מכ־ שירי הקשר שבהם משתמשים ל־ צורכי בטחון, הוסדר לאחר ששר ה־ תקשורת מר שמעון פרס פסק כי הישובים שברשותם מכשירים אלה שנרכשו בהמלצת צה"ל, ישלמו רק 25 אחוז מהאגרה, כלומר בין 12.50 ל־32.50 ל"י.

תוך 30 שנה תוכפל אוכלוסיית המזה"ת

אלכסנדריה, 9 (עי"צ). תוך 30 שנה תוכפל אוכלוסיית המזרח התיכון — הודיע המשרד האזורי של ארגון הבריאות העולמי באלכסנדריה. הכ־ פלת האוכלוסייה צפויה אם ימשכו התנאים הקיימים עתה — נאמר בהודעה.

דירות יפות...יפות בבית בכור

מרכז מגורים אקסקלוסיבי ברמת־גן (בקרן הרחובות ביאליק־ז'בוטינסקי־מקדונלד)

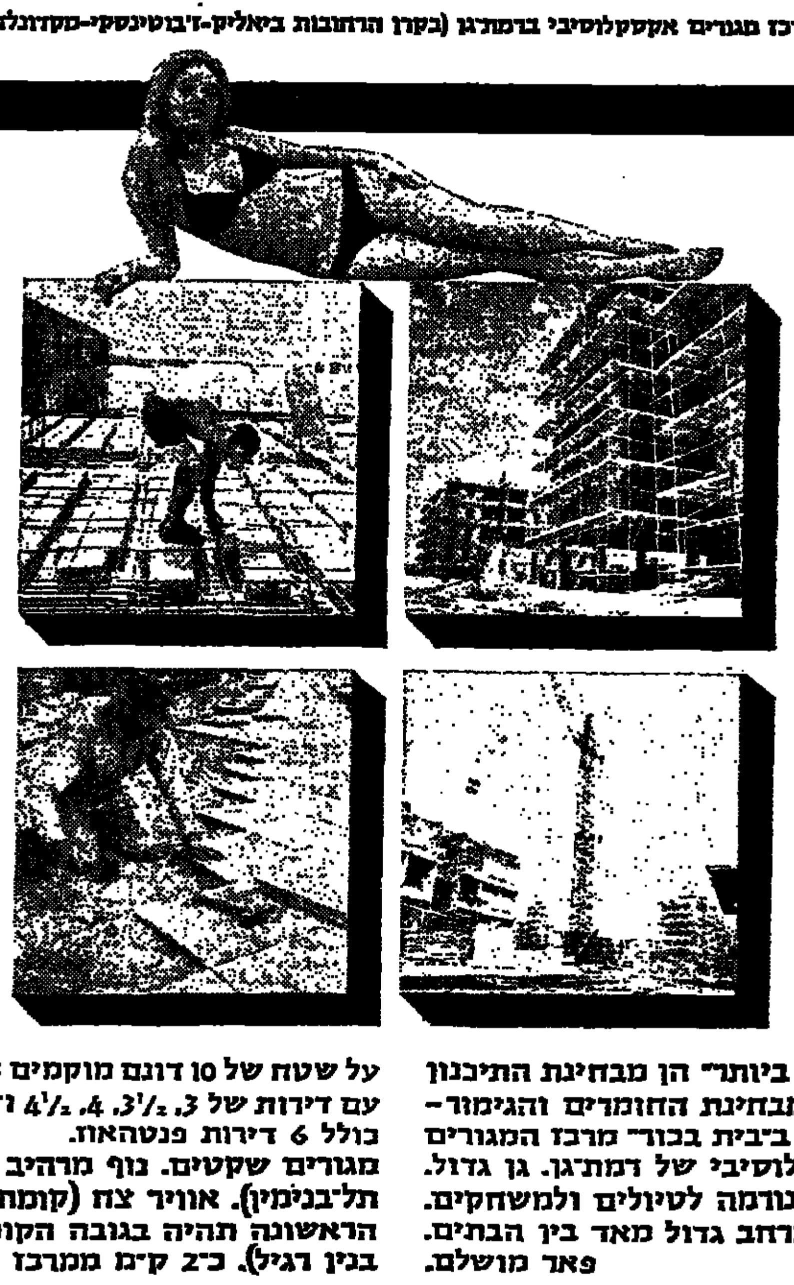

הדירות "היפות ביותר" הן מבחינת התיכנון והחלוקה והן מבחינת החומרים והגימור־ מוקמות עתה ב"בית בכור" מרכז המגורים האקסקלוסיבי של רמת־גן. גן גדול. פנורמה לטיולים ולמשחקים. מרחב גדול מאד בין הבתים. פאר מושלם.

על שטח של 10 דונם מוקמים 3 בנינים בלבד עם דירות של 3, 3½, 4, 4½ ו־5 חדרים כולל 6 דירות פנטהאוז. מגורים שקטים. נוף מרהיב (ליד שכונת תל־בנימין). אוויר צח (קומת המגורים הראשונה תהיה בגובה הקומה ה־4 של בנין רגיל). כ־2 ק"מ ממרכז צפון ת"א.

ההרשמה לרכישת דירות החלה.

לקבלת פרטים פנה בא אל

אחים בכור

רמת־גן, בשעות הבנייה (בית בכור בקרן הרחובות ביאליק־ז'בוטינסקי־מקדונלד) ■ טלפון 757041, 731196

דירה טובה בבית טוב - דירה ב"בית בכור" ר"ג

לילדי חיפה והסביבה!

אנו
הדובון המוסיקלי
"ציטה" הקוף
"בוני" השפן
הפודלים האפורים
וגם אני
"עוזי" הצלם

מזמינים אתכם לחלון הראוה של זיניוק את מיכלין ה"כל־בו" לכל גיל ולחזות במבחר הדגמים של מכירת סוף העונה

כיף לא נורמלי לבני הנעורים!

אנו עליזים ושמחים לראותכם כל יום בין 8.00 בבוקר עד 17.00 אחה"צ (בתנאי שאין הפסקת חשמל) ובימי ג' ו־ו' עד 14.00.

זיניוק את מיכלין בע"מ

דרך העצמאות 55, חיפה.

هكذا من الأصل

مكذا من الأصل

חקלאות * פרדסנות * הדברה

תמורות בדמותו של הכפר הישראלי

מאת שמואל פוהורילס
מנהל האגף לסקר וייעול כלכלי של המרכז לתכנון במשרד החקלאות ומרצה בכיר באוני. ת"א

במשך שנים רבות היתה קיימת זהות כמעט מוחלטת בין המסגרת הכפרית כצורת ישוב לבין החקלאות כתוכן כלכלי של מסגרת זו. אך במדינות צעירות ודינמיות, חופשיות מהשמרות של הכפר ה־קונבנציונלי היתה החקלאות המגזר הדומיננטי בכפר. זהות זו בין מושג „חקלאות" ובין מושג „כפרי" שייכת בישראל להיסטוריה. זאת היא היסטוריה מפוארת של פיתוח ענף כלכלי מן הטובים בעולם מבחינת רמתו ומן המקוריים מבחינת הדגם שהוא מייצג.

הדילמה של הפיתוח

אין ספק שפיתוח החקלאות בישראל היה יעד לאומי ממדרגה ראשונה. שום ענף כלכלי לא הועמד בצורה כזאת במרכזו של רעיון ו־מעשה מדיני וחברתי. יתכן ואפשר להשוות את עמדתה של החקלאות במחשבה המדינית של ישראל עם עמדתה של החקלאות בתורת הפיזיוקרטית או עם עמדתה של תעשיה כבדה בגישת הפיתוח הכלכלי ה־סובייטי.

אך ההתפתחות הכלכלית של ישראל בכלל ושל החקלאות בפרט הביאה לכך, כי חקלאות מודרנית וממוכנת מגדילה את כושרה הייצרני במקביל לירידת משקלה במשק הלאומי.

החקלאות הישראלית, המעסיקה כיום פחות מ־9% מכלל המועסקים, 6% מכלל ההון המושקע והתוספת 6.9% בתוצר הנקי, איפשרה למדינה להגיע לעצמאות כלכלית מבחינה חקלאית. הכוונה כאן לכך שחקלאות זו מספקת יותר מ־75% של צרכי האוכלוסיה בתוצרת חקלאית והיצוא שלה לא רק מאזן את ה־יבוא החקלאי אך עולה עליו בהדרגה. אפשר לאמר שזהו בשלב זה מגזר היחידי בכלכלה הישראלית אשר מספקת את הביקוש של ה־אוכלוסיה תוך מאזן מסחרי חיובי. נראה כי זאת היא תופעה מרכזית בפיתוח החקלאות הישראלית. מת־ברר גם מתוך תכנית החומש 1970—1975, כי בשנת 1975 משקלה בתוצר הנקי ובתעסוקה יהיה נמוך אף יותר אך יעלה משקלה בהשקעות. לדבר זה משמעות כלכלית חשובה: החקלאות תעמוד בפני תחרות חזקה על גורם יצור אוניברסלי לכל ענפי המשק הלאומי שהוא ההון — וזאת במצב שבו מיצתה כמעט את עמדתה המונופוליסטית בשני גור־מים המספיקים לה — בקרקע ובמים. תופעות אלה של ירידת משקלה במשק הלאומי במקביל ולמ־רות לעליית היצור ותוך תחרות על ההון עם מגזרים אחרים מעי־דים על התגברות מגמות אובייקטיביות המכוונות לשינויים סטרוקטורליים בחקלאות ובכפר. מתברר כי גם חקלאות מפותחת אינה יכולה למנוע את משבר הכפר. ירידה בכלל האוכלוסיה במשכת ותוך 13 השנים האחרונות ירד המשקל מ־24.2% ל־17.4%, כולל האוכלוסיה הערבית. העדר האיזון בין צורות התישבות שונות, השפעת העיר על המשק והחברה הכפרית והרצון לא לפגר אחרי התפתחות הטכנולוגיה ועליית רמת חיים גרמו להטרוגניזציה של הכלכלה הכפרית. בשנת 1970 43% בלבד של המועסקים — תושבי הכפר הישראלי עבדו בחקלאות, כלומר 57% עבדו בתעשיה, בשרותים, במסחר וכו' בכפר ובעיר קר מחוצה לו. תמונה יותר ברורה מתקבלת כאשר מנתחים צורות ה־התישבות השונות בכפר: בשנת 1970 עסקו בחקלאות רק כ־32% מועסקים בקיבוצים, 66% מועסקים במושבים, 20% מועסקים בכפרים פרטיים יהודיים וכ־36% בכפרים ערביים. עובדות אלה מעידות על תהליכי אגרגציה של התעסוקה ב־כפרים, כאשר החקלאות אמנם נש־ארת הענף הגדול מכל ענף אחר אבל לא הדומיננטי לגבי התעסוקה הלא־חקלאית.

תופעה זו היא, לדעתי, נורמלית וחיובית בתנאי ישראל כאשר התע־סוקה הלא חקלאית נשארת ומתפתחת במסגרת הכפר עצמו, כי רק אז מאפשר הדבר שמירה על יציבות יחסית של האוכלוסיה הכפרית, איזון אקולוגי בפיתוח תוך התחשבות בשיקולים חברתיים מדיניים ובלי לפגוע בשיקולים כלכליים. ו־זאת מכיון שפיתוח של הכפר כ־אגרגט רב־ענפי יאפשר גם בחירת אלטרנטיבות פיתוח, היעילות ביו־תר, בלי הלחץ של הייצור בכל מחיר לשם הבטחת פרנסה במקרים כאשר לא קיימת אלטרנטיבה חק־לאית (למשל באזור ההר). אך ה־תנאי העיקרי לכך הוא שינוי ב־קונצפציה ובדגם של התכנון.

הפתרון: התכנון הכלכלה הכפרית

התזית ההתפתחות של החקלאות ב־10—15 השנים הבאות יכולה ל־הצביע על התחום של החקלאות כ־מקור ההכנסה התעסוקה בכפר ה־ישראלי. בשנת 1980 יעסקו בה כ־6% וב־1985 כ־5.6% מכלל המו־עסקים במשק הלאומי והאוכלוסיה הכפרית בשנים אלה תהיה בין 14%—15%.

תהליכי תיעוש חזקים יתגברו ב־משק קיבוצי אשר יעסיק בשנת 1980 כ־25% בלבד מעובדיו בחק־לאות. כתוצאה מכך יש לצפות ל־שינוי האופי הכלכלי של הקיבוץ והוא עשוי לאבד את הדומיננטיות של הדגש החקלאי. החקלאות תשאר דומיננטית בכפר המושבי אשר יע־סיק בה כ־56% מכלל המועסקים. המשק המושבי יעמוד בפני בעיות קשות בתהליך התאמה של גודל יחידות יצור לרמת הטכנולוגיה ה־חדשה. נראה כי יוכל להתגבר על בעיות אלה רק באמצעות התקשרו־יות אזוריות (מפעלים אזוריים) ו־שינויים פנימיים במבנה היצור. ה־כפר היהודי הפרטי יאבד את האופי החקלאי שלו כאשר כ־16% יעסקו ב־חקלאות בלבד וכשר עתידו בפני ההליכי העיור יחולש. כך גם בעבר נוצרו ערים בישראל מתוך מוש־בות. בכפר הערבי אשר תושביו יעסקו במידה רבה יותר בתעשיה תעמוד בעיה של החלפת התעסוקה הלא חקלאית מחוץ לכפר בתעסוקה בתוך הכפר.

על רקע התפתחויות צפויות אלה גובר הצורך באגרגציה של התכנון ומעבר מתכנון החקלאות לתכנון ה־כפר כולו, הן על ידי רציונליזציה של התכנון והן על ידי שילוב של היחידות הכלכליות והאזוריות. תכ־נון מסוג זה יאפשר לעבד קונצפ־ציה כללית של האזור תוך התיח־סות למרכיבים הבאים: אוכלוסיה וכח עבודה, דגמים אלטרנטיביים של המבנה הכלכלי באזור, קשרי הגומלין בין פיתוח חקלאי ופיתוח תעשיתי. האופי הכלכלי של ה־אגרגט האזורי יוגדר על ידי שי־לוב תכניות ענפיות בפרופורציות המבטיחות הן את האופטימליזציה הענפית והן את האופטימליזציה של האגרגט האזורי כולו. ניתוח זרמי הכספים אל האזור וממנו עשוי לג־לות את מידת הפעולה של המכפיל הכלכלי ואת מידת השיפורים ה־אפשריים באזור. פיתוח משולב של החקלאות וענפים אחרים בכפר יפ־תור לתמיד את בעית הפער בין הכנסות החקלאות ומענפים אחרים. ההכנסה המשולבת של האוכלוסיה הכפרית לא תהיה שונה מזו אשר בעיר.

אגרגציה של התכנון תתנגש גם עם המסגרת הפונקציונלית הקיימת כאשר, לדוגמא, תכנון החקלאות בכפר שייך למשרד החקלאות אבל פיתוח התעשיה בכפר, מותנה במש־רד מסחר ותעשיה וכו'. נראה לי כי האופי הססטי והאיטרטי של כל מסגרת פונקציונלית קיימת תהווה הפרעה רצינית ביותר לגיבוש דפוסי תכנון אגרגטיביים, אשר דורשים אפשרויות פיתוח במסגרת מוסדית אחת למשל משרד החקלאות והפי־תוח הכפרי. אך מכיון שהמציאות המשתנה חזקה יותר מדפוסים אשר התגבשו בתנאים אחרים, יש לה־ניח כי בתהליך אטי אמנם אבל עקבי הותאמנה דפוסים אלה לצרכי ההתפתחות.

הדברת עשבים דרך מערכת ההשקיה

חוקרים רבים עוסקים בייעול הד־ברת העשביה במטע, על־ידי בחי־נת חמרים חדשים, שילובים שונים ומועדי טיפול באותם. האולים שי־טות מתן קוטלי־העשבים כמעט אי־נן משתנות, שכן האפשרויות מוע־טות.

בשנים האחרונות יש מגמה להת־קין במטעים השקיה קבועה, אם ב־שיטת הטפטוף או מתזים, או בהמ־טרה. זה נותן מקום לבדיקת האפ־שרות של מתן קוטלי־עשבים מונעי הצצה — דרך מערכת ההשקיה.

מתן דרך מערכת הטפטוף

במשך שנתיים בדקנו את האפש־רות של מתן קוטלי עשבים, במטעי תפוח ואגס — דרך מערכת הטפט־פות. בדקנו חמרים שונים; הם הוכ־נסו לשלוחות הטפטוף במהילה במי־ההשקיה דרך דוד־דישון רגיל.

קוטלי־העשבים מונעי־הצצה הופ־עלו במחצית השנייה של ההשקיה ב־טפטוף, לאחר שמחצית כמות המים המתוכננת הרטיבה את השטח ללא קוטל העשבים. כמות החומר חוש־בה בערך לפי שטח ההרטבה של ה־טפטפות.

התוצאות של ניסויים הקדמיים אלה לא השביעו רצון. במשך כ־חודש ימים לאחר הטיפול לא היתה הצצת עשבים ליד הטפטפות, אך אח־רי־כן התפתחו העשבים על כל השטח המורטב. באגסים, במינון מוגבר של דיורקס, אף היתה פגיעה קשה בעל־וות העצים, ומניעת ההצצה לא הי־תה מספקת.

מניסויים אלה אפשר להסיק, ש־החמרים המקובלים כיום לשימוש ב־מטע — אינם מובלים במידה מספ־קת לכל איזור ההרטבה של הטפט־פה; נראה, שהם מתרכזים באיזור מצומצם ליד הטפטפת, ובכך עלולים לגרום נזק לעצים רגישים.

מתן דרך מערכת ההמטרה הקבועה

המטרה קבועה מתחת לנוף העצים נתנה אפשרות לנסות לתת את קוט־לי־העשבים מונעי־ההצצה — דרך ה־ממטירים; וזה בהתחשב בכך, ש־חמרים שונים אינם גורמים פגיעה בעלווה, כאשר הם ניתנים עליה, גם בריסוס רגיל.

בשנתיים האחרונות מנסים נוטעים אחדים, ביוזמתם־הם, להדביר עשבים בחלקות מסוימות — בהמטרה מתחת לנוף. במעקב אחר טיפולים אלה נוכחנו, שהתוצאות שהתקבלו בחל־קות שונות היו טובות, יחסית. זה נתן דחיפה להתחיל בניסויים בסוד־רים.

כמובן, לפני שניגשים לטיפול כ־זה מתעוררות כמה בעיות יסודיות:

1. באיזה דוד דישון להשתמש? רוב מונעי ההצצה הם אבקות רחי־פות, הדורשות ערבול בעת הרי־סוס. יחד עם זאת אנו שואפים לה־גיע לחלוקה שווה של החומר לכל ממטיר.
2. מתי למהול את החומר בדוד הדישון: בראשית ההשקיה, באמצעה או לקראת הסוף?
3. באיזה קצב צריך החומר לצאת מהדוד?

כאמור, הניסיון שנרכש עד כה בניסויים בחלקות קטנות — הוא מ־צומצם מאוד. לפחות, מועד הטי־פול ברור: כאשר השטח נקי ללא נב־טים. משמעות הדבר, שיש להקדים בטיפול: בעונת הסתיו — בחודש אוקטובר, ובאביב — במרס.

מתוך הנסיון המועט שנרכש, ב־עיקר במטעים סובטרופיים, נראה כי הטיפול הסתוי דרך ההמטרה מצליח יותר מהאביבי, בגלל דגני־הקיץ קשי־ההדברה.

ניסוי במתן קוטלי־עשבים — עם ההמטרה מתחת לנוף

בסתיו 1971 ערכתי ניסוי מסודר להדברת עשבים דרך המטרה מתחת לנוף. בחרתי לשם כך בחלקת פרדס, כי זו היתה החלקה המתאימה ב־יותר שמצאתי, ולכן השתמשתי בה כבמדגם.

הניסוי ומהלכו

שטח בן 10 דונמים ולנסיה וש־מוטי בני 15 על כנת חושחש, על אדמה בינונית, חולק ל־4 חלקות ב־נות כ־2.5 דונמים כל אחת. נבחנו: סימאזין (פרומטול S), 350 גרם ל־ד'; דיורקס, 300 גרם לד'; קורוגרד 500 גרם לד'; והיקש ללא טיפול.

השתמשתי בדוד דישון של 60 לי־טר עם שקית פוליאתילן. החומר הו־כנס לשקית, מעורב בכ־50 ליטר מים. כל חלקה קיבלה כ־25 מ"ק מים לפני הפעלת החומר. אחרי־כן הוכנס החומר למערכת ההשקיה. תוך 30 דקות התרוקן הדוד. אז הוכנ־סה כמות נוספת של מים, כדי לרו־קן את המשקע שבשקית. ההמטרה נמשכה עד כדי מתן 60 מ"ק מים לדונם. פעולה זו נעשתה ב־7.10.71, כשבשטח היו נבטים בודדים של עשבי חורף.

במשך החורף נערכו מספר הער־כות. מביניהן, אביא בזה את שתי האחרונות.

הערכת הכיסוי בעשבים, ממוצעים של 4 חזרות.

התומר	19.2.72	26.3.72
סימאזין	3	4.5
דיורקס	4	6.25
קורוגרד	4.5	7.25
היקש	9.25	10

ההערכות — לפי מפתח מ־1 עד 10, כאשר 1 = נקי מעשבים, 2 = עשבים בודדים, 10 = יותר מ־70% כיסוי בעשבים.

בחלקת הסימאזין גדלו דגניים, גד־מית ותלתן, ובעת ההערכה האח־רונה כבר גבהה הקייצית.

בחלקה הדיורקס גדלו דבקה, גד־מית, תלתן, כוכבן, סוכך בלתי מוג־דר, ובהערכה האחרונה גבהה הקיי־צית.

בחלקת הקורוגרד גדלו דגניים, גד־מית, תלהן, סוכך בלתי מוגדר ו־קייצת.

בחלק ההיקש גדלו, בנוסף לעש־בים שהוזכרו לעיל, גם אמיך קוצני, קייצת שגבהה במשך כל החורף, מ־רור, אמיתה והסוכך הבלתי מוגדר.

לא נראו כל פגיעות בעלוות הע־צים.

זאב ארנשטיין

(מתוך „השדה")

הרווחיות בגידול ירקות

המכון לחקר רווחיות המשק ה־חקלאי הוציא לאור חוברת בדבר „הרווחיות של גידול עגבניות ל־תעשיה בשנת תשל"א" וחוברת בדבר „הרווחיות של גידול ירקות בשנים תש"ל ותשל"א". זו האחרו־נה דנה בבצל גראנו ליצוא, בבצל בית־אלפא, בפלפל סתיו ליצוא וב־גזר ליצוא.

עגבניות לתעשיה — היבול לדו־נם היה כ־4.3 טונות, לעומת כ־3.8 טונות בתש"ל. כמעט כל היבול שימש לתעשיה (רק 1% לשוק ה־מקומי). המחיר לטונה, לתעשיה, היה 170 ל"י (בתש"ל 160 ל"י). מספר ימי העבודה לדונם כמעט לא נשתנה על אף הגדלת היבול. כמות המים לדונם צומצמה: כ־350 מ"ק, לעומת כ־440 מ"ק. בגלל עלית ה־יבול לדונם והמחיר לטונה, גדל ערך התפוקה לדונם מכ־600 ל"י בתש"ל לכ־750 ל"י בתשל"א. הו־צאות הייצור עלו מ־590 ל"י ל־680 ל"י לדונם. הרווח גדל מ־13 ל־65 ל"י מדונם, והתמורה ליום עבודה — מכ־23 ל"י לכ־31 ל"י. הוצאות הייצור לטונה יבול נשארו כמעט ללא שינוי, 160 ל"י בתשל"א לעומת 1.57 ל"י בתש"ל. בחוברת מפורטת גם הרווחיות באופני גידול שונים ובאופני קטיפה שונים (ביד ובמכונה).

בצל גראנו ליצוא — בממוצע, נשתנתה הרווחיות מאד לרעה: מ־רווח של 109 ל"י להפסד של 180 ל"י לדונם. באזורים שונים הושגו תוצאות שונות לחלוטין: בנגב, מרווח כ־150 ל"י — להפסד כ־330 ל"י; בלכיש, מרווח כ־100 ל"י ל־הפסד 155 ל"י; ואילו בגליל התח־תון, מהפסד כ־70 ל"י לרווח כ־110 ל"י. זה בעיקר בשל שוני היבול לדונם. בממוצע ארצי, היה היבול בתש"ל 3.6 טונות לדונם ובתשל"א 2.7 טונות לדונם. מכיון שהמחיר לטונה נשאר ללא שינוי, כ־220 ל"י, נשתנה ערך התפוקה לדונם בממו־צע ארצי מ־810 ל־580 ל"י בקי־רוב. הוצאות הייצור לטונה גדלו מ־200 ל־280 ל"י.

בצל בית־אלפא — היבול הממו־צע לדונם בתשל"א — 4.2 טונות לעומת 2.2 טונות בתש"ל. גם ה־מחיר לטונה היה גבוה בהרבה, 479 לעומת 261 ל"י. במספר ימי עבודה לדונם לא חל שינוי, ופירוש הדבר שמספר ימי עבודה באיסוף לטונה פחת בהרבה, כ־4.6 ל־2.7. כמות המים לדונם נשארה ללא שינוי, כ־850 מ"ק. ההפרש ביבול לדונם ובמחיר לטונה הביא הפרש ניכר בערך התפוקה לדונם (כ־2100 ל־עומת 1675 ל"י). הוצאות הייצור לדונם הסתכמו במשקים גדולים ב־1207 ל"י ובמשפחתיים ב־946 ל"י. הרווח, במשקים הגדולים 891 ל"י מדונם ובמשפחתיים 729 ל"י מדו־נם. בחישוב לטונה, הוצאות הייצור במשקים הגדולים 281 ל"י הרווח 207 ל"י, והוצאות הייצור במשקים המשפחתיים 237 ל"י הרווח 182 ל"י. תוצאה זו טובה לאין ערוך מאשר בתש"ל.

פלפל סתיו ליצוא — היבול ל־דונם נשאר כמו שהיה, כ־2.5 טו־נות. המחיר לטונה יצוא היה 1010 — 1060 ל"י, ובשוק המקומי קיבלו המשקים המשפחתיים 207 ל"י וה־גדולים כ־430 ל"י הטונה. כתוצאה נתקבל מחיר ממוצע של כל היבול — כ־750 ל"י הטונה במשק המש־פחתי וכ־685 ל"י במשק הגדול. בממוצע לכל המשקים היה המחיר בתשל"א כ־740 ל"י, לעומת כ־840 בתש"ל. לכן פחת ערך התפוקה ל־דונם מ־2060 ל־1810 ל"י, בקירוב. לא חל שינוי רב בהוצאות הייצור הממוצעות, הן היו 1360 ל"י לדו־נם בתשל"א לעומת 1330 ל"י ב־תש"ל. אך בין המשקים הגדולים והמשפחתיים היה הפרש ניכר. ה־משפחתיים הוציאו 1270 ל"י לדונם והגיעו לרווח של 610 ל"י, ואילו הגדולים הוציאו 1645 ל"י והפסידו כ־70 ל"י לדונם. ההפרש בהוצאות נובע בעיקר מהוצאות העבודה ו־ההוצאות הקבועות.

גזר ליצוא — היבול הממוצע היה בתשל"א 6 טונות לדונם, לעומת 5 בתש"ל. 25% שימשו ליצוא, 37% לשוק המקומי ו־38% היו עודפים למועצה ולתעשיה. המחיר הממוצע לטונה היה בתשל"א 191 ל"י ל־עומת 164 ל"י בתש"ל. עלית המחיר היתה בעיקר בשוק המקומי. חלה עליה בערך התפוקה לדונם, מ־817 ל־1154 ל"י, והיא היתה מלווה ב־עליה בהוצאות הייצור מ־863 ל־1013 ל"י לדונם. באופן זה נהפך ההפסד של 46 ל"י לדונם בתש"ל לרווח של 141 ל"י בתשל"א. הו־צאות הייצור לטונה גזר כמעט לא נשתנו, כ־170 ל"י, אך בגלל עליית המחיר הממוצע נשאר בתשל"א רווח של 23 ל"י לעומת הפסד של 9 ל"י בתש"ל.

(מתוך „השדה" כרך נ"ב, חוברת י')

„ג'ון דיר" שווה מלוא המחיר

דגם 1020-VU 49 כ"ס

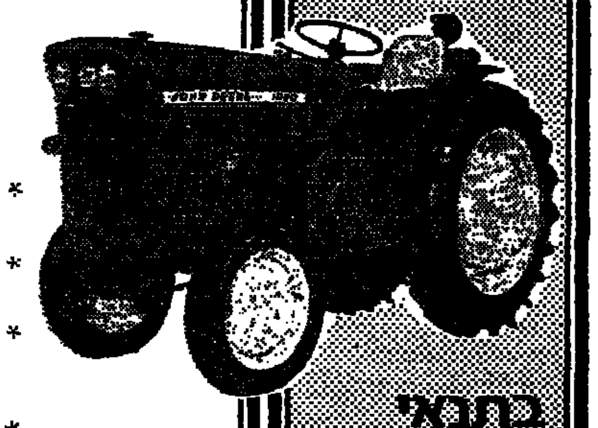

טרקטורים קומפקטיים לפרדס, מטע וכרם לבצוע עבודות ריסוס תיחוח, קלטור ועוד.
* מצוידים במנוע חזק עם רזרבה של כח.
* מעביר כח חי ועצמאי עם הפעלה הידראולית.
* ממסרה high-low.
16 הילוכים קדימה ו־8 אחורה עם שילוב הידראולי.
* הגה הידראולי.
* בלמים הידראוליים עם דיסקיות טבולות בשמן.
כמו כן טרקטורים במבחר גדול לביצוע כל סוגי עבודות החקלאות.

דגם 2020-OU 64 כ"ס
דגם 1020-OU 49 כ"ס

בתנאי אשראי מיוחדים!
למשך 4½ שנים בריבית של 9%
טרקטורים „ג'ון דיר" נבנים ע"י יצרן בעל נסיון חקלאי ולמען חקלאים!

JOHN DEERE

משווקים בלעדיים: המשביר המרכזי
האגף הטכני המחלקה למכונות חקלאיות
ת"א טל. 59955, חיפה טל. 662161, ירושלים טל. 524151, ב"ש טל. 5243

צורה/יהודה ליהוד

מזיני כימיקלים
תוצרת „NIKKISO" יפן

לספיקות של 10,5,3 ליטר לשעה
בלחצים של 10,5,4 אטמוספרות

בדבר פרטים פנה אל:
פישר את פורטר ישראל בע"מ רח' וולפסון 39 ת"א. טל. 821566, 824244
חברה למיכשור ובקרה תעשיתית

„טכנורם" מציגה תוכנית יעילה ומודרנית לשיפור שיטות השקיה בטפטוף

„טכנורם" מייצרת ומפתחת מערכות מתקדמות להשקיה, טפטוף וסינון בגדלים המותאמים ליכולת הצרכן.
איכות מערכות „טכנורם" הגבוהה הוכחה ע"י איפור מכון התקנים בישראל.

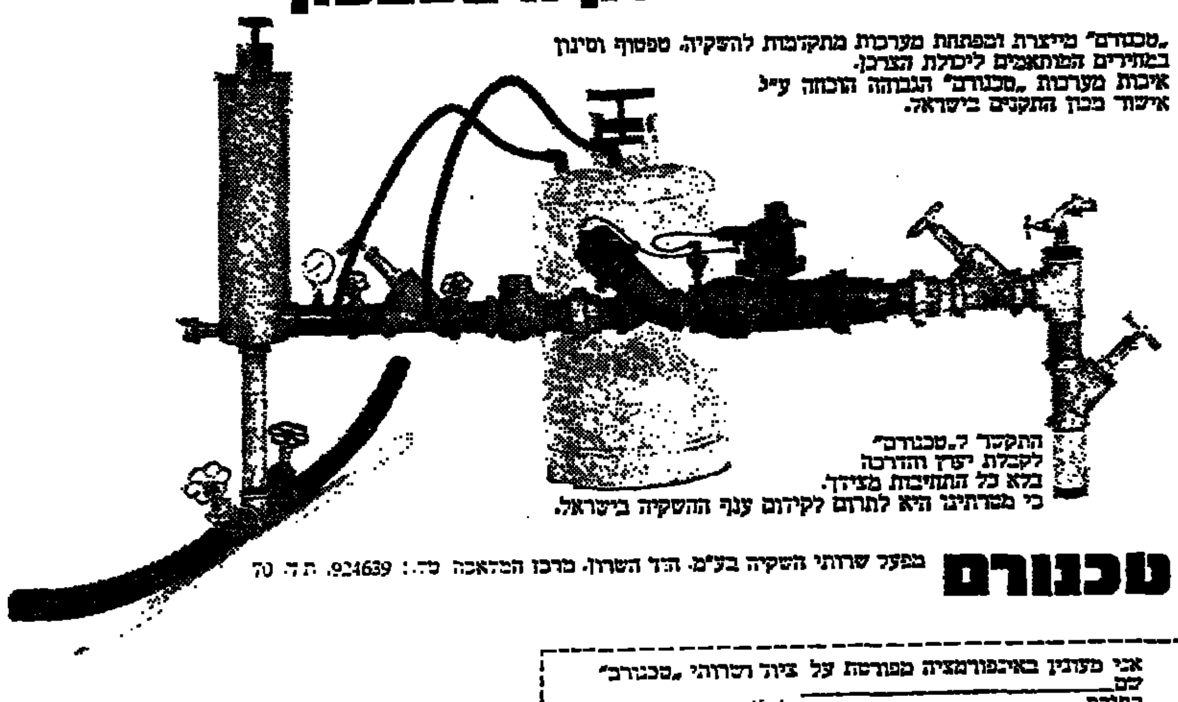

התקשר ל„טכנורם" לקבלת ייעוץ והדרכה בלא כל התחייבות מצידך.
כי מטרתנו היא לתרום לקידום ענף ההשקיה בישראל.

טכנורם
מפעל שרותי השקיה בע"מ. הוד השרון. מרכז המלאכה טל.: 924639, ת.ד. 70

אני מעוניין באינפורמציה מפורטת על ציוד השרותי „טכנורם"
שם ____
כתובת ____ טלפון ____

בהבוהה: ראש בקרה למערכות טפטוף „טכנורם".

המשור הקל ביותר בעולם!
בפרדס, במטע ונוי - שמו הולך לפניו!
רמינגטון - דגם 1972

* 3,5 ק"ג כולל להב ושרשרת!
* 34 סמ"ק נפח מנוע, רב עוצמה
* שימון אוטומטי עם מווסת
* התנעה קלה על־ידי שחרור לחץ ראש
ויתרונות רבים אחרים

הדרכה • חלפים מקוריים • שרות למופת
במרכז ניתן להשיג משורים שונים בכל הגדלים
„אגרוקל", רחוב וולפסון 40, תל־אביב, ת.ד. 1999, טל. 82 36 26
— חינם: מזוודה לכל רוכש —

דיזל־אינז'קטור בע"מ
תקון ושרות למשאבות דלק ומרססים למנועי דיזל

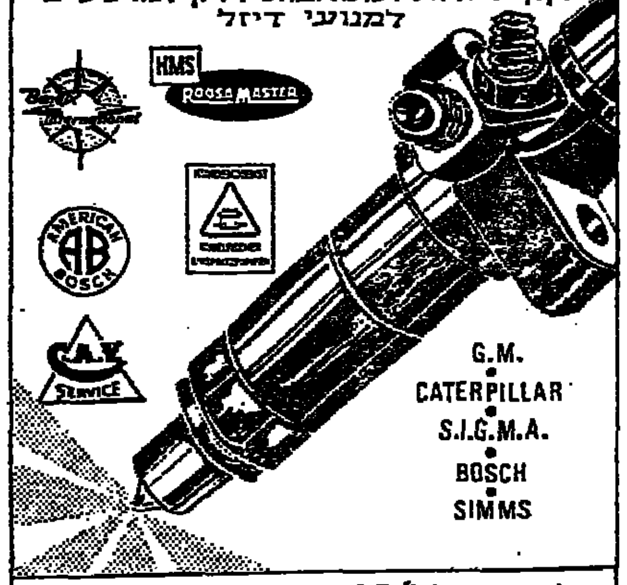

HMS
ROOSA MASTER
AMERICAN BOSCH
C.A.V. SERVICE
G.M.
CATERPILLAR
S.I.G.M.A.
BOSCH
SIMMS

תל־אביב, שד' הר־ציון 108 (קרית המלאכה)
טל. 826675

מ.פ. בע"מ

אבזרי פלסאון חוסכים זמן הרכבה

כאשר אתה עוסק בהנחת צנרת פלסטית
הזמן הוא גורם חשוב.
אם יש לך להרכיב עשרות אבזרים לדונם,
חסכת זמן יקר,
המצטבר לשעות רבות.
אבזרי פלסאון קלים ומהירים להרכבה,
כדאי לך להתעניין בהם.
נשמח לשלוח לך פרוספקט ומחירון,
ללא התחייבות מצידך.

פלסאון
המפעל: מעגן־מיכאל, טלפון 063-99159
מכירות: תל־אביב, רח' קבוץ גלויות 26, טל. 827845
ובכל סניפי המשביר המרכזי — המחלקה הטכנית.

נעצרו 15 חברי הליגה להגנה יהודית לאחר שפלשו לשגרירות פינלנד בתל־אביב

מוחים על גל משפטים נגד יהודים בבריה"מ

(ע). 15 צעירות וצעירים מה־ליגה להגנה יהודית, נעצרו אתמול בצהריים לאחר שפלשו ל־משרדי המחלקה לעניני בריה"מ בשגרירות פינלנד, ברחוב ירמיהו 1 בתל־אביב.

כידוע, מייצגת שגרירות פינלנד בישראל את האינטרסים של ברית המועצות, מאז נותקו היחסים הדיפלומטיים בין שתי המדינות.

מחאה על גל המשפטים

הצעירים פלשו למקום כדי להביע את כאבם נוכח גל משפטים נגד יהודים המתנהלים עתה ברוסיה נגד יהודים המבקשים לעלות לישראל. במהלך הפלישה הורידו הפולשים את דגל פינלנד מעל הבנין והניפו במשך דקות אחדות את דגל ישראל במקומו. הם נשאו כרזות שלח את עמי ויהודים לישראל — רוסיה ל־רוסיה, ולאחר ששהו בבנין כשעה, הובא למקום כוח משטרה שניסה תחילה לפנותם באמצעות שיכנוע. מאחר והצעירים סירבו לעזוב את המשרדים, הוזעק כח משטרה נוסף ואנשי הליגה פונו בכוח. 15 מתוך 25 הצעירים שפלשו לבנין הועברו לחקירה בנפה הצפונית של משטרת מחוז תל־אביב.

רק פעולה ראשונה

מזכיר הליגה, מר יוסף שניידר, אמר, שזו רק פעולה ראשונה בשרשרת פעולות של הליגה נגד גל הדיכוי המחודש של יהודי רוסיה, ובימים הקרובים ביותר ייעשו פעולות נוספות.

עוד נמסר, כי כאשר אנשי הליגה הגיעו לבנין והצליחו בדלת הכניסה, לאחר שמזכירה פתחה להם את ה־דלת — פרצו פנימה, החלו לשיר ולהפריע את הסדר.

עובדי השגרירות ניסו להשפיע על המפגינים והסבירו, כי זה מקום פרטי, השייך לשגרירות פינלנד, וכי לא זו הדרך למחות נגד הסו־בייטים. אולם הצעירים המשיכו ב־סירובם והתיישבו על הרצפה, עד שהובא למקום כח משטרתי שפינה אותם.

יריד חקלאי בשכם

(ל). — דובר מפקדת איזור יהו־דה ושומרון הודיע אתמול, כי ב־15 באוגוסט ייפתח יריד חקלאי ב־שכם, שבו יציגו משרדי החקלאות, המסחר והתעשיה, העבודה, החינוך והתרבות של הממשל הצבאי.

הסכם לשיתוף העובדים ברווחים באולפני הרצליה

ויתרו על תביעות תוספת שכר לשנתיים

מאת סופר „הארץ"

הסכם על שיתוף העובדים ברוו־חים, נחתם השבוע בין הנהלת אול־פני הרצליה לבין מועצת פועלי הרצליה וועד העובדים. על פי ההס־כם ישותפו העובדים במחצית רווחי החברה בשנתיים אלו תמורת ויתורם על כל תוספת שכר בשנתיים הקרו־בות להוציא תוספת יוקר.

על־פי ההסכם יקבלו 85 עובדי החברה 100 אלף ל"י. ב־1972 שית־חלקו בין העובדים לפי רמת השכר, כך שהבונוס ינוע בין 650—2400 ל"י לשנה, יחסית לשכר הקודם.

25 תלמידי תיכון מקנדה וארה"ב משתתפים עתה בקורס מיוחד בן שבעה שבועות הנערך למענם בטכניון, בתמונה נראים חלק מהתלמידים אשר צולמו במרכז המחשבים.

בעיות שמיטה במושב הנעילה של הכנס לתורה שבעל־פה

מאת סופר „הארץ" בירושלים

הכינוס הארצי החמישה עשר לתורה שבעל פה ננעל אתמול במחנה צבאי אי שם בבקעת הירדן. מאות מאזינים, שמעו הרצאות על שמיטה בעמק הירדן בפרט ועל ענייני שמיטה בכלל.

הרב מ.צ. נריה אמר בהרצאתו על שנת השבת כשנה קודש ומצוות ה־קהל בסיומה, כי שנת השמיטה נקראת שבת הארץ והיתה זו שבת אזהרה לאדם לעבוד את הארץ, ושנת השבת המוקדשת להשתלמות וללימוד.

כמעמד הקהל בסוף שנת השמיטה, בזמן סיום שנת הלימודים על־ידי קריאת פרשיות מן התורה בבית המקדש, במעמד כל ישראל והקורא היה צריך להיות המלך. כדי לסמל את הקשר בין כתר מלכות לכתר תורה.

הרב קלמן כהנא, שהרצה על ביי־עור שביעית, אמר שבגלל ביטול שמיטה מדרבנן גלו שבטים מארץ ישראל ולכן ענין זה מספיק להצביע על חשיבות המאמץ לשמור שמיטה אפילו מדרבנן.

הרב יצחק ידידיה פרנקל הרצה על שמיטה בעמק הירדן ועמד בדבריו על ההבדלים בין עבר הירדן לבין ארץ סיחון ועוג ועל מקורו של הרמב"ם שקבע כי ארץ סיחון ועוג פטורות מן המעשר, לפי התו־רה. כן עמד על שיטת החזון־איש, שביעית נוהגת בעבר הירדן ועל הבדלי הקדושות בעבר הירדן בחלקיו השונים.

נחתם הסכם תובלה בין ישראל לאיטליה

לקראת הפעלת אניות הגלגנוע בסתו

(ל). לקראת הפעלת הבנית אניות הגלגנוע בסתו נחתם ביוזמת משרד התחבורה, הסכם עם ממשלת איטליה, לפיו יורשו כלי־רכב (גוררים ונגררים) ישראליים לנוע בגבולותיה של איטליה. כן יותר לפי ההס־כם לכלי־רכב איטלקיים לנוע ב־שטחה של ישראל.

דובר משרד התחבורה, שמסר פר־טים על־כך, מציין כי בהתאם לתוכ־נית, תגענה אניות צים לטריסטה כשעליהן נגררים ברשוי ישראלי. הנגררים יובילו בעיקר סחורות יצוא חקלאי אשר יובלו על גבי הנגררים ליעדן באיטליה וכן דרך מדינה זו לארצות אחרות באירופה.

ההסכם נחתם על־ידי שגריר יש־ראל ברומא ועל ידי תת השר ה־איטלקי, לאחר שמשלחת בהרכב מגן המפקח על התעבורה מר י. תמרי, בתיה אבלין עו"ד מלשכת היועץ המשפטי, מר טל מצים ומר א. גבאי ממשרד החוץ נהלה את המו"מ ב־רומא.

כצפוי כי איטליה תשלח את נצי־גיה לישראל, בנובמבר ש.ז. על מנת לעבד את הפרטים התפעוליים לבי־צוע ההסכם.

המשלחת הישראלית המשיכה ב־דרכה לוינה וניהלה שיחות עם נצי־גי לשכות המסחר, משרד המסחר והתעשיה ומשרד התחבורה האוס־טרי על מנת להציע גם למדינה זו להכנס בהסכם דומה עם ישראל.

כפי שנודע יש סיכויים כי ממש־לת אוסטריה תאות להכנס בהתקש־רות דומה עמנו בספטמבר.

14 אנשי בירעם כופרים באשמה

כל העצורים שוחררו * המשפט נדחה להוכחות

(ע). 14 עצורי בירעם, הובאו אתמול בבוקר בפני שופט השלום בטבריה, מר בר זאב, וכפרו בכל האשמות העבירות המיוחסות להם. העצורים טענו כי הם היו על אד־מתם והשוטרים הורידום ממנה ב־כוח, תוך כדי שימוש באלימות.

עורך הדין אליאס שוקרי מנצרת ועורך דין חיפאי, שניהם מבני ביר־עם, התנדבו לייצג את הנאשמים. המשך המשפט נדחה לצורך שמי־עת הוכחות המשטרה. כל העצורים שוחררו אתמול.

היעדר הסכם תקציבי מעכב פתיחת סניף מד"א במפרץ חיפה

מאת סופר „הארץ" בחיפה

פתיחתו של סניף מגן דוד אדום במפרץ חיפה מתעכבת בגלל אי־השגת הסכם פנימי בין הרשויות המקומיות באזור בדבר השתתפות בתקציב הסניף — על כך נודע מחו־גי מגן דוד אדום בחיפה.

כפי שנמסר, מתנהל זה שבועות משא ומתן עם המועצות המקומיות קרית ביאליק, קרית מוצקין, קרית ים וקרית אתא, בדבר פתיחת סניף, שישרת את כל תושבי הסביבה. מו־עצת קרית מוצקין מתייחסת לעניין בחיוב ואף העמידה דירה למטרה זאת. אך מועצת קרית ביאליק איננה נוטה לשתף פעולה.

אנשי מגן דוד אדום בחיפה טו־ענים, שהגשת עזרה ראשונה וכן מתן שירותי הסעה לחולים תושבי מפרץ חיפה, מבסיס מגן דוד בעיר, כרוכים בקשיים ואיבוד זמן, בגלל עומס התנועה, ומן ההכרח הוא לפ־תור את הבעיה על־ידי סניף משנה במפרץ.

רוטרי רמת גן יעניק 34 מילגות

מאת סופר „הארץ" בגוש דן

34 מילגות שיסתכמו בסך 12 אלף ל"י יחולקו על ידי מועדון רוטרי ברמת־גן. המילגות יימסרו לסטודנ־טים באוניברסיטה ובתי ספר על־יסודיים שהם תושבי רמת־גן ונזק־קים לכך.

יו"ר ועדת המילגות, מר שמעון קורניץ, אמר כי מרבית מקבלי ה־מילגות השנה יהיו תושבי שכונת רמת הסקמה (סלמה ג'). המילגות יוענקו בטקס, שייערך במעמד ראש עירית רמת־גן, ד"ר ישראל פלד, והנגיד האזורי, מר גרשון ריבלין.

* **קואופרטיב דן.** פנה למשרד התחבורה בבקשה לאשר לו פתיחת שלושה קוים: הארכת קו 55 עד לוד ושני קוים בין צפון תל־אביב לראשון־לציון ולהרצליה.

יוצאי המחתרת החלוצית בעיראק מוחים על דברי ספיר נגד ד"ר כץ

ארגון יוצאי המחתרת החלוצית בעיראק שלח השבוע לראש הממש־לה, הגב' ג. מאיר מברק מחאה על דברי שר האוצר נגד ד"ר י. כץ, מנכ"ל המוסד לביטוח לאומי. במבר־ק נאמר בין היתר:

„אנו מוחים על הסגנון שבחר שר האוצר מר פנחס ספיר בויכוחו עם מנכ"ל המוסד לביטוח לאומי בשאלת העוני המכאיבה לצבור רחב ביותר, כאשר מעמד השניים אינו שווה. בויכוח זה משתמש נסיון של השתקה שאין לשאתה בנושא מרכזי הראוי לבירור מעמיק.

„בהזדמנות זו אנו חוזרים ותוב־עים מן הממשלה לתת עדיפות על־יונה לפתרון בעיות העוני ומציעים להקים מכון קבע ממלכתי לחקר בעיות אלה שינחה את הממשלה בנושא", מסיים המברק.

העתקים מן המברק נשלחו לשר החינוך והתרבות, מר יגאל אלון ולשר העבודה, מר יוסף אלמוגי.

דנו בתכנית טרמינל מתחת לעיר העתיקה

מאת גדעון אלון
כתב „הארץ" בירושלים

ועדת המשנה לעניני תכנון ובניה בירושלים, דנה אתמול בתוכנית להצוב מנהרת טרמינל מתחת לעיר העתיקה. על פי התוכנית תהיה ה־כניסה למנהרה מהר ציון והיא תכלול מעליות דרכן ניתן יהיה להכנס לעיר העתיקה ומגרש חניה ל־600 מכוניות.

מגרש החניה אמור לשרת את הרובע היהודי ובתי מלון בעיר ה־עתיקה של ירושלים. נודע, כי את־מול התקיים בועדת המשנה רק דיון עקרוני בתוכנית והוחלט להמשיך בדיון בשבוע הבא. על פי התכנון תיבנה המנהרה אם תאושר הקמתה על ידי החברה לפיתוח העיר העתי־קה.

שלה אלמוג במפרץ אילת ונקנס ב־75 ל"י

בית משפט השלום בתל־אביב גזר על מר יצחק עורבי מבת ים קנס של 75 לירות במוצאו את הנאשם אשם בשליית אלמוג במפרץ אילת — על כך הודיע דובר רשות שמורות הטבע.

ח"כ יוסף תמיר ביקש דיון על ניילית בועדת הכלכלה

תובע להזמין את בר־לב לישיבה דחופה

מאת סופר „הארץ"

חבר הכנסת יוסף תמיר מגח"ל מבקש לקיים דיון דחוף בועדת הכלכלה בהקמת מפעל ניילית ל־יצור חוטי ניילון במגדל העמק.

מר תמיר פנה ליושב ראש הועדה מר שכטרמן וביקש ממנו להזמין בדחיפות ובהקדם את שר המסחר והתעשיה, מר ח. בר־לב, לדיון בענין ניילית בעקבות המאמרים של שמשון ארליך והידיעות שפורסמו בענין זה לאחרונה ב„הארץ".

הוא עמד על העובדה כי ההשקעה שוב גדלה בכמה עשרות מיליונים לירות לעומת האומדן האחרון ולפי הידיעות היא מתקרבת, יחד עם ה־תשתית לכ־180 מיליון לירות לעומת אומדן מקורי של 70 מיליון לירות בלבד. הוא הדגיש כי את ענף ה־חוטים הסינטטיים פוקד משבר בכל העולם וכי מפעלים מסוג זה נסגרים ותוכניות להקמת מפעלים חדשים מופסקות באמצע. אין על כן להבין לדעתו כיצד מתיישב מצב זה עם המשך השקעת למעלה ממאה מיליון לירות מכספי הציבור בתוכנית ש־סיכוייה קודרים מלכתחילה. הוא הדגיש כי במקרה מתפרסם עתה דו"ח מבקר המדינה על 15 חברות וממשלתיות הכולל החלטות רבות על השקעות בניגוד לביקורת ש־נתגלו לאחר מכן כהשקעות סרק. דוגמה בולטת לכך ההשקעה בערד בסכום העולה על 200 מיליון לירות, שספק אם תצמיח פירות. יש לנהוג ביתר חומרה לגבי תוכניות מסוג זה ויש להבטיח שהאחראים לכש־לונות ישאו בתוצאות, רק אז ייווצר יחס אחר לכסף הציבורי — הדגיש מר תמיר.

העלאות ומינויים בסגל הטכניון

הנהלת הטכניון בחיפה מסרה את־מול על ההעלאות והמינויים בסגל האקדמי.

לדרגת פרופסור מלא הועלו ד"ר מיכאל פורת, הנדסה אזרחית וד"ר אריה רם, הפקולטה להנדסה כימית. לדרגת פרופסור־חבר — ד"ר אברהם אלכסנדרוביץ, הנדסת חשמל, ד"ר אליעזר שליפר הנדסת תעשיה וני־הול; ד"ר מיכאל וינברג, ביולוגיה; ד"ר אברהם הרשקו, ד"ר חיים גינז־בורג, בית הספר לרפואה.

לדרגת פרופסור־חבר קליני — ד"ר אלפרד שרמק, בית הספר לרפואה; לפרופסור חבר אורח — ד"ר ברנרד מטקובסקי, מתמטיקה שימושית;

לדרגת מרצה־בכיר — ד"ר גרשון גרוסמן, ד"ר נסים אבואף, הנדסת מכונות; ד"ר לוסיין בן־גיגי, פיסי־קה; ד"ר נתן גלסון — ביולוגיה; ד"ר יורם לניר, הנדסה רפואית ו־ביולוגית; ד"ר עמי ברזילי, ד"ר שמואל אדלמן, בית הספר לרפואה.

חבילות יהלומים נעלמו ונמצאו בנמל התעופה

(ע.). משטרת נמל התעופה לוד טיפלה אתמול בפרשת היעלמן של שתי חבילות יהלומים בלתי־מלוט־שים, שהגיעו ארצה לעיבוד.

שתי החבילות היו רשומות כ־חבילות בעלות ערך, והוכנסו לכספת של מטוס בי.או.איי.סי., שהגיע את־מול.

אולם כאשר נבדקו מסמכי המטוס, לא נמצאו החבילות והתעורר חשש כי נגנבו. אנשי המכס הודיעו על היעלמן למשטרה, זו פתחה בחיפו־שים.

לבסוף התברר כי שתי החבילות נותרו על אחת מהעגלות המובילות את המטענים לבית המכס.

החבילות נרשמו ונמסרו לתעודתן.

פועל אמקור נהרג בתאונת עבודה

(ע.). פועל נמחץ למוות בהתהפך מלגזה שלשום, אחר הצהרים בחצר מפעל אמקור ברחוב גיבורי ישראל בתל־אביב.

המנוח, יוסף אליאס, משכונת נוה שרת, עסק בהעמסת פסולת בחצר המפעל, כאשר נשבר חלק של המכ־שיר הכבד והמלגזה כולה התהפכה ופגעה בו אנושות. בדרך לבית־החולים מת מפצעיו.

10.000 ל"י ו־2000 דולר נגנבו ממכונית בעכו

(ע). — אלמונים פרצו מכונית חונה בעכו וגנבו מתוכה 10,300 ל"י ו־2000 דולר במזומנים, וכן שני שעוני יד יקרים. הגניבה אירעה של־שום בזמן שבעל המכונית, חסן חנג מחיפה, שהה בבית הקפה אבו קריס־טו בעכו העתיקה.

תיקון

במאמרו של דן מרגלית „חשש ביהודה ושומרון" (8.8), נפלה טעות: צ"ל כי היתה תהודה להצ־בעת השר ספיר עם הרוב בשאלת איקרית ובירעם, ולא תהודה להצ־בעת דיין, כפי שפורסם בטעות.

כלל ופרט

נשיא המדינה, מר זלמן שזר קיבל אתמול את מר יצחק ארד, יו"ר הנ־הלת יד ושם. כן קיבל הנשיא את הגב' שרה ארן, שהגישה את ספרו של בע־לה המנוח, זלמן ארן, „חזות וחזון" שיצא בהוצאת עם עובד.

נגיד בנק ישראל, מר משה זנבר, קי־בל אתמול לביקור פרידה את שגריר אוסטריה, ד"ר ארתור אגסטנר, עם סיום תפקידו בישראל.

אסותא — אלישע

נולדו ל:
שרה ואברהם תאומים — בת
מלכה ויוסף בדנר — בת
שרה ויורם כנען — בת
נחמה וישעיהו כץ — בן
אליזבט ומשה הראל — בת
ויויאן — וגנון מרקו — בן

שרות חיתולים הביתה
לפנות לבתי־חולים
'אסותא' 'אלישע'
תל־אביב 245215 — חיפה 87414

מועצת רמת השרון מבקשת ביטול הבג"ץ בעניין בריכת השחיה

בלקין: העותרים העלימו עובדות מהותיות

מאת סופרו הכלכלי של „הארץ"

המועצה המקומית רמת השרון ביקשה מבית־המשפט הגבוה לצדק לדחות את העתירה שהגישו ארבעה חברי סיעת המערך במועצה, בעניין מסירת עבודות בניית בריכת שחיה לקבלן ללא מכרז („הארץ", יום א').

בתצהיר, שהוגש השבוע לבית־המשפט, טוען ראש המועצה, מר פסח בלקין, כי „העותרים באו לבית המשפט שלא בנקיון כפים, והעלימו עובדות מהותיות".

השטח נחכר והוזנח

העובדות, כפי שמגוללת אותן ה־מועצה המקומית הן אלו: הפועל ד־רות חכרה לפני שנים רבות מגרש ברמת השרון, לעריכת משחקי כדור־רגל. זה ארבע שנים שאין משחקים עליו, ואף אין מטפלים בו. ראש המועצה החליט לבנות במקום בריכת שחיה. סיעת המערך הציעה להסתדרות לבנות את הבריכה ללא מכרז, אך זו סירבה. מר עזרא בך יעקב, שהוא אחד העותרים לבית־המשפט העליון, הציע למשקיע מ־חו"ל לבנות את הבריכה ללא מכרז, אך לא הצליח. מר בלקין עצמו (לדבריו בתצהיר לביהמ"ש) התקשר עם אגודה ספורטיבית (ברית מכבים עתיד), ורק לאחר שזו סירבה, הת־קשר עם יזם פרטי.

מניעים פוליטיים

מר בלקין אינו מכחיש כי מסר את בניית הבריכה ללא מכרז, אך אומר כי העותרים עצמם הציעו ל־אחרים לבנות את הפרויקט ללא מכרז. הוא טוען כי סיעת המערך מנסה לחבל בבניית הבריכה, ממני־עים פוליטיים (המערך באופוזיציה ברמת השרון). כן הוא אומר כי הודיע מראש למועצה שיהיה דיון בבניית הבריכה, וכן הוא עומד לקבל את אישור משרד הפנים כדרוש בחוק. בנוסף לכך סובר מר בלקין, על פי יעוץ משפטי שקיבל, כי אין צורך במכרז לפרויקט זה.

העותרים פנו תחילה לבית־משפט השלום בתל־אביב, וביקשו צו מני־עה. בית־המשפט דחה את בקשתם נגד הקמת הבריכה וציין כי העות־רים לא הוכיחו שיש להם זכות כלשהי על השטח הנדון.

פושטת רגל נידונה למאסר על מתן שיקים ללא כיסוי

בתי־משפט משטרה

(ע). אשה בת 41 מתל־אביב, פו־שטת רגל אשר נתנה כ־20 צ'קים ללא כיסוי, נדונה אתמול למאסר שנה וחצי בפועל ועוד שנה מאסר על תנאי, בבית המשפט המחוזי בתל־אביב.

התובע, עו"ד יצחק וינוגרד מ־פרקליטות מחוז תל־אביב, האשים את ליליאן גולדמן מרחוב השופטים 25 בתל־אביב, בקבלת אשראי ב־מרמה בהיותה פושטת רגל ובמשי־כת צ'קים ללא כיסוי.

הסניגור, עו"ד אבנון שובל, הו־דה באשמה בשם הנאשמת. מהברור כי ב־1 ביולי 1971 הוכרזה כפוש־טת רגל וכבר נידונה בעבר למאסר על תנאי בשל משיכת צ'קים ללא כיסוי. בחודשים הראשונים של ה־שנה ערכה סיבוב קניה במקומות שונים בארץ ובכל מקום השאירה צ'קים ללא כיסוי.

השופט דב לוין קבע בפסק דינו, כי היתה זו התפרקות חסרת רסן של הנאשמת ופגיעה בציבור רחב של סוחרים. היא ביצעה את העבירות בשיטתיות, אף שמאסר־על־תנאי היה תלוי ועומד נגדה. השופט קבע כי במצבה כיום מהווה הנאשמת מפגע לציבור ולכן הטיל עליה מא־סר שנה, הפעיל את המאסר־על־תנאי לחצי שנה והטיל עליה מאסר על תנאי לשנה נוספת.

תיאטרון המריונטות של אנדרה טהון

בפסטיבאל הישראלי
מאת ד"ר חיים גמזו

(בתיאטרון הרומי בקיסריה)

שלשום בליתי ערב מענין ומקורי בתיאטרון הרומי של קיסריה. מריו־נטות הן מה שאנו רגילים לקרוא בשם „תיאטרון בובות". יש שיטות אחרות בהפעלת הבובות. יש בובות המופעלות על־ידי ה„מוביל" שמח־זיק אותן במקל מוסתר מתחת ל־תלבושות, ומנענע אותן לנוע בבמ־שות. כמעט אקרובאטית (זאת אצל אנדרה טהון), להביע את רגשותיהן, רגשותיהם, בראותנו אותן בעיקר רגשותיו של יוצרן ומפעילן טהון. יש בובות המופעלות על ידי חוטים (כזאת היתה „להקת הצץ" הנפלאה של ד"ר פאול לוי המנוח, שהיה איש אמנות מובהק). יש גם מריו־נטות מסוג הקאראגיוז הטורקי, עם דמויות קבועות, „טיפוסים" מובה־קים, המזכירים את הקומדיה דל־אר־טה. הן עשויות מצל־גבלים וע־דיין ממלאות תפקיד של בידור עמ־מי בארצו של אתאטורק.

גם אצלנו בארץ, לפני עשרות שנים, היו מהלכים „תיאטרונים" נודדים אלה בערי ובכפרי ארץ יש־ראל וגם לרובעים של תל־אביב ה־גיעו. טורקים, ארמנים וערבים היו עוברים בחוצות ומכריזים על „סי־נמה — קרי: סינמה! — באלאש", היו נהדים עם פרוז'קטור פרימי־טיבי ושיקופיות סטאטיות ומקרינים זאת על בד זעיר שכל אחד מעמנו היה רואה את המתרחש על דרך „עי־ני משקפת" מסוג „פאנורמה" שהיו משעשעים רבבות ילדים בני כל ה־עמים שכבנו ואותנו.

בציילון, תיילנד ובעוד ארצות ב־מזרח הרחוק יש „בובות" עשויות עור מונעות על ידי תנועות אבריהן הגמישים והמצחיקים: אך לשיא ה־רמה הגיע, „הבונראקו" ביפן, ה־אטרון בובות גדולות למדי עשויות במתכונת תיאטרון־השחקנים היפני (הקאבוקי, ה„נו") ומוביליהן מחזי־קים אותן כמדבר־מן־הבטן („ואנ־טרילוקי") הצרפתים והאחרים באי־רופה, שהיו בידי המוקיונים אמצעי בידור והצחקה והבעת תוגה, ומו־ביליהן היו הבת־קול שלהן בחיקוי קולות ושפות בדיבור ובזמר.

אנדרה טהון הוא אמן הבידור יו־צא מגדר הרגיל המקובל. יש בו מן הליצן המצחיק ומן המוקיון ה־מזיל (כמעט) דמעה. קולו הוא כמו מקהלה שלמה, עשירת אינטונאציות, ניואנסים, מבטאת את עצמה ברוב ההומור ופיוט. הוא האמן בעל הטעם יודע להלביש את „שחקניו" ושחק־ניותיו: הציפורים, אביזרי לבוש, מבני־ גנים. שיש בהן מן הבורלסקה גודש של שפע־חן. המריונטות שלו וידיו (שאני זוכר עוד מפתיחת־הליצה לאקליוו, של בריג'ים סאבורו) מדברות ומדובבות ומעוררות אסו־ציאציות יותר מרב־מלל.

יש באנדרה טהון, מן הליצן ומן השחקן הפייטן גם יחד. הוא הכוכב הבלעדי של להקתו, המורכבת לא רק מבובות מקוריות מאוד בהופעתן ובד־„מישחקן", אלא גם מארבעה רק־דני־כישנה ורקדנית תמרת. ה־מסייעים לו לשלוט באופן מוחלט על הלהקה: על גמדיה נושאי האשליה הויזואלית על כתפיהם ועל „ענ־קיה", בני־אנוש. יש לו כושר קומו־ניקציה מופלא עם כל סוגי הקהל ולשון־הבידור המקורית שלו היא כפולה, (צרפתית ואנגלית).

הוא יודע כמלכה את סוד האימ־פרוביזציה ועושה זאת בקלות ובי־הומור בלתי אמצעיים. טהון ממלא את תפקידי המקשר, השחקן, המח־זאי, הבמאי, התפאורן וה... המנחה. כמעט כל ה„הבובות" או ה„סיפו־רים" שלו הם מלאי הומור ומתו־בלים בסאטירה פקחית ועוקצנית. „פאפוטף" — הפטפטן כך קורא הוא לכפילו המזור — לבובה המיוחדת, זהו הפטפטן שאין לו תקנה — הוא מפל ובתוך כל המיניאטורות המ־בוצעות בשלמות מפתיעה.

הוא מרקיד „חיילים־גמדים" ו„עלמות כפריות זעירות" והדגים ב־חן רב את ציד „הקיקלי אחר ה־פרפר", בו התעלה הפרפר לפסגת גמישות כמעט של באלרינה... מחול „האליל הסיאמי" מפתיע באותנ־טיות כמעט מלאה של תנועות־קסם המתובלים בקורטוב של ארוטיזם אכזוטי, בן המזרח הרחוק. ה„סטריפטיז" מפתיע ומהנה בהרמית הסטינוגראפית של ארוס ל... מבוג־רים (מאד) ...„המלתחה" — היה סיפורם של עצמים המתעוררים ל־חיים והמתמזגים לדמות בת־יענה ססגונית.

רצוי שתי פנינים שקשה שלא ל־הזכירן: „כאב לב" — סיפור אה־בתו הראשונה של אדם בודד שמ־ציע מיטת־כלולות ו...הכלה איננה ויש לשער כי גם לא תהיה לעולם... ולבסוף „פלום החול" — הרפתק־אותיו הרומנטיות של „החול" עם ה־שבלול, היה סיום ראוי לערב ה־מוצלח.

הסתייגות אחת יש לי: התוכנית כולה בצירופה השונים ארוכה מדי ומה גם שההופעה עשויה לא ל־אמפיתיאטרון הרומי של קיסריה ה־מכיל (כשהוא מלא) אלפי אנשים, ואף לא לאולם „היכל התרבות". זהו סוג בידור תרבותי רבי־כשרון, אישי כאה. הדרוש קומוניקציה מרובת מקרוב באולם לא גדול. חמים באו־וירתו ובתגובותיו של הקהל נהיה זה משגה לכוון הופעה זו למקומות רבי־מידות מדי, שאינם מתאימים לאופיו של סוג אמנות בידור מ־צויינת זו.

הטכסטים אינם נשמעים כבר במ־חציתו של האמפיתיאטרון להיו צו־פים רבים שביטאו את מחאתם „ב־קול רם: לא שומעים!" ויכול אני להעיד שאכן צדקו.

תוכניה זו דורשת „תוכנית מצומ־צמת יותר במתכונתה הראשונה או השניה או יצרך להצגה סוג־בידור שונה לגמרי: כולה, כמות שהיא היא מכבידה בביה מוחשית על ידי שתי „מערכות" בנות 40 דקות כל אחת.

אך עם כל אלה, היה זה ערב מלא נוי, הומור, סאטירה זהירה, תרגול ההוצאה־לפועל יוצאים מן הכלל. לכו לראות את תיאטרון המריונטות של אנדרה טהון, שיואיל־נא באדי־בותו לקצר ברבע את ה„אחרי כשך ראשון" וישאיר את הצופים לא ב־מצב של ליאות, כי אם של רעבון.

תנועת מטוסים בלוד

נוחתים: ט.וו.אי. (811) ב־04.10 מארה"ב, ה מזרח הרחוק: בי.או.איי.סי. (717) ב־06.50 מאוסטרליה, סינגפור, טהראן; אל על (132) ב־07.40 מטהראן; אל־על (244) ב־07.40 מניו־יורק: פי.פי.אי. (304) ב־11.05 מטורונטו, רומא; אל־על (200) ב־11.45 מניו־יורק; אליטאליה (788) ב־12.15 מרומא: ט.וו.אי. (740) ב־13.25 מניו יורק, פרנקפורט; סייפרייר (302) ב־13.50 מניקוסיה; אל־על (400) ב־14.20 מניו־יורק; אל־על (324) ב־14.55 מלונדון; אל־על (1456) ב־14.55 מניו־יורק, פאריז; לופטהנזה (634) ב־15.10 מפרנקפורט, מינכן; ט.וו.אי. (810) ב־15.35 מבוסטון, פא־ריס, רומא; אל על (432) ב־15.55 מ־מדריד; אל על (354) ב־16.10 מניקו־סיה; אל־על (248) ב־16.30 מניו־יורק, מונטריאול, ז'נבה; ט.וו.אי. (840) ב־16.30 מניו יורק, רומא, אתונה; אייר פראנס (130) ב־16.55 מפאריס; סוויס אייר (330) ב־17.05 מציריך; ט.וו.אי. (806) ב־17.10 מניו יורק, פאריס, אתו־נה; אל־על (1458) ב־17.20 מפאריס, מארסיי; אליטאליה (744) ב־17.40 מ־רומא; אולימפיק (301) ב־18.00 מ־אתונה; ט.ה.י. (906) ב־18.15 מאיסטנ־בול; בי.או.איי.סי. (318) ב־18.30 מ־לונדון, פרנקפורט; בי.אי.איי. (452) ב־19.15 מלונדון; אל על (458) ב־19.45 מפרנקפורט; אל על (134) ב־21.05 מיוהנסבורג, ניירובי; איירפראנס (138) ב־21.10 מפאריס, אתונה; אוס־טריאן (771) ב־22.25 מוינה; אל על (450) ב־22.55 מקופנהאגן; אל על (404) ב־23.25 מוינה.

ממריאים: אל על (133) ב־01.00 ליוהנסבורג; ט.וו.אי. (811) ב־05.00 לאתונה, רומא, פאריס, בוסטון; בי.או.איי.סי. (717) ב־06.25 לציריך, לונדון; ט.וו.אי. (741) ב־06.55 לפרנקפורט, ניו יורק; אל־על (431) ב־07.10 לציריך; סוויסאייר (331) ב־07.?? לציריך; אל על (1451) ב־07.?? לפאריס, ניו־יורק; ט.וו.אי. (841) ב־07.40 לאתונה, רומא, ניו־יורק; אל־על (245) ב־08.00 לרומא, ניו־יורק; אל על (401) ב־08.15 ללונדון, ניו־יורק; ק.ל.מ. (530) ב־08.30 לאמ־סטרדם; איירפראנס (161) ב־08.40 ל־ניצה, פאריס; מאכנה (572) ב־09.25 ל־וינה, בריסל; בי אי איי. (452) ב־10.05 ללונדון; אל על (457) ב־10.05 לפרנקפורט; אל על (455) ב־12.00 ל־קופנהאגן; פי.פי.איי. (305) ב־12.40 ל־רומא, טורונטו; אל על (353) ב־13.00 לניקוסיה; אליטאליה (747) ב־13.30 לרומא; סייפרייר (303) ב־14.30 לניקוסיה; אל־על (401) ב־15.00 לוינה; לופטהנזה (637) ב־16.00 למינכן, פרנ־קפורט; ט.וו.אי. (810) ב־16.40 לבומ־ביי, בנגקוק, הונג קונג, ארה"ב; אל־על (433) ב־17.00 לרומא; אל־על (1455) ב־17.20 למרסיי, לונדון; איירפראנס (131) ב־17.55 לפאריס; אליטאליה (747) ב־18.25 לרומא; ט.ה.י. (907) ב־19.00 לאיסטנבול; אל־על (1457) ב־19.10 לפאריס; בי.או.איי.סי. (318) ב־19.15 לטהראן.

מדור פרסומי

חקלאות * פרדסנות * הדברה

„טכנורם" — מפעל שרותי השקייה

סיפורו של מפעל טכנורם הוא ללא ספק ספור הצלחה.

במשך השנים האחרונות, הפך המפעל מכמעט אלמוני לאחד המפ־עלים הידועים, והמהימנים ביותר בשטח אביזרי ההשקייה.

המפעל עוסק בייצור, פיתוח ו־שיפור שיטות השקייה חדשות ומת־קדמות, בעיקר בהשקייה בכספוס. מוצרי המפעל העומדים בתקן מכון התקנים הם ממטרות, מסננים ואבי־זרי חבור מעולים. ממטרות טכנורם הם בעלות הכותרת של פחות טכני השקום ומשוכלל והן עוברות בקורת איכות בדוקות ע"י מכון התקנים וכן מעבדת המחקר והפתוח של טכנורם.

בשטח סינון המים הגיע המפעל להישגים ניכרים החל מסינון מי מע־יינות ואגמים פתוחים להשקייה, ב־סוף הכסרה ועד לסינון מים ל־מעבדות צילום ומחקר.

לאחרונה נתכנה במפעל מחלקה מכנית מיוחדת השוקדת על פיתוח אמצעים לשפור שיטות השקייה ב־התאם לפניות של חקלאים וגופים שונים המעוניינים לשפר את אמצ־עיהם.

חברת טכנורם מעמידה כמו כן לרשות החקלאים את אנשי השדה שלה, שמתפקידם לייעץ ולהדריך את החקלאים כיצד לייעל בבידה מירבית את שיטות ההשקייה והפקת מירב היתרונות ממערכות השקייה מודרניות ויעילות.

החברה עוסקת כמו כן בביצוע ההד־רכה לטפול בבעיות כגון רסוסים, מחלות עצים, בעיות של משטר מים נכון ואוורור קרקע.

המפעל השוכן בהוד השרון מהוה כיום כתובת מהימנה לחקלאים פר־טים ולגופים גדולים יותר הנעזרים בשרות החברה ובבטחונה העשיר בשטח ההשקייה.

הטנדר לחקלאי, למפעל ולבנין

עם GMC אתה תמיד בשיא

TRUCK & COACH DIVISION
GENERAL MOTORS CORPORATION
PONTIAC, MICH.

G. M. C. גדול יצרני הרכב בעולם

החלה מכירת דגמי 1973

הטנדרים החזקים ביותר והזולים בתפעול ובתחזוקה

שרות וחלקי חילוף מובטחים

מפיצים בלעדיים: **חברת „נוע" בע"מ** תל־אביב, המסגר 40, טל. 31431 / חיפה, רח' יפו 94, טל. 521369

„בעל־זבוב"

המלכודת הביולוגית ללכידת זבובים (דגם משופר ומוזל) אשר הוכיחה את יעילותה בעשרות משקים, מושבים ומקומות ישוב אחרים הסובלים ממכת הזבובים.

* עיצוב — המלכודת נאה ומתאימה להצבה בכל מקום — חצר המשק, אזור מגורים, סככות אריזה, מפעלים, בריכות שחיה וכו'.
* טווח משיכת המלכודת 50—100 מ'.
* "בעל־זבוב" נוחה ופשוטה להפעלה.
* עם עלית אוכלוסית הזבובים בעונת הקיץ, הצטרף גם אתה לאלפי הנהנים מ"בעל־זבוב" מלכודת הזבובים.

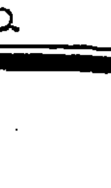

להשיג בכל חברות ההספקה לצרכי חקלאות

בים־עמי בע"מ יצור ושיווק כימיקלים
ת"א, טל. 56382, רח' ליליינבלום 30

בא להכיר

הסנסציה שכל הבריטים מדברים עליה-

הויקטור החדש

73 VAUXHALL

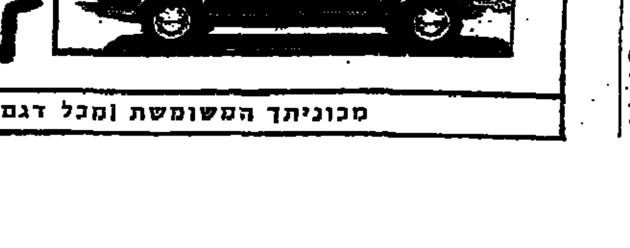

קח את זה מהבריטים הם יודעים מה טוב מה חזק מה בטוח. הנה, למשל, ויקטור 1973. דגם טוב חזק ובטוח וגם מהודר. מפואר ואלגנטי ויש בו מרחב פנימי לכל חמשת נוסעיו, וכוח תיפעול וקלות תימרון, ובטיחות בנסיעה ממש כמו שאמרנו.

הם יודעים לבנות - מהנדסי ג'נרל מוטורס.

לווקסהול יש קו חדש!

GM VAUXHALL

מכוניתך המשומשת (מכל דגם) תתקבל אצלנו במחירי שיא, בעת החלפתה לווקסהול חדשה

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

"אנו עוקפים למעשה החוק"

מאת א. קרן

„אנו עוקפים למעשה את החוק", אמר אתמול סנ"צ אברהם אלמן, ראש ענף התנועה במשטרת מחוז תל־אביב בתשובה לשאלה על המאמצים להסל את פליטות העשן מרכב דיזל. סנ"צ אלמן הסביר כי כל נהג הנעצר כשרכבו פולט עשן, רשאי להציג תוך 48 שעות מעת עריכת הדו"ח, תעודה ממוסך המאשרת כי פליטת העשן אינה עולה על 60 דרגות הרטרידג'. בתשובה לשאלה אם מוסכי חברות האוטובוסים או חברות תובלה גדולות המורשות להוציא אישורים כאלה אינן מוציאות אותם ללא אבחנה, אמר סנ"צ אלמן את האמור לעיל אולם הוסיף כי המשטרה נוהגת לעתים להציב מארבים ולאחר עריכת הדו"ח נבדק הרכב שנית כדי לוודא שהאישור אמנם מתאים למציאות.

אגו"י בבירה דחתה לשבוע הבא החלטתה לפרוש מהקואליציה

מאת סופר „הארץ" בירושלים

ראש אגו"י בבירה, ח"כ מנחם פרוש, נפגש אתמול עם ראש עיריית ירושלים מר טדי קולק, בעקבות החלטת סיעת אגו"י בעיריה הדוה המוניציפאלית שלה שלשום לפרוש מהקואליציה העירונית בשל „קיפוחה של רשת החינוך העצמאית של אגו"י על ידי העיריה".

בתגובה לכך אמר קולק: „אני דוחה את הטענות כאילו מפלים לרעה את החינוך העצמאי. בשבע השנים האחרונות פעלנו להשוואת החינוך העצמאי לאחרים, למרות שמשרד החינוך אינו מכיר בו. אשתדל למצוא פתרון בפגישתי עם ח"כ פרוש במוצ"ש — אמר מר קולק.

שכר עידוד בנמלים יידון היום עם פרס

ישתתף בן אהרון; רמז יציע הקמת ועדה עליונה

מאת עמוס הדר, כופר „הארץ"

דיון במכלול הבעיות הקשורות בשיטת שכר העידוד בנמלים ייערך הבוקר בלשכת שר התחבורה, מר שמעון פרס, גבו ישתתפו מזכ"ל ההסתדרות, מנכ"ל רשות הנמלים ר' עזוריו, מנהלי הנמלים ומזכירי מועצות הפועלים של חיפה, אשדוד ואילת.

הפגישה לדון בנושא זומנה על־ידי מר פרס בעקבות הבעיות שנתעוררו בשל הגדרות הפיקטיביות הקיימות בנמלים ובמיוחד בנמל אשדוד.

פועלי התיפעול בנמל אשדוד מצפים לתוצאות הדיון כדי לקבוע את עמדתם בהמשך מאבקם לגבי הדרישה לתשלום פרמיה בשיעור 1200 אחוז לגבי פריקת צינורות כבדים וכן לגבי הגדרות למיטענים מכולות ומיטענים אחרים אשר הנהלת הנמל תובעת לשנותם בגלל הציוד החדיש שהוכנס בנמל ובגלל שינוי שיטות העבודה.

מנכ"ל רשות הנמלים, מר אהרון רמז, מתכונן להציע היום בעת הדיון עם שר התחבורה הקמת ועדה עליונה שתהיה מורכבת מגורמים מקצועיים ואחרים שתקבע הלכה לגבי מיטענים שמועצת הייצור לא סיכמה לגבם את הגדרות.

צוות לקליטת עולי בוכרה

פלד אינו צופה האטה בעליה מבריה"מ

מאת סופר „הארץ" בדרום

משרד הקליטה מקים צוות לקליטת עולי בוכארה, שהחלו להגיע בקצב גדול יותר מאשר בעבר — מסר אתמול שר הקליטה, מר נתן פלד, בסיורו בקרית־גת ובאופקים.

מר פלד אמר כי קהילת יהודי בוכארה מונה כ־100,000 איש, ולאחרונה נותנים להם שלטונות ברית המועצות היתרי יציאה. רוב המגיעים לכאן מופנים לעיירות הפיתוח.

מר פלד אמר עוד כי אינו צופה האטה בקצב העליה מבריה"מ גם בשנה הבאה וכי משרדו מכין את הכלים הדרושים לקליטת העולים. ב־1973, אמר, יוגדל מספר הדירות לעולים בערי הפיתוח לעומת השנה: עתה בונים 40 אחוז מהדירות לעולים בערי הפיתוח ובשנה הבאה יהיה האחוז גבוה יותר, שעוד לא נקבע.

ועדה להידוק הקשר בין קולק לראשי המפלגה בבירה

ששה חברים שותפו בחילוקי הדעות, אם יתעוררו, בין ראשי המפלגה בבירה למר קולק. תפקידה יהיה לחפש דרכים להדק את הקשר ביניהם. חבריה: מר קולק, סגניו חיים מרינוב, יוסף גדיש ועקיבא אזולאי וכן משה ברעם והמזכיר המפלגה בבירה צבי רוזן.

ראש העיריה: יש לשנות חוקים ותקנות עירוניות רבות

מאת סופר „הארץ" בירושלים

„אני רואה בצבעים קודרים מאד את עתידן של הערים הגדולות בישראל, אם מפלגת העבודה לא תקדיש יותר תשומת לב לבעיות מוניציפאליות. לדעתי יש לשנות חוקים ותקנות עירוניות רבות" — אמר אמש ראש עיריית ירושלים, מר טדי קולק, בסיכום הדיון בלשכת מפלגת העבודה בבירה על המחלוקת בינו לראשי מפלגתו בעיר.

מר קולק תקף בדבריו את ראשי המפלגה שאינם מקדישים תשומת לב מספקת לבעיות ירושלים. הוא דוחה את הטענות שהעיריה אינה מבצעת את מדיניות המפלגה כפי שהדבר בא לידי ביטוי במצע המפלגה. „יש הגזמה רבה בתיאור חלוקי־הדעות, אמר ביני לבין מר ברעם. לדעתי הויכוחים התמקדו לא באסטרטגיה כי אם בטקטיקה וזה לגיטימי".

בסיכום הדיון הוחלט לאמץ את הצעתו של יו"ר המפלגה בבירה, ח"כ משה ברעם, להקים ועדה בת

אזכרה ליצחק שדה בגבעת ברנר

(ע). בגבעת ברנר נערכה אתמול עצרת זכרון לאלוף יצחק שדה במלאת 20 שנה למותו, בהשתתפות סגן ראש הממשלה יגאל אלון. העצרת נערכה ברחבה שהוכשרה לאחרונה ליד הקבר בבית העלמין של הקיבוץ.

בין הקהל הרב שהתאסף ברחבה ניראו השר ישראל גלילי ומזכיר ההסתדרות, יצחק בן־אהרן, חברי כנסת, קציני צה"ל בכירים ומפקדי הפלמ"ח לשעבר.

לאחר שמחלקת חיילים דיגלה את נשקה, החל הטכס בקריאת דברים של „הזקן" מפי חנה מרון, חיים גורי וחיים חפר.. סגן ראש הממשלה, יגאל אלון, אמר כי הנוכחים באזכרה לא באו כדי לספוד למנוח, אלא כדי לינוק מהשראתו אשר יד הזמן לא פגעה בה. „מכיריו ומוקיריו זוכרים את השילוב המופלא שבתכונותיו רוחו, בין שהיה הוצב ובין שהיה חייל או מפקד. יצחק שדה ידע להעניק למלחמה על קיומנו את הממד ההסטורי", אמר מר אלון.

בתום הטכס הונחו זרים של ראש הממשלה גב' גולדה מאיר, שר הבטחון מר משה דיין הרמטכ"ל רב־אלוף דוד אלעזר. כן הונח על הקבר זר של חטיבת השריון 8 — חטיבתו של יצחק שדה, וזרים רבים של מוסדות, אישים וקיבוצים.

בוטל צו־ביניים בקשר למינוי מנהל בית־ספר אזורי בכפר ירקה

בבי"צ ביטל אתמול צו הביניים, שניתן לבקשתו של סלים דאהש מועדי (אחיו של סגן שר התקשורת).

העותר טען כי מנויו של אסעד עריידה לתפקיד מנהל בית הספר האזורי לדרוזים בירקה, הושפע משיקולים אישיים ומפלגתיים.

בית־המשפט לא מצא כל פגם או אי־סדרים בעבודתה ובהחלטתה של ועדת המינויים, בראשותו של מר עמנואל קופלביץ, הממונה על החינוך לערבים במשרד החינוך. אי־לכך, ביטל בית־המשפט צו ביניים להקפאת מינויו של המועמד. בית־המשפט הטיל על העותר לשלם 1000 ל"י הוצאות המשפט.

עליה ב־18% ביצוא

בינואר — יולי 1972

יצוא סחורות ברוטו הסתכם ביולי 1972 ב־86 מיליון דולר, מזה יצוא תעשייתי 84 מיליון דולר ויצוא חקלאי 2 מיליון דולר. היצוא נטו הסתכם ביולי 1972 ב־82 מיליון דולר, בדומה ליצוא של יוני השנה, בהשוואה לירידה (של כ־12%) הצפויה בהתאם לשינויים העונתיים הרגילים בין יוני ויולי. על כך מסרו דוברי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ומשרד המסחר והתעשיה על סמך נתונים ארעיים שאינם כוללים את היצוא מישראל לשטחים.

נתוני הערך החדשי הממוצע של היצוא נטו (לאחר ניכוי השפעת העונתיות הרגילה) מראים כי בארבעת החודשים האחרונים היתה רמת היצוא החדשי סביב 90 מיליון דולר לחודש לעומת כ־80 מיליון דולר בממוצע לחודש ברבע הראשון של 1972 ובמחצית השניה של 1971.

בתקופה ינואר־יולי 1972 הסתכם היצוא ברוטו ב־658 מיליון דולר לעומת 560 מיליון דולר בינואר־יולי 1971 (עליה ב־17%) ואילו היצוא נטו הגיע בינואר־יולי 1972 ל־631 מיליון דולר בהשוואה ל־534 מיליון דולר בתקופה המקבילה ב־1971 (עליה ב־18%).

זכיון לחיפושי נפט בים הצפוני לחברה ישראלית

מאת סופר „הארץ" בחיפה

חברה בת של החברה הימית להר בלת פרי שבקבוצת חברות מריטים, קיבלה ומנצלת זכיון לחיפושי נפט בים הצפוני, באזור הנמצא בין שני שדות שהם בין המבטיחים בשדות הנפט שהם: שדה המילסון ושדה אקופיסק. לאחר מחקרים שנמשכו מספר שנים, נמצאו כמויות הנפט הגדולות ביותר שנמצאו אי פעם בים הצפוני — נמסר אתמול מהנהלת החברה בחיפה.

החברה הבת עוסקת במחקרים ד־קיבלה זכיונות לחיפושי נפט באזורים שונים ביבשות שונות מזה מספר שנים.

האזורים המבטיחים לגילוי שדות נפט, שלגביהם יש לחברה זכיונות נמצאים באקוודור, בניופאונלנד ובאפין ביי בקנדה, בים האדריאטי, וכן באזור הבריטי שבים הצפוני.

את הזכיון בים הצפוני קיבלה החברה מהממשלה הבריטית בעקבות הזמנה גדולה של אניות שנעשתה לפני שנתיים על ידי קבוצת החברות מריטים: שמונה אניות בסכום כולל של 60 מיליון דולר.

אליפות העולם

קרב בין כוחות שקולים

בשום דו־קרב קודם על אליפות העולם לא השקיעו המתחרים מאמץ כה רב על מנת לנצח. אך בין כוחות שקולים לא די במאמץ לנצחון. תוצאת תיקו היתה צודקת. מצב בדו־קרב 5:7.

לבן: פישר
שחור: ספאסקי

המשחק ה־12. גמביט המלכה.

1. ג4, ה6; 2. פ—ג3, ד5; 3. ד4, פ—ו6; 4. פ—ג3, ר—ה7; 5. ר—ה5, ה6; 6. ר—ה4, 0—0; 7. ה3, פ"ב—ד7; 8. צ—ג1, ג6; 9. ר—ד3, ד:ג4; 10. ר:ג4, ב5; 11. ר—ד3, א6;

צורה זו של הגנה אורטודוכסית (עם תוספת המסעים ה6 ור—ה4) מאפשרת לשחור הגנה יעילה, אם כי עליו להיזהר מפני אפשרויות התקפה באלכסון ב1—ח7.

12. א4

אחד המסעים המקובלים (פישר חשב עליו 20 דקות). אפשרויות אחרות הן 12. 0—0 או 12. ר—ב1. פחות טוב 12. ה4 כי אז מתאפשר (בגלל מעמד הרץ ב־ח4) המסע החזק 12... פ:ה4.

12... ב:א4;

בא בחשבון גם 12... ב4; למשל: 13. ר:ו6, ז:ו6; (13... פ:ו6; 14. פ—ה4) 14. פ—ה4, ו5; 15. פ—ג3, ... 16. ד5, ר—ו6; 17. ד:ה6, ו:ה6; 18. מה—ג2, מ—ח8; והשחור זוכה ביוזמה כי אסור 19. מה:ה6? פ—ה5; (פורטיש — ברצח, 1960).

13. פ:א4

על 13. מה:א4 יבוא צ—ב8; ועתה אסור ללבן לזכות ברגלי למשל: 14. מה:ג6, צ:ב2; 15. ר:א6, פ—ג5; 16. ד:ג5, ר—ד7; לוכד את המלכה. 13... מה—א5+; 14. פ—ד2, ר—ב4;

ספאסקי מכיר את הפתיחה. המסע „המשחרר" 14... ב5 מפסיד עתה בשל: 15. ד:ב5, פ:ב5; 16. פ:ב5, ר:ב5; 17. ר:ו6, ז:ו6; 18. מה—ה4+, מ—ח8; 19. מה—ח4 זוכה.

15. פ—ג3, ג5; 16. פ—ב3

אפשרי גם 16. פ—ג4, מה—ד8; 17. פ—ה5, ג:ד4; 18. ה:ד4, ר—ב7 עם שוויון.

16... מה—ד8; 17. 0—0, פ—ד5; 18. ג:ד4, ר—ב7;

כל זה היה כבר במשחקים רבים.

19. ר—ח4

אם סילוקו של הרץ ב7 תאופשר חדירת הפרש ל־ג6. ספאסקי מרבע זאת אך נאלץ להחליף את רצו בפרש. ובכך זוכה פישר בעדיפות קלה: הוא נשאר עם זוג רצים.

19... מה—ב8; 20. ר—ג3, מה—א7; 21. פ—ג5, ר:ג5; 22. ר:ג5, צ"א—ב8; 23. פ—א4

כאן נראה לנו עדיף המסע 23. מה—ג3!, למשל; 23... פ—ג5; 24. ר—ה5, או 23... מה—ג6; 24. ר—ב7! עם לחץ כבד.

23... צ"ו—ד8; 24. ר—ו3!

ספאסקי

פישר

העמדות אחרי 24. ר—ו3!

לכאורה משאיר פישר את מלכתו חשופה מול התקפת הצריח ד8. למעשה, הוא טמן לריבו מלכודת ערמומית. על המסע המתבקש 24... פ—ג5 יבוא 25. ר—ו7!, פ—ה8; 26. צ:ג5!! (אך לא 26. ר:ג5?, צ:ד1; 27. ר:א7, צ־ד:ג1; עם נצחון השחור) 26... ר:ג5; (26... צ:ד7; 27. צ:ג8!) 27. צ:ד1, ר:א7; עם עדיפות ברורה ללבן.

אך ספאסקי אינו נופל בפח.

24... מה—ב6; 25. צ—ג1, צ:ג6; 26. ר:ג6, צ—ג8; 27. ר—ז3

אם 27. מה—ו3 או פ—ג5; 28. צ—ד1, מה—א6; עם שוויון העמדות.

27... מה—א6; 28. ה3, מה—ג2; 29. ר—ב2, מה—ג3; 30. ר—ו3, מה—ב2;

מי הוא שאינו מסכים לתיקו? כי נראה שהזר בובי הסומך עדיין על כוחם של שני רציו.

31. ב3, ר—ה7; 32. ר—ה2, מה—ב4; 33. ר—א6, צ—ג3; 34. ר—ד3, פ—ג5; 35. מה—ג3, צ—ב8; 36. פ:ג3; 37. ר:ג5, צ—ג1; 38. ר—א3, מה—ד2; 39. צ—ג1, ר—ב4; 40. ר—ג2, צ—ג7;

בעמדה זו הפסק המשחק. הלבן מסר את המסע הסודי, הסיכויים הם עדיין שקולים.

41. מה—ג3, מה—ג2; 42. ר—ה7, צ—ד2; 43. מה—ח8+, מה—ח7; 44. ר:ו6, ז:ו6; 45. מה—ו3, ו5; 46. ח4 פישר מנסה לזכות „בכוח". אך רצים שוני מסלול מבשרים תוצאת תיקו.

46... מה—ה4; 47. מה—ו3, מה—ו6; 48. צ—ג1, ר—א6; 49. צ—א1, ר—ג4; 50. צ—ג1, ר—ה7;

כאיים ר—ח4. עתה יהיה זה פישר אשר יאלץ לכפות תיקו.

51. ז:ו5+, ה:ו5; 52. צ—ג5, צ:ג5+;

לא די בכך כדי לנצח, אך יתכן כי פישר לא הבחין באפשרות זו.

53. מ:ג5, ר—ח4+; 54. מ—ג3, מה:ג3+; 55. מ:ג3, ר:ג3; הסכמה על תיקו.

בנק יפת בע"מ

מקבל מידע שוטף ועדכני על הנעשה בכל מקום ובכל נושא בעולם

לחובבי השחמט
נספק דיווח מיידי
בעת המשחקים
על מסעי המערכה
על אליפות העולם

רוברט פישר

בוריס ספסקי

לוח המסעים מוצג בסניפינו

תל־אביב
כיכר מסריק
רחוב בן יהודה 30

ירושלים
רחוב הלל 14

חיפה
רחוב הבנקים 2

אינפורמציה טלפונית אפשר לקבל בסניפנו המרכזי, טל: 58275 ת"א

החל משעה 19.30 עד לסיום המשחק

דברים

.1

לרגל ביקורה של משלחת מטעם הליגה לזכויות האדם והאזרח אצל אנשי איקרית השובתים בבית ההגמון ראייה.

חיפה, 29.7.72

אל אזרחי ישראל המקופחים, המנושלים
אל תושבי איקרית וביריעם

יחד אתכם אנו מתמרמרים על העוול שנעשה לכם, יחד אתכם אנו תובעים מאת ממשלת ישראל את תיקון העוול במידה האפשרית: להחזיר אתכם אל אדמת אבותיכם אשר נגזלה מכם, למען תוכלו לקומם את הריסות חייכם. אנו אומרים „במידה האפשרית", כי ידענו שאין גמול ואין שילומים לעלבון, לנדודים, לדמעת אימהות, לשנות הסבל הרוחני. מי כמונו, בני העם היהודי, יודעים זאת..

אנו, אנשי הליגה לזכויות האדם והאזרח, לא היום בפעם שותפים למאבקכם, לא היום החילונו לתבוע צדק לכם ולכל אלה שקללת ההפליה הלאומנית פגעה בהם לרעה. ברצוננו להזכיר בהזדמנות זו את תוכיר הליגה לזכויות האדם מיום ה־31 בדצמבר 1955 אל הועדה לענייני הממשל הצבאי, שכוונה בשעתה לממשלת ישראל. בתזכירנו פירטנו מקצת הפגיעות בזכויות האדם והאזרח של תושבי המדינה הערביים, והבלטנו בסעיפים 22, 23, 24, את גורלם המר של תושבי שלושה כפרים לדוגמא: רכסיה, איקרית, בירעם.

ממשלת ישראל מסרבת להתיר את שובכם, אוסרת עליכם את הקמת בתיכם, מחללת את הבטחותיה, מפירה את זכויותיכם האנושיות והאזרחיות. ממשלת ישראל — רעה גדולה היא עושה. לא לכם בלבד אלא לאוכלוסית המדינה כולה, בלי הבדל דת ולאום. יש טוענים, שהסירוב, האיסור, הפרת הזכויות, משמשים את בטחונה של המדינה. מי שטוען כך, יודע שהוא מסלף את האמת. לא החזרת פליטים־מנושלים למקומם, לא בניין הכפרים ההרוסים, לא תיקון העוול, מסכנים את בטחון המדינה, אלא המשך ההפליה והנישול הוא המסכן את שלום המדינה ואת עתידה, ההתכחשות לזכותו של אדם ואזרח לחיות בקומה זקופה במולדתו — כבר המיטה קלון על החברה הישראלית.

חורבות הכפרים הערביים שתושביהם גורשו ואדמתם נגזלה, פצעים חיים הם בגופה של מדינת ישראל. הפצעים הללו, הם הם המסכנים את בטחונה, את בריאותה של מדינת ישראל; ואין לנו תרופה, אלא אחת: עשיית הצדק.

יחד אתכם, יחד עם כל המנושלים, אנו תובעים:

לבטל את הגזירות הרעות, להחזיר לכם זכויות אדם ואזרח בלא שום הפליה והגבלה, לטובת כולנו, לטובת הדור הזה, לטובת הדורות הבאים, לטובת בנינו ובני בנינו.

.2

לכבוד מרת גולדה מאיר, ראש הממשלה
ירושלים

הזדעזענו למשמע מעשיהם השרירותיים של כוחות משמר הגבול נגד בני בירעם, אנשים נשים וטף. אנו מוחים על השימוש בכוח ברוטאלי, על המאסרים, על איומי פיצוץ נוספים במקום ותובעים את הרחקתם של הכוחות המזויינים משטחי הכפר אשר תושביו לא נגעו לרעה בשום בריה. למען השלום בינינו ובין שכנינו, למען הצדק, למען חינוכו של הדור הישראלי הצעיר ברוח הומאנית, ברוח זכויות האדם והאזרח, אנו תובעים את שיקום הכפר והושבתו.

הליגה לזכויות האדם והאזרח בישראל

תל־אביב ת. ד. 14192

8 באוגוסט 1972 (מ.)

שלום מראש

תזכה בהנחה ניכרת

מנויי "הארץ" המשלמים באמצעות הבנק אשר מועד הפרעון של המנוי שלהם חל החודש, מתבקשים לפנות עד 15 לח.ז. עם תלושי התשלום לאחד מסניפי הבנקים:
בנק לאומי, בנק דיסקונט, בנק הפועלים, בנק לפתוח, בנק המזרחי ובנק קופת־עם.
תשלום דמי המנוי במועד מקנה הנחה ניכרת בדמי המנוי.
מנויים שעדיין אינם משלמים באמצעות בנק — יפנו לקבלת פרטים ל"הארץ", מח' ההפצה והמנויים, ת.ד. 233 תל־אביב.

הארץ

רשות־השידור

מכרז מס. 8/72

בדבר מסירת עבודת עמילות מכס בשדה התעופה לוד

רשות־השידור מזמינה בזה הצעות מאת עמילי המכס בענין שחרור סרטים ומשלוחים המגיעים מחוץ־לארץ אל שדה התעופה בלוד בשביל רשות־השידור.

על העמיל לעשות את עבודתו במהירות ובשעות בלתי מקובלות, והיא: לשחרר את המשלוחים ולמסור אותם לידי נציג מוסמך של רשות־השידור.

● בדבר הצעות לפנות אל המחלקה לשירותים מינהליים, רשות השידור, רחוב הלני המלכה 9 ירושלים, עד עשרה באוקטובר 1972.

מתאבלים מרה על פטירתה ללא עת של יקירתנו

אלן הלה לבית בינג

הלויה התקיימה בבית יצחק

בעלה: היינץ הלה
ילדיה: יעקב וחביבה הלה
שלמה ושולמית קרפיבקו
רחל הלה
הוריה: פרידל וריכרד פסובסקי
אחותה: זוזה עזריהו בינג

במלאת שנה לפטירת יקירנו

המהנדס

שמואל (סמאיה) קוסובסקי

נתייחד עם זכרו ביום א', ג' אלול תשל"ב, 13.8.1972, בשעה 5.00 אחה"צ בבית העלמין בקרית שאול

מוקירי זכרו נפגשים ליד שער בית העלמין

אידה קוסובסקי
והמשפחה

ביום ראשון, ג' באלול תשל"ב 13.8.72 בשעה 4.00 אחה"צ
נערוך אזכרה וגילוי מצבה ליקירתנו

דורית רון ז"ל

בבית העלמין החדש ליד כפר סמיר, חיפה
מוקירי זכרה נפגשים ליד שער בית העלמין

תודתנו העמוקה נתונה לכל אלה שהביעו השתתפותם בצערנו העמוק

משפחת רון

במלאת שנתיים לפטירת יקירנו

משה (משקה) בר־כהן ז"ל

תערך אזכרה ביום א', ג' באלול תשל"ב (13.8.1972) בשעה 4.00 אחה"צ
נפגשים ע"י השער הראשי של בית העלמין בהר המנוחות ירושלים

המשפחה

במלאת שנתיים לפטירת יקירנו

פסח לוסקי ז"ל

נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו ביום ראשון, ג' אלול תשל"ב (13.8.72) בשעה 4 אחה"צ בבית העלמין האזורי בחולון. נפגשים ליד השער הראשי

המשפחה

אזכרה

ליוסף גבעון (וסרציער) ז"ל

במלאת 4 שנים לפטירתו של יקירנו—חברנו
יוסף גבעון ז"ל

נתייחד עם זכרו ביום ב', ד' אלול תשל"ב, 14.8.1972, בשעה 15.00 בבית העלמין בחולון

נפגשים ע"י השער הישן של בית העלמין

אוטובוס מיוחד יצא לבית העלמין מבית עמידר בשעה 14.30

המשפחה   בית עמידר בע"מ

המפלגה הליברלית העצמאית
תנועת העבודה הליברלית
המרכז — סניף חולון

לרבקה ינאי

אנו משתתפים באבלך בפטירת

אמך ז"ל

שכניך

עירית חדרה

הננו משתתפים בצערו ובאבלו הכבד של חבר הנהלת העיריה
מר יצחק פרנקל
על פטירת אמו

בתיה ז"ל

בעבודתו הציבורית יגוחם

דב ברזלי ראש העיריה
וחברי המועצה

לידידנו

לסלי אדלר ולמשפחתו

הננו מביעים תנחומים באבלכם הכבד
במות האם

ליזל אדלר ז"ל

דפנה טורס
ההנהלה והעובדים

אנו משתתפים בצערם של חברינו

אריה ויוסף שפי

במות עליהם

האם ז"ל

„אגד"
ההנהלה והחברים

למנהל מלון בזל

מר לסלי אדלר

אתך באבלך במות

אמך

פוריין טורס אינק

משטרת ישראל
המטה הארצי — אגף המנהלה

משתתף באבלו של

סגן־ניצב ארנון איתן

במות עליו אמו

לואיזה שמול לבית הירש ז"ל

למר טולדאנו יוסף ומשפחתו

אתכם באבלכם הכבד על מות

אמכם ז"ל

הנהלת
תריס־קל בע"מ

לאהרון קונפינו ומשפחתו

השתתפותנו הכנה באבלכם הכבד
במות עליכם האב היקר

בוקו ז"ל

סהר חברה לבטוח בע"מ
ההנהלה וחבר העובדים

במלאת ארבע שנים לנפול יקירנו

זאב סלט ז"ל

על משמרתו בגזרת התעלה

נעלה לקברו ונתיחד עם זכרו ביום ראשון, ג' אלול תשל"ב (13.8.72), בשעה 5 אחה"צ בבית העלמין הצבאי בקרית שאול.

היציאה לבית העלמין בשעה 4.30 מבית סלט רח' זונבוב 16, תל־אביב.

המשפחה

ספורט

בעריכת יחיאל ארזי

ישראל תצלוף היום לסל הבולגרי בתקווה לעשות צעד ראשון למינכן

ברודי, אייזנר, טורנשיין, אבישר ומרזל (או שוורץ) — החמישיה הפותחת בטורניר הקדם-אולימפי באוגסבורג

אוגסבורג, 9 (מיוחד ל„ספורט הארץ"). אופטימיות גוברת שוררת בחדריהם של כדורסלני נבחרת ישראל במלון „הולידיי אין" באוגסבורג בפרוס הטורניר הקדם-אולימפי, שיכריע סופית אם תשתתף נבחרת ישראל בשלב העבר של אולימפיאדת מינכן. הכדורסלנים הישראלים, שיתמודדו ביום חמישי אחר הצהריים (היום ב-4.45 לפי שעון ישראל) עם נבחרת בולגריה, מקווים להשיג בנצחון ראשון וחשוב להמשך הטורניר.

המאמן האמריקאי של נבחרת ישראל דויל פאראק, שלא זכה להיות עד כה את הנבחרות האירופיות, מילה את כל שעות הבוקר תוך מעקב אחר הכדורסלנים הזרים שהתאמנו באולם הספורט היפה באוגסבורג. הוא עקב בענין מיוחד אחרי הבולגרים — המבחן הראשון של פאראק ושל ישראל.

חיזוק לאופטימיות של הישראלים יש לראות בעובדה, שבאליפות הבלקנים שהיתה לפני שבועיים נוצחה הנבחרת הבולגרית על ידי נבחרת יוון בהפרש נקודה אחת, וכן הוכרעה על-ידי נבחרת יוגוסלאויה החזקה בהפרש 43 נקודות.

לאחר נקבעה פגישה בין ראשי המשלחת הישראלית והיוונית לצורך קבלת מידע מדויק על צורת המשחק הטכניקה של הבולגרים, כיוון שאלה התמודדו עמם באחרונה.

תוספת יקרה

הנבחרת הישראלית התאמנה היום (אתמול) פעמיים באולם המפואר, שבו 3,000 מקומות ישיבה. אימון ראשון היה ב-11 בבוקר והשני בערב. כל הכדורסלנים מצויים במצב רוח מרומם ובכושר טוב, שבא לכלל ביטוי במשחק הידידותי נגד מערב גרמניה (93:103) אור לאתמול.

אחרי שחזו המאמן וחברי המשלחת באימוני נבחרות בולגריה, מכסיקו וצפון-קוריאה — היריבות המסוכנות שלנו — סבור מיכה שטבן, ראש המשלחת, כי השאיפה לנצחון תהיה רבת חשיבות יותר מאשר טכניקת המשחק.

הוא משוכנע כי הכדורסלנים הישראלים יגלו רוח לחימה איתן, כשם שהפגינו במשחק נגד הגרמנים. שטבן סבור כי בעקבות נצחון זה, יתכוננו כל יריבותינו ביתר קפידה למשחק עם ישראל. הנצחון על גרמניה העלה את המוראל בקרב כדורסלני ישראל, הוסיף להם יוקרה בין נציגי הכדורסל האירופי העושים כאן.

החמישיה שלנו

המאמן פאראק אינו מוכן לקחת שום סיכון במשחקי הטורניר, ולכן טבעי שהוא מתייחס לכל משחק במלוא החשיבות. הערב נפגשו השחקנים לשיחה עם המאמן, בה הסביר להם את „עיקרי הורתה".

החמישיה הראשונה של ישראל נגד בולגריה תהיה כנראה יעקב אייזנר, מרדכי טורנשיין, של ברודי, שמואל אבישר, איתמר מרזל או מיכה שוורץ.

איתמר מרזל גילה יכולת טובה מאד במשחק נגד הנבחרת הגרמנית, ולכן עדיין לא החליט המאמן אם להרכיבו בחמישיה הפותחת, או להעדיף את שוורץ. טורנשיין היה מצויין בקליעות לסל, השיג 30 נקודות ונראה כי החלים לגמרי לאחר הפציעה שעבר. ברודי שיחק, כדרכו, ביעילות ובאחריות.

המשימה הראשונה של הנבחרת הישראלית תהיה לעבור למשחקי חצי הגמר ולשם כך יש לנצח את בולגריה, מכסיקו או צפון-קוריאה, כי שוייץ ובריטניה אינן מסוכנות. תוצאות משחקי הבית המוקדם יהיו בעלות חשיבות בשלב הגמר, ולכן חייבים כדורסלני ישראל לעשות מאמץ כדי לנצח בהפרש נקודות מכסימלי. הם לא יסתפקו בנצחון זעיר, אלא ישקיעו את כל יכולתם.

שתי הנבחרות הראשונות מכל בית יעלו למאבק על המקומות 1—4. ואז ייקבעו סופית שתי המנצחות שישתלבו בגמר הטורניר האולימפי במינכן.

המשימה איננה קלה — אך אפשרית בהחלט.

מינכן 72

עוד 16 יום

חמו יוצא היום לאוגסבורג

מאת סופר ספורט „הארץ"

עוזר מאמן הנבחרת הלאומית בכדורסל אלברט חמו, ימריא הבוקר למינכן כשם ימשיך לאוגסבורג, כדי להיות במשחקיה של הנבחרת הלאומית לכדורסל.

חמו אמר אתמול, כי על פי בקשתו של המאמן דויל פאראק, עמו נפגש לפני צאת הנבחרת, הוא עשה את כל שבאפשרותו כדי לצאת היום לגרמניה. באותה פגישה שהיתה בשבוע שעבר, ונמשכה קרוב לחמש שעות, העביר המאמן האמריקאי את סודות האימון לאלברט חמו, לפחות עד לחודש דצמבר, בבידה שישוב בסוף השנה לארץ. אם לא ישוב, ימשיך חמו לשמש כמאמן הנבחרת הלאומית.

חמו יהוה בלעדית ל„ספורט הארץ" על משחקי הנבחרת בטורניר אוגסבורג.

שמואל אבישר (מימין) ואיתמר מרזל במאבק עם כוכב הכדורסל הבלגי ווילי סטוונידס — באחד ממשחקי המבחן של נבחרת ישראל, שתתמודד היום אחר הצהריים עם נבחרת בולגריה, בפתיחת הטורניר הקדם-אולימפי באוגסבורג.

נפתרה בעיית הרודזים יופיעו כנתינים בריטיים

מינכן, 9 (יו.פי.). הועד האולימפי הבין-לאומי פתר היום את שאלת השתתפותם של ספורטאים רודזים במשחקים האולימפיים, כאשר הבטיח לנציגי מועצת הספורט העליונה של אפריקה שהרודזים יופיעו במשחקי מינכן כנתינים בריטיים.

המזכיר הכללי של מועצת הספורט האפריקאית, ז'אן קלוד גאניה, אמר לכתבים, כי אירגונו קיבל את החלטת הועד האולימפי לפיה יכונו הספורטאים הרודזיים כנציגי „רודזיה הדרומית", וכי הם יחשבו לנתינים בריטיים. גאניה סיפר לכתבים, כי במהלך הדיונים שהיו במשך היום עם הועדה המארגנת של האולימפיאדה, נועצו המתדיינים כמה פעמים עם נשיא הועד האולימפי הבין-לאומי, אוורי בראנדג', באמצעות הטלפון.

בסיכום שנתקבל נקבע, כי הספורטאים הרודזיים יצעדו בטכס הפתיחה וישבצו מאחורי ה„יוניון ג'יק" הבריטי. ההימנון הבריטי ינוגן לכבוד ספורטאי רודזי אם יזכה במדליית זהב, כפי שנהוג במשחקים האולימפיים.

בכך הוסרה למעשה המכשלה שעמדה לפני מארגני האולימפיאדה ואשר איימה לגרור החרמת המשחקים ע"י מדינות אפריקה.

התכנית המלאה של הטורניר הקדם אולימפי באוגסבורג

היום באוגסבורג:
14.00 פינלנד—קנדה
15.45 ישראל—בולגריה
19.00 צפון קוריאה—מכסיקו
20.45 פולין—יוון

יום ששי, 11.8
14.00 שוייץ—בריטניה
15.45 פולין—קנדה
19.00 ישראל—מכסיקו
20.45 ספרד—שוודיה

יום שבת, 12.8
14.00 בולגריה—בריטניה
15.45 פולין—פינלנד
19.00 יוון—שוודיה
20.45 ישראל—צפון קוריאה

יום ראשון, 13.8
14.00 קנדה—שוודיה
15.45 מכסיקו—בריטניה
19.00 בולגריה—שוייץ
20.45 יוון—ספרד

יום שני, 14.8
14.00 מכסיקו—שוייץ
15.45 קנדה—ספרד
19.00 בריטניה—צפון קוריאה
20.45 שוודיה—פינלנד

יום שלישי, 15.8
מנוחה כללית לנבחרות.

יום רביעי, 16.8
9.30 צפון קוריאה—שוייץ
11.15 בריטניה—ישראל
14.00 פינלנד—ספרד
15.45 קנדה—יוון
19.00 שוודיה—פולין
20.45 מכסיקו—בולגריה

יום חמישי, 17.8
14.00 שוייץ—ישראל
15.45 צפון קוריאה—בולגריה
19.00 ספרד—פולין
20.45 פינלנד—יוון

ששי ושבת, 18—19.8
משחקי דירוג בשני הבתים וקביעה סופית של שתי הנבחרות שיעלו לשלב הגמר האולימפי.

קניה שוקלת הופעתה במינכן

בגלל פרשת רודזיה

ניירובי, 9 (אי.פי.). ראשי הספורט של קניה גילו, כי הם שוקלים צעד פניה מצד מועצת הספורט העליונה של אפריקה, להשהות את יציאת המשלחת האולימפית של קניה למינכן, עד שתתברר עמדתה של הועדה המארגנת והועדה האולימפית הבין-לאומי בענין רודזיה.

פניה ברוח דומה הועברה גם לקניה מטנזניה, בה נתבקשה קניה לעכב את יציאת משלחתה האולימפית המונה 80 איש, עד שיוחלט כיצד יגיבו מדינות אפריקה בענין הרודזי.

החמישיה של הנשיא ניכסון

ואשינגטון, 9 (אי.פי.). — נשיא ארה"ב, ריצ'ארד ניכסון הסמיך חמישה מספורטאי ארה"ב להיות נציגיו האישיים במשחקים האולימפיים במינכן.

בראש החמישה עומד בעל מדליית זהב אולימפית בעבר, ד"ר סאמי לי, קופץ למים. האחרים הם ביל טומי, לשעבר בעל מדליית זהב במשחקי מכסיקו בקרב עשורה, המשמש כיום כפרשן טלויזיה, מאל ויטפילד, בעל מדליות זהב ב-800 מטרים במשחקי לונדון והלסינקי; בוב ריצ'ארדס, אלוף אולימפי בקפיצה במוט במשחקי הלסינקי ומלבורן, ופטרישיה מקורמיק, בעלת מדליות זהב במשחקי הלסינקי ומלבורן בקפיצות למים.

מימצאי דו"ח מבקר המדינה הובאו לידיעת ראשי התאחדות

גוברת הצפיה לפרסומו ביום א'

מאת סופר ספורט „הארץ" בירושלים

תוך התענינות וסקרנות מצפים ראשי ההתאחדות לכדורגל לקראת פרסומו, ביום ראשון, של דו"ח מבקר המדינה על פעולותיה המינהליות והכספיות של ההתאחדות לכדורגל ועל הצעדים שננקטו בענף הכדורגל — בעקבות המלצות ועדת עציוני בענין השמועות בדבר תשלומי כסף, כדי להטות משחקים בליגה הלאומית בעונה שעברה.

מימצאי המבקר הובאו לידיעת נשיא ההתאחדות לכדורגל ח"כ אהרן ידלין ויו"ר הנהלת ההתאחדות, זאב בר-סבר.

בקורת המדינה לפי סעיף 9 (8) לחוק בקורת המדינה לפי סעיף 9 (8) לחוק מבקר המדינה תשי"ח-1958, כגוף הנתמך על ידי הממשלה וע"י המועצה להסדר ההימורים בספורט. הבקורת שנעשתה על ידי מבקר המדינה מתייחסת לתקופה שבין אוגוסט 1971 למאי 1972.

הטוטו העביר השנה 10 מיליון ל"י למוסדות הספורט

המועצה להסדר ההימורים בספורט העבירה בעונה זו 10 מיליון לירות למוסדות הספורט ולמרכזי הספורט, ועד סוף עונת הכדורגל תעביר בסך הכל 12 מיליון לירות, כמו בשנה הקודמת — על כך הודיע עמירם סיון, יו"ר המועצה.

הכנסות המועצה להסדר ההימורים היו בעונה זו 28.5 מיליון לירות בלבד, אולם הודות להסדרים שנקטה אשתקד המועצה יתאפשר לה להעביר גם השנה למוסדות ולמרכזי הספורט סכום בסף זהה לזה שהועבר בעונה הקודמת.

אשר לעונה הבאה, מקווה המועצה להסדר ההימורים להגיע להכנסה של 45 מיליון לירות, בעקבות הגדלת מספר המשתתפים במשחקי הטוטו והעלאה מחיר כל טור מ-30 ל-50 אג'.

בת 32 מאוסטרליה תופיע על המסלול האולימפי במינכן

סידני, 9 (אי.פי.). האתלטית האוסטראלית, ג'ודי פולוק, שיאנית אוסטראלית בריצת 400 ו-800 מטרים — תשתתף במשחקים האולימפיים, לאחר שעמדה בהצלחה במבחן יכולת מיוחד שהיה לה.

במבחן, שנועד לעמוד על שיעור החלמתה מפציעה ברגלה, רצה האתלטית בת ה-32 600 יארד ב-1:19.0 דקה. פציעתה הקודמת הטילה בספק את השתתפותה באולימפיאדה. היא תופיע בריצות 400, 800 ו-400X4 מטרים.

ועדת השחיה מבקשת מבחן מינימום חוזר למלמד וסמואל

נטיה לאשר להם מבחן בסוף השבוע בוינגייט

מאת סופר ספורט „הארץ"

ועדת השחיה ביקשה אתמול לאפשר לשחיינים אברהם מלמד ויואל סמואל לקיים מבחן כושר נוסף בישראל, כדי לנסות להבקיע את המינימום האולימפי.

ועדת השחיה מבקשת לקיים את המבחן מחר או בשבת, בבריכת השחיה במכון וינגייט. חברי הנהלת ההתאחדות לספורט תומכים בהצעה זו ויו"ר ההנהלה, יצחק פוקס, אמר אמש, כי ימליץ בפני ועדת האולימפיאדה לאשר קיום מבחן נוסף.

ועדה זו תתכנס ביום ד' כדי לדון בהשלמת רשימת הספורטאים הישראלים שיצאו לאולימפיאדה, ולכן גם תדון בבקשת ועדת השחיה. כנראה שהבקשה תאושר.

ההתאחדות לספורט דחתה את בקשת ועדת השחיה לראות ביואל סמואל מועמד למינכן, בטענה שעבר את המינימום במישחה שליחים שהיה בתחרויות בבלגיה.

שפר ישוב במוצ"ש

מאמן הנבחרת הלאומית לשעבר עמנואל שפר, שמונה כמאמנה של קבוצת בית"ר ירושלים, יחזור במוצ"ש מביקור פרטי ברומניה ויחל באימון הקבוצה הבית"רית ביום שני.

בינתיים עורכת הקבוצה אימוני כושר גופני בהדרכת ד"ר מתי קרנץ.

סלטיק ניצחה את טוטנהם 0:1

לונדון, 9 (שרות „ספורט הארץ"). קבוצות הכדורגל אנגליה וסקוטלנד ממשיכות במשחקי הימום לפתיחת הליגות בשבת. בעוד שבגלאזגו ניצחה סלטיק את טוטנהאם 0:1, גברה וולבס על הקבוצה הסקוטית ריינג'רס 0:2.

תוצאות משחקי ידידות אחרים: נוטינגהאם—קייזרסלאוטרן (גרמניה) 2:2, אוכספורד יונייטד—איפסוויץ' 0:1, מנצ'סטר סיטי—סאותמפטון 0:2.

היום מבחנו של צברי ברומניה

המתאבק גד צברי ינסה היום ב-2.30 אחרי הצהרים לזכות בכרטיס ההשתתפות באולימפיאדה עת יתמודד נגד אלוף רומניה במשקל עד 48 ק"ג בעיר בראסוב. התנאי ליציאתו למינכן — הפסד בהפרש של עד שש נקודות.

השייטים במקום השני

לאחר 4 שיוטים באליפות העולם לזוגות בבלגיה

ביזפורט, 9 (שרות „ספורט הארץ"), בסיכום ארבעת השיוטים הראשונים באליפות העולם בזוגות בשיט מפרשיות מדגם 420, תופס הצוות הישראלי בהרכב אמנון סמגורה וצבי הנדלר את המקום השני עם 29 נקודות. לסיום האליפות עוד שני שיוטים.

במקום הראשון מובילים עתה האחים יוהנסן מגרמניה, עם 13.7 נקודות.

בשיוט שהיה אתמול הגיע הצוות הישראלי של דן מנובסקי ויורם קידר במקום ה-5; הצוות סמגורה והנדלר במקום ה-14, והצוות השלישי של זאב אלון ואריה לוין במקום ה-24.

בסיכום כללי מדורג עתה הצוות של קידר ומנובסקי במקום ה-8 עם 40.7 נקודות.

פומפידו יסע לאולימפיאדה

פאריס, 9 (צ"צ). נשיא צרפת ז'ורז' פומפידו יצא למינכן ב-9 בספטמבר, כדי להיות נוכח בטכס הנעילה של האולימפיאדה — על כך מסרו היום מקורות מוסמכים.

יתכן שלרגל ביקורו בגרמניה ייפגש פומפידו גם עם הקנצלר וילי בראנדט.

הצועדים ילכו בדרך בורמה

מאת סופר „ספורט הארץ"

30 צעדות, 6 משחים עממיים ו-8 כירוצים עממיים תקיים השנה הועדה לספורט עממי שליד מרכז מכבי — על כך נמסר אתמול במסיבת עתונאים שהיתה בפתח-תקוה מפי יו"ר הועדה עו"ד יצחק בראז. הצעדות יתמסרו לנושאים ויהיו בעיקרם צעדות בנתיבי לוחמים, כשהבולטת בהם, והחדשה מסוגה, תהיה ביום העצמאות הקרוב, שתיקרא צעדת דרך בורמה. משתתפי הצעדה יעברו את נתיב בורמה של מלחמת השחרור מנחשון ועד לירושלים.

ס"ה צפויה השתתפות של עשרות אלפי צועדים במפגלים שיחולו בספטמבר הקרוב. מר בראז מסר עוד, כי המפגל הצפוני ביותר יחל בחרמון, והדרומי ביותר יהיה משחה בים סוף (שרם-א-שיח).

למנהל האדמיניסטרטיבי של חברתנו
מר יעקב יפה ורעיתו
מיטב ברכותינו לנשואי בנכם
אבי
בית להבי ישקר בע"מ

למשפחות פלוטקין
להולדת הבן לדני ויהודית
ונכד למישה ונדיבה
מיטב ברכותינו
סוכני ויטה בע"מ

לידידינו פוליה ודוד אדרס
ברכות מקרב לב לנשואי בנכם
איתן עב"ל נעמי
חנה וזכריה פריליך
ועובדי פרסום „שפי"

שחקו ג'ונמר מיני-גולף
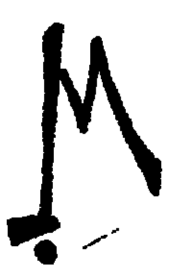
האופנה האמריקאית
על חוף זבולון, הרצליה (בין מלון אכדיה ומלון השרון)
פתוח כל יום בין השעות 18.00—9.00

תהנו
ממשחק שונה
תענוג חדש
תחרות בריאה
מחיר המשחק 2.50 ל"י
תוך דקות כל אחד ילמד לשחק
לא דרושים כשרונות וכושר גופני מיוחדים
משחק עם הנאה - לכל המשפחה
פירסום „סל-סרוויס"

צים ZIM

אניות משא צפויות להגיע
לנמל חיפה
10.8 AGIOS SPYRIDON
11.8 בת-סנפיר
11.8 אשל
12.8 PINGUIN
14.8 BRANCO
16.8 רחל
18.8 אשדוד
לנמל אשדוד
14.8 PINGUIN
13.8 רחל
14.8 כרמלה
15.8 אשדוד
לנמל אילת
15.8 נתניה
15.8 RUNO
ניתן לשינוי ללא הודעה מוקדמת
צים חברת השיט הישראלית
הסוכנים הכלליים
מ. דיזנגוף ושות' בע"מ

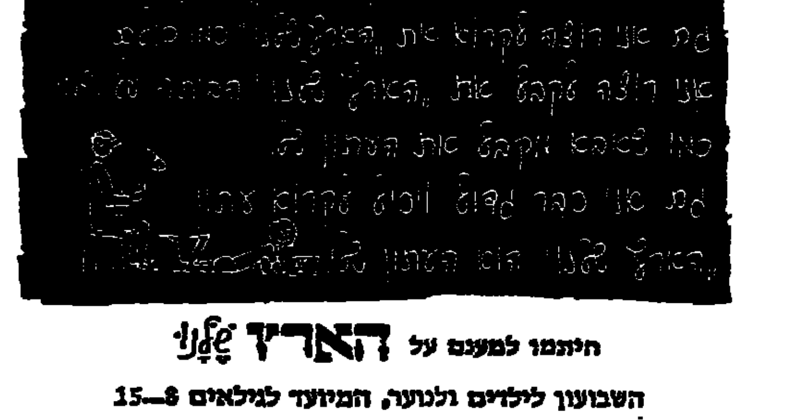

היכנסו למעגל של הארץ שלנו
השבועון לילדים ולנוער, המיועד לגילאים 8—15
והמומלץ על ידי משרד החינוך והתרבות
קוראי הארץ שלנו תלמידים טובים יותר
(גזור כאן)
לכבוד הארץ שלנו
מדור ההפצה והמנויים
ת. ד. 233,
תל-אביב — 61000
תנאי המנויים:
שנה 40.— ל"י במקום: 48.—
חצי שנה 21.— ל"י במקום: 24.—
רבע שנה 11.— ל"י במקום: 12.—
הנני מזמין בזה את „הארץ שלנו" אחד מהארץ ______ ומבקש להמציא לפי הכתובת הנקובה ברשומים מטה.
(מחק 2 משבצות הבלתי מתאימות מתוך ה-3)
כתובת הילד למשלוח העתון:
שם משפחה ______ שם פרטי ______
רחוב ______ מס' ______
עיר ______ מיקוד ______ מס' טל. ______
יום הולדת: יום ____ חודש ____ שנה ____
שם ההורים או המזמין:
שם משפחה ______ שם פרטי ______
רחוב ______ מס' ______
עיר ______ מיקוד ______ מס' טל. ______
מקום עבודה ______
תשלומים: המחאות אישיות בנקאיות: לזכות הוצאת עתון „הארץ" בע"מ בצרוף
ח

חכם מה הוא אומר?
מי יודע מה ילד יום? בקרוב עלולות לחול העלאות מסים וכתוצאה מכך עליות מחירים. קניית מכונית עלולה אז להיות קשה יותר. לכן עתה הזמן הנכון לקנות מכונית AUDI NSU חדשה ממלאי 1972*.
פנה עוד היום אל אחד הסניפים של מכוניות הדר בע"מ או אל המפיצים המורשים ברחבי הארץ ובקש פרטים על ההנחות המיוחדות לקונים AUDI NSU חדשה ממלאי 1972, הרווח וההנאה יהיו כולם שלך!
מכוניות הדר בע"מ: תל-אביב: דרך פ"ת 72, טל. 30988/9 · חיפה: דרך יפו 121, טל. 528241 · ירושלים: רח' הס 3, טל. 223666 · באר-שבע: בית אשל 23, טל. 73888
* המלאי מצומצם, וכל הקודם זוכה!
AUDI NSU
עדיפות באמצעות הטכניקה

هكذا من الأصل

هكذا من الأمل

היום שערי היום

שערי המניות בבורסה

24 שעות ביממה באמצעות ידעפון טל. 252425

שבהתאם בשוק של

הבנק החושב עליך

בנק לסחר חוץ בע"מ

סניף ראשי: רח' רוטשילד 39, תל־אביב טל. 622811

באור - ורשבסקי

בקשה לצו נגד עובדי הביטוח הלאומי

(ע). בקשת המוסד לביטוח לאומי להוציא צו שיאסור על עובדי המוסד להמשיך בשביתתם — תידון היום בבית־הדין האזורי לעבודה בירושלים.

הביטוח לאומי טוען כי שביתת העובדים היא בניגוד לחוק יישוב סכסוכי עבודה האוסר שביתה להשגת תנאים בתקופת תקפו של ההסכם הקיבוצי.

בא כח הביטוח לאומי ביקש כי בית הדין יוציא את הצו נגד 12 חברי ועד העובדים הארצי של המוסד במעמד צד אחד, אולם בקשה זו לא נענתה.

השופט, ד"ר זאב גבעי, הורה להזמין את המשיבים, את ביצוע ההסתדרות עובדי המדינה ואת נציגי הארגון המקצועי שהם צד להסכם הקיבוצי האמור. ראש בית הדין הארצי, מר דוד גבייס, שלח אתמול מברקים לצדדים והזמינם לדיון היום.

כץ מבקש לשוב לעבודה

מנכ"ל המוסד לביטוח לאומי, ד"ר ישראל כ"ץ, ביקש אתמול, במכתב ששלח למועצת ועדי העובדים המתכנסת היום לשוב לעבודה מהר. הוא מבטיח כי הנהלת המוסד תעשה מאמץ כירבי למציאת פתרון לתביעות העובדים, ומציין כי אם תימשך השביתה עוד יומיים, לא יקבלו משפחות מרובות ילדים ובתוכם כמעט מליון ילדים את קיצבאותיהם החדשיות ליולי־אוגוסט, כן ייפגעו כ־300 אלף קשישים ושאירים.

הפעוט הבדואי שנעלם — נמצא מת חשד לרצח

(צ). הפעוט הבדואי בן ה־3, שנעלם לפני יומיים מן האוהל של שבטו, בחולות מולדה ליד חולון, נמצא שלשום בלילה ללא רוח חיים וכפי הנראה נחנק למוות בידי אלמוני.

גופתו של הילד, בלאל בדירים, נמצאה בחולות, במרחק כ־600 מטר מהאוהל השבט, לאחר חיפושים על־ידי אנשי המשטרה וכוחות צה"ל. בגופה שלאחר המוות נתגלו סימנים המעידים על חניקה.

אמה שילמה בצ'ק בלי כיסוי בעד חידוש דרכון

מאת אבי ולנטין, סופר „הארץ" לעניני משטרה

במדור הרמאויות במשטרת תל־אביב התקבלה אתמול תלונה ממשרד הפנים נגד אשתו של האמרגן גיורא גודיק (אמה) אשר לפני יציאתה מהארץ חידשה את דרכונה ושילמה בצ'ק ללא כיסוי על סך 60 ל"י.

אנשי המשטרה יחליטו בקרוב כיצד לטפל בתלונה זו. מחוגים המקורבים לגיורא גודיק נודע אתמול כי הם ינסו לבטל את התלונה במשטרה על ידי פרעון הצ'ק.

עוד אין החלטה אם לבקש את הסגרת אמה וגיורא גודיק שנגדם הוצאו, שלשום פקודות מעצר והוכרזו עבריינים נמלטים. המשטרה מטפלת בשלב זה רק בחלק מהתלונה של הפרסומאי דוד בלקין לפיה לא פרע גודיק חוב של 117 אלף ל"י. המשטרה אינה מתייחסת לתלונתו בענין הוצאה אשראי במרמה.

תנועת המושבים מזהירה:

נוציא מהתנועה מושבים שיניחו לפועלים מהרצועה לגור בתחומם

מאת עמוס הדר, סופר „הארץ"

תנועת המושבים פנתה בחוזר למזכירויות המושבים בהם גרים פועלים מרצועת עזה לפנות את הפועלים לאלתר מהמיבנים המשמשים להם דירות שבהם הם גרים ולאסור מגורים זמניים או קבועים בתחום המושב ושדותיו.

נודע לי כי פניית תנועת המושבים באה בעקבות דרישתו של שר הבטחון מר משה דיין להוציא את פועלי השטחים מהדירות ומהמיבנים שהועמדו לרשותם למגורי קבע. חלקם גרים בהם כבר כשנתיים.

בחוזר נאמר: „במידה ופניה זו לא תועיל, תנקוט התנועה בכל האמצעים העומדים לרשותה כדי לחסל נגע חריג והרה סכנות זה, כולל המלצות לפני המרכז להוציא מן התנועה מושבים אשר יגורו בהם ערבים".

פניית תנועת המושבים הסעירה אתמול את המושבים שבהם גרים ערבים והם נתקלו בהתנגדות מצד רוב המתיישבים הטוענים כי הפועלים מהשטחים מסייעים להם להתגבר על המחסור בכוח אדם, בעיקר בענפים עונתיים. הם הורגלו לעבודת הערבים המשרתים אותם למעשה כמעט משך כל שעות היממה, תמורת שכר מועט ללא תנאים סוציאליים אך כולל דיור ומזון.

רק מעטים מהמתיישבים טוענים כי מתן מגורים לפועלים מהשטחים במושבים זו פעולה הרת סכנות, העלולה לפגוע בעתיד בעצם קיומו של המושב.

בעיקר במושבי חבל לכיש גרים מאות פועלים מהרצועה בתוכם משפחות שלמות הגרות בחלקן בבתים של המושב, בחלקן באוהלים שהקימו בתחומו ובחלקן ברפתות.

שינויים בקווים 4, 252, 262

מאת א. קרן, סופר „הארץ"

הוראות על ביצוע שלב ראשון בראורגניזציה בשרותי התחבורה של תל־אביב רבה יפורסמו מחר על ידי המפקח על התעבורה. סגן שר התחבורה, מר גד יעקובי אמר אתמול בתשובה לשאלה כי בשלב זה יחולו שינויים בקו 4 של דן ובקוים 252 ו־262 של אגד. בהוראות יפורטו מסלולי הנסיעה בקוים והדירותם.

מר יעקובי אמר עוד כי צוותי משרד התחבורה עוסקים עתה בקביעת מיקום התחנות בשיתוף עם הקואופרטיבים.

דובר דן, מר אהרן שני, אמר, כי השינויים יוגשו ברגע שתתקבל הוראה בכתב.

בעל ארוס בי"ם מתכונן לפתוח ב־24 ח.ז.

העיריה: נפנה לביהמ"ש

מאת גדעון אלון, סופר „הארץ" בירושלים

„אני מתכונן לפתוח את „ארוס" ב־24 לחודש זה, מועד בו יפוג צו הסגירה המינהלי שהוציא ראש העיריה מר קולק. כשאפתח את החנות אציג בה מחדש את כל עזרי המין כיוון שהעיריה לא תוכל יותר להאריך את צו הסגירה" — אמר לי אתמול מר שלמה זיידנברג, בעל בוטיק המין, שנסגר שלשום שוב על פי צו סגירה כחודש שהוציא מר קולק.

בתגובה לכך מסר דובר העיריה כי אמנם לא יוכל מר קולק לחדש את צו הסגירה אולם בכוונת העיריה לפנות לבית המשפט שיוציא צו סגירה עד בירור התביעה שהגישה לבית המשפט לפיה מנוהל הבוטיק ללא רשיון.

ארקיע תחדש טיסותיה לחיפה

(ע). ארקיע תחדש את טיסותיה לחיפה בתחילת השנה של אוגוסט. הודעה על כך שלח אתמול לעיריית חיפה עוזר המנהל הראשי של החברה, מר רפי סוב.

המתלוננת על שולמן העידה בדלתיים סגורות

(ע). העדה החדשה שהתלוננה במשטרה כי נאנסה על ידי מרדכי שולמן (שולמן ישלם), העידה אתמול בבית המשפט המחוזי בתל־אביב, בדלתיים סגורות. היתה זו עדות מוקדמת לפני תחילת המשפט, כיוון שהמתלוננת הודיעה על כוונתה לעזוב את הארץ עד השבוע לאחר מה שעבר עליה כאן.

עוד לא נקבע מועד המשפט של מרדכי שולמן ואברהם מזרחי הנאשמים באונס העולה, ועשיית מעשה סדום בידיה.

בדין ישב השופט המחוזי יעקב בזיון ומטעם התביעה מופיע עו"ד אבנון ירדנה. על הנאשמים מלמד סניגוריה, עו"ד חיים קאזיס.

עוד חשוד בפרשת אונס ושוד

(ע). חשוד שלישי בפרשת אינוס ושוד דירתה של תושבת צפון תל־אביב לפני כחודש, נעצר השבוע והובא אתמול לבית משפט השלום בתל־אביב. החשוד, שלמה בוגלו, נעצר בפקודת בית המשפט ל־15 יום להמשך החקירה.

בא כח המשטרה טען, כי יחד עם שני צעירים, חדר בוגלו ב־22 ביוני בשעה 3 לפנות בוקר לדירתה של אשה בודדה ברחוב בן־יהודה בתל־אביב ולאחר שאנסו אותה שדדו את כספה ותכשיטיה.

שני החשודים האחרים נעצרו בשלב מוקדם יותר, ובית המשפט המחוזי הוציא נגדם פקודת מעצר עד לסיום ההליכים המשפטיים.

הלוח הכפול

עמודים: 16, 15, 14

הכל בכל בכול בלוח הכפול

ההסתדרות תעמוד על חובת ביטוח פנסיה לכל העובדים

תובעת: פטור ממס של 25% לפנסיונרים, ברית קופות אחת

(צ). ההסתדרות תעמוד על קביעת שורת עקרונות בחוק הפנסיה שעתיד להתקבל, ובהם חובת ביטוח הפנסיה לכל העובדים, חוק שמירה זכויות הפנסיה של העובד במעבר ממקום עבודה למשנהו, פטור ממס הכנסה של 25 אחוז מתשלומי פנסיה לפנסיונר, קביעת מדיניות הפנסיה לפנסיונר, קביעת מדיניות על עקרונות אלה ואחרים כמרו אתמול יו"ר המרכז לבטחון סוציאלי בהסתדרות, מר י. משל ומ"מ היו"ר מר א. אפרת, במסיבת עתונאים שנערכה בבית סוקולוב לרגל פרסום דו"ח הפרופ' א. קיזר. פרופ' קיזר משוויץ הגיש דו"ח המלצות כיועץ קבוע של ההסתדרות בעניני קרנות פנסיה. בין המלצותיו המלצה לעבור באופן מוחלט מפנסיה יסוד (הכולל ביטוח זקנה בלבד) לפנסיה מקיפה (הכוללת גם ביטוח שארים ונכות). מתוך מבוטחי הפנסיה השכירים, כלולים כיום רק מחציתם במסגרת ביטוח פנסיוני מקיף. האחרים מבוטחים רק בביטוח יסוד. שאינו מספק — וזאת הן לדעת פרופ' קיזר והן לדעת ההסתדרות.

הפרדת גימלאות

המלצה אחרת של הפרופ' השוויצי היא להפריד בין הגימלאות המשתלמות על ידי קרנות הפנסיה לבין אלה המשתלמות על ידי ביטוח הלאומי, ולא ליצור כל תלות או קשר בין שני סוגי תשלומים אלה. כך למשל יוכל פנסיונר לקבל 70 אחוז מקופת הפנסיה שלו, בלי שיפגע הדבר או יגרע סכום כלשהו מקבלת תשלומי הביטוח הלאומי, להם זכאי כל פנסיונר. נציגי ההסתדרות אמרו, כי יתבעו מימוש גם של עקרון זה בחוק הפנסיה הכללי, שיחוקק בעתיד. הם הוסיפו כי אם ירצו להנהיג תקרת תשלומים בנושא זה, צריך התיאום לחול על הממשלה ולא יתאפשר לקח מהתשלומים המגיעים לעובד מקרן הפנסיה שלו.

דרישה אחרת — שחרור ממס הכנסה 25 אחוזת מתשלומי הפנסיה לפנסיונר — נומקה בכך שחלק מהפנסיה מתבסס על חישוב התשלומים של פיצויי פיטורים, שעליהם לא חל מס. (לפי המצב החוקי שקיים היום, חל מס הכנסה על תשלומי הפנסיה לעובד כמו על כל משכורת או הכנסה רגילה).

לדברי מר משל, הערכת פרופ' קיזר לגבי מצב קופות הפנסיה ההסתדרותיות, חיובית ומצבן הוגדר כטוב, זאת אף שהוא ממליץ להגדיל את התשלומים לקרנות הפנסיה מאחוז עד אחוז וחצי. להסתדרות יש בענין זה הצעה כי יוחזר לקרנות הפנסיה חלק מן התשלומים הנגבים כיום לטובת הביטוח הלאומי. המדובר בחלק מאותן 2 וחצי אחוזים המנוכים מן התשלומים לקרנות הפנסיה לטובת הביטוח הלאומי לשם קיצבת זקנה.

ברית קופות אחת

המלצות אחרות אשר ההסתדרות תתבע לכלול בחוק הפנסיה נוגעות לצירוף כל קופות הפנסיה יחדיו לברית קופות אחת, עם אפשרות מעבר גמיש מאחת לשניה. כן מתכוונת ההסתדרות לתבוע את חובת כל העובדים להיות מבוטחים בפנסיה, ואת חובת כל העובדים במקום עבודה אחד להשתייך לקרן פנסיה אחת. על הממשלה לנקוט במדיניות פנסיונרית אחידה ולקבוע תקנות משנה נוספות כגון שקרן פנסיה לא תהיה קטנה מאשר 5000 חברים מאוגדים. הן מר משל הן מר אפרת הדגישו, כי ההסתדרות לא תוותר על רציפות הזכויות של העובדים בקרנות הפנסיה בעת מעבר ממקום עבודה אחד לאחר. עקרון זה חשוב במיוחד נוכח ניידות העובדים הנדרשת והמצויה במשק הישראלי.

ידונו בשינוי במס נסיעות בטיסות בכורה

(ע). הרעיון שהעלה לפני כשבועיים מנהל חברת אליטליה בישראל, מר ג'ורג' סאוסיג, שחברתו תשלם חלק ממס הנסיעות לנוסעים במטוסי החברה האיטלקית, נתקל אמנם בהתנגדות הוורד מן הפרק, אך יתכן שבכל זאת תתקבל הצעה אלטרנטיבית שלו, הנוגעת לפטור מתשלום מס־נסיעות בטיסות בכורה.

לכתב עתים בלוד נודע ממקור מהימן, כי מר סאוסיג העלה את הצעתו האלטרנטיבית בפגישותיו עם אנשי מינהל התעופה האזרחית. עד לפני כמה חודשים היה מקובל בארץ, שכל טיסת בכורה של חברת תעופה היתה פטורה ממס נסיעות. טיסות בכורה מוכרות על ידי הארגון הבינלאומי של חברות התעופה (יאטא), והחברות משתמשות בזכות זו לצרכי פרסום הנתיב או המסוס החדש. לטיסות הבכורה הן מוזמנות סוכני נסיעות, מנהלי חברות, אנשי פרסום, עתונאים ואחרים, והכרטיסים פטורים ממס.

לפני כארבעה חודשים החליט האוצר לגבות מס נסיעות מישראלים על כל טיסת בכורה שאינה יוצאת מישראל או עוברת דרכה. חברות התעופה הזרות הפועלות בישראל ראו בכך פגיעה באמצעי הפרסום שלהן. כפי שנודע עומדים כעת לשקול בחוגי האוצר ביטול הוראה זו והחזרת המצב לקדמותו לגבי טיסות בכורה שאינן יוצאות מישראל או עוברות דרכה.

שניים נהרגו בתאונות

(צ). שני אנשים נהרגו שלשום בערב בשתי תאונות דרכים בגליל. תושב כפר שבלי בגליל התחתון, בן 60, נהרג מפגיעת אוטובוס אגד בכביש תבור.

שידי כהן (30) מחצור, נהרגה מפגיעת מכונית מערבל־בטון.

איבד מחצית ידו

★ תייר מיוגוסלביה איבד שלשום את מחצית ידו השמאלית, כאשר החזיק אותה על חלון מכונית תוך כדי נסיעה.

הנפגע, עובדיה מלדן, (28), נסע בכביש עין־גב במכונית נהוגה בידי בת זוג, גבי מרים יואל מרמת גן. הוא החזיק את ידו על החלון ומשאית שעברה בסמוך קטעה את מחצית היד. נהג המשאית טען בחקירתו כי לא הרגיש בתאונה.

מנהל לשכת התנועה בנפת צפת — כנרת, מר חיים אברמוביץ, עמד בראש יחידה שעסקה עד אתמול בבוקר בחיפושים אחרי מחצית היד שנקטעה, אך עד שעת מסירת הידיעה לא הצליחו למצאה. אנשי צבא ומשטרה ממשיכים בחיפושים.

★ ארבעה אנשים נפצעו אתמול בהתנגשות שני אוטובוסים בצומת דרך המשחררים ודרך הנשיאים בבאר שבע. הפצועים הם: בני הזוג ורד ופרנסואה בלאיש, בני 30, והזוג רבקה ואליהו אריך בני 58.

מסי"ת יתנגד להעלאת מחירי הביצים

מאת סופר „הארץ"

משרד המסחר והתעשיה יתנגד בכל תוקף להעלאת מחירי הביצים לצרכן כדי לשפות את פתח הרווחים של הסוחרים — אמרו אתמול מקורות במשרד בתגובה על דרישת סוחרי המכולת שפורסמה אתמול ב„הארץ".

אנשי המשרד אמרו כי הודעת הסוחרים הפתיעה אותם והנושא לא יועמד כלל לדיון במשרד. רק לפני מספר שבועות, אמרו החוגים, נדונה שאלת פתח הרווחים בשיווק וסוכם אז על שינויים ביחס למחיריהם של מספר לא קטן של מוצרים. באותם דיונים סוכם גם על דעת הסוחרים שלא ישונו מחיריהם של מוצרים המוגדרים כחיוניים והממשלה התחייבה שלא להעלות מחירים לצרכן.

לא הופקעו מחירי כבד

במטה המחירים במשרד המסחר והתעשיה לא התקבלה שום תלונה על הפקעת מחירי כבד עוף, אך עם זאת פנה המפקח על המחירים, ד"ר משה מנדלבאום (בעקבות פרסומים בעתונים), אל ארגוני הסוחרים ודרש מהם להקפיד על מכירת כבד עוף בהתאם למחירים המוסכמים.

מחיר כבד קפוא מובחר מצפון אמריקה 8.75 ל"י לק"ג לצרכן וכבד קפוא מדרום אמריקה 8 ל"י.

יינקטו צעדים משפטיים נגד כל סוחר שתלונה עליו תמצא מוצדקת.

פסטיבל הקולנוע ייערך בצפת

פסטיבל הקולנוע ייפתח בצפת ב־28 באוגוסט. הוא יכלול ארבעה ערבי הקרנות בכורה של סרטים ישראליים וסרטי חוץ. סימפוזיון על הנושא תרבות הקולנוע בישראל, פסטיבל סרטוני פרסומת ופסטיבל לסרטים קצרים.

מגיע לה!

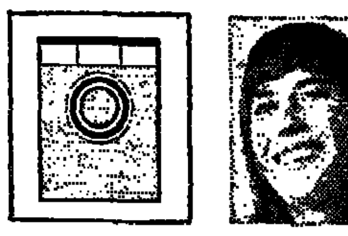

מכונת כביסה

היחידה עם סלקטור אלקטרוני

תדיראן

רשות הנמלים בישראל
נמל חיפה

מנהלת נמל חיפה מודיעה,

כי הכניסה לנמל לשם קבלת פני נוסעים תותר אך ורק לנוהג ברכב הבא להסיע את הנוסעים

מיום שישי — 11.8.72, תותר הכניסה בין השעות 07.00 — 12.00 דרך שער מס' 1 בלבד (ליד חוף שמן)

הגיע
DAS BESTE
גליון אוגוסט
להשיג בקיוסקים
הוצאת ברונפמן בע"מ

המועצה המקומית בנימינה

לכל מפקדי יחידות צ.ה.ל.!

הננו פונים בבקשה לכל מפקדי יחידות צ.ה.ל. לשחרר את חיילי ומפקדי מושבתנו

לכנס בוגרי בתי־הספר

שיתקיים ב־15.8.72 בשעה 7.00 בערב בחצר בית הספר הממלכתי בבנימינה, במסגרת אירועי חגיגות יובל מושבתנו

הועדה המארגנת של הכנס

בנק ישראל מודיע:

היום, יום חמישי 10.8.72

תונפק סדרה חדשה - רל"ה

של מילווה פיתוח צמוד למדד

★ ריבית שנתית — בשיעור 6½ אחוזים, תשולם באורח שוטף פעמים בשנה.

★ הצמדה — הקרן והריבית צמודות למדד המחירים לצרכן. מדד הבסיס יהיה 131.8 נקודות.

★ הגבלת מס ופטור — מס הכנסה על הריבית לא יעלה על 25%. הפרשי ההצמדה על הקרן פטורים ממס *.

★ הפדיון — יחול בתום 7 שנים.

★ סכום ההוצאה — של הסדרה החדשה 5 מיליון לירות. האיגרות הן בשווי נקוב החל מ־100 ל"י.

★ המחיר לציבור — איגרות למוכ"ז תימכרנה לציבור ב־100%, איגרות ע"ש ב־99.5%. מחירים אלה יהיו בתוקף ביומיים הראשונים בלבד. החל מהיום השלישי להנפקה ואילך, תחול תוספת ריבית מוצמדת למחיר המכירה.

★ הרכישה — איגרות מילווה פיתוח של מדינת ישראל ניתן לרכוש בכל המוסדות הבנקאיים ואצל חברי הבורסה לניירות ערך. הרכישה במועד ההנפקה משוחררת מתשלום עמלה.

★ רשום בבורסה — הסדרה החדשה תרשם ותיסחר בבורסה לניירות ערך. כלומר, ניתן — במקרה הצורך — לממש את תמורת האיגרות בכל עת, אף לפני מועד הפדיון הסופי.

* על־פי סעיף 97(א)(3) לפקודת מס הכנסה.

מילווה פיתוח של מדינת ישראל

השבוע בלוטו

בהגרלה 32/72

זכו במשותף בפרס הראשון

בסך 75,000* ל"י

בעלי השוברים

1886	תחנה 11—70	בחיפה
1613	תחנה 12—27	בחיפה
5966	תחנה 16—47	בתל־אביב

* כפוף לערעורים

היום
2 זכיות של
150,000 ל"י
150,000 ל"י
בהגרלת
מפעל הפיס

כרטיסים אחרונים, ליד אולם המפעל, רחוב הפטמן 3, ת"א.
ביום ההגרלה עד שעה 6.55 בערב

משרד המסחר והתעשיה
חטיבת המזון והאגף לסחר פנים

המועצה לענף החלב בישראל

הודעה לסוחרי המכולת

כל סוחר מכולת המעונין ברכישת מקררי־חלב בתנאים מיוחדים, על מנת להגדיל את שיווק חלב השקית, יכול לפנות בכתב אל:

מועצת החלב
תל־אביב, ת. ד. 20035

לשם קבלת פרטים מלאים על המודל, המחיר והתנאים המפורטים.

הרכישה מתאפשרת באשראי ל־5 שנים, ב־8% ריבית.

Newsweek
Issue August 14th 1972
★ All About ACUPUNCTURE Chinese-Needle Healing.
★ China: The Old Order Returns.
★ Interview With Mikis Theodorakis.

הפצה בלעדית
סוכנות סטימצקי
ירושלים - תל־אביב - חיפה
נמל תעופה לוד
להשיג בכל מקום

לשולמית לסקוב

עם קבלך את הפרס לספרות צבאית על שם האלוף יצחק שדה, עבור ספרך „טרומפלדור — סיפור חייו"

שלוחה לך ברכה נאמנה

שקמונה
חברה להוצאה לאור בע"מ, חיפה

מחר ב־
ידיעות אחרונות

7 ימים השבועון לכל המשפחה

המוסף לשבת

ניתוח בעשר אצבעות
מסע־מחקר־צילומים מטעם הטלויזיה האיטלקית יצא לחקור תופעות רופאי־המדיום בפיליפינים, העורכים ניתוחים מסובכים בעזרת ידיהם בלבד.
מאת גד קסטל

האם ינקוט סאדאת אמצעים חדשים לחיזוק משטרו
מאת יעקב כרוז

ראיון עם אשר ידלין, מזכיר חברת־העובדים
מאת שלמה שמגר

ערערה המתעוררת
מחוץ לדרך המלך מאת ברוך נאדל

סודה של כריסטין
פרק נוסף מתוך רומאן־המתח־הפוליטי "האמת השלישית"
מאת מיכאל בר־זוהר

מיכואלס — מלך התיאטרון היהודי
מאת ליאונרד גנדלין

נס גדול היה פה
מכירה פומבית — מאת אהרן בכר

לא מאמין! • סנדל הזהב
משלי ציון — מאת אדם ברוך

מדוריהם הקבועים של חיים חפר, עמוס קינן, בועז עברון, דידי מנוסי וזיווה יריב

כל הדעות כל הידיעות בידיעות אחרונות